

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ. Львів, Ринок ч. 10, II. по- в. — 504-060. Кошто почт. ш. одл. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Головний Редактор прий- має від 11—12 год. перед- полуднем. Рукописи не звертається.	ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 8-90 зол. Чвертьріччя 18-00 „ Півріччя 30-00 „ Річно 60-00 „	Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-28. В СПРАВІ ОГЛОШЕННЯ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ- СТРАЦІЇ ЦІНА ОДНОГО ПРИКЛАДКА 20 СОТ.
	ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Фран- ції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. л. — в усіх прочих краях по 7-50 зол.	

Розправа за вбивство міністра Перацького.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ ВЕЛИКОГО ПОЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ У ВАРШАВІ.

ВАРШАВА, ПА.Т. У понеділок 18. листопада п. р. перед окружним судом у Варшаві почалася розправа за вбивство міністра Перацького.

12 ПІДСУДНИХ І ІХ ОБОРОНА.

На суді підсудних засіли: 1) Степан Бандера, 2) Микола Лебедь, 3) Дарія Гнатківська, 4) Ярослав Карпиниць, 5) Микола Климишин, 6) Богдан Палайний, 7) Іван Малюца, 8) Ян Чорний, 9) Євген Качмарський, 10) Роман Мигаль, 11) Катруся Зарницька, та 12) Ярослав Рак. Підсудних беруть такі чотири оборонці: адв. д-р Лев Ганкевич і адв. д-р Олександр Пачевський — обоє зі Львова; м-р Степан Шлапак зі Станіславова і д-р Володимир Горбовий з Додани.

Підсудних ввели в залу розправ перед розправою. Сидять вони на трьох лавках, а з кожного боку побіч них поліції. Залу окружного суду пристосували до великого процесу. І так побільшили лаву підсудних і лави для журналістів. Перед трибуналом стоїть багато річєвих доказів.

ПОЧАТОК РОЗПРАВИ І ПЕРШІ ІНЦИДЕНТИ.

Точно в год. 10-й передполуднем почалась розправа. Предсідником трибуналу є: віцепрезидент Посемєквич; вантами судді: Дембіцький і Вішневський. Крім того запасним суддею є Ціховський. Підсудних обвинувачують два прокуратори, а саме: вачарий прокуратор апеляційного суду К. Рудницький і вшепрокуратор окружного суду Владислав Зеленський.

ВИЯСНЕННЯ ПІДСУДНИХ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.

З черги предсідник приступає до узгіднення особистих даних підсудних. Перший підс. Степан Бандера на питання, коли і де уродився, відповідає українською мовою. Заявив, що правді польську мову знає в слові лисий, але не буде складати висячень по польськи. Тоді предсідник заявив, що відмову підсудного давати вияснення в польській мові вважатиме що він взагалі відмовляється. Далі предсідник заявив, що в цій справі не може бути ніякої дискусії, бо на основі 10 статті закону про устрій судів урядовою мовою є польська мова. Крїстуваний в суд іншими мовами означукть окремі закони. На основі окремих законів українська мова допущена в судах на протрї підсудно-східних воєводствах. Вкінці предсідник ствердив на основі актів, що всі підсудні знають польську мову.

Тому, що інші підсудні склали свої вияснення теж в українській мові трибунал устрїня особисті дані підсудних з актів справи.

ПРОКУРАТОР ГОДИТЬСЯ НА ЗНАВЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

Тому що підс. Карпиниць хотів теж скласти зізнання українською мовою, прок. Зеленський поставив внесок, щоб трибунал вїзнав знавця української мови. Він буде перекладати трибуналові на польську мову сподіваний заявив підсудний, які мають злочинний характер. Тому трибунал рішив видати відповідну постанову.

ВНЕСКИ ОБОРОНЦІВ І НАРАДИ ТРИБУНАЛУ.

Обор. м-р Ст. Шлапак поставив внесок, щоб трибунал усунув поліцаїв з лави підсудних або так їх розмстив, щоб оборона могла безпосередньо порозумітися з підсудними без свідків. Предсідник ствердив, що він видає

у цій справі зарядження і не має причини його змінювати.

Оборонець підс. Бандери д-р Володимир Горбовий ставить внесок, щоб трибунал відложив розправу на один місяць або на такий протяг часу, який дав би змогу оборонцям приготувитись як слід до розправи. Оборонець мотивує свій внесок тим, що повновласть дістав шойно недавно і тому не мїг за короткий час приготувитись до розправи. Офіція ставить внесок, щоб трибунал приєрнув речинищ до внясення спротиву проти акту обвинувачення.

ВІДКИНЕНІ ВНЕСКИ. — ОБОРОНА СТАВИТЬ НОВІ.

По нараді предсідник оголосив, що акт обвинувачення доручено підс. Бандери ще 5. жовтня п. р.

Час від доручення акту обвинувачення до розприви давав змогу підсудному вибрати собі оборонця, з яким мїг би порозумітись. Знову необхідність порозумітись з родиною підсудного не є достаточним аргументом, який мїг би вплинути на відложення розправи. Тому оба внески цього оборонця трибунал відкинув.

Обор. д-р Лев Ганкевич поставив внесок, щоб предсідник оголосив рішення повного трибуналу у справі тих внесків і в справі черги розсадження підсудних. Прилучується теж до внеску про відложення розправи по думці ст. 88, уст. 2. закону карної процедури, яка говорить про відложення розправи, якщо насувається сумнів щодо відповідальности підсудного. Оборонець зазначає, що має тут на думці підс. Чорний і на доказ поклачується на офіцію лікарів психіатрів.

Предсідник питає, чи обор. д-р Лев Ганкевич виступає теж як оборонець підс. Чорний. На відмову відповіді предсідник зазначає, що не може дозволити говорити оборонцеві в цій справі. Тоді обор. д-р Л. Ганкевич заявив, що в актах справи є доказ, що підс. Чорний відслали 3.0 червня п. р. до Творок (заведення для умово недужих під Варшавою — прим. Ред.). Предсідник стверджує, що трибунал знає про це. Офіція оголосив рішення повного трибуналу, яким затвердив оба зарядження предсідника щодо мови і черги розсадження підсудних.

ПІДС. БАНДЕРА ЗРКАЄТЬСЯ ОБОРОНИ І ВІДКЛИКУЄ.

Тоді підс. Бандера встав і заявив, що зркається оборони. Предсідник звернувся до підсудних і підкреслив, що скаже усунути зі сали розправи кожного з них, якщо промовлятимуть без його дозволу.

Обор. Горбовий вносить перервати розправу, щоб мїг порозумітись з підс. Бандерою. Прокуратор прилучився до цього внеску. У відповідь на внесок обор. д-ра Л. Ганкевича прокуратор заявив, що не поклачується на офіцію лікарів-психіатрів, бо вони рішуче й однодушно устрїяли, що підс. Чорний відповідальний за свої вчинки.

ПЕРЕРВА.

На внесок обор. м-ра Шлапака трибунал перервав розправу на 10 хвилини, щоб оборонець мїг порозумітись з підс. Бандерою.

По перерві предсідник оголосив, що видає зарядження, що підсудні можуть добровільно порозумітись з оборонцями.

Обор. д-р Горбовий заявив, що підс. Бандера відкликає свою заяву про зречення оборони.

Офіція почали відчитувати акт обвинувачення — що його подаємо окремо, — тивчулось до 3.30 пополудні.

Не вистарчить, що Ви виповіли в ПЗУВ обезпечення 1/3 частини вартости своїх будинків і зголосили її до обезпечення

В Товаристві взаїмних обезпечень „ДІСТРА“
У ЛЬВОВІ, ВУЛ. РУСЬКА Ч. 20

Ви ще мусите найдалше до 25. грудня п. р. викупити свою будинкову полісу на 1936 рік в приналежній агенції „Дістра“

Після правосильности санкцій проти Італії.

Італійські війська далше посуваються в габіону Абіссинії. Вістки з Абіссинії говорять, що абіссинські війська притовляються до вирішного бою. Можна лиші здогадуватися, що вмовірно і санкції, себто їх правосильність із днем 18. листопада і протинаступу абіссинських військ мідляв примусити Італію до уступок. Італія ві свого боку овною офензивою в Абіссинії хоче поставити потуги Європи перед факт докончання і таким робом припинити розв'язку конфлікту, розуміється, у свою користь.

Італійці хочуть повернути Абіссинію у свою колонию і мати там свою постійну базу для дальшої експансії — цивільної, політичної, економічної. Зв'язатися Абіссинії булоб сповненням мрії міністра Італії перших років її оборонити, Франческа Крісті: „Здобувши Абіссинію, ми протягнемо руку до Червоного Моря!“ І ці замисли здійснює енергійний державний муж Муссоліні. Довершенням цієї дальної мрії Італії він хоче, щоб національна ідея — ідея фашизму заімплементувалася в Італії, а там — і на всю Європу. А щоб цієї ідеї не допустити до триумфу, всі європейські сили оприсяглися до боротьби проти фашистської Італії. В тому числі й консервативна Англія, що використовує зручно протифашистське озброєння тих сил на свою користь.

Багато говорять у світі, що Муссоліні, піднявши війною в Абіссинію, пішов на риск. Можна сказати, що він згодив ризикувати. Його гасло — *de vivere pericolosamente!* Ризикував, проповідуючи в 1914. р. війну проти середніх держав; ризикував у 1919. році коли вів Міланію кінцїм соціал-комунізму, а він на майдані Омь Селашкоро в томуж Мілані зважав наглядність двох фашистів — перший тур, основу партії; ризикував лоходом на Рим; ризикує і тепер.

Рад він сказав: „Життям треба ризикувати, треба його щоденно пережити, доказуючи, що ми є готові дати те життя, коли заходять необхідність“. У 1924. р. вважкою для фашизму році в одній промові у сенаті Муссоліні ще в таке говорив: „...Не їде мені про мою особу, яка входить у цю гру. Безперечно, як де мені не дасться, то зі мною кінець. Бо це не є досвід, які в тім самім житті можна здіти робити. Алеж моя особа вартує дуже мало. Ієвчана не булоб воякою для мене, але моглаб бути безмежно вартка для нації“.

Хочя ці його слова в 1924. р. коли фашизм почав нову внутрішню політику консолідації нації не підходить до сучасного моменту політики Муссоліні?

У своїх імперіалістичних замислах Муссоліні ризикує. Та він знає, що імперіалізм не є теорією надлюдь, це не квотм. загуча лірика... імперіалізм в яснотливості державних мислів, які чують коєність завітрянського дня“. Так мався на поч. XX. віку передвісник фашизму А. Орліані. Це він зрозумівав, що „бути сильними, щоб стати великими — це обов'язок“. Бо „вїдбується буде належати до тих, які не лякаються його“.

М. Загамський.

Хочете організовано нести поміч українським інвалідам, то впишіться в члени УКТОДІ, Львів, Потонького 48. Річка вклялка 6 зол. або 50 сот

Процес за вбивство міністра Перацького.

Акт обвинувачення.*

У ЧОМУ ХТО ОБВИНУВАЧЕНИЙ?

Прокуратура Апеляційного Суду у Варшаві обвинувачує:

- 1) Степана Бандеру, 26 літ. сина Андрія і Мирослави;
- 2) Миколу Лебеда, 25 літ, сина Михайла і Катерини;
- 3) Дарію Гнатківську, 23 літ. доньку Омеляна й Олександри;
- 4) Ярослава Карпинця, 30 літ, сина Петра і Павлини;
- 5) Миколу Клямшишина, 26 літ, сина Дмитра й Анни;
- 6) Богдана Підгайного, 31 літ, сина Володимира і Марії;
- 7) Івана Малюцу, 25 літ, сина Івана й Олени;
- 8) Якова Чорня, 28 літ, сина Івана і Ксені;
- 9) Евгена Качмарського, 25 літ, сина Йосифа й Анни;
- 10) Романа Мигалья, 24 літ, сина Степана і Вероніки;
- 11) Катерину Заричку, 21 літ, доньку Мирона і Володимири і
- 12) Ярослава Рака, 27 літ, сина Антона і Софії — за злочини зі статей: 97 § 1 у зв'язку з 93 § 1 к. з. (державна зрада); 26 і 27 у зв'язку зі ст. 225 § 1 к. з. (допомога до вбивства) і зі ст. 148 к. з. (затирання слідів).

Прокуратура обвинувачує усіх підсудних за приналежність до ОУН, а саме 1) Бандеру від 1929 до 14. червня 1934 р.; 2) Лебеда від 1931 р. до 23. червня 1934 р.; 3) Гнатківську у 1934 р. до 9. жовтня 1934 р.; 4) Карпинця від 1931 р. до 14. червня 1934 р.; 5) Клямшишина від 1931 р. до 14. червня 1934 р.; 6) Підгайного від 1926 р. до 14. червня 1934 р.; 7) Малюцу від 1932 р. до 10. серпня 1934 р.; 8) Чорня від 1933 р. до 27. вересня 1934 р.; 9) Мигалья від 1931 р. до 24. вересня 1934 р.; 10) Качмарського від 5. липня 1933 р. до 25. вересня 1934 р.; 11) Заричку від 1933 р. до 3. листопада 1934 р.; 12) Рака у 1934 р. до 25. вересня 1934 р. — на просторі Польщі. Крім того прокуратура обвинувачує підсудних: Бандеру, Лебеда, Гнатківську, Карпинця, Клямшишина, Підгайного, Малюцу і Рака за те, що вони брали участь в ОУН. поза кордонами Польщі з метою відірвати полуднево-східні воєводства від Польщі.

Крім того підс. Бандеру за те, що у травні і червні 1934 р. разом з Львові Гриць Мацейка, сина Івана та Агафії, ур. 7. серпня 1913 р., до вбивства міністра внутрішніх справ Перацького, приказуючи Мацейкові поїхати з тією метою до Варшави. Надто за те, що Бандера допоміг виконати те вбивство таким чином, що від вересня до листопада 1933 р. давав Лебедеві гроші та організаційну опіку, щоби вкешити розвідку з метою вбивства. Далі за те, що Бандера при допомозі Малюци приготував сховок, щоби вкешити втечу атентатчиків, у травні і в червні 1934 р. дав гроші Лебедеві і Гнатківській, які підготували атентат на мін. Перацького, доставив Мацейкові автоматичний револьвер системи „Гішпан“ кал. 7.65 мм., фальшивий документ тотожності і гроші. Вкінці за те, що Бандера дав Мацейкові вказівки у справі стрічі з Лебедем у Варшаві та адреси сховищ по вбивстві, тіля чого Гриць Мацейко 15. червня 1934 р. у Варшаві застрелив мін. Перацького.

Підс. Лебеда обвинувачує прокуратура ще за те, що він разом з червні 1934 р. Мацейка, щоби вбив мін. Перацького, кидаючи бомбу або стріляючи з револьверу. Надто за те, що Лебедь помагав виконати вбивство таким чином, що від

вересня до грудня 1933 р. і в травні та в червні 1934 р. перевіз розвідку і слідкував за ходом життя мін. Перацького, щоби підібрати час, місце і найвідповідніші умовини для атентату. Вкінці за те, що Лебедь передав Мацейкові бомбу, вказав йому місце атентату та особу мін. Перацького.

Підс. Гнатківську обвинувачує прокуратура ще за те, що у травні і в червні 1934 р. у Варшаві помагала у підготові і виконанні згаданого вбивства таким чином, що розвідалась і слідкувала за ходом життя мін. Перацького, щоби вибрати час, місце і відповідні умовини до вбивства. Крім того ще й за те, що вдержувала зв'язок між Лебедем і Мацейком.

Підс. Карпинця ще за те, що у травні 1934 р. допоміг у виконанні згаданого вбивства таким чином, що зладив і доставив Лебедем бомбу Мацейкові, призначену до вбивства мін. Перацького.

Підс. Клямшишина за те, що у травні 1934 р. у Кракові допоміг до згаданого вбивства таким чином, що доставив Карпинцеві хльбару потаху до зладження згаданого бомби. Далі за те, що довів до стрічі Карпинця з Лебедем, товаришище Лебедеві підчас його побуту у Кракові, щоби забезпечити йому безпеку і вможливити перевіз бомби до Варшави.

Підс. Підгайного за те, що у травні і в червні 1934 р. у Львові допоміг до агаданого вбивства таким чином, що віддав під прикази Бандері і безпосередньо познайомив з ним Мацейка, доставив Мацейкові згаданий автоматичний револьвер „Гішпан“ кал. 7.65 мм. і вдержував інформаційний зв'язок з Лебедем підчас його підготовки до атентату у Варшаві.

Підс. Малюцу за те, що від вересня до листопада 1933 р. і в травні 1934 р. у Варшаві, у Львові, у Познані і в Люблині допоміг до згаданого вбивства, бо доставив гроші і дав вказівки Лебедеві, який переводив у Варшаві розвідку до атентату. Вкінці за те, що підготував схови в Познані і в Люблині з метою вкешити втечу вбивників.

Вкінці підсудні: Чорний, Качмарський, Мигалья, Заричка і Рак допомогли Грицеві Мацейкові після вбивства мін. Перацького втекти перед карною відповідальністю за згаданий злочин. І так підс. Чорний у червні 1934 р. у Люблині допоміг втекти Мацейкові, даючи йому нічліг і помешкання при вул. Веселій ч. 10.

Підс. Качмарський у червні і в липні 1934 р. у Львові допоміг Мацейкові втекти і тому віддав його під опіку Малюци та дав Мацейкові зброю і гроші.

Підс. Мигалья у червні і липні 1934 р. у Львові двічі уможливив Мацейкові навізати організаційний зв'язок з Малюцю.

Підс. Заричка у днях 1—5. серпня 1934 р. у Галичині допомогла Мацейкові зайти до Ясени у Чехословаччині, на доручення Малюци, примістила його в Ямні і товаришила йому до Ясени.

Підс. Рак у днях 4 і 5. серпня 1934 р. у Галичині з доручення Малюци допоміг Мацейкові зайти до Ясени у Чехословаччині, перевіз його поза кордон Польщі і віддав Мацейка під опіку Ярослава Барановського

Мотиви акту обвинувачення.

Як відбувся атентат на міністра?

15. червня 1934 р. в год. 15.40 у Варшаві відбувся атентат на мін. внутрішніх справ Бронислава Перацького в домі при вул. Фоксаль ч. 3, який помер від ран в год. 17.15 (5.15) пополуночі.

Атентат відбувся в таких умовинах: 15. червня мін. Перацький, після закінчення урядованя, виїшов з будинку міністерства внутрішніх справ при вул. Новий Світ ч. 69 і відїхав критим евтом до домівки „Товариського Клубу“ при ул. Фоксаль ч. 3, де майже щодня їв обід. З міністерства до клубу їхав мін.стр вулицями Новий Світ, Ординацькою, Коперника і Фоксаль. В арт. яким — як щоденно — кермував

шофер Станіслав Вітульський, їхав тільки сам мін. Перацький. Коли авто заїхало перед будинок ч. 3 при вул. Фоксаль, мін.стр висів і приказав шоферові приїхати перед будинок в год. 17.30 (5.30) пополуночі та пішов до снієї будинку.

Цей будинок стоїть на початку вул. Фоксаль, тепер при вул. Перацького. Вхід межує з огорожею, яка творить сніпе закінчення вулиці від будинків Замойських (вул. Фоксаль ч. 1, 2, 4); від тротуару будинок ч. 3 відділений городом, широким на 10 метрів, огороженим залізними штахетами, які не доходять до брами, зломлюються до мурі будинку і замкають доступ до городу, залишаючи перехід з вулиці крізь сніп до середини будинку. Увійшовши до снієї крізь двері праворуч, мін. Перацький скермував свій хід до голою, підбіг спозад праворуч є вхід до клубу, до якого треба ще взійти по 4 низьких ступнях.

Возний „Товариського Клубу“ Йосиф Зайонц, який саме в цей порі був при військ одягаліні і видів, як мін.стр виїшов з авта, відчинив двері з одягаліні до голою. В тій хвилині побачив крізь відчинені двері, що до міністра, який входив з голою на сходи, підбіг спозад невідомий мужчина і стріляв до нього кілька разів з револьверу. Від тих стрілів мін. Перацький обсунувся на порозі лицем на підлогу одягаліні

ПОГОНЯ І СТРИЛИ.

Йосиф Зайонц охолонувши від першого вражіння, побіг через порожи читально до салону клубу і там залярмував управителя клубу Генриха Опольського криком: „мн. Перацького убили“. На цей крик Опольський і слуга Адам Давда враз зі Зайонцом вибігли зі салону, до городу у напрямі штахет, які відгороджують город від вул. Фоксаль. Перший добіг до огорожі Адам Давда. Побачив, як хідником ішов невідомий мужчина, в літнім, зеленим плащі; цей мужчина поєвстигуючи йшов спокійно з правую рукою у кишені і притиснув раменем задку плоску пачку, звинену в папір. Коли цей мужчина був уже віддалений кільканадцять метрів від брами, Йосиф Зайонц добіг до штахет і голосно крикнув „до цей“. Тоді невідомий мужчина почав утікати. Зайонц і Давда перескочили огорожу (високу на 2.40 м.) і стали його здоганяти. До погоні прилучився теж сторож будинку ч. 3 Ян Дудас, який на подвір'ю почув стріли і вибіг брамою на вулицю. Крім того прилучився службач клубу і гості, які обїдали на веранді у гайонній городу. Іх залярмував згаданий Опольський. Воєвода Беліна Пражмовський, полк. Роман Абрагам та інші перескочили огорожу і почали здоганяти. Юрба тих, які здоганяли, розтягнулася на кількадесят метрів. Перший біг за втікачем Давда, за ним Дудас, Зайонц та інші.

На крик тих, що здоганяли, зперед будинку ч. 10 забіг дорого втікаючому возний японської амбасали Франц Вивроцький. Утікач витягнув з правої кишені револьвер і стріляв до Вивроцького. Хоч його не поціли, Вивроцький настрашався і зупинився. Одночасно втікач витягнув з кишені руку, знід його рамени випала пачка сторчком так, що на хіднику закуринилось. Від наглою руху утікач згубив теж калелю і газету, яка йому висунулась з кишені плаща. Ці предмети підняв Ян Дудас і зложив їх опісля у доміці клубу.

Тимчасом утікач відбіг ще більше від тих, що його здоганяли. Стріляючи кілька разів перед і за себе, біг дуже скоро і скрутив навоперек вулиці на ріг вул. Коперника, де саме тоді стояв поїзда Станіслав Багінський. Багінський почув оклик „тримай бандита, злодія“, але вантажний віз, який саме тоді перїздавав, заслонив йому тих, що бігли і заглушив відгомін вулицьких стрільв. Заки Багінський зорієнтувався у ситуації, втікач перобіг попері нього на вул. Коперника. Тут уже

* Від Редакції. Акт обвинувачення у справі проти Степана Бандери і тов. — це велика книжка на 110 стор. друку. Передавати цілком переклад — технічно неможливо. Сьогодні подіємо найважливі речі — частинно у буквальному перекладі, частинно у змісті. В акті обвинувачення є теж сніпа матеріялу, що торкається діяльності ОУН, безпосереднього зв'язку з убивством мін. Перацького. Будемо ці речі оголошувати ще підчас процесу у міру технічної змоги

на відгомні погоні зійшлися гуртки прохожих і Вагинський загавас стріляти до утікача, побоюючись вицільти чужі особи. Одначе в тій хвилині, на протилежній розі вулиць Фоксаль і Коперника, явився припадково поліцейський Владислав Обремський і він стрілив двічі до утікача з револьверу „Наган”, але не влучив. Утікач, який від сутички з Вюрощем тримав витягнений револьвер, приставно змірився до Обремського і стрілив кілька разів та ранив його у ліву долоню. Обремський усунувся з погоні, а утікач вбіг у вул. Шиглю.

Тимчасом до погоні прилучився автомашинист Вітульський. Коли міністр увійшов до дому, в якому знаходився „Тов. Клуб”, Вітульський почав негайно звертати авто до брами ч. 6, бажуючи вернутись вул. Фоксаль. Маневруючи автомашинистом, Вітульський (що не чув ніяких стрілів), побачив, як з дому ч. 3 виходить невдома чоловік, що ніс малу пачку. Коли на крики „бублик, тримати” той кинувся бігти вперед, Вітульський почав мерщій протувати машинну. Коли врешті зміг рушити автомашиниста, що гнався за ним, добігли вже до вул. Коперника. Вулиця, зразу пуста, заробілася людьми і Вітульський не міг розгортати більшої скорості, особливо коли люди кинулися до раненого Обремського. Утікач вбіг у вул. Шиглю, і Вітульський втік за ним туди, але спізнаючись. Бля автa біг пост. Вагинський з добутом револьвером, випереджував його Давда, за ними розтягували шнур прохожих, що бігли. До тих, що бігли, долучився пост. Філіпук Бол, що теж випадково наїшовся у вірні погоні. Утікачеві хотіло перетяти дорогу Вінк. Кухарський, що переходив вулицю, але утікаючи стероризував його револьвером і побіг далі. В якийсь хвилині пост. Вагинський, на заклики Вітульського, скочив на ступіні автa і машина припинила темпо, але тимчасом утікач допав сходів, що ведуть вгору на вул. Окульнік і на скруті тих сходів та вул. Шиглю пропав погоні з очей з віддалі Філіпук Бол і інші вбігли сходами на вул. Окульнік, застали поле зору пусте і спокійне, а робітники, що працювали побіч, та прохожий старшина, якого призвича не устійнили, відповіли вгледно, що зі сходів не надходив ніхто.

Супроти цього ті, що переслідували, дійшли до висновку, що утікач мусів скритись зараз біля сходів, інакше не тільки був би звернув увагу посторонніх осіб, але й вони самі були б його ще бачили на вул. Окульнік, — як був би йшов чи то просто сходів до вул. Ординацької, чи то ліворуч, в напрямі Музею Красинських. У той переконанні, ті, що переслідували утікача, затрималися біля сходів і почали обшукувати найближчий простір, але під впливом хвилювання одного з прохожих звернули всю увагу на сусідуючий зі сходами з правого боку терен кафельських заведень Стахевича та, поміжте сходів, на міське заведення св. Казимира, хоч небаром досліди вказали, що в полудневій порі ніхто туди не продерся. Зате не звернули уваги на наріжний дім, ч. 5, при вул. Окульнік, якого брама віддалена ліворуч від виходу сходів ледки на кілька метрів.

Тимчасом на сходках, що вели зі Шиглю, почали збиратись гуртки публіки, прибували щораз нові функціонарі поліції і серед загальної дезорієнтації, розшуки далі направлялися праворуч від сходів, сягаючи щораз глибше в недалекий терен, і керуючись, як вказіюкою, однією тією подробицею, що той, кого шукають має ясний зелений плащ. Тодіж — це була менш-більш 16 год. — з брами дому ч. 5 при вул. Окульнік, вийшов звичайною ходкою чоловік без плаща й капелюха, і звернувся негайно на ліво — до музею Красинських. Його поведінку уважали, незалежно одна від другої, дві особи: сторожника дому ч. 5а, Соф'я Бандурська та брат згаданого вже Вінк. Кухарського, Казимир Кухарський; але були збиті з пантелику спокійною поведінкою того, що виходив та голову його одягом, іншим від того, про який казали при описі утікача, — не затримали його, ні теж не повідомили про це нікого з поліції. Невдомий перейшов середню вулицю до скруту вул. Окульнік, проти музею Красинських; потім, далі, звичайним кроком повернувся на вул. Ординацьку і в тому моменті його втратили з очей. Коли хвилю погоні з'явився на вул. Окульнік Вінк. Кухарський і його брат, поділяючи він з ним вступою про того прохожого. Кухарські мали охоту піти за ним, але

зараз кинули цей задум, до тогож нікого не повідомили про свою заввагу.

Негайно після цього, коли прибули старшина мундурової і слідчої поліції, наказано методичні розшуки у всіх напрямках. До дому ч. 5 увійшли урядники, роблячи ревізію в помешканнях. Володочас постеруновий сл. відд. Карло Бартель та сторож того дому, Каз. Ринкевич, пішов до сходової клітки того дому. У висліді розшуків Бартель і Ринкевич наїшли у фронтовій сходовій клітці, на найвищому, 6-му поверсі, плащ, що його учасники погоні, Давда, Обремський, Вагинський і Філіпук, — одноглізно розпізнали, як плащ утікача-злочинця. В тім плащі у правій бічній кишені, наїшли, крім двох звичайних записок від сорочки, білет з оплати стільця у прилюдних перках Варшави з перечерненою датою „9”, та малу зліпату блакитно-жовту кокарду; такі кокарди, як ствержено, кольтурують у Схід. Галичині українські націоналісти.

СМЕРТЬ МІНІСТРА І ЗНАРЯДДА ЗЛОЧИНУ.

Тимчасом до домівок „Тов. Клубу” прибуло рятувкове погітвля. Стверджено, що міністр дістав смертельну кулю в голову. Непригомонно від першої хвилини міністра, що давав знаки життя, перевезли до військової лічнниці Центра Санітарного Виходу при вул. Пля 11. Лікарі хірурги пожд. Косовський Тадей і майор Левіта Генрик-Юлій взяли ся негайно за операцію. Та ледки змогли витягти входову рану й витягнути зі склепіння черепу кулю, що сточіла в ньому, міністр Бронисла Пераяцький в год. 17.15 не прийшовши до притомности скінчив життя.

Як виходить з оглядин трупа, з зізнань лікарів-операторів і оренчення знавця проф. Громко-Домбровського, смерть послідувала внаслідок пострілової рани черепу й мізку; куля ввійшла у череп з позалу, з лівого боку і спричинила розрив поздовжнього мозкового залу, широкі uszkodження мізку з обсягу лівої півкулі та помітні тріснення кости й черепового окривала. Ці uszkodження знавць очеркнув як безумовно смертельні. Крім того ствердили у небіжчика перестрілі та одерту шкіру правої рукої черепашини, які то uszkodження зробив револьверовий постріл.

На основі вигляду входових отворів, визнав знавць, що стріли були віддані з віддалі найменше 25 м.

На чолі й обличчі небіжчика устійнено теж широкі задранини і тріснення шкіри, що повстали мабуть з упадку на входові сходи клубу.

Як устійнили негайно після злочину в домівці клубу досліди, злочинець дав до пок. мін. Пераяцького 3 стріли. Стверджують це згідно свідки Адам Давда, Ян Дуаде і Стан. Кусмерський, що тоді находився в горді клубу. Крім цього, крім кулі, що її ввійняла з голови мін. Пераяцького, наїшли дві ідентичні кулі у голю. Одна з них вбілася у праву фразмуту дверей з голю до гардероби клубу на висоті 1.60 м. (це було мабуть стрільною, що пробило вушну черепашинну міністра), другу ввійняли з долівки гардероби проти дверей з голю, у віддалі 2 м. від них.

В голю наїшли теж три гільзи, що відповідали згаданим в горді стрільням.

Крім того пост. сл. відд. Карло Бартель наїшов одно стрільною на розі вул. Коперника і Шиглю, врешті п'ять стрільню ввійняли з передрамени пост. Обремського, що, як виявилось, був важко скалечений. Зокрема 4 гільзи того самого, що стрільня, калібру наїшли: 2 на вул. Коперника і 2 на вул. Фоксаль, на відтинку від вул. Фоксаль до вул. Шиглю. Інститут судових експертів, якому опісля ці кулі й гільзи передали для досліду, ствердили, що всіх їх вистрілено з одного й того самого автоматичного револьверу, кал. 7.65 м. Інститут ствердив водночас, що гільзи мають знак „Д. В. А” і зірку, що вони німецькі і в Польщі в торгівлі їх нема. Що до револьверу, не м'г Інститут на основі познак від стрілів очеркнуті докладно його системи і ствердив тільки, що той револьвер лівокрутний і — можливо — е з руськокарських вартатів в Еспанії.

Тимчасом дальші досліди виявили таке: В день замаху злочинця бачили кілька разів на вул. Фоксаль, починаючи від год. 10 вранці. Він проходжувався біля дому ч. 3, заглядав крізь штахетні в горді, і мав постійно під пахую згадану пачку. Негайно перед припадом мін. Пераяцького, коли до клубу зайва вже голова

ради мін. Леон Козловський, а за ним мін. сусп. оп'ки Юрій Пацьорковський, злочинець проходжувався перед самим домом ч. 3. Врешті у моменті, коли мін. Пераяцький вислідав з автa і скермувався у сіни, цей чоловік підійшов за ним даний свідок Кусмерський знівав, що коли бачив цю сцену крізь вікно, завважив, що при розі бр'мні цей чоловік ввійняв з під пахи пачку і вхопивши її лівою рукою, правою долонєю притиснув її кількакратно, врешті входючи вже в сіни, вложив знову під рамя. Зайонць чув опісля тріск дверей з сіней до голю, відхилив двері і побачив, як той сам чоловік стрілив до міністра з револьверу.

Досліди, що мали вяснити, чи побія вбивства не завважив якого товариша атентачника, не дали позитивного висліду; тільки згаданий свідок Кусмерський знівав, що коли бачив тричі того мужчину, який опісля зробив замах, завважив одночасно ще зшого молодого юнака, що теж проходжувався по вул. Фоксаль (по стороні паристих чисел), при чому Кусмерський мав враження, що оба ці прохожі порозумівалися зором.

Щодо вигляду самого вбивника, то свідки одноглізно очеркнули його, як блондина з правильними рисами. Без заросту, опаленої шкіри, росту вище середнього, вбрання його не було темніше від плаща.

Щодо капелюха, що його вбивник згубив, то оглядини ствердили тільки, що це дешевий літній капелюх піського кофру, зі слідками дуже короткого виканання. Допити, щоб вяснити, хто й де купив цей капелюх, були безви слідні

Бомба.

Зате виявилось, що пачка, завинена в папір з цукорні Гаевської, яку кинув атентачник, мала в собі бомбоне стрільно. Негайно в'язно знавць піротехніки, що взялися розробити бомбу. Знявши кольоровий папір і гумку, якими була перевязана пачка, ствердили вони, що в дальшому опакуванні з паперу находилась картонова коробка з товстими плямими. З цієї коробки добули металеву шестиргану пушку, розміру 12X10X5 см., зроблену зі злованаго чорної бляхи. Пушка була чотирикратно перевязана дротом. У накривці, що була прикріплена до пушки парафіною і зміниена кусником дерева, находився овальний отвір, з якого, від внутра пушки, виставив запальник, що назовні виглядав на ружку з металю, форми букви „ш”. Біля держака, на вічку в'д пушки прикріпленої був поземю валець з сножовтвого матеріалу, розмірив 10.5X8 см., зарогнений у пожовклій пергаміновий папір. Коли валець відсунули і вічко з запальником зняли, устійнено, що пушка має до 4.5 свого обсягу мілкий темножовтий порошок, ваги якого пів кг.

Негайно після цього запальник, як теж частини згаданого вальця й порошку з пушки, перевезли на Цитаделю, до піротехнічної лабораторії і вартатів узброєння муніції школи зброярів у Варшаві. де взялися дослідити виховий речовини та розробити запальник.

Далі йде знову подрібний опис складових частин бомби.

Знавць піротехніки пор. Ян Вайс і майстри Вл. Вевюра і Фр. Ясенський дійшли до висновку, що вбивник намагався — хоч безуспішно — викликати вибух запальником й натиснув голю, однак не розважив амуліки з азотним квасом. На думку знавць, вбивник зустрів в запальнику опір у механізмі запальника, бо зпачка була з грубого скла, а до тогож казучу і парафіну стримали натиск толоха. Проте запальник і ціла бомба були здатні до вжитку і від сильнішого натиску або удару по ручці запальник був би без сумніву вибух.

Крім цього знавці признали, що бомбу зроблено ручно й хатним способом. Силу П вибуху означили дуже значною; відповідала вона злученій силі 4—5 ружних гранат.

Треба додати, що підчас слідства провірено опісля силу тієї бомби, викликавши вибух так само зроблених стрілен. На основі цього знавць пор. Вайс ствердив, що і в отвертоту і в замкненому просторі сила сила вибуху — незалежно від ударів відломків пушки — викликає смерть осіб, що находились би в місці вибуху, у протії кількох метрів.

Бомба, яку підкинув вбивник, дала першу нагоду вжити спільчасно злочину.

А саме: внаслідок вбивства, дня 14, черв.

ня, влада безпек у Кракові і Львові перевела, на основі лавше зброєних „вивядів“ і обсервацій, низку ревізій і арештів серед осіб, встановлених у приналежності до терористичної організації Українських Націоналістів (ОУН). Під час ревізій викрили у Кракові в хаті одного з підозрітих, Ярослава Карпинця, при Ринку Дембінським ч. 13, хемічну лабораторію.

У зв'язку з тим найдену у Варшаві бомбу перевезли негайно до Кракова, де, при участі знавців піротехніки, порівняли поодинокі складові частини з знайденими у цій лабораторії матеріалами. У вигляді цього серед предметів, заарештованих в хаті Карпинця, найшли частини аркуша залізної бляхи, ідентичної з бляхою, з якою була зроблена пушка варшавського стрільця. Коли пушку роздували й випрошували, виявилися, що її кріп. нерівно й ручно різали, призначені ідеально до берегів аркуша й доповнюють частину, що бракувала до цілоти.

Крім цього пласк долаково переведеної в хаті Карпинця ревізії напали у скрині на відпалки меду, заржавіли й погинули бляшку, що розпросторана відповідно до овалному отворі в вічка варшавської пушки, який мав нерівні береги.

Далі серед предметів Карпинця найшли знавці ще й інші відповідники складових частин цього стрільця, а саме: мосяжні рурки, такі, з яких зроблено і рукояті толока і толок і катод запальника; далі — залізні перстені, ідентичні з перстенем, якого вжито як опірний катод запальника, дошки, що були відбіркою дошки до об'єктива запальника, арешті троти, шпирки, гумові рурки й гумки, що відповідали відповідним частинам стрільця.

На основі цього знавці кпт. Ст. Дигонь, пор. Вайс і ст. майстер військовий піротехнік Ант. Сентор, з явля категорично дни 20. червня, що пушку й складові частини запальника зроблено з матеріалів, найдених у хаті Карпинця.

Ці устіння дало само собою вказівку, що виконавців замку треба шукати перш за все серед членів ОУН, бо крім лабораторії ревізії викрили у Кракові 24. червня 1934 у тож Карпинця та в його найближчого товариша Миколи Климишина, численні докази їх приналежності до цієї організації.

Переслуханий у характері підозрітого, Карпинець не признався до участі в ОУН та до виконання будь-якого стрільця, і дав викрутке висноження, впевнюючи, що лабораторія служила йому виключно до научних дослідів. Коли після того показували йому найдені у Варшаві частини стрільця, Карпинець заявив, що аркуш бляхи, який в нього найшли під час ревізії, він найшов на прохоті.

Щож до Климишина, то цей відмовився взагалі давати будь-які висноження й не дав їх до кінця слідства.

Темничий мешанець Володимир Ольшанський

Тимчасом у Варшаві 18. червня 1934 р. зголосився до поліційної влади Ісаміа Чернов і повідомив, що в нічліговій захисті при вул. Вольській ч. 42, де він хилив мешкає, кілька днів перебував якийсь молодець, який у дні вбиства, себто 15. червня, виїшов рано, залишив підручні річі і більше вже не зголосився.

Певедено негайно дохочення з таким вислідом:

Згаданий захист відкрито у квітні 1934 р. В ньому можна мешкати за оплату 1 зол. на доб. 12. червня 1934 рано відідав захист молодий мушина, розпитуваний по умовини і домагався окремої кімнати. Тому, що вільне було місце тільки у спільній салі, прирешель не рішався відразу. Щойно ввечер прийшов вдруге і згодився на місце, яке призначила йому управителька Марія Берова. Прирешель вручив Беровій документ тожості на прізвище Володимира Ольшанського, абсолютента гімназії у Львові при вул. Карпінського ч. 21. На основі цього документу Берова виписала його до мельдункової книжки захисту і після того віддала його Ольшанському. Якщо Берова пригадує собі, цей документ видав магістрат м. Львова.

Той Ольшанський, хоч заповідав рано, що принесе зі собою річі з двірця, приніс тільки бронзову скряну тежку. Його одіня було попеласто-бежового коліру у кратки, літній плащ зеленкового коліру, капелюх ясний, пісковий. Говорив із східно-галицькою вимовою, робив вражіння інтелігента, міг мати 20—23 роки. Беровій не згадував, як довго буде за якою метою поїхав. Заплатив їй 5 зол і передав сховати 57 80

зол., годинник і згадану тежку. Шо в цій тежці було, Берова не знає, пригадує собі, що не була тежка. 13. червня Ольшанський відібрав гроші і годинник; по сніданні виїшов, коло 14. год. вернувся на обід і знову виїшов та прийшов шойно після 11. год. вночі. Гроші і годинник передав знову переховати, зате відібрав тежку. Так само було в четвер 14. червня з тим, що Ольшанський вернувся коло 8. год. зів з поспіхом ввечер, виїшов і вернувся коло півночі. В обох тих днях допитувався Беровою, чи не має кімнати для одної особи, бо почувався би спобідніше. Зі співмешканцями мало розмовляв і був обережний. Одному з них, Феліку Мелью, відповів, що приїхав до Варшави „у деяких справах“.

15. червня Ольшанський встав коло 8. год. рано (ак значино), зів снідання і пішов до міста. Беровій відповів, що че приїде на обід. Служі Жолондкові заявив, що залишає плащ і капелюх, за який прийде одна пані. Колиж Жолондек згадав, що не видасть тих річей без п'єрма, Ольшанський відповів, що ця пані покаже картку, на якій буде по лівій боці написане число „25“. Означе незадовогу вернувся і забрав плащ та капелюх. Більше його в захисті не бачили.

Виявилось, що в тежці Ольшанського були тоалястиві дрібнички, між иншим тубка з пастою до зубів львівської фірми „Альбо“, декілька примірників варшавських шоденичків, дві записки до сорочок і вживана денна біла сорочка, ліля в паски.

Свідки Мель і Жолондек описали капелюх і плащ Ольшанського, довсім згідно з описом капелюха, що його згубив убивник, та найденого плаща при вул. Окуньчій ч. 5. Щож торкається особи Ольшанського, відповів тих свідків згоджуються з описом більшости свідків, які здогадали вбивника. Підкреслили, що Ольшанський виглядав на спортовця, огоріла шкіра, росту вище середнього, худощавий, правильно збудований, з бубним темно білявим волоссям, часдиним до горі.

Слідство виявило, що якийсь Володимир Ольшанський не мешкає при вул. Карпінського, а дому ч. 21 взагалі при тій вулиці нема.

Евген Скиба — Микола Лебедь

У тому часі, 22. червня, поліційний агент Йосиф Будний виїхав зі Львова до Даниці з дорученням слідкувати за українськими діячами, чи не появиться вбивник мін. Перацького, Будний запримітив, що в товаристві Андрія Федина, значачного члена О. У. Н., перебуває невідомий українець, який слабо орієнтується у розкладі міста Даниці. Будний знів, що Федина допомагав діячам ОУН, скомпром'тованим у Польщі, давав їм фальшиві документи й гроші та влекшував лашуку втечу. Запримітив, що Федина і його новий товариш конспірують свою взаємну стрічу, що Федина давав вказівки щодо рухів у місті. Оба по виході з помешкання Федина нібито розійшлися й окремо, але одночасно, зайшли на обід до академічного дому. Звідтіля виїшли знову окремо, йшли рівнобіжно, опісля в деяких віддаленні, зійшлися і Федина вказував товаришеві лашуку дорогою. За тими вказівками товариш Федина, за який слідкував Будний, зайшов до дому при вул. Шлягерштрассе ч. 13. У вікні цього дому ждала на нього невідома жінка, яка, побачивши його, виїшла на вулицю і привіталася з ним. Обое пішли на двір і всіли до поїзду, який відхилив до Цопоту. Будний сів до того самого купе і ствердив, що розмовляють по українськи. У Цопоті сів на лавці. Незадовго прийшов Федина і відпровадив обох до пристані. Там невідомий мужчина попрошався з Фединою і жінкою, сів на корабель „Пройсен“, який відїздив до Свінемінде.

ЯК АРЕШТУВАЛИ ЕВГЕНА СКИБУ.

Будний негайно повідомив Варшаву про свої помічання. Начальник слідчого уряду у Варшаві 22. червня ввечер звернувся телеграфічно до портової поліції у Свінемінде з проханням придержати того мужчину. І дійсно портова поліція у Свінемінде обстанова вхі до порту і в год. 5.30 прийржала мужчину, згаданого у телеграмі, після приїзду корабля „Пройсен“. При придержці був присутній польський консул зі Штегіна Геліодор Штарк. Придержаний українець був схлюдований. Консулові показав документ на назвище „Евген Скиба“, що його видав генеральний консулат Німеччини у Даниці на подорож кораблем на лінії Цопоти-Свінемінде і з поворотом, без пашпорту і візи. На питання консуля згадав, що їде

до свояків у Берліні; розмова велась в українській мові. При ревізії консул ствердив, що нині і майже нежизаний капелюх „Скиби“ мав на підшивці марку фірми у Варшаві, вул. Маршалківська 114. „Скиба“ заявив, що у Варшаві взагалі не був. Мав убрання зеленкового коліру, чорний шерстяний дощевик і виповнену рижими предметами бронзову скряну тежку. Всі знайдені річі оглянули й опечатали консул Штарк і кримінальний радник Опіц. Опісля Скибу відвезла німецька влада до Берліна, де його відфотографували і здактильоскопували. Скиба подав, що його знають і можуть про нього потвердити Андрій Федина у Даниці і Ріко Ярий у Берліні. Ввечером того самого дня Скибу відвезли літаком до Варшави, де він відмовив якихнебудь висноження. Конфронтація зі свідками виказала, що „Скиба“ не був безпосереднім убивником, ні злогавним Володимиром Ольшанським.

СКИБА У КРАКОВІ.

Зате поліційні агенти з Кракова: Франц Капуста, Адам Чижевич, Максиміліан Шкарадек, Франц Сордиль і Кароль Маршалів, які слідкували за Карпинцем і Климишином, зізнали як свідки, що „Скиба“ був 30. травня від ранку до півночі у Кракові у помешканні Карпинця, туди завів його Климишин. При тій нагоді виявилось правдиве назвище Скиби. До поліційних урядів у Галичині розіслано фотографії Скиби і таким чином стверджено, що правдиве його назвище є Лебедь Микола, походить зі Стріпеських Нових пов. Бібрка. Стверджено теж, що за ним шукає поліція за участь у пригтованні грабункового нападу на поштовий уряд у Горюджу дня 30. листопада 1932 р. При арештуванні Скиба-Лебедь мав з собою низку поліційних дружок, які переслали німецька влада до Варшави. Між ними було декілька брошур, примірник „Розбудови Нації“ і летючки ОУН. Крім того Лебедь мав два нотатники зі слідами видертих карток. У більшому нотатнику записки олівцем: „Акт його використання і окпітальзування. Концентраційні табори. Присуду або може і смерть деяких у краю, щоб протиставитись мусимо створити гурт людей — боево (неचितе слово) і (нечитке слово) вивінувану по боевому — яка навіть по заарештуванні більшого числа членів зможе кермувати боевою роботою. Ще може дійти до зриву поодиноких сіл, повітів. Мала партизанка. До неї ми не є пригтовані. Видати короткий комунікат і довгий з наслідженням акту (за пімсту — поширити в легальній пресі, якщо не вдасться летючками (на селі)“.

У меншому нотатнику низка видачків, між ними: „12.00 капелюх“, „24.00 плащ“, „65 помешк“, „45.00 помешк“, „29.000 білет“ (двічі); годинні відїзду далекобіжних поїздів на основі розкладу їзди з 15. червня 1934 р., більш числа „870.00“, „155“, багато зворотів і слів, які льогічно годі повязати, назви рижних книжок з відповідними числами і чи.

Графольго інж. Шиманкевич ствердив, що згадані записки в обох записниках зробив Лебедь. В його убранні знайшли теж лист, писаний польською мовою, в якому авторка вкрікає, що він не пише часто листів. У тежці знайшли два берети і спортові штани (пумні) з того матеріалу, що вбрання та дрібні предмети.

Старичевський, Лебедь і Квєціньска у Варшаві.

Доходження і розвідка устіншли, що Лебедь купив капелюх у фірмі Лавер при вул. Маршалківській ч. 114, не раніше, ніж 18. травня 1934 р.

На основі знаку „М. 5165“ на сорочці Лебедя стверджено, що білля віддавав до пральні „Аско“ від 16. травня 1934 р. під назвищем Годлевскі, замешк. при вул. Золотий ч. 6.

На основі виписаних з нотатника Лебедя назв і чисел книжок стверджено, що він виповничав книжки у читальні Чеслава Козловського при вул. Вспільній 44. До виповничальні книжок прирешель з молодого жінкою, яка теж позичала книжки на назвище Гелія Зажицька, зам. при вул. Брацькій б. м. 5. Абонамент був від 22. травня 1934 р. Лебедь звернувся останню книжку 15. червня, але не вибрав каші 3 зол.

ЯК ВІДКРИЛИ ПОМЕШКАННЯ ЛЕБЕДА

На основі розвідки по цілій Варшаві і показування свідків Лебедя стверджено 4. липня, що його знає стоожі дому при вул. Кошиковій

я. 19. Одночасно зголосилася до влади безпеки Емілія Кашерова з того дому, заявляючи, що в неї мешкав цілий місяць молодий чоловік з прізвиськом Сваричевський. 16. червня покинув дарго помешкання, залишив більшу скількість річей, за якими вже більше не зголосилася. При конfrontації з Лебедем Кашерова пізнала, що „Сваричевський“ був саме Микола Лебедь.

Кашерова та її сестра Руза Глценштайнаво з'явили, що Сваричевський Лебедь наняв у неї помешкання 15. травня 1934 р. через мешканку бюро „Полькоміс“ — Воцятинського. Представився як син землевласника, студіюс у Львові, до Варшави приїхав на літній сезон. За кімнату платив 65 зол. (суму записав у нотатнику). Поведінка його спокійна. Майже щодня приходила до нього молода жінка, яку називав нареченою. Крім того при кінці його побуту зголосилася трем якийсь молодий чоловік, під неприємність Сваричевського, за яким розлітував.

У дні вбивства, себто 15. червня Сваричевський як звичайно вийшов рано. Чи опісля вернувся — не знають. Зате пригадують собі, що був у хаті коло год. 7-ої ввечером, був дуже схвилюваний. Розліва воду зі шпакляки. Опісля випрадувався перед Глценштайновою, що „нині взагалі страшний день“. На питання цього звідка відповів, що мін. Перачького убили. Чергового дня рано був як звичайно у лазничці. Коли служниця занесла йому снідання, не застала його уже в кімнаті і Сваричевського більше не бачила. Щодня 18. червня надійшла картка з датою висилки 17. червня з Гдні, в якій перепрошує за „студентський видаз“. Повідомляв, що буде у Гдні місяць на лікування і просив задержати річи. Служниця Кушевська подає ще деякі нові подробиці.

Між річима Сваричевського, які залишив у Кашерової, на двох сорочках були знаки „М. 5168“, тотожні зі знаками на сорочці, яку мав на собі підчас арештування. Одна зі сорочок Сваричевського, виляючи коліру ліля, вимірами, кром і шиттям — як зізнав знавець Ф. Ігнатівський — ідеально відповідала сорочці, яку залишив Ольшанський при вул. Вольський ч. 42. Крім того надіано між його річима ковіряць жезельської фірми. Знавець ствердив, що таких ковіряць у Польщі не виробляють ні не продають.

На основі згаданих зізнань двох свідків стверджено, що Сваричевський винавчав через згадане бюро „Полькоміс“ другу кімнату при вул. Служевський ч. 3. м. Б. для своєї — як говорить — нареченої. Оплату за цю другу кімнату заплачув у бюрі сам, яку винавчав на своє назвище. Ревізія при вул. Служевський ч. 3. м. 5. виявила, що у Ванди Шиманської мешкала можда жінка Ванда Квецінська, яка по місяцеві нагадо виїхала і залишила дрібні річи щоденного життєву та гардеробу (як і Сваричевський). Квецінський відвідував часто молодий чоловік, її віречений. При конfrontації з Лебедем пізнав його як того нареченого.

Шиманський та її служниця Л. Яриолківній Квецінська подала, що буде мешкати місяць півтора, є студенткою і дає лекції. При кінці побуту заявила, що залишиться тиждень або два. По кількох днях (це могло бути в часі 15—17. червня) заявила нагло, що йде до кіна і завтра виїде. Опісля коло год. 17. виїхала і вже більше не вернулася. За кілька днів надійшла картка з Гдні, подібна змістом і тієї самої дати, що картка Сваричевського.

13. червня дістала поштовим переказом зі Львова 100 зол. Назвище та адреса надавала Квецінського, Львів Сапги 69 — виявилася неправдивою. За кімнату заплачув Квецінська 45 зол. (суму, записав у жетесі Лебеда).

Документу тотожності Квецінської між її річима на найшла поліція; зате документ на назвище Сваричевського знайшла між його річима у Кашерової. Тим документом була військова посвідка на назвище Антона Любомира Сваричевського, яку видали 18. червня 1929, П. К. У. Львів — місто.

Правдивий Сваричевський, слуханий як свідок, зізнав, що у Варшаві взагалі не був. Своєю військову посвідку згубив — мабути у Львові — у першій половині травня 1934 р. і дійсно, 19. травня 1934 р. Антон Любомир Сваричевський зголосив у В. комісаріаті поліції у Львові, що кілька днів тому згубив військову посвідку.

Слідство у цій справі не увінчалось успіхом. Зате виявилось, що Сваричевський записаний у Львові як підозрілий за участь в О. У. Н. і що утримував зв'язки з в'єтнамцями під тим замітом Андріонком Копистянським.

Графолог Іаж. Шиманевич ствердив, що в посвідці Сваричевського виписано одно слово в рубриці „вирішувальний“ і виписано „рим“ у рубриці „національність“ замість „польська“

на „польська“ і в рубриці „аріст“ виписано 166 (Микола Лебедь високий на 168 см.).

Щож торкається „Защелької“ чи „Квецінської“ виявилось, що оба ці назвища є видумані.

З'явання М. Лебеда.

Микола Лебедь признає до автентичного назвища і визнає ось що: у жовтні 1932 р. поліція впала на слід звіту про заворушення на Волині. Один зі сусідів у Стріліських Нових обтяжив Лебеда перед поліцією і тому Лебедь мусів втікати спершу до Львова, де мешкав з тов. Олександром Соколом. У квітні 1933 р. утік до Чехословаччини, мешкав у Празі, опісля в її околиці. У серпні 1933 р. вернувся потайки до Польщі, щоб зустрінутися з батьками. В тому часі чеська влада перевела ревізію й арештування українців і господар вимовив йому помешкання. Тоді навагався перейти до Німеччини, але по переході кордону німецька поліція придержала його і засудила на 8 днів арешту. Вернувшись до Чехословаччини, за порадою товаришів, хотів дістатися до Данцігу, де сподівався виробити документи тотожності і спокійно замешкати. З тією метою перейшов у квітні 1934 р. з Чех до Польщі, спершу мешкав у верховицці, 4—5. травня приїхав до Львова, де скривався до 1. травня. Товариш порадив йому, щоб підійшов на „свято моря“, бо при наголі масових прогульок легко дістатися до Гдні. В околиці Львова зустрінувся зі своєю нареченою і в порозумінні з нею виїхав до Варшави, де приїхав уже 15. травня; чергового дня приїхала до Варшави його наречена. У Варшаві передим ніколи не був. Відмовився подати назвище верховицця, товариша і нареченої та назвати місяця, де ховався. 15. червня ввечером по смерті мін. Перачького виїхав з нареченою до Гдні. У Варшаві мешкав місяць тому, щоб дістатися до Данцігу, а наречена приїхала до Варшави виключно на його прохання, щоб її йому товаришити.

Потвердив, що мешкав у Кашерової під назвищем Сваричевського, а наречена при вул. Служевський під назвищем Квецінської і була записана у читальні під назвищем Зажелької, але оба ці назвища фальшиві. Наречена подала видумані прізвища, щоб не навести на його слід поліції. З Варшави їздив нічною порою до Кракова напередодні польського свята Евхаристії, щоб довідатися, чи може мешкати без документу тотожності. У Кракові знав тільки одного товариша і його відвідав. Ні прізвища ні адреси цього товариша не подав. Довідався, що без документів не може мешкати. Карпінця і Климишина не знає.

З початком червня відвідав його у Варшаві невідомий чоловік, якого не знає. Його прислала до нього наречена, щоб не здавити, що мешкає під іншим прізвищем. Цей чоловік був один раз або два. Прізвище дві сукопки, одну білу й одну колірову. Лебедь закликав свого нареченому до себе. Відобразив посилку обоє виїхав з тим мужчиною і попросили його на вулиці. Більше його Лебедь не бачив.

15. червня стрінув свою наречену коло подуна, були на прохаді у Саських городі до 2-ої год. Опісля з'їли обід у молочарні Агрій при вул. Нови Свят і коло 3-ої год. вернулись до хати. Коло четвертої стрінувся в Узядовським парку, звітлія пішли на Маршалківську до кіна. По дозори коло год. 17.30 (5.30) довідались з надзвичайних додатків про вбивство мін. Перачького і тому до кіна не пішли. Коло 7 год. вернулись до дому. Коло год. 8-ої Лебеда відвідала наречена і тоді обоє почули телефонічну розмову господині. З розмови виходило, що вбивство виконали українці. Почувши то, Лебедь рішився виїхати до Данцігу, бо боявся, що поліція шукаючи за вбивством, впаде на його слід. Наречена рішлася відвезти його до Данцігу.

Того самого дня відїхали особовим пеїрним поїздом, забираючи з собою найнеобхідніші річи. Валізки з гардеробом залишили, щоб не викликали підозріння, і відїзд зататили. Обоє висіли у Гдні 16. червня рано. Звітлія Лебеда пішов до Цопот, а звітлія полхав поїздом до Данціга. Там пізнав мужчину, якого вказала йому наречена і він подбав для нього про документи на прізвище Еугена Скиби. Рішав похати до Берліна, але на першій корабельні зі Сопот до Свінмінде спізнався і тому відїхав щойно 22. червня. По приїзді корабля до Свінмінде його арештували.

У слідстві шофер Адам Кочкав зізнав, що у дні вбивства мін. Перачького возив молодого мужчину між год. 12. і 13.30 пополудні на вул. Тамка 44. З фотографії пізнав Миколу Лебеда, як свого пасажера.

Лебедь не признає до О. У. Н. ні до допомоги в убивстві мін. Перачького та відмовився

дальших визнаєнь у справі закинутих йому злочинів.

ПЕРША ВІСТКА ПРО ГРИЦЯ МАЦЕЙКА. — ЯКІВ ЧОРНИЙ.

Одночасно слідство устійнило перший слід самого вбивника, 22. вересня 1934. р. слідчий уряд у Львові переслав фотографію Гриця Мацейка з повідомленням, що він у місті постійного замешкання при вул. Театинський ч. 5. ідв довшого часу неприступній. З цієї фотографії свідки: Марія Бєрова, Йосиф Зайонц (с. Франца) і Фелікс Мель пізнали рішуче згаданого Володимира Ольшанського, який мешкав від 12. до 15. червня 1934 у захисті при вул. Вольський ч. 42. Зпоміж свідків самого атендату і погоні за вбивником тільки Вікентій Кухарський, Гелена Андерсова та Ігнаці Татуля ствердили, що ця фотографія відповідає у загальних рисах виглядові вбивника. Одночасно підкреслили, що лице є надто округле, пуцаловате. Крім того наїшли „конфіденційні вісті“ слідчого уряду у Львові, що Мацейко є дійсно вбивником мін. Перачького.

У вересні 1934 р. слідчий уряд у Львові повідомив, що вбивник мін. Перачького, віткуючи з Варшави, затримався на деякий час у Люблині, де ночував у якогось Чорний при вул. Веселій ч. 10. м. 1. та що Лебедь мешкав у Варшаві в 1933 р. при вул. Злотий під прізвищем „Дацько“. Об'єкти вістки виявились правдивими. Стверджено що в Люблині мешкав дійсно під згаданою адресою Яків Чорний, студ. унів., до 21. червня ч. р. Це помешкання віднаймав поліціянт Франц Мацевський кільком студентам українця. Його жінка Катерина Мацевська зізнала, що в другій половині червня, коло год. 10 ввечером, заїхав під її хату автом якийсь мужчина, середнього росту, віком понад двацять літ, з темним волоссям, чеським до гори, й обгорілим лицем. На голові мав берет. Не мав зі собою ні валізки, ні тежки, ні плаща. Довідавшись, що тут мешкає Чорний, просив свідка, щоб дозволила йому ждати на нього (Чорний пішов саме тоді зі своїм товаришем Бураком чи пак Гойсаком на стацію).

Вернувшись, Чорний обмінявся кількома словами з гостем і попросив Мацевську, щоб дозволила перемочувати учителя з під Люблина Чергового дня рано Чорний вийшов з гостем і вже більше не вернувся.

У слідстві підс. Чорний потвердив назагал інформації Мацевської. Додав, що тов. Бурака відпроваджував 16. або 17. червня. Мужчина якого застав у своїм помешканні, представив йому як учителя з під Львова. Заявив підсудному, що їде в околиці Львова. З гостем майже не розмовляв, чергового дня вранці його не відпроваджував. Навпаки, цей гість попросив Чорний в ліжку. Свід. Володимир Бурак зізнав, що Чорний відпровадив його на дверцят у Люблині мабути 15. червня. Слідство виявило, що Чорний підозрівала влада у приналежності до ОУН. двократно підпаї стирт в околиці Львова у 1933. р.

ЛЕБЕДЬ ЯК „ДАЦЬКО“ І „ВОЛОШАК“ У 1933. Р

На основі інформації слідчого уряду у Львові, слідство виявило, що Лебедь мешкав у Варшаві від 6. вересня до 6. грудня 1933 при вул. Злотий 59. м. 28 у Генриха Вронцбергя. Лебедь щойно по трох тижнях записався як Йосиф Дацько, студ. техніки зі Львова. Цей факт потвердили свідки Вронцберг і його служниця та графолог Шиманкевич, який ствердив, що мельдункову картку Дацька виписав Лебедь. Хід життя у 1933. р. був подібний як у 1934. р., з тим, що Дацько не мав нареченої. Кілька днів перед відїздом (сказав, що до Франції) прийняв у сінях молоду жінку, раніше відвідало його двох мужчин (один — двічі). Під його неприступність телефонував до нього хтось зі Львова (подався за батька „Дацька“) і просив Вронцбергову переказати синові, щоб залишився у Варшаві ще на тиждень—два. Кілька разів Дацько дістав з пошти листи і два грошеві перекази на 250 і 200 зол. зі Львова, надані 20. вересня і 16. жовтня 1933. р. Адреса надавала переказів „Т. Кусцова“, Львів, Оссолинських 10, виявилася неправдивою.

Лебедь легітимувався перед Вронцбергом документом тотожності і військовою посвідкою на прізвище Йосифа Дацька. Ці документи мав видади магістрат м. Львова. Стверджено, що магістрат м. Львова їх не видавав.

Дійсний Йосиф Дацько, студ. унів. у Львові, проти якого ведеться окреме слідство, зізнав, що Лебеда не знає. Військово посвідку позичив у серпні 1933 р. Богданові Лецькові або Ленському разом зі залізничною знижкою, щоб міг вернутись до дому, (де той товариш мешкає, Дацько не знає). По двох місяцях дістав посвідку з поворо-

гом Графольго Шиманкевич ствердив, що на цій посвідці перероблено написи: „віроповідання“, „військовості“ і „націоналістичності“, так само, як у посвідці Сваричевського.

Крім того свідоцтво ствердило, що 7. грудня 1933 р. (чергового дня по відході від Врондбернів — нібито до Франції) задержали Лебеда на залізничному двірці у Штутгау у Німеччині за нелегальний перехід чесько-німецького кордону, без особистих документів. Лебедь подався тоді за „Марка Волочака“ зі Львова, ур. 11. грудня 1911 р. (Лебедь ур. 9. грудня 1909 р.). Тоді німецька влада переслала його фотографію і дактильоскопічну карту до Варшави, щоб перевірила його дані, але без успіху. Зате тепер підчас свідства порівняно фотографію і дактильоскопічні відбитки „Волошка“ та „Лебедя“ і стверджено їх тотожність. 16. грудня 1933 р. відставила німецька влада згодного Волошка до Чехословащини.

„Солецька“ — Дарія Гнатківська.

Опис українки, яку бачив поліцейний агент Будний у Даниці 22. червня 1934 р., згоджувався з описом Квейшійської чи пак Зажецької. Далі с. Будний пропонує до актів свідства три мельничкові картки з її побуту у Даниці в Августі Цірманової (вік 23, до 28. червня 1934 р.) в готелі „Дойчер Гоф“ в Оліві (вік 17, до 19. червня 1934 р.) і від 27. до 30. вересня 1933 р.). Звізнав, що у Даниці Солецька стрічалася з Оксеном Чайківською, проти якої ведеться тепер окреме свідство за приналежність до ОУН. В Оліві відвідував Солецьку Федина.

ЯК АРЕШТУВАЛИ СОЛЕЦЬКУ.

7. жовтня 1934 р. сліпчий вояд у Львові дістав конфіскаційний вістку, що по довшій неможливості Дарія Гнатківська вернулася з Даниці до батьків у Смодні, пов. Косів. Арештована 9. жовтня 1934 р. Гнатківська заявила слідчому судді у Львові, що до ОУН не належить, але солідаризується з тією ідеєю і є прихильницею революційних метод цієї організації. Звізнала, що від 1932 р. аж до свого арештування 9. жовтня 1934 р. постійно перебувала у своїх батьків у Смодні. У Варшаві ніколи не була, признавши нареченого спершу не хотіла вийняти, описавшись, що є ним Микола Лебедь. Писав до неї з Чехословащини і з Берліна, останній раз бачилася з ним у Львові у двійчій половині травня, де вівзав її листом. Той був у Львові чотири тижні. Це стверджали своїми знайомими свідки: Мирослава Глиняська, Зеновія Мирослава Сунько, Михайлина Волошині і Марія Коренеш, які звізнали, що Гнатківська мешкала в них у травні 1934 р., перед виїздом до Варшави не мельдувалася і що кілька днів зміняла поменкняння.

У Варшаві розпізнали свідки: Яномолівна, Калінівська і Бобовська підс. Гнатківську як „Квейшійську“ чи пак „Зажецьку“. Тоді Гнатківська призналася, що була у Варшаві з Лебедем від 16. травня до 15. червня, де мешкала у Шиманської й опісля була у Даниці під прізвищем Ірени Солецької. Звізнала, що з кінець квітня Лебедь повідомив її з Берліна про свій приїзд до Львова, куди за ним приїхала і стрінула його на двірці. У Львові мешкали і дальших споків та в знайомих, не мельдувалася. Стрідчалась декілька разів з Анною Чемеринською На пропозицію Лебедя поїхала за ним до Варшави чергового дня по його відїзді. Виїзд затавила перед нічнею і знайомими. Товарицї зачитали три листи до батьків з доорученням, щоб висилала що кілька днів поштою і щоб таким чином батьки думали, що вона є в Львові. Призналася, що в Варшаві мешкала у Шиманської. За поменкняння платив Лебедь. Ніхто до неї не приїжджав ні не привіз ніякої пакки з гардеробом. Білім сукні взагалі не мала. З Лебедем ходила до кін. театрїв і на походи, а позаяти нічим спеціальною обою не займався. Не виключає, що Лебедь виїжджав кудись у Варшаву, бо подорожно з ним не стрідчалась. 15. червня виїхала несподівано з Варшави нічним поїздом в год. 21.30 (9.30) на Гель. У дні відїзду була до обїду в хаті і Лебеда не бачила. Опісля звізнала, що мабуть бачились обоє перед обїдом у Лазенках. Обїдали в „Обиятедльській“ кухні при вул. Крулевської. Коло год. 3-ої стрідчалась з Лебедем і пішла до його поменкняння. З назвчаних додатків довідались про обївство мін. Перацького. Лебедь висловив острах, що поліція, шукаючи за обвинком, може власти на його слїд і тому запропонував виїзд на деякий час на Гель. У його поменкнянї коло год. 7. веч. почули криків двері телефонічну розмову з господарком. З тієї розмови виходило, що обївство виконали українці. Заблала зі собою підручні річи на допрогу, не повідомляла Шиманської, бо її не видла і навіть був ще 7 год. На Гель приїхали чер-

шого дня в год. 7-ій рано, Лебедь виїхав до Даниці, щоб подбати для неї про документ тотожності на перехід кордону, кажучи, що там має знайомих. І дійсно такий документ привіз на назвине Ірени Солецької. Опісля звізнала, що цей документ привезла її студентка не Лебедь. Була у Даниці, Оліві і Цопоті, у 1933 р. в Оліві не була. Лебедь хотів їхати до Берліна, але спізнився на корабель і тому Гнатківська відложила свій вїзд до батьків. 22. червня відповітила Лебеде на корабель, що відходить до Цопот, зі знайомих, якого представив їй Лебедь. По відїзді цієї знайомий мушина запізнав її зі студенткою, яка, — як виходить зі звізнає Гнатківської, — переїздила її з Галині до Оліві. Назвине тієї студентки не знає. Вдержувала з нею звязки тому, бо не знала міста ні німецької мови. З Даниці виїхала 25. або 26. червня і 26. або 27. червня вже була у батьків.

Графольго Шиманкевич ствердив, що підписи „Солецька“ на мельничкових картках з 1934 з Оліві і Даниці та письмо на картці до Шиманської і до Каширєвої від Сваричевського, походять з руки Гнатківської. При ревізії у Гнатківської у Смодні знайшли й інші Кравиця. Батьки Гнатківської звізнали, що Лебеда не знають і він ніколи в них не мешкав.

З інформації повітової команди поліції у Косові виходить, що батько Гнатківської о. Омелян підозрілив щодо ОУН, а підсудна вдержувала звязки з українцями, судово-карними за ОУН.

Виявлення Капниці.

Підс. Яносла Капнищє стверджує своє висвєнення, звідуючи 15 і 16 червня 1934 р., що є членом ОУН, куди вступив 1933 р. в ділі у Станиславові Звізнав з пошказом, виконав при цьому товання 1934 р. для бомби бляшанку пушки і запальник зі плекією ампульною Ані пухки авт запальника не випиричав вибуховим матеріалом. Заявив, що Лебеда не знає.

ХТО ВІВЗЯВ ОКАВА БАШИНСЬКОГО І ЗВЯЗОК З УБИВСТВОМ МІН. ПЕРАЦЬКОГО.

Тимчасом свідство навело на слїд дальших співучастків убивства. На цей слїд навело свідство у справі убивства Якова Башинського, або Гіна, якого застрілили невідомі справники 9. травня 1934 р. у Стрийській парку у Львові. Розглядаючи гіна і кулі, витягнені з тіла Башинського, Інститут Судових Експертиз ствердив у листопаді 1934 р., що Яков Башинський і мін. Перацького вбили з одного і того самого автоматичного револьверу. Свідство і розпички у Львові звізнали, що Я Башинського вбили на приказ ОУН, підозріваючи його, що він має інформації владі безпеки. На Башинського були два замки: 81-го березня у Великодолю свбуту Башинського партизи ножами при вул. Декента, 9-го травня застрілили його у Стрийській парку. Свідство виявило, що в першій замку брав участь Енґер Качмарський; 9. травня 1934 р. застрілили його Роман Мигаль і Роман Сєнків. Усі вони, арештовані в вересні 1934 р., признались. Крім того Мигаль висвєнив, що револьвер з якого вбили Башинського, мав опісля Підгайний.

ЗВ'ЯЗОК УБИВСТВА ДИР. БАКІВ З УБИВСТВОМ МІН. ПЕРАЦЬКОГО.

Крім того 25. липня 1934 р. боевик ОУН. Михайло Цао (не Павло Савчик) застрили в Львові Івана Бабія, директора депжанної гімназії з українською мовою навчання. У звязку з тим убивством 10. серпня 1934 р. поліція арештувала Івана Малюца, студ. техніки. Малюца признався до ОУН, і до співучастки в убивстві дир. Бабія та дав такі висвєнення у варшавській справі:

Малюца про ролу Лебеда у Варшаві.

У жовтні 1933 р. Степан Бандера, краєвий провідник ОУН, долучив Малюцу, який був тоді організаційним референтом, щоб поїхав до Люблина і до Познаня та приготувати „хату“ до вжитку організації. Крім того Бандера долучив вступити до Варшави, де під прізвищем Яосифа Давька мешкає Микола Лебедь, і провітрити, чи Лебедь не потребує допомоги. Малюца знав Лебеда ще в 1932 р. як члена ОУН. Від Бандери і від нього самого знав, що Лебедь (якого псевдонім — Марко) приїхав до Варшави закордоном, де скринявся у звязку з нападом на уряд у Городку. Бандера мав псевдонім: „Бабя“, „Лис“, „Степан“, „Степанко“, сам Малюца називався „Крук“.

Бандера, висилаючи Малюцу до Лебеда у Варшаву, питав його, чи не знає у Варшаві жинки, яку можна би приділити Лебедєві з тією метою, щоб він, переводячи розвідку, міг свобідніше ходити. Однак Малюца не мав і не придляв Лебедєві ніякої жинки. Про яку розвідку йшло, Малюца довідався від Лебеда у Варшаві, де той мешкав у Врондбернів. І так — Лебедь показав Малюці вивішені на вулиці фотографії прем. Єнджевича, мін. Міхаловського та інших осіб, яких Малюца вже не пригадав собі, і говорив, що знає, що вони є (сєбто прем. Єнджевич, мін. Міхаловський та інші), де мешкають, де бувають. Згадав теж, що знає, де мешкає радн. Івахів і ствердив, що до нього легкий доступ. З тих слів Малюца здогадувався, що Лебедь переводить для багатьох актів „боеву розвідку“.

Лебедь домагався, щоб Бандера прислав гроші і визначив помічників. У звязку з тим Малюца старався в Варшаві приеднати до О. У. Н. Магленка, замешкалого при вул. Младовій ч. 16, але цей відмовився. Крім того Лебедь заявив, що хоче, щоб його з Варшави відїхали і просив, щоб побалакав у цій справі з Бандерою.

У Познані Малюца розмовляв згідно з доорученням Бандери зі Степаном Зошпком. Цей згодився, що його поменкняння у Познані буде „хатою“ для кожного, хто згодиться і назве гасло „булан-верхи“. Вертаючись з Познаня бачився ще раз з Лебедем у Варшаві. У Люблині zorganizовав „хату“ з таким самим гаслом у студ. Чорній, замешкалого при вул. Весолій ч. 10. м. 1. Малюца вважав його членом ОУН, згідно з висвєненням Василя Кркука, якого засудили за приналежність до ОУН.

По повероті до Львова Малюца здав звіт Бандері зі своєї подорожі і вислав Лебедєві Давькові 200 зол. (графольго Шиманкевич ствердив, що переказав 200 зол. з 16. жовтня, 1933 р., адресований на Давька, та наданий нібито Т. Квєсінцовом, вивопив Малюца — подібно як переказ на 250 зол. з 20. вересня 1933 р., — до якого Малюца не хоче признатися), Малюца телефонував теж до Лебеда зі Львова ранньою порою з поштового уряду (як виходить з денника телефонічного рхчу на лінії Львів—Варшава, така розмова дійсно відбулася 14. листопада 1933. у будинку поштового уряду), Вікні Малюца долав, що Лебедь перебував у Варшаві в 1933 р. до зими (як довго, докладно не знає). Малюца знав теж Лебеда і Чорнію. Крім того свідство ствердило, що в Познані від 1933 р. дійсно мешкав під загальною адресою Степан Зошпк, студ. мед., голова організації українських студентів „Громада“, заплідженої у приналежності до ОУН. Далі стверджено, що в Варшаві мешкає теж при вул. Младовій ч. 16 від 1932 р. Василь Магленко, який заперечив, наче би знав Малюцу або розмовляв з ним у справі приствення до ОУН.

Василь Крук теж заперечив, бутьо би знав Малюцу і Чорнію, але висвєнив, що стувлював право у Люблині. В. Крук засудили в 1934 р. на 2 роки за приналежність до ОУН. І за саботаж Чорній заперечив, наче би знав Малюцу, належав до ОУН, і згодився відступити свою кімнату на „хату“. Долав, що Василя Кука знає, з Люблина з його студії у 1932-33.

дир. Бабія та дав такі висвєнення у варшавській справі:

ЛЕБЕДЬ У БЕРЛІНІ, ЖЕНЕВІ ТА В ІТАЛІЇ.

З дальших висвєнь Малюца виходить, що опісля бачився двічі з Лебедем в Львові між 10. і 15. травнем 1934 р. з дочрення Бандери. При першій стрічі Лебедь оповідав, що приїхав з Берліна Закордоном рішши переїйти від „екскрої роботи“. У Берліні бачився з Ярим, де стрінув Павєліча, провідника терористичної хорватської організації „Усташі“. Опісля на пропозицію Павєліча поїхав до „філіяврку“ „Усташі“ в Італії, де відбувалися впрями зброєю. Був теж у Бельгії, в Женєві, з чого Малюца доміркувався, що бачився у Женєві з Коновальцем. Вікні Лебедь заявив, що їде до Варшави, як здогадується Малюца — у „боевих справах“, подібно як у 1933 р.

ТАЄМНІ СТРИЧІ У ЛЬОВІ І ВИІЗД ДО ВАРШАВИ.

Чергового дня Малюца стрінувся з Лебедем на мості на Замарстиніві з дочрення Бандери і звів Лебеда з Богданом Пїлгайном. Чи Лебедь те з кимось у Львові зустрічався — не знає. З Пїлгайним вдержував Малюца звязок від половини 1933 р. у справах боевого реферату. З розмови Лебеда з Пїлгайним Малюца переконався, що оба зналися.

У тісамі часі Бандера заявив Малюці, що Лебедєві треба приділити якусь жинку на час його побуту у Варшаві. Бандера роздумував, чи вибрати Дарію Гнатківську, чи Анну Чемеринську (тіточну сестру Малюци). Вікні рішши, що підле Гнатківська. Малюца не знає, як завдякую мала мати Гнатківська у Варшаві і яку роллю вона там відіграла. Здогадується, що тут йшло про маскування розвідки.

По візді Лебеда до Варшави у 1934 р. Бандера їздив до Кракова, опісля їздив ще кудись. Коли вернувся по дводенній неприсутності з подорожі до Львова, говорив, що є перетомлений, бо їхав цілу ніч. Чи Бандера був тоді у Варшаві, Малоюча не знає. Під час візду Лебеда до Варшави, або по візді в травні 1934 р. Бандера зажадав ще від Малоючі, щоби вказав йому „хати” у Познані і в Люблині. Тоді Малоюча подав йому адреси Зошука і Чорнія. На гниджен перед арештуванням, себто 14. червня 1934 р., Бандера жалувався перед Малоючою, що мусить вислати Лебелєві до Варшави гроші, хоч не має фондів.

Графолог Шиманкевич ствердив, що пекаказ на 100 зол. до „Ванди Квещинської” у Варшаві з 12. червня 1934 р., виповнив Степан Бандера.

Малоюча не признався до вини у справі домогати до вбивства мін. Перацького і вияснив, що поодинокі чинності виконав не знаючи, що вони мають зв'язок з убивством.

Степан Бандера, ур. 1909 р., студ. рільничо-лісового відділу львівської політехніки, не признався до приналежності в ОУН, до допомоги у справі вбивства мін. Перацького і вияснив, що нічого не знає в тій справі.

Зате інж. Богдан Підгайний, ур. в 1906 р., признався до приналежності в ОУН, куди вступив в 1933 р. з ініціативи Андрія Федина. У зв'язку з атентатом на мін. Перацького Підгайний вияснив ось що:

Підгайний про ролю Лебеда і Мацейка.

З доручення Бандери, псев. „Баба”, „Малий”, якого Підгайний уважав за визначного члена ОУН, але не знав, що є краєвим провідником, Підгайний вияснив, що в осені 1933 р. перейняв провід одного з двох боєвих відділів ОУН у Львові. До цього відділу належав Качмарський, якому підлягала „трілка”: Мирон Королішин, Гриць Мацейко і мужчина низького росту, якого псевдонім був „Залізник”. Крім того до відділу належав Іван Ярош. На чолі „розвідки”, себто боєвої розвідки при боєвм відділі, стояв Роман Мигаль, який стрічався з Підгайним і Бандерою. Мигалєві підлягала жіноча розвідка, якою кермувала померша в серпні 1934 р. Марія Кос. До цієї розвідки належало багато дівчат, між ними Катруся Зарницька.

ПЛЯНОВАНИ АТЕНТАТИ.

На весну 1934 р. Бандера заявив Підгайному, що закордонна влада ОУН домагається від краєвої влади, щоби виказалася новою боєвою роботою. Бандера заявив Підгайному, що організація слідкує за ком. Білевичем (тепер начальником слідчого уряду у Кракові) і у Варшаві слідкують за мін. Наконечниковим-Клюковським і радя. Іваховим. Хто веде цю розвідку, Бандера не згадав Підгайному.

ПАРТИЗАНТКА „ЗЕЛЕНИХ КАДР”.

У половині травня 1934 р. Бандера натякнув Підгайному, що планується поважно „роботу” на інших терені, себто не в Галичині. Згадував, що внаслідок тієї „роботи” на українців посилається „респресі”. Передбачував, що польська влада створить навіть концентраційні табори для українців. Щоби не допустити до арештувань і до замкнення української молоді в цих таборах, слід сформувати „зелені кадри” молодих українців. При допомозі тих „кадр” молодь могла би скритися не тільки у лісах, але повести партизанську боротьбу

СТРІЧА НА „САГАРІ”.

Підгайний рішуче заперече, начеб у травні 1934 р. стрічався з Лебедем і розмовляв з ним. Признає, що чув про його побут у Львові, ба навіть стрічу на „Сагарі”, себто на пляжі на Замарстинівній мужику, подібного до Лебеда, і здогадувався, що він є саме Лебедь. Той мужчина був з Бандерою, до якого Бандера прийшов на стрічу. Крім того там був командант другого боєвого відділу у Львові. Вкінці прийшов теж Мигаль, який Лебедя не бачив. Коли Підгайний запитав Бандеру, чи цей мужчина є Лебедем, Бандера спантеличений запитав, чому так здогадується. Підгайний оправдувався, що чув про побут Лебеда у Львові. Ця вістка схвлювала Бандеру і це переконало його, що цей мужчина — це справді Лебедь. Далі Бандера заявив Підгайному, що цей мужчина приніс револьвер „Ортеґ” кал. 7.65 і хоче викупити його за кал. 6.35. Згідно з дорученням, Підгайний кілька днів пізніше передав Бандері для цього „Лебеда” револьвер „Ф. Н.” кал. 6.35, що його купив Качмарський за 40 зол. (підс. Е. Качмарський признав цей факт).

ПЛЯНОВАНИЙ АТЕНТАТ НА ПІДКОМІСАРЯ ВІЗНИЧНОЇ СТОРОЖИ У ЛЬВОВІ.

Підгайний вияснив, що від грудня 1933 р. організував на приказ Бандери замах на підкомісара в'язничної сторожі у Львові Владислава Кособудського за злогодне знущання над українськими в'язнями.

Кількакратні спроби вбити Кособудського в умовинах, в яких убивник міг би втекти, не повелися. Тому Бандера доручив у травні 1934 р. виконати атентат на вулиці перед в'язницею, хоч би навіть справника схопили. Підгайний доручив поспитати „людей Качмарського”, хто з них зголошується на добровольця. Підгайний зясував „тріпки” Качмарського небезпеку плянованого у такий спосіб нападу. На добровольця зголосився Гриць Мацейко, кажучи, що хоче зреабілітуватися, бо свого часу допоміг поліції схопити Івана Мичика, який застрелив Євгена Бережницького (18. травня 1931 р. у Львові при вул. Гродзівський; Мичика за те засудили на 15. років в'язниці)

Візд Мацейка до Варшави.

Про те, що Мацейко зголосився на добровольця, Підгайний повідомив Бандеру. Однак цей заявив, що атентат біля в'язниці неактуальний, бо „Провід” не годиться посвячувати члена організації до цього вбивства. Крім того Бандера заявив, що хоче вжити „Гонти” (Бандера і Підгайний ще тоді не знали прізвища Мацейка) до іншої роботи і доручив поспитати „Гонту”, чи міг би евенуально виїхати зі Львова на два тижні, але так, щоб його неприсутність не звернула уваги. На випадок прихильної відповіді доручив зажадати від „Гонти” його фотографії до легітимації і визначити йому стрічу з Бандерою. „Гонта” згодився і заявив, що „візьме відпустку від свого вулька під притокою, що їде на вакації до батьків”.

До стрічі Бандери з Мацейком у присутності Підгайного дійшло при кінці травня в год. 21 (9-й) вечером при вул. Вулицький, що потверджує Качмарський.

Бандера, який до того часу ще не знав Мацейка, балакав про байдужі справи і мабуть хотів загально прослідити його. Вкінці відібрав фотографію і звільнив Мацейка, визначуючи стрічу з ним чергового дня. Бандера заявив Підгайному, що Мацейко не зробив хористного враження і головню нарікав на не дуже то інтелегентний вигляд „Гонти”.

Бандера егдавав, що крім „Гонти” зголосилося ще двох на добровольців. Однак один з них уже віджикав свою згоду, коли йому заявили, що мусить втратити життя. При черговій стрічі Бандери з Гонтою Підгайного не було. Але вже за кілька днів, з початком червня, Бандера казав йому зрівати зв'язок з Гонтою і те саме повторити Качмарському, додаючи: „Гонта від нас відходить”. Підгайний зрозумів так, що Мацейко виїде „на роботу”.

На питання, як Гонта озброєний, Підгайний заявив Бандері, що Гонта має револьвер штаер кал. 8 мм. На питання, які ще револьвери має гурток Підгайного, цей останній висчислив їх, а між ними револьвер, з якого Мигаль убив Качмарського, себто Гішпан, кал. 7.65 мм. Тоді Бандера доручив принести цей револьвер Гішпан 7.65 ще того самого дня в год. 21 на Гору Страчання.

Того дня Качмарський повідомив Підгайного, що прийшов Гонта, віддав „велику машинку” (себто Штаера) і заявив, що має дістати „малу”. Підгайний орієнтувався, що бажання Мацейка тісно зв'язється з дорученням Бандери принести „Гішпан” на Гору Страчання і тому заявив Качмарському, що Мацейко все дістане. Одночасно Підгайний зажадав від Качмарського, щоби йому приніс револьвер „Гішпан”, що Качмарський виконав передаючи його Підгайному Залізником.

Цю подробицю потвердив у своїх виясненнях Мигаль, а саме, що при кінці травня 1934 р. Підгайний згадував йому, що вичистив у себе револьвер Гішпан кал. 7.65, з якого Мигаль 9. травня убив Качмарського.

Далі Підгайний з'ясував, що вичистивши основно той револьвер, заніс його з двома повними 9 стріловими магазинами на визначену стрічу з Бандерою і там йому віддав його. Бандера затримав Підгайного, кажучи, що зараз надійде Мигаль. Сам підійшов до якогось мужички, відданого на 15—20 кроків і вручив йому згаданий револьвер, відібравши від нього

дві гранати, які видав зараз Підгайному. Після того цей мужчина відійшов.

Підгайний пзнав у цім мужичині Мацейка. Надто прийшов до цього висновку у зв'язку з телефонічною розмовою, яку мав з Качмарським, як із факту, що саме Гонта мав у себе згадані дві гранати, що їх тепер віддав Коли Підгайний зв'язився з тим Бандері і покликався на телефонічну розмову з Качмарським, Бандера схвлюваний закинув йому, що він не зберігав конспірації. І так, як раніше на „Сагарі” щодо Лебеда, так і тепер щодо Гонти, відірх Бандери піддержав переконання Підгайного, що тим мужичиною був дійсно „Гонта”.

Дальшу розмову на цю тему перервав прихід Мигала і всі почали радити у справі інших організаційних замірів.

Отже Мигаль потвердив в усіх подробицях факт стрічі з Бандерою і Підгайним у згаданих обставинах і зміст розмови, яку подав Підгайний.

Слід додати, що спершу Підгайний знівав у цій справі, що згаданий революцій доручив на Горі Страчання не Бандері, але безпосередньо „Гонти”, з яким там стрінувся на приказ Бандери.

Після тої стрічі на Горі Страчання „Гонта” не брав участі у сходинках боєвого відділу. Якийсь час пізніше заявив Підгайному, що Гонта мабуть уже не вернеться. Додав делькіа слів вияснення, з яких Підгайний зрозумів, що Гонта візьме участь у „роботі”, при якій згине або його схоплять, що Бандера сам досліджував терен, отже, що був у Варшаві.

Негаймо опісля Качмарський натякнув Підгайному, що знає, що „Гонта” (заявний Гринець) виїхав до Варшави „на Перацького”, а Бандера звернувся до Підгайного з питанням, яке є прізвище „Гонти”. Як виявилось, Бандера дождався, що Гриць Мацейко залишив у хаті вулька картку з вісткою, що їде на прогульку, з якої вже мабуть не вернеться. Бандера хотів перевірити, чи цей Мацейко є якраз „Гонтою”, а коли йому це потвердили, „мало не збожеволів зі злости”.

Підгайний розмовляючи при найбільшій стрічі з Бандерою, навів йому інформації Качмарського. І при розмові Бандера розсердився. Доказував, що Качмарський не може нічого знати, бож сам Мацейко знав лише те, що їде до Варшави і там — на місці дістане дальші прикази. У зв'язку з тією картою, яку залишив Мацейко, Бандера відгрозився, що „цього дурня (себто Мацейка) треба буде назад стягнути з Варшави”.

Вкінці Підгайний вияснив, що коли мін. Перацький був на інспекції у Галичині (від 3. до 9. червня 1934 р.), Мигаль повідомив його, що якийсь мужчина прівіз вістку про приїзд міністра до Стрия і допитується, чи не можна би було „щось зробити”. На цю тему Мигаль і Підгайний розмовляли з Бандерою, але він признав цю справу неактуальною, бо міністр виїхав уже зі Стрия, а крім того не відомо куди і коли буде перездіжати. У зв'язку з тим занням Підгайного Мигаль вияснив 8. червня 1935., що це неправда, будьтоби дістав від когосьбуль таку пропозицію зі Стрия і розмовляв про неї з Бандерою. Зате Мигаль ствердив, що дійсно говорив Підгайному про побут мін. Перацького у Галичині. Тоді Підгайний заявив йому, що про це є вістка у „Век Новім”, казав Мигалєві цю вістку вирізати і вислати у копєрті до Варшави, адресуючи до „Любомира Сваричевського” при вул. Кошиковій; числа догу Мигаль не пам'ятає. Це доручення Мигаль виконав.

(Як відомо, при вул. Кошиковій 19 під прізвищем Любомира Сваричевського мешкав тоді Микола Лебедь).

Якщо їде про вістку про побут мін. Перацького на інспекції у Галичині, стверджено, що таку згадку дійсно помістив „Век Новім” з дня 6. червня 1934 р.

Запитаний у цій справі Підгайний спершу заперечував зізнання Мигала, опісля признався, що дійсно дав йому таке доручення в таких умовах:

У зв'язку з приїздом мін. Перацького до Галичини Бандера доручив Підгайному слідкувати за пресовими вістками у цій справі і передати їм у заступництві Бандери, Степанові Доліньскому. Цей Доліньський, псевдонім „Комар”, є, як вияснило Підгайний, саме тим командантом другого боєвого гуртка, який був на „Сагарі” одночасно з Лебедем. (Передтим Підгайний запе-

ляв, що не знає його прізвища). В О. У. Н. Ко-
мар відігравав визначну роль. Проводив напа-
ди в Горюж (технічно підготовлений напад
Лебедя, приятеля Долинського), в останній час
крім того командував другим боєм гурт-
ком у Львові, кермував боевою роботою на
протрощі. Отже коли згідно з дорученням Бан-
дери Підгайний стрінувся з Долинським, якого
знав особисто — Долинський доручив йому
вислати пресові вістки про побут міністра на
адресу, про яку візнає Мигаль. Підгайний ви-
конав це доручення, виручуючись Мигалем.

Степана Долинського не переслухували у
цьому слідстві, бо його схопили шойно 23 ве-
ресня 1935 р. і тому проти нього ведеться ок-
реме слідство

АРЕШТИ НАПЕРЕДОНІ ВБИВСТВА.

14. червня 1934 р. поліція арештувала рано
Бандеру і Підгайного. Згаданий Роман Мигаль,
вр. 1911 р., студент права, переслуханий як об-
винувачений зівнав, що у зв'язку з тими ареш-
туваннями навіязав з ним звязок Роман Шухе-
вич. До стрічі дійшло 15. червня над вечером,
коли вже вийшли надзвичайні додатки щоден-
ників з вісткою про абивство у Варшаві. Шухе-
вич видав організаційні вказівки Мигалеві і
Качмарському, заявляючи, що переймає функції
після Підгайного. Згадуючи про варшав-
ський атентат, висловився: „це наш найкращий
подвиг“ і казав зараз повідомити Малюцу,
щоби відкликав виїзд до Варшави.

Малюца висловив у цій справі, що він і Шухе-
вич рішили повідомити Лебедя у Варшаві про
арештування Бандери. Однак оба нібито не
знали точної адреси Лебедя у Варшаві і Ма-
люца хотів запитати про те Чермеринську. Але
тому, що тимчасом надійшла вістка про вби-
ство мін. Перашького, справа була вже неакту-
альна і в цілому саме радою Шухевича прислав
Мигалю до Малюци. Згаданий Роман Шухевич,
проти якого ведеться окреме слідство, є згідно
з вислідом слідства одним з найвизначніших
членів Організації і належить до неї вже від
кількох років. Згідно з висноженнями його при-
ятеля Підгайного і висяньєв Малюци та згідно
з іншими даними, Роман Шухевич був боевим
референтом О. У. Н. В останній часі, від поло-
вини 1933 р. — був нібито на „організаційній
відпустці“ і менше займався справами. І саме
тому провідник Бандера кермував безпосередньо
працями в тім рефераті.

Переслуханий у цій справі, як свідок, Роман
Шухевич заявив, що справді говорив з Малю-
цею, що про арештування Бандери слід пові-
домити „людей у Варшаві“. Однак не знав,
хто з організації і з якою метою перебуває у
Варшаві, в першу чергу не знав, яка є місця Ле-
беда.

У справі втечі Мацейка після атентату у Вар-
шаві широкі висяньєни склали Іван Малюца, Ро-
ман Мигаль і Євген Качмарський, робітник у
фабриці цукорі.

Подібно як Малюца, оба останні призналися
до приналежності О. У. Н., Мигаль — від 1931
р., Качмарський від липня 1933 р. Слід додати,
що Качмарський до 4. липня 1933 р. відсиджу-
вав кару 5 місяців в'язниці, засуджений у 1928 р.
за участь у збройній нападі боеквиків УВО на
поштовий уряд у Львові.

Оба вони потвердили висяньєни Підгайного
щодо ролі, яку виконували у боевм рефераті
ОУН і що Бандера мав псевдонім „Баба“. Над-
то Мигаль висяньєв, — згідно з Малюцею, — що
Підгайний мав псевдонім „Бик“. Шож торка-
ється Мацейка, то Мигаль назвав його іменем
„Гриць“, а Качмарський потвердив, що псевдо-
нім Мацейка був „Гонта“

Поворот Мацейка до Львова

Мигаль і Качмарський запевнюють, що ні-
чого не знали про п'янований атентат. Мигаль
висяньєв, що Мацейка пізнав шойно по вби-
встві; знову Качмарський, що Мацейка бачив о-
станній раз перед атентатом в останніх днях
гравня або з початком червня, коли то з дору-
чення Підгайного визначив Мацейкові стрічу
при вул. Вульський (себто стрічу з Підгайним
і Бандерою).

Опісля Качмарський побачив Мацейка зпер-
ше з кінцем червня або в перших днях липня
1934 р. у Львові. У слідстві Качмарський запе-
няв, що стрічка була припалкова. Після того 10.
червня ц. р. заявив, що у справі цієї стрічі посе-
редничав Мирон Ководитин, до якого перший

зголосився Мацейко. (Слід додати, що цей Ко-
ролинин скривається і підчас слідства його не
переслухали).

Мацейко з „таємною міною“ заявив Кач-
марському, що вергає з подорожі, що був у
Варшаві і брав участь у вбивстві мін. Перашь-
кого; разом з ним був другий мужчина, з яким
по вбивстві Мацейко мав стрітуну у Варшаві.
Але тому, що Мацейко не найшов його на ви-
значених місці, тому ще того самого дня ви-
їхав з Варшави. Мацейко говорив, що мав до-
кори совісті з приводу скоплення Івана Мици-
ка, вбивника Бережницького. Брав участь у
вбивстві у Варшаві тому, щоби зрегабілізувати-
ся перед організацією. Качмарський не пита-
в і не знав, коли Мацейко вернувся до Львова.
Мацейко заявив йому тільки, що мешкає у
своєжків і того дня має стрічу при вул. Серб-
ській. Вкінці Мацейко прийшов ввдуже, кажучи,
що на вул. Сербській нікого не було, і просив,
щоби Качмарський довів до стрічі з кимсь з ор-
ганізації. Тому, що Підгайний і кілька днів пі-
сля того Роман Шухевич були арештовані, Кач-
марський звернувся до Мигала, кажучи, що шу-
кає контакту.

Підс. Мигаль потверджує цей факт, до-
дає, що Качмарський дуже настоював, щоби ви-
робити стрічу, і Мигаль на основі висяньєв Кач-
марського дійшов до переконавання, що цей „з
Варшави“ є вбивником мін. Перашького. Вво-
лвши волю Качмарського звернувся до Марії
Косівної і за її посередництвом розмовляв з
вірним йому членом ОУН Малюцею, якому теж
повідірив, що „приїхав чоловік з Варшави“ і шу-
кає звязку з організацією. Як Малюца подає,
ця розмова була 25. червня 1934 р.

Далі Качмарський, Мигаль і Малюца одно-
згідно висяньєють, що Малюца через Мигала
визначив „чоловікові з Варшави“ стрічу в до-
мі при вул. Півалє ч. 7. де приміщується до-
мівка Т-ва „Дістер“. На цю стрічу Качмар-
ський не приїв Мацейка і прийшов сам, бо не
встиг його повідомити через Королинина. То-
ді Малюца визначив нову стрічу на черговий
день на год. 10 рано на т. зв. Червонім Мості,
що Качмарський переказав Мацейкові через
Королинина.

І дійсно чергового дня на умовленім місці
зійшлися: Качмарський, Мацейко і Малюца.
Качмарський добре не знав Малюци і боявся
передати йому Мацейка. Тому затримав цього
останнього і підійшов до Малюци з домаган-
ням, щоби подзв тасла, які доказували би, що
має право взяти Мацейка в імені Організації.
Тоді Малюца подав адресу: „Люблин, Весела
10, м. 1“. (Качмарський візнає, що Малюца по-
дав тоді, крім люблинської ще інші адреси, як-
них Качмарський не пам'ятає). Мацейко, якому
Качмарський все те повторив, признав доста-
точними і навіязав з Малюцею розмову.

Як візнає Малюца, Мацейко заявив йому
(Качмарського не допустили до тієї розмови),
що вергеться з Варшави; опис його втечі по
атентаті, який подала преса, відповідає правді.
Мав кинути бомбу у хвилині, коли міністр буде
висідати з авта. Однак — як говорив — хоч
зробив все, щоби бомба вибухла, ствердив, що
„я бомбі ніщо не діється“. Тоді зрозумів, що
бомба не вибухне, сховав її, пішов за міністром
до будинку і там убив його з револьверу.

Опісля виїшов спокійно на вулицю, кинув
бомбу, а коли зпоза рогу виїшов поліціант,
стрілив до нього і втік від даї.

Заявив, теж, що револьвер кинув у місті до
рпки або в якийсь брамі до смітника, цієї по-
дробниці з розмови Малюца не пригадує. У
Варшаві був разом з „Талком“ чи пак „Ски-
бою“ (цими псевдонімами означив Мацейко
одну і ту саму особу, — як Малюца здогадався
— Лебедя); спершу мешкав в якомусь готелі
під прізвищем Степана Калінського, опісля в ін-
шім місці, як Володимир Ольшанський. День
атентату не був означений і Мацейко часто хо-
див на вулицю, призначену до атентату, задуму-
ючи виконати його у догідних умовах.

В останній хвилині рішиться атентат при-
спішити у звязку з вісткою преси про арештуван-
ня українців у Кракові. (Дійсно 15. червня 1934
р. варшавська преса повідомила про викриття
люботорії і про арештування у Кракові).

Хто рішив приоспішити атентат, Мацейко не
говорив, але Малюца з цілого оповідання дій-
шов до висновку, що Талец — Скиба — був
заявником Мацейка. По атентаті Мацейко пів-
години надаремне ждав на Скибу на якийсь ву-
лиці, де визначено раніше стрічу. Коли Скиба

не прийшов, Мацейко рішив уткати на власну
руку. Виїшов з міста і за кілька годин перей-
шов пішки около 50 км. Опісля поїздом поїхав
до Люблина. Однак не оповідав Малюцу, як
довго там залишився і яким чином дістається
до Львова. Тим фактом, що Скиби не найшов
у Варшаві на умовленій стрічі, Мацейко не
здіявував, бо і він і Скиба були приготовані,
що вибух бомби вбе не тільки міністра, але й
Мацейка.

Мацейко просив Малюцу, щоби вишукав
йому якийсь помешкання, бо з дотеперішнього
недоволений. Просив теж за гроші і допо-
могу перейти до Чехословащини. Питався
теж, що сталося зі Скибою. Про цього остан-
нього і про Гнатківську Малюца довідався де-
кілька днів пізніше від Чермеринської, а саме,
що Лебедя арештували у Німеччині та що
Гнатківська вернулася з Данцігу до краю.

Згідно з дальшими висяньєнями Малюци,
Мацейко умовився з ним, що за власну руку
переїде в околиці Славська до Чехословащи-
ни. 4. липня Малюца виїхав до Синевідська,
Мацейко мав вирушити за ним. Перед виїздом
бачилися декілька разів і Малюца дав Мацей-
кові з організаційного фонду 35 зол.

Зі зівнав Мигала і Качмарського виходить,
що Мацейко дійсно виїхав у тім часі десь на се-
ло, але вже коло 12. липня вернувся і жалувався
Качмарському, що йому там не було добре, що
не має з чого жити і почуватися незпелво, бо
не може відшукати Малюци і не має навіть ре-
вольверу.

Качмарський подбав про нічліг для Мацей-
ка, дав йому кілька золотих — в присутності
Мигала револьвер „Ореш“ кал. 7.65. Опісля
знову при допомозі Мигала зівнав Мацейка з Ма-
люцею, який тимчасом (13—14 липня) верну-
вся до Львова.

До чергової стрічі Малюци з Мацейком
дійшло 14. липня на розі вулиць Потоговської
і Шимополівна. Як візнає Малюца, Мацейко
висяньєв йому, що мусів вернутися, бо перехід
до Чехословащини в околиці Славська невід-
повідний.

Малюца рішив сам зайнятися переходом
Мацейка за кордон. Тимчасом рішив подбати
про помешкання у Львові. Рішено, що Мацей-
ко буде легітимуватися документом тотожності
з печатками магістрату м. Львова на прі-
звище Степана Калінського, який то документ
уже мав. (Показуючи Малюці свою фотогра-
фію на тім документі Мигаль додав: „Газети
пишуть, що маю інтелігентний вигляд, так зда-
ється не є“).

Той документ тотожності, подібно як до-
кумент на прізвище Ольшанського, — був без
сумніву сфальшований, — бо стверджено, що
магістрат м. Львова ніколи документу на це
прізвище не виставлював.

Згідно з проханням Мацейка, Малюца ви-
старався йому помешкати спершу в Анні
Бегей при вул. Пекарській 39, де Мацейко скри-
вався дві доби. Опісля Бегейна подбала прі-
нічліг для нього у свого товариша Юрія Цюнка
при вул. Декерта ч. 4. Вкінці Мацейко замеш-
кав у невідомій доміній, яку йому з доручення
Малюци вишукав Мирон Богун, аплікант адв.
Степана Шухевича, якого присутном з 8. листо-
пада 1934 р. засудили на 7 років в'язниці за у-
часть в ОУН

Як Мацейко втік до Чехословащини.

Тому, що Мацейко наривав, що у Львові по-
чуватися небезпечно, Малюца доручив йому по
кількох днях вернутися в околиці Славська і там
ждати дальших вказівок. До того визначив йому
стрічу на мості між Зелемянкою і Гребеновом.
Одночасно Малюца робив заходи, щоби відста-
вити „Гонту“ до Чехословащини. З тією метою
звернувся до згаданої вже Анни Чермеринської
щоби вона наважала контакт зі закордонними
чинниками ОУН. Анна Чермеринська, як це ви-
явилось слідство, є визначною діячкою в організації,
і в часі, перед атентатом 15. червня, належала
до Краєвої Екзекутиви. Як висяньєв Малюца, 25.
липня 1934 р. Чермеринська повідомила його в
Синевідську, що в найбільших днях сподіється
стрітуну по чеському боці в Ясіні Ярославя Бар-
ановського. Слід додати, що Барановський, на-
речений Чермеринської, є одночасно одним із на-
йвизначніших діячів ОУН, перебуває постійно у
Чехословащині і виконує функції звязкового між
закордонним Проводом та Краєвою Екзекутивою.
Ясна є гірською місцевістю, лежить у Чехосло-
ващині на східному Підкарпатті, віддалена 10
км. від польського кордону. при заляганні шля-

ху, який іде зі Станиславова до Надвірної. Яремча, Микуличина і Ворохти. Малюца і Чермеринська вирушили до Ясіні 25 липня зі Синевідська, затримувались по дорозі в Ямному у пансіоні батьків під Катерини Зарицької. Малюца і Чермеринська зайшли до Ясіні 26 липня, перейшовши кордон нелегально горами. В Ясіні обоє пішли до ресторану Клемуша, де сказано Чермеринській (мабуть знали її з попереднього побуту), що Барановський був уже і просив, щоби зачекати на його поворот. І дійсно Ярослав Барановський явився у Клемуша 29 липня. Барановський висловив згоду перебраться "Гонту" і рішив, що буде ждати на нього особисто в Ясіні 5 серпня. Там мав його привести Ярослав Рак, який — як висноє Малюца — займав у липні 1934 р. одно з провідних становищ у пропагандовім рефераті ОУН у Львові. Після того Малюца обговорив з Барановським низку організаційних справ, які виринули у зв'язку з необхідністю скласти нову Краєву Екзекутиву, після арештування Бандери та інших членів у Галичині. Крім того Барановський допитувався, чи не має людини, яку можна би вислати через Чехословаччину до "Усташі", організації хорватських націоналістів, щоби позайомити їх з ідеологією ОУН — на що Малюца відповів, що не має відповідного кандидата.

Чермеринська залишилась з Барановським в Ясіні. Малюца вирушив 31 липня з поворотом, щоби організувати обговорений перехід Мацейка на другий бік кордону. Спершу поїхав до Ямного, де — подібно, як попередньо, — ночував у пансіоні панства Зарицьких і бачився з їх донькою Катериною.

Чергового дня молода Зарицька поїхала — чітко на прогульку — до Косова і Малюца доручив їй, щоби вона заявила Гнатківській, що "він її остерегає і радить бути обережною". Одночасно Малюца пішов на стрічу з Мацейком на умовлений міст і казав йому прийти в суботу 4-ого серпня ввечері до Ямного та ждати на двірці або в пансіоні Зарицьких, відомого йому Ярослава Рака. При цій стрічці Малюца дав щераз Мацейкові 25 зол.

Опісля Малюца вернувся до Львова і пішов до Рака, Доручення, яке дав Ракові, покликуючись на Ярослава Барановського, звучало, що має прийти до Ямного 4. серпня ввечері. Там стрітяться на двірці з одним мушкетом і його опісля під лрнтокою прогульки переведе на чеський бік до Ясіні та "віддасть" там у руки Барановського. Як знімає Малюца, Рак пристав на це. Опісля 8. серпня повідомив його, що доручення виконав і цього мушкету віддав Барановському

ПО ДОРОЗІ ДО КОРДОНУ

Переслуханий як підсудні Катруся Зарицька, ур. 1914 р., студ. політехні, і Ярослав Рак, ур. 1908 р., адвокатський аплікант, не признались до участі в ОУН, і заперечували, наробив мали-якийнебудь зв'язок з тією справою. Опісля признали такі факти:

Як знікала Зарицька — Малюца і Чермеринська дійсно ночували в П батьків у Ямнім, кілька днів перед 31. липнем і пішли потім з прогулькою на Говерлю. У вівторок 31. липня вернувся сам Малюца і говорив, що Чермеринська залишилась у Ворохті. Малюца переночував у Ямнім і відїхав до Львова, вона пішла з прогулькою до Косова. Перед відїздом Малюца просив її, щоби поздоровила Дарію Гнатківську порадили їй, "щоби не засиджувалася дома". Зарицька повторила це доручення Гнатківській, зайшовши до неї з Косова до Сподного. Однак запевняє, що хоч знає Гнатківську дуже мало, відідала її незалежно від прохання Малюци. З Косова вернулася Зарицька до Ямного у п'ятницю 3. серпня. В дома застала свою товаришку Віру Свенціцьку, яка згідно з повідомленням прийшла до неї з візитою вже 1. серпня. На питання, чому вїхала до Косова, хоч знала про приїзд товаришки, Зарицька відповіла, що не була певна, чи та приїде тоді.

Далі знімає Зарицька, що в суботу 4. серпня вполудне відїдав її в пансіоні молодий мужчина, який представився як "Богдан".

Цього мужчину зніла тільки з бачення, зі спортивного стадіону у Львові. Проте — на пропозицію вибратися на спільну прогульку — запросила його до пансіону батьків, гостила обідом і ввечері і не взяла за те ніякої винагороди.

Тим мужчиною був саме Гриць Мацейко — так виходить з розпитування Зарицької на фотографії.

Свід додати, що Зарицька спершу знікала, що цей "Богдан" відїдав її вже в середу 1. серпня, перед її відїздом до Косова і що в суботу був в неї ввечері. Однак ці знінання За-

рицька опісля відкликала, визнаючи, що раніше знікала свідомо неправду.

Ввечері 4. серпня Зарицька, "Богдан" і Свенціцька вїхали на двірці до поїзду зі Львова, не тому, щоби когось сподіватись, а лише з простої цікавості. Як виявилось, тим поїздом приїхав її знайомий Ярослав Рак. По привітанні всі четверо пішли до пансіону. Умовились, що чергового дня, в неділю 5. серпня, піду на прогульку на гору Кукул. Зарицька приїждля "Богданові" і Ракові спільний нічліг на піддашу. Вранці в 4-ий год збудила їх і негайно у чарку поїхали поїздом до Ворохти, а звітливо піхоткою пішли до Воронички. Звідти всупереч пераїсному планові пішли не на ліво, на верх Кукула, але у протилежнім напрямі — на право, до "Татарського Просмику". Хто змінив плян прогульки, Зарицька не знає, бо їй було байдуже, куди заїдуть. Однак коли коло год. 11. дїйшли до тріангуляційних знаків вліва і Свенціцька залишилась на місці, бо були атомлені; Рак з тим Богданом пішли далі, кажучи, що вернутись за годину. І хоч почав уже падати дощ, ждали безуспішно коло 5 годнів. І вквнці вернувся тільки Рак, який визнає, що калішов з "Богданом", у лісі з протилежного боку кордону вибїг якийсь мужчина і закотив на них "галюль". Тоді Богдан перейшов кордон і там залишився з тим незнайомим

У ЛЯБИРИТІ СУПЕРЕЧНИХ ЗІЗНАНЬ

Зарицька, Свенціцька і Рак знішли опісля до Воронички, звідкля вернулись поїздом до Ямної, Рак не висидючи, поїхав далі до Львова. При черговій стрічці у Львові, у вересні, Рак просив, щоби не оповдавала про цю прогульку, бо "Богдан йому не подобається" і було би краще, щоби був згубився у Ворохті.

Повільно виявлення поїхала Віра Свенціцька, яка знівала, як свідок. Додає, що вона і Зарицька залишились підчас прогульки не тому, що були втомлені, але тому, що так їм доручив Ярослав Рак. Той самий Рак визнає їм по повороті, що незнайомий "Богдан" завів його до чеського кордону, де — як говорив — мав сірнути з братом; йшли дуже довго і вквнці дійсно знав якийсь чоловік. Тоді "Богдан" просив Яка, щоби хвилину прождав. Сам підїшов до того прищельця і оба пішли до Чехословаччини. Коли Рак не міг дочекатися, вернувся до Зарицької і Свенціцької.

Рак уже тоді був затрївожений цілою такою подією і радив, щоби не признавалися, що "Богдан" був в їх товаристві і щоби радше говорили, що відлучився вже у Ворохті.

Свід додати, що Зарицька дійсно спершу запевняла у свідстві, що "Богдан" відїшов і зник десь у Ворохті. Свідство виявило, що Свенціцька була активною членкою О. У. Н. і брала разом зі Зарицькою участь у бойовій розвідці, яку вела Марія Косівна під наглядом Мигаля. Проти Свенціцької вїдуть окреме свідство у Львові.

Щож торкається Рака, то він склав такі визнання:

Івана Малюца знає, але в часі від 31. липня до 4. серпня не бачив його. Неправда, ніче Малюца або хтонебудь доручив йому їхати до Ямного і перевести когось закордон. До Ямної Рак дійсно приїхав 4. серпня ввечері, але з власного почину і тільки тому, щоби відїдати Зарицьку. 5. серпня пішов з нею і з її товаришкою Свенціцькою на прогульку і був на версі Кукул. Ніхто їм не товаришив і з ніким подорожі не розставався.

Однак опісля Ярослав Рак змінив свої визнання і признав, що на двірці в Ямнім привітався з якимсь мужчиною, подібним до того на світліні, яку показали йому у свідстві, себто до Мацейка. З тим мужчиною — якого знав з видження — ночував спільно, обмінявшись ледви декількома словами на тему спорту. Чергового дня Рак, Зарицька і Свенціцька вирушили на Кукул. Мацейко прилучився до їх товариства і по дорозі рішив, що ідуть іншою дорогою ніж думав Рак. Рак пристав, бо не вважав себе провідником прогульки. Коли зблизилися до польсько-чеського кордону, Мацейко просив Рака, щоби пішов з ним до Татарського просмику (отже у напрям. Ясіня). Хоч до цього Просмику веде дорога у протилежнім напрямі, ніж на Кукул, Рак згодився, бо Мацейко оповідав, що в дорозі має сірнути на кордоні зі своїм братом, який мешкає у Чехословаччині. На прохання Мацейка Рак вїзав товаришки, щоби залишились на місці і підждали на них з годину. Пішла того вирушив з Мацейком у дорогу.

Згідно з визнаннями Рака, коли вже оба перейшли около 10 км. і "брат" Мацейка не показувався, Рак рішив вернутись. Тоді Мацейко взяв від нього мапу, кажучи, що сам піде до Ясіня. Проте товаришки ще Ракові з якимсь час в поворотом, постійно розглядаючись. Коли

зблизилися до місця відпочинку дївчат на 5 км. з ліса вїйшов якийсь мужчина, який закликав до Мацейка "гальо". Мацейко дуже здрав і негайно підїшов до нього, пропонуючи, щоби і Рак привітався. Однак Рак не хотів — як запевняє — переїти кордону і заповів, що буде ждати у лісі на польських бош. Так ждав дві години, але Мацейко не вертався. Тоді Рак пішов до дївчат і разом з ними приїшов до Воронички, звідкля вїїхав поїздом просто до Львова. Вони обі товаришвили йому до Ямного. Рак признає, що цей перехід з невідомим товаришем видався йому (ретроспективно) доволі підозрілим і радив товаришкам, щоби підчас якихнебудь розпитувань говорили, що цей товариш зникнув у Ворохті, де його напевне арештували.

До повнших висноєв слід додати ось такий факт: 7. квітня 1935 один з поліцаїв переслухував у в'язниці у Львові якусь Брониславу Коцінську, арештовану у зв'язку з крадіжкою у Перемннці. Коцінська заявила при переслуханні, що чула крик дзері у в'язниці, що "українка Зарицька призналася до переведення закордон убивника мн. Перацького".

Коцінська, як свідок, знікала, що перебувала з Зарицькою в одній салі в'язничного шпиталю і підслухала розмову Зарицької з Ромою Чорною на коритарі шпиталю (Чорна відсиджує кару 6 літ в'язниці за участь в О. У. Н.) Зарицька півголосом звірювала Чорній, що закидають їй переведення вбивника мн. Перацького через польсько-чеський кордон. Додає, що вона дійсно це зробила, але їй не можуть цього доказати, бо випрадується, що ріжні люди приходять до пансіону П батьків і що з якимось мужчиною пішла в численнішим товаристві на прогульку, підчас якої один з учасників відлучився і десь зник.

Стверджено, що Коцінська, Зарицька і Чорна перебували одночасно у в'язничнім шпиталі в березні 1935 р.

Гриць Мацейко — вбивник мн. Перацького.

МОЛОДІ ЛІТА І ПОБУТ У ЛЬВОВІ

Щож торкається особи Гриця Мацейка, свідство устїлює ось що:

Гриць Мацейко, ур. 8. серпня 1913 р. у Щирці пов. Львів, є сином Івана й Агафії Мацейків, обоє греко-католики і замешкали у Щирці. Мати Гриця скінчила 7 клас народної школи, батько, річний зарїбник, є неграмотний. Крім Гриця, Мацейки мають двоє молодших синів, Васіля та Ярослава, які є недорозвиненими у протилежності до Гриця. Гриць Мацейко скінчив 7 клас народної школи і трилітній курс у Львові від 1929 р. до червня 1933 р. у вечерній промисловій школі, у металевім відділі. Від 1929 р. Мацейко мешкав і був на удержанні своєї тети (сестри матери) Аніи Чучман та її чоловіка, Евгена Чучмана у Львові. Спершу працював як практикант у робнті музичних інструментів, але там його звільнили, бо постійно не приходив до праці. У 1933 р. дістав працю в цинко-літографічному заведенні "Унія", що належить до Маріяна Чучмана, брата згаданого Евгена Чучмана. Під доглядом обох Чучманів Мацейко виконував у цьому підприємстві обовязки практиканта, інкассента та носив посилки — з тижневою платнею 5 зол.

ПЕРШІЙ АРЕШТ. — ВДАЧА МАЦЕЙКА

У часі від 1. жовтня 1933 р. до 15. лютого 1934 р. Гриця Мацейка арештували у Львові за принадлежність до ОУН, поширювання леточок і знищення державного гербу. — Однак 14. березня 1934 р. припинили свідство у справі його і кількох співобвинувачених з приводу недостаточних познак.

Після того арештування поліція стежила за ним і поліціант декілька разів заходив до помешкання Чучманів. Мацейко був тим дуже схвильований і визнавав, що він неввинний. Однак на всі напівнення і перестороги тети нерадо реагував, кажучи, що "поліція арештує взагалі всіх молодих українців". Як виходить зі знінань Чучманів, Мацейко ще давніше звірювався, що через непорозуміння причинився до скоплення Мицька, який вїїкав після вїбства Бережницького. Назагал був скритий і неговірливий. Займався спортом і колись хвалився Чучманові, що в бігу навпростець здобув першу нагороду.

Як знімають Чучмані, у перших днях червня 1934 р. Мацейко несподівано покинув хату і вже більше його не бачили. Від кількох тижнів був схвильований і неспокійний. На кілька днів перед відходом заповів теті, що хоче поїхати на відпустку. Однак Чучманова не хотіла йому на

це дозволити і радла, щоб поїхав на вакації щодня за кілька тижнів, до оселі Українського Гітлерівського Товариства. Але Мацейко настоював при своєму і Чучманова, загнана, відповіла йому, що може взагалі вийти з хати, якщо не коче залишитись. Того самого дня Мацейко з'явився, що вернувся ввечері, але вже більше не прийшов. Зате Чучмані знайшли в хаті картку з проханням віддати йому, що без дозволу вуйка, себто Євгена Чучмана, виїжджає на відпустку. Цю картку, як запевняє Чучманова, вона згубила або знищила. Одне ні вона ні Чучман не пригадують собі, щоби у картці була згадка, що Мацейко вже взагалі не вернеться. Чучмані не знають, куди поїхав сестрінок у червні; в кожному випадку перевірили, що не поїхав до батьків, себто до Щирця

ЯК БУВ ОДЯГНЕНИЙ МАЦЕЙКО?

Покладаючи Чучманів, Мацейко взяв з собою попеласте вбрання; крім того дві пари штанів, одні чорні в паски й одна короткі т. зв. „лупи“ (Слід додати, що саме у тих спортивних штанах бачили Качмарський, Мигаль і Малюца Мацейка у Львові в липні, описав Рак і його товариші в Ямні). Знищеного капелюха не брав і вийшов без нього. Зате взяв з собою яскравий, зеленковатий літній плащ з паском, який купила йому Чучманова на весну. Забрав теж з собою кілька пар сорочок, між ними сорочки Чучмана, які вуйко Чучман подарував йому. Чучман вяснив, що ці сорочки шили йому на міру у робітні св. Вікентія а Павло у Львові; були це сорочки з манжетами до запячання на три ниткові гузики, себто такі сорочки, які найшли у тещі „Ольшанського“ і Лебеда. При перелікуванні від Чучмана взяли одну з таких сорочок, як зразок тих, що їх носив Мацейко.

При участі знавця Франца Ігнатівського стверджено, що згадані обі сорочки, що їх найшли у Варшаві, кром. шиттям і вимірами є тотожні зі сорочкою, яку підчас слідства вручив Чучман. На основі порівняння тих трьох сорочок знавцеві дійшов до переконання, що всі вони походять з одної робітні і були призначені для одної і той самої особи.

Також Євген Чучман і його дружина Анна Чучманова пізнали сорочку, яку найшли у скорожниці при вул. Вольській 42 у Варшаві. Шкож торкається сорочки, що її знайшли в Лебедя тотожної кром. і шиттям зі згаданими гузниками, обоє ствердили, що Мацейко мав таку сорочку, але не білу, тільки ліля. Якщо ця сорочка є вилляною сорочкою колишньої краски ліля, то вона без сумніву походить від Мацейка. У зв'язку з тим стверджено на основі згідної оцінки знавців Кароля Гебера і Франца Ігнатівського (кожного з них зокрема), що та сорочка мала дійсно яскравий колір ліля, але втратила його підчас прання, або тому, що вилляла. Слід додати, що Чучманова пізнала рушник, який залишився в тещі „Ольшанського“, як його рушник. Вкінці Чучман і Макс Адлер, у якого крамничі купили плащ для Мацейка, пізнали, що плащ, який найшли у Варшаві на сходах доми при вул. Окулярнік ч. 5, є тотожний з плащем, що його носив Мацейко.

НЕСПОДІВАНІ ВІДВІДИНИ.

Шкож торкається долі Мацейка після відходу з їх хати, Чучмані зізнали, що при кінці листя Мацейко прийшов несподівано до помешкання лід їх неприсутність. Ядвізі Рутковській, яка тоді була в хаті, заявив, що прийде відвідати тету, і забрав своє біля. В тім самім часі зателефонував раз до Чучмана, що в найближчу неділю жениться і після того негайно відложив слухавку.

Брат Гриця, Василь Мацейко, зізнав, що кілька тижнів після відходу від Чучманів, Гриць прийшов несподівано, кажучи, що спізнився з двотижневою відпустки, яку йому дав вуйко, і тому не має чого вертатись до Чучманів та йде далі шукати праці.

Вкінці товариші Гриця Мацейка, Олександра Кипи, зізнав, що видів Мацейка у Львові у тому часі, як переходив ввечері вулицю. Мав на собі штани „лупи“ і коротко стрижене волосся; давніше носив довге волосся. Це устійнення згоджується з вясненнями Малюці, який теж стверджує, що по повероті з Варшави, Мацейко мав коротко стрижене волосся.

Мати Гриця Мацейка зізнала, що останній раз син був у неї у Щирці в першій половині травня 1934 р. Не знає і не чула, що з ним сталося від часу його таємного відходу з хати Чучманів.

Переведена ревізія у батьків Гриця Мацейка у Щирці не викрила доказів вини. Зате між кількома особистими документами Мацейка поліція знайшла „спортивно-лікарську книжечку“, в якій є опис його особи, між іншим висота Мацейка

означена на 1.72 м. Ця висота відповідає пересічному описові, який подали свідки, що бачили обвинника підчас його втечі у Варшаві.

Крім того знайшли теж три збірні фотографії, де між іншими мушманіма євшли теж Мацейка. Ці фотографії після побожнення показали додатково свідкам, які згадали обвинника підчас його втечі. Зпоміж тих свідків, Вікентій Кухарський і Станіслав Багійський ствердили у тих фотографіях велику подібність, а Болеслав Філіпко рішуче пізнав на цій фотографії обвинника, якого здоганяли 15. червня на вулицях Варшави

На основі всіх вищезгаданих даних слід уважати устійненим, що обвинником мін. Б. Перашького є згаданий Гриць Мацейко.

Одночасно слід прийняти за ствержене, що цей атентат виконав Мацейко, як член О. У. Н., виконуючи її приказ, що його видали йому Бандера і Лебедь, користав теж з допомоги, яку виявили йому вони і Малюца, Підгайний, Гнатівська, Карпинець і Клямишин. Вкінці Мацейко скрився при допомозі Малюці, Чорня, Мигала, Качмарського, Рака і Зарипької.

Крім того виказано, що даючи Мацейкові приказ і допомогу до вбивства та до втечі, всі вище згадані підсудні діяли як члени ОУН, виконуючи доручені їм організаційні завдання.

Тому, щоби вяснити ролю, яку відіграли в цій справі, слід з черги вяснити, в чому полягала їх участь у тій організації, в першу чергу члени цієї організації ОУН, яка раніше виступала під назвою Української Військової Організації (У. В. О.).

ВАРШАВА, ПАТ. На нинішній розправі відчитали загалом 44 сторінки акту обвинувачення що безпосередньо торкається убивства мін. Перашького. Акт обвинувачення докінчат відчитувати у вівторок; розправа почнеться в год. 10-й ранго. Здогадуються, що процес протягнеться декілька тижнів тому, що суд вивав 144 свідків акту обвинувачення і 5 звинув. Крім того оборонень підс. Зарипької зголосив одного свідка, оборонень підс. Лебеда і Рака — двох свідків.

ЗАГАЛЬНІ ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

ВАРШАВА, 18. листопада 1935. (Від нашого спеціального кореспондента.)

Судові справи, які не мають зв'язку з сьогоднішнім процесом Степана Бандери і товаришів, перенесені до бічних павільйонів судового будинку, Лєгітимації журналістів і публичні перевіркують при вході до будинку, при вході на сходи і до великого передсіньку на першій поверсі. Перед входом на салью карті всту. відбирають і дають лише контрамарки. Перше загальне вражіння на салью розпр. — це величезна кількість представників преси, які займають аж 8 лявок і майже поврозні лявки для публіки.

Між публікою мама Гнатівської, батько Карпинець і баба Зарипької. Між публікою пильно прислухуються відомий польський письменник Хороманський, минулорічний лавреат державної нагороди і колишній вичемаршал союму Полякевич. Зрештою осіб політичного світа не видно.!

З оборонців відразу на першій плян виступають др Лев Галкевич як людина, обізнана з атмосферою і технікою великих політичних процесів, яка до того плавно володіє польською мовою.

Перші два дні заняті читанням акту обвинувачення. Щойно від сєреди починають переслухувати підсудних. У зв'язку з відмовою скласти зізнання по українськи, не відомо як розправа розвинеться. (16.)

Тиждень німецької книжки.

Берлін, у листопаді 1935.

В днях від 27. жовтня до 3. листопада ц. р. відбувався в Берліні „тиждень німецької книжки“. Цього року організовано цю імпрезу в значно ширших розмірах, ніж це було в попередніх роках. Тиждень німецької книжки приготувано при співучасті всіх організацій націонал-соціалістичної партії, професійних союзів німецьких вккладень і книгарень, як також всіх державних установ, що мають якебудь відношення до цієї справи.

„Книжка меча душо!“ — „3 книжкою в народі!“ — це було гасло тижня. Книгарському промислові ставлять завдання поширити перевіану націонал-соціалістичним світоглядом книжку скрізь і всюди, передовсім у тих ділянках життя, куди доступ її був до цього часу з ріжних причин утруднений.

Переведення цілої акції поручають провідникам двацяти округ, на які поділений Берлін. Їхнім завданням належати відповідні зв'язки для переведення тижня з діяльними урядовими управліннями всіх шкіл, а дашьме увійти в зв'язок з такими організаціями, як: „Arbeitsfront“, „Sturmabteilungen“, „Hitlerjugend“, „Bund Deutscher Mädel“, „Kraft durch Freude“ (суспільно-культурна установа, яка займається улаштуваннями концертів, прогулок, забав), „Nationalsozialistische Kulturgemeinde“ і т. п. Особливу увагу звертають на масову продажу видання „Buch und Volk“, в якому всесторонньо ясовано цілі та способи реалізації тижня німецької книжки.

Подобне переведення програми залишають поодиноким провідникам. Для порівняння з подібними імпрезами в нас у краю цього буде навести декілька загально чимічних точок програми тижня. Зрозуміло, що в першу чергу організовано цілу низку реферетивних і відчитових вечорів. Реферетивні є письменницькі, визначні промовці, поети. Вечорі урочно-літературно відповідна музично-вокальна частина. Теж ве-

чорі відбуваються не тільки у відчитових сальях, шкєрах, через радіо і т. л., але теж у па одиноких книгарнях, от так просто в крамничці де ввечерю збереться більша громада слухачів. Цей спосіб пропаганди книжки є рівночасно й засобом поширення клієнтелі для дотичної книгарні. У школах вводять книжкові премії за пильність, виследи праці і т. л. Крім цього у всіх класах мусять учні випрацювати письменні розпрани про книжку. Фахові школи, ремісники, купці та промислові підприємства улаштувають свого роду змагання своїх учнів, практикантів-робітників, за кращі осміт праці, нагороджуючи їх фаховою книжкою. Не менш увагу присячують організуванню фахових (ремісничо-промислових) книгарень. Вкінці переводять у цьому тижні суперсмічання ва найкращу крамнично-книгарську виставу.

У зв'язку з тижнем німецької книжки відбулося в сальях готелю „Кайзердорф“ на площі Вільгельма у Берліні дня 17. жовтня ц. р. ввечері велике прийяття для значних осіб і представників краєвої й зкородної преси, між іншими і української. На збірці вилгошено низку цікавих рефератів, з яких на окрему увагу заслуговували промови мін. радника д-ра Узделя та провідника видавничої організації Германа Гільгера й кінцеве слово видання Лангеншайда.

Кульмінаційною точкою тижня німецької книжки була святочна академія, улажена 29-го жовтня в опері Кроля „Союзом німецьких книгарів“. На академію зітворюся весь світ берлінського культурного світа, щоб зложити пошану німецькій книжці й допомогти їй до якнайбільшого поширення.

Пропагандиєне свято закінчиться окремою книжковою виставою, яку улаштувають з кінцем цього місяця.

В листопаді пам'ятайте про інвалідів Української Галицької Армії

Розправа за вбивство міністра Перацького.

Акт обвинувачення.

(Продовження)

Історія Української Військової Організації (УВО).

Намагаючись висвітлити історію, цілі і методи цієї Організації та висвітлити її зв'язок з нинішнім убивством, слідство збило і перевірило в першу чергу офіційну літературу ОУН і УВО. Прийнято під увагу періодичні видавництва, брошури і листочки, і то однаково ті, які Організація оголосила, як свої органи, як теж ті, яких організаційний характер впливає безперечно з їх змісту та осередків кольторгажі. Даліше, у 1935 р. Міністерство Внутрішніх Справ І. П. Відділ Генерального Штабу віддали до розпорядку слідства акти, що походили з тайних архівів ОУН і УВО, а саме 418 оригіналів і 2.055 фотографій оригіналів — машинописів і рукописів, на які складалася: листи, звіти, протоколи, рахунки та інші організаційні документи. Ті акти вишили на верх в осні 1933 р. і 1934 р. у Чехословаччині, при ревізіях, що їх тамошні власті передали у таких діячів УВО і ОУН: Єміля Сеніка, Володимира Забавського, Яослава Барановського, Володимира Маотинця, Остапа Чучкевича, Дмитра Равнича й Євгена Кульчицького. Вкінці переслухано у характері свідка начальника відділу безпеки Міністерства Внутрішніх Справ Вацлава Станіслава Жиборського, який у роках від 1929—1935 займав становище начальника відділу безпеки у повієдських урядах в Тернополі, і тому знайомий з діяльністю ОУН з власних обсервацій та службових досвідів.

Стан речі, що виходить на підставі повищих трьох даних: з літератури УВО і ОУН, з організаційного архіву та зі зйзаних свідка Жиборського. — є такий:

Українська Військова Організація повстала у Східній Галичині у періоді переломових польсько-совієтських боїв у 1920 р. Її основники, що рекрутувалися з розпорошеної по краю української армії, т. зв. галицької, збирали окремі гуртки колишніх військових, покликуючи тайну „Начальну Колегію військових організацій“ (Приказ Ч. І. з дн. 2. вересня 1920). Навязуючи до традицій боїв з рр. 1918—1919 „Начальна Колегія“ виступила з гаслом приготування збройне повстання у відповідному часі, „щоби визволити український нарід“ і створити в Східній Галичині за короткий час низку озброєних боївот, т. зв. роїв, що підлягали „Повітовим і Окружним Колегіям“. Ті збройні приготування у краю найшвидший відповідний відгук у дільмоватичній акції колишнього уряду Євгена Петрушевича, який після упадку ЗУНР, схоронився до Відня і негуючи трагійний стан, що витворився наслідком риського трактату, розпочав на міжнародньому ґрунті заходи, щоби відібрати Польщі південно-східні землі та створити з них українську державу. УВО виступило на сцену вперше уладженням замаху на Начальника Держави Йосифа Пілсудського, який приїхав до Львова 25. вересня 1921 р.; боєвик Степан Федак, син адвоката і директора Тов. „Дністер“ у Львові, стріляв з револьверу до маршала Пілсудського та ранив львівського воєводу Грабовського, що товаришив Пілсудському. Арештування Федака і виявлення сітків змовників спаралізувало на якийсь час діяльність УВО. Однак одночасно на чолі конспіраційного руху виступив полковник Євген Коновалець, колишній командант Січових Стрільців на Україні, який недавно вернувся до краю. Коновалець, т. зв. Петрушевичеві, зумів у короткому часі здобути собі довіру давніх військових Галицької Армії та через подружжя з донькою згаданого адвоката Федака дістати доступ до політичних кол у краю. Здобувши становище Головного Команданта УВО, на якому залишається без перерви по нинішній день, Коновалець перетворив Організацію по зразку військових формацій з ерархічним одноособовим керівництвом округ і відділів, та штовхнув у 1922 р. УВО до нової акції.

Нагоду до цього дали введені на південно-східних землях Польщі вперше вибори до сейму і сенату. „Уряд“ Петрушевича і послухна йому частина українських партій у краю, на знак протесту проти „анексії“ Східної Галичини виступили з гаслом виборного бойкоту. УВО, прийня-

ла ролю виконавця тої проклямії, стосуючи до опірних саботажний примус і терор. Від кулі замаховця згинув тоді Сидір Твердохліб, речник позитивного становища до польської держави і творець українського виборного бойкоту „хліборобів“. Нові арештування спонукали Коновалець і його найближчих підкомандних втекти за кордон, де Нач. Колегія лишилася вже постійно, кермуючи з безпечного сховища працею Організації за посередництвом „Красового Команданта УВО“, що підлягав Коновальцеві. Дальшої революційної акції не перервала постановою Ради Амбасадорів з 15-го березня 1923 р., яка остаточно признала суверенність Польщі на землях колишньої Східної Галичини, які навіть ліквідація „Уряду“ Петрушевича, що приїхав у наслідку того, і те, що він оперся, вступив Коновалець, на комуністичні чинники. Акція УВО у краю протягнулася у безперервний ланцюг нападів і вбивств. Ділом тайних боївот, виниговуваних злого кордону і фонди і зброю, стала ціла черга атентатів на опірних супроти тої агітації українців, невдалих другий атентат в Львові на голову держави (на президента Войцеховського дн. 5. вересня 1924), збройні напади на амбуляції і поштові уряди (Дунай, Калуш, Богородзичани, Львів), напад на касу повітового видачу у Долній, врешті дн. 19. жовтня 1926, убивство шкільного куратора у Львові Собіньського. Одночасно у численних судових процесах виявлялося, що УВО, у діяльності своїй звязалася з чужою розвідкою, ведучи у Польщі шпигунську роботу у користь постороннього чинника. Той факт, що був суттєвою фінансовою підставою Організації та ставив її у політичну залежність, викликав негативний відгук навіть у колах крайніх націоналістів. Коновалець, боронючись перед закидами, пробував заперечити виявленим доказом, однак признав на сторінках органу УВО „Сумма“, що Організація веде військово-інформаційну розвідку, але ніби для власних цілей.

Однак у висліді надійшов для УВО, критичний час. Односторонньо боєвий характер, що впливав вже з самої її назви, звуження діяльності чи навіть програми до протипольської акції (т. зв. галицький характер УВО), які вивезгадали зв'язок з чужою розвідкою, шораз більше впливало відпихаючи на українське громадянство у краю, та на еміграційні осередки, які культивують особливо сильно традицію боротьби за т. зв. Велику Україну. У тому стані речей, революційній українській елементі шораз частіше почали шукати окремих осередків, творючи власні організації, оперті на інших засадах діяльності.

У 1924 р. повстала у Празі Організація Української Національної Молоді, яка швидко приєднала собі численні кола академічної молоді у Східній Галичині та покликана до життя у 1927 р. власний орган — „Національну Думку“. Одночасно у 1925 р. низка товариств, які гуртували т. зв. надніпрянських емігрантів, получилися у Празі в Легію Українських Націоналістів, висуваючи у своїй програмі, інакше ніж УВО, на перший план принцип т. зв. соборності України. Вкінці ті обі групи, себто Українська Національна Молодь і Легія Українських Націоналістів створили спільну репрезентацію під назвою „Союз Організацій Українських Націоналістів“ (1927) і виступили з гаслом скликати великий націоналістичний конгрес, який, об'єднавши би цілість українського революційного руху.

Ті факти, що свідчили про неспроможність УВО, примусили Коновалець шукати компромісу. Підхоплюючи тенденцію Союзу, сам також став речником ідеї конгресу і об'єднання цілого руху у новій організації. В той спосіб УВО, впривиді зрезигнувала з амбіції взяти у своїй організаційній рямці всі революційні елементи, однак відкрила собі змогу фактично їх опанувати. Ту змогу УВО цілком визискала.

Повстання Організації Українських Націоналістів (ОУН) її устрій і закордонний провід

У тактичній боротьбі за місце і впливи у новій організації, Коновалець, який мав більшу свободу рухів на закордонному терені, та перш за

все перевагу фінансових можливостей, на дже, рело яких ми вказували вище, — зумів в короткому часі взяти новий рух у свої руки і постепено підпорядкувати його собі. У висліді Конгрес Націоналістів, який відбувся у днях від 27. січня до 3. лютого 1929. у Відні, дав УВО фактичну перемогу. Покликана до життя Організація Українських Націоналістів, подумана спершу її ініціаторами, як противага для УВО, стала новим і дуже догідним інструментом її дій.

В ОУН Коновалець, що став головою т. зв. Проводу себто Управы, — здобув низку користей і можливостей. Була опанована відосередкова супроти УВО тенденція та зліквідована спроба вести в краю тайну конкурентційну організацію. Разом з тим позискано для співпраці з Коновальцем еміграційні, т. зв. надніпрянські, елементи, які досі бокували до „галицької УВО“. Одночасно нова Організація, через факт об'єднання ярау організації, давала вигляд одностайної національної репрезентації і своєю політично-дійсною висівкою годилася йраше, ніж терористична і здекретитована УВО, вести заходи і діяльність на міжнародньому терені. Вкінці, коли всі вищезазначані суперницькі організації перестали з тим моментом існувати, бо їх проковтувала ОУН, — то проте УВО не зреклася своєї дальшої окремишої екзистенції, зберігаючи власні і пильно бережні осередки грошевої, політичної і боєвої диспозиції.

В особі Коновалець зосереджено зверхність над обома організаціями, під двома титулами: голови Проводу Українських Націоналістів та Головного Команданта УВО т. зв. Спілки. Також і друге вирішення становище перейняв член УВО довірений Коновалець Володимир Мартинець. Інші становища у Проводі поділено початково зі адекватною перевагою надніпрянців, однак по степеню Коновалець зумів змінити уклад сил чи то перетягаючи деяких на свою сторону (напр. інж. Миколу Сибірського), чи знову усуваючи інших з організації. (Кожеників, Костарів, Мокралевиць). — вкінці впроваджуючи до Проводу неформальним шляхом визначного діяча УВО, Єміля Сеніка. Добута така далекойдуча супрематія уможливила Коновальцеві не тільки мати суцільну групу „спічан“, які стояли проти менше вироблених і часто пересварених надніпрянців, але передусім вести до Проводу систему постійних і тільки від волі Коновалець залежних грошевих винагород, які сягали інколи до поважної висоти.

Заволодіти Проводом стало для групи УВО можливим передусім на тлі особливих організаційних форм, що їх устатили для ОУН. Конгрес з 1929 р. Згідно з засадами того „Устрою“ найвищою законодатною владою є „Збори Українських Націоналістів“, що мають відбувати сесії по 2 роки (на практиці, від Конгресу з 1929 р. який був першими такими зборами, сесії вже не були скликувані). Участь у Зборах мають членів Проводу, та організаційного суду, головний контролор, т. зв. секретарі округ і теренів, і членів ОУН, які мають самостійні завдання. Тому, що іменування секретарів і доручення їм тих „самостійних завдань“ залежить фактично від самої голови, тому і склад учасників Зборів залежить забезпичено від його рішення.

Подібно домінуючою є позиція голови у Проводі Українських Націоналістів (т. зв. ПУН), що творить вину виконавчу владу ОУН. Згідно з засадами „Устрою“, голова розділює поміж членами Проводу (їх 8 осіб) референтури, і призначає свого заступника, а референти є тільки його доглядниками, з тим тільки застереженням, що 2/3 членів Проводу можуть жалати, щоби стримати введення даної постанови в життя“.

Як вказало слідство, склад Проводу в часі, що попереджував убивство міністра Перацького був такий: голова Євген Коновалець, — секретар — Володимир Мартинець, референти: організаційний — інж. Микола Сибірський, політичний — інж. Дмитро Андрієвський, військовий — ген. Микола Капустянський, ідеологічний — др. Дмитро Демчук, пропагандовий — згаданий Мартинець, зв'язку — Макар Кушнір, фінансовий — Єміль Сенік. При Проводі діє суд ОУН у складі: головний судья — Купішні судья — Анатолій.

ський і Демчук, генеральний прокуратор — Мартиненко. Крім того слідство виявило, що при провіді створено непередбачений в Устрою — „Віа-Ськовий Штаб ПУН“. Той штаб творять — ген. Віктор Курманович, як шеф штабу, Олександра Бойків, як шеф вишколу, Роман Сушко — шеф канцелярії, та інж. Михайло Селешко і загаданий ген. Капустякський. Та проте ця установа, яка вказує, що точку тяжести усунуто в самого військового реферату, що його виконує наддирігаторський ген. Капустякський, — не є справжнім осередком військових справ, бо вони фактично зосереджуються у руках Головної Команди УВО. Під склад у тому самому часі був такий: командант — Євген Коновалець, секретар — Мартиненко, референти: боевий — Еміль Сенік, зв'язку, розвідки і кадри — Риншар Ярій, вишколу — Роман Сушко, фінансовий — Андрій Федина, та референт для справ Буковини і Підкарпаття Ярослав Барановський.

Крім наведених властей встановлено закордонно т. зв. секретарів, себто представників ПУН-у, які перебувають постійно в поодиноких столицях і мають за завдання репрезентувати інтереси ОУН. супроти місцевих чинників. Тими секретарями у період, що попереджував убивство з 15. червня 1934 р. були: в Італії — Євген Оनाцький, у Бельгії — Андрієвський, у Франції — Олександр Бойків (член УВО) в Австрії — Микола Сушко, у Болгарії — Іван Шиманський, та помічник інж. Микола Нішкевич, у Швейцарії сам Коновалець (який у 1930 р. перенісся з Берліна до Женеви), в Англії — Ляхович, на Литві — Осип Ревюк (член УВО), у Німеччині — Ярій зі своїм заступником Сидором Чучманом (членом УВО), у Данцігу — Андрій Федина зі своїм заступником Олександром Згорлякевичем (членом УВО).

(Загаданий Федина є тим, котрий опікувався Лебедем після його утечі з Варшави до Данціга. Також на Федина і на Ярого покликався Лебедь, коли його арештували 23. червня 1934 р. у Берліні).

Як це виразно стверджують документи, найдені у Сеніка, значна частина вищесказаних репрезентативів, у першу чергу: ковенська, берлінська, данцігська і праська мають характер „розвідних експозитур“. Діяльність всіх повисших закордонних властей ОУН і УВО, є тісно законспірована не тільки супроти т. зв. Бази, але і у взаємних відносинах. У першій черзі висловлюється це в уживанні умовлених шифрів, висловів та псевдонімів.

Діяльність закордонної влади ОУН та УВО, є конспіративна. Тому в організації вживають умовних шифрів, висловів і псевдонімів.

З документів Сеніка та інших і зізнає св. Жиборського виходить, що представники і керівники організації вживали таких псевдонімів: Коновалець — Віра, Вірський, Вірленко, Полковник, Євген; Мартиненко — Туратті, Тур, Туркович, Воляський, Сокирка, Редактор; Співборський — Органський; Андрієвський — Стобар, Ідаліст; Капустякський — Нізола, Олександрович; Дмитро Демчук — Д. Д.; Кушнір — І. Дуб, Богущ; Сенік — Канцлер, Гробицький, Кашук, Брошак, Мілько, Урбан; Курманович — Торк, Курма; Бойків — Дубчак, Ігор, Грант; Роман Сушко — Сич, Сичевський, Микола Мельничук, Гіполіт, Борис, Кіевський, Кімрат; Селешко — Оберський; Ярій — Ріко, Карпат; Федина — Сак, Саковський, Мойсей; Ярослав Барановський — Славко, Філяко, Філякович; Чучман — Стемпняк; Ревюк — Понас, Іван Бартович, Йонас Бартовіціос; Онацький — Кінг, Італ, Віннар; Микола Сушко — Вінтер; Згорлякевич — Вуйко.

Спеціальні назви мали теж осідки експозитур ОУН. І так називаються: Прага — Володіка; Берлін — Карпатівка, Оберша; Женева — Зенія; Ковно — Казань, Ленівка; Брюссель — Стобарівка; Данціг — Мінозівка, Саківка, Пристань; Рим — Ромка; Париж — Дубівка.

(Дальше деякі уступи, що торкаються внутрішньої організації ОУН і УВО, пропусаємо і подаємо чергової іншій, цікавішій. Пропущені уступи видрукуюмо все одно цілком у чергових числах, у міру технічної змоги. Значачемо, що весь огорошуваний у нас текст — це переклад, без ніяких власних наших змін, окреслень чи додатків).

Допомога українських емігрантів з Америки.

Уся організаційна діяльність спотребовує великі грошові суми. І ця справа була постійним клопотом проводу ОУН. Тому, що організація мусіла з ходом часу закинути розвідку на чужу користь, а напади на державні каси у Польщі майже завжди недописували грішми, спрямувала свої розшуки в іншому напрямі. Одним з джерел тієї допомоги стала в останніх роках українська еміграція у Північній Америці. На її

організацію від самого початку звернув зорку увагу Е. Коновалець і згодом вдалось йому прийти до своїх цілей, вислаючи туди висланників. Таким чином УВО, хоч не засновувала в Америці власних відділів, утворила там фактично свої експозитори, зв'язані з Головною Командою. Тими експозиторами є: 1) О. Д. В. У. — Організація Державного Відродження України, яка ділиться на 47 відділів у Злучених Державах і видає свій орган „Вістник О. Д. В. У.“; 2) „Об'єднання Українських Націоналістів“, яке веде свою діяльність теж у Злучених Державах і 3) У. Н. О. — „Українське Національне Об'єднання“ у Канаді зі своїм органом „Новий Шлях“. (Загадані часописи кольторують теж тайно у Польщі).

Ці організації вдержують постійний зв'язок з управою УВО. І ОУН, продають надісланні їм примірники „Сурми“, „Розбудови Нації“ і т. д. і впершу чергу підсилюють каси організації в Європі грішми зі складок членів, зі спеціальних збірок та з доходів з принагідних імпрез. Цю допомогу дають виключно для УВО, і газетом до збірки є „Боевий фонд УВО в краю“.

Зі свого боку УВО, постійно робить заходи, щоби енергійно використати грошову американську еміграцію. Що якийсь час ідує там найбільші агітатори як Сенік, Роман Сушко і передовсім сам Євген Коновалець. Вони обздкають поодинокі осередки, щоби особистим впливом, сіянням ненависті до Польщі і заявами про недалеку осяги збільшити жертвенність. Численні документи Сеніка яскраво освітлюють методи тієї грошової агітації. Своєрідним аргументом є похваля про осяги підземної праці у Бази (краю). На думку начальної колегії на жертвенність емігрантів найкраще впливають акти терору у Польщі. Тому за кожним кривавим виступом, по вбивстві, нападах і грабіннях, ідуть закликати складати долари. Що більше, надія дістати їх, є спонукою і рацією поновлення терору.

29. вересня 1932 р. Коновалець у листі до боевого референта Проводу Українських Націоналістів (ПУН-у) Сеніка жалувався, що доходи з Америки зменшилися і накликував, щоби як найскоріше „обробити“ еміграційних діячів. І так у листі пише: „У міжчасі мусимо звернути пильну увагу на базу і там приготувати акцію з тим, що негайно підчас цієї або після неї вимагати би поїхати до Злучених Держав і там постаратися справу виступу відповідно скапіталізувати“. Як відомо, два місяці після того був збройний напад у Городку.

У березні 1932 р. „Мінозівка“, себто Данціг повідомила секретаря О. Д. В. У. Скоцька спеціальною телеграмою: „У Львові вбили львівського комісара Чеховського — розголосити вістку далі“.

У зв'язку з тим голова О. Д. В. У. Герман до речки негайно Скоцького: „Треба негайно вислати відозви до відділів і до громадянства, щоби поспішило з пожертвами на УВО“.

Однак не зважаючи на доходи з Америки, УВО, з трудом могло би вдержати свій адміністративний апарат закордонно і продовжувати діяльність у Польщі коли би не допомога, яку давав у першу чергу уряд Литви.

Поміч литовського уряду.

Акти, найдені у Сеніка, виявили безспірний факт, що впродовж останніх літ литовський уряд підтримував Українську Військову Організацію (Організацію Українських Націоналістів) постійними грошовими субвенціями, виставлянням їй фальшивих паспортів та вкешуванням переїздів під фікційними прізвищами на агітаційні кампанії до Америки, — екінці приміщенням у Ковні видавництва У. В. О. „Сурма“.

У світлі тих документів стан річ у періоді, що попереджував убивство міністра Перацького, був такий:

У Ковні була розвідка експозитур УВО. (т. зв. Ленівка), зложена з кількох боевиків тої організації. Її керівником був давній сотник української армії, Осип Ревюк (псевдо Понас, Іван Бартович), що вступав у Ковні під литовським іменем Йонаса Бартовіціоса. Ревюк розпроджав у Ковні друком „Сурми“ і численних протипольських брошур організації. Редакційний матеріал був надісланий з Праги (де містилася редакція під проводом Володимира Мартиняка), а у Ковні, у місці строго законспірованім, були виконували: друку, брошурування та розсилка виданців. Крім числа „Сурми“ були вислані частинно до Праги й інших осередків української еміграції, частинно перепечковані безпосередньо до Польщі, дорогою на Вильнюс, у чому безумовно були діяльні інші боевики „Ленівки“.

Однак головною задачею Ревюка було робити заходи в ковенських властей щодо

грошових дотацій для організації та інкасувати їх. Та справа часто згадується у доповідних листуваннях ОУН, головню у листах Коновалець, Ревюка і Сеніка; не брак також натяків на ту тему у бюджетових обрахунках Організації. У тих документах з обережності вживано назви як напр. „Казань“ замість Ковно, казанські литовці, „мир“ як паспорт, але й не брак згадок, що вживають правильних назв без ніяких обиняків.

На підставі тих документів треба признати річю певною, що литовський уряд виплачував Ревюкові квартално у користь Організації рівновартість 1500—2000 нездевалюованих доларів. З тієї суми Ревюк видавав на друку „Сурми“ та на втримування ковенської експозитори ок. 200 дол. місячно, решту переказував Коновалецьві, предклядаючи дотичні обрахунки у доларх або літах. Як виказує обрахунок за 1930 рік, Коновалець заінкасував у тому періоді від „Понаса“ 6.476.63 доларів нетто, себто після потрччення коштів „Ленівки“ і „Сурми“.

Однак ті суми не задовольняли Організації і в зв'язку з прирощами дефіциту була в половині 1932 року обміркована думка подбати у литовського уряду за спеціальну допомогу або бод і позичку. Що торкається фікційних паспортів, то дістали їх: Ревюк, Євген Коновалець та член Начколегії: референт вишколу Роман Сушко і боевий референт Еміль Сенік, обидва польські громадяни, що скриваються за кордоном. Сушко дістав паспорт на назвище „Ніколя Мельничук“, Сенік як „Омелян Гривбускас“. Вдоволюючи бажання Ревюка, литовське міністерство закордонних справ виробило на тих паспортах візи кількох європейських держав та Канади і Сполучених Держав П. А. Щодо Сушка, то відомо крім того, що у самому паспорті він був поданий як урядовець міністерства внутрішніх справ Литви.

Тими паспортами Сушко і Сенік, та навіть інші діячі організації послуговувалися ноторіально у численних державах середньої Європи й у Вільнюс Місті Данцігу. Однак передусім тих паспортів, з відома литовських властей, вживали, ідучи по черзі до Північної Америки, щоби перевести пропагандові обідзи по тамошніх осередках української еміграції. Помаганню до тих подорожей литовські власти пішли так далеко, що коли у 1932-му році еміграційний уряд Сполучених Держав П. А. у Вінніпегу не дозволив полк. Сушкові на віді із Канади до Спол. Держав, доки не проделюють повсілки, що він дійсно є урядовцем литовського міністерства внутрішніх справ, литовський консул у Нью-Йорку інтервенцівав у тій справі спеціальною телеграмою, виставленою до уряду у Вінніпегу.

У тому самому часі, коли згодився Ніколя Мельничук агітував в Америці, до Польщі приїхав з відомою ОУН тайний агент литовського уряду та наважав у Східній Галичині (Мілопольське) зв'язок з українськими політичними колами.

Що та опіка була вчена з відома та рішення найвищих офіційних чинників Литви. Однак Ревюк, як і сам Коновалець здійснились у безпосередній зносини з міністром закордонних справ Литви. Тим міністром у часі від 1928 р. до 12. червня 1934 р. був, у кабінеті прем'єра Тубіліса, д-р Завітос, раніш генеральний секретар литовського М. З. С. за правління Вальдемараса. З кінем вересня 1932 р. Євген Коновалець скомуникувався за посередництвом литовського консула у Цірку, після чого 2. жовтня заповів Сенікові: „Хочу тут розмовляти з Завітосом“. Те бажання здійснилось. Литовський міністр, який приїхав на Зборні Літв Наций, перевіз з Коновальцем бто жовтня особисту нараду. Про зустріч Коновалець писав до Сеніка:

„Саме я вернувся з розмови з п. З. Розмова трвала майже півтора години. Була вельчя у названим ширшому і прийзному тоні. Я переконався, що відношення п. З. до нас є наскрізь позитивне і прихильне“.

Що вражіння Коновалець було узасаднене свідчить хід розмови, описаний у тому самому листі такими словами:

„Я порушив у розмові — пише Коновалець — такі теми: 1) не зменшувати нам останньої рати, бо у нас панує цілком важка фінансова ситуація з тої причини, що жертви з Америки і Канади в останніх часах значно зменшилися; 2) Признати нам бодай у тій самій висоті, що досі, запомогу також на слідуєчий рік; 3) Дозволити на видачу паспортів для нашого делегата, якого хочемо ще тої осені вислати до Америки, а також подбати за американ-

брав собі ще якогось товариша і приготувався до вбивства Бачинського. Качмарський, як сам признає, згодився, і в порозумінні з Підгайним, вапняни собі допомогли свого знайомого, члена ОУН, Івана Яроша. На пропозицію Качмарського рішили вбити Бачинського затроєними кинжалами, які позичив Підгайний від Бандери. Одначо Підгайний дав Качмарському і Ярошеві револьвери, між іншим автоматичний револьвер „Гішпан“, кал. 7,65 мм. — тойсамий, який опісля вжили до чергового агента на Бачинського і в дні 15. червня до вбивства мін. Перацького.

На Бачинського виконали напад 31. березня 1934 р. ось так: Спершу Мигаль показав напасника Бачинського, опісля під пригоною балачки, затримав його на вулиці аж до озвучення з Качмарським години. Колиж Бачинський, попрощавшись з Мигалем, лустився йти до своєї хати при вул. Декрета — Качмарський і Ярош догнали його в темноті і ранили кинжалами кілька разів. Але удари були слабкі і Бачинський не втратив притомності, став кидати на поміч і тому напасники втекли, покидаючи по дорозі кинжалі. Того самого вечора Качмарський стрінувся з Підгайним і звернув йому револьвери, що Підгайний признає.

Як виявилось, рани не були тяжкі і Бачинський по кількох днях покинув шпиталь.

Тому, що поліція вела доходження і Бачинського мала переслухати, Мигаль настрашався, що він може кинути на нього підозріння. Тому зажадав від Підгайного, щоб агент повторили і Бачинського вбили. На приказ Підгайного Качмарський і Ярош зазісали з револьверами, які дістали від Підгайного, вечером на Бачинського в Єзуїтським (Костошкин) городі. Мигаль і Сеньків (який потвердив ці подробиці) затягнули Бачинського до ресторану „Вінда“ при вул. Коперника і ввдтіля в означеній годині перевели його через город, щоб Качмарський і Ярош могли виконати своє завдання. Одначе до вбивства не дійшло, бо обі сторони з невідомої причини не стрінулися.

Дальші спроби вбити його підняли з „трійкою“ Мирона Королишина, яку Качмарський приєднав тоді до боевого відділу через Королишина. До цієї трійки входили: Королишин, псев. „Хмара“, Гриць Мацейко — „Гонта“ і якийсь мужчина невідомого прізвища — „Залізник“.

По кількох спробах заманити Бачинського у відлюдні місця уладжено на нього віжіншим таку засідку: Качмарський і його відділ, озброєні револьверами, зазісали при вул. Кадецькій (у Стрийським Парку). Заричка і Сеньків з доручення Мигала пішли до Бачинського і неправдою повідмили його, що Мигаль занедужав на серце і звиває його негайно до себе. Бачинський у до-

брій вірні пішов з ними на вул. Кадецьку, де згідно з пляном спершу відлучили Сеньків, опісля мала відійти Заричка, щоб уможливити акцію боївки. Але і тим разом не повелось, бо внаслідок непорозуміння що до часу стрічі при вул. Кадецькій, Качмарський розпустив свій відділ, заки Заричка встигла завестися там Бачинського.

Підс. Заричка пояснила, що Мигаль попередив її, що Бачинський є „непевним чоловіком“. Догадувалася, що є конфідентом поліції. Ведучи Бачинського на вул. Кадецьку догадувалася, що „йому хочуть там зробити щось злого“, арештою знала, що вже раз покололи його ножами. Знала теж, що справа має „політичне тло“ і хоч сама до ОУН. формально не вступила, була свідомо, що виконує рід для цієї організації.

Сеньків зізнає, що коли зі Заричкою дістав приказ витягнути Бачинського на вул. Кадецьку, знав, що там буде замах на Бачинського.

Зі згідних зізнань Підгайного, Мигала і Сенькова виходить далі таке:

Після невдалої засідки у Стрийським парку, Мигаль і Сеньків піднялись самі вбити Бачинського. Підгайний, якого принаглював Бандера, піддержав намір Мигала і дав йому револьвери: „Мавзер“ кал. 6.35 і згаданий „Гішпан“ кал. 7.65. Мигаль дав менший револьвер Сенькові, сам затримав револьвер „Гішпан“. 9. травня 1934 р. вечером оба запросили Бачинського до ресторану, почастували горівкою, вивели до Стрийського парку, де спершу Мигаль, за ним Сеньків віддали до нього зневацька кілька стрілів і вбили на місці.

Після втечі стрінувся в умовленій місці з Марією Косівною, який віддали револьвери. Опісля зішлись у ресторані з Підгайним і здали йому звіт зі замаху.

Після вбивства Бачинського Мигаль попав у духову депресію. Коли поліція вивала його до переслухання у справі тієї смерті. Бандера казав цій. На доручення Бандери, Мигаль — який з Бачинським скритись, заповідаючи, що вишле його до Кракова на кілька місяців. Одначе виявилось, що поліція є на фальшивім сліді. Тому Мигаль склав неправдиві зізнання і залишився у Львові, тим більше, що організація приготувалася до дальших боєвих актів.

ЗІЗНАННЯ ПІДСУДНИХ ПРО ВБИВСТВО БАБІЯ.

Арештування 14. червня 1934 р. тільки хвилево припинили терористичну діяльність ОУН. у Львові.

З визнань мигала і Малюці виходить, що в липні 1934 р. з доручення Малюці, Мигаль вів приготування, щоб побити пос. Михайла Матчака з Української Соціалістично-Радикальної Пар-

тії за критику ОУН. у „Громадському Голосі“. З тією метою Мигаль перевів розвідку що до спосіб життя Матчака і сам виконав боєпризначені до нападу, що його мав виконати невідомий боєвик.

До побиття не дійшло, бо вбито Івана Бабія, директора державної гімназії у Львові з українською мовою навчання.

Цей замах — що його опісля виславляв органі ОУН. — виконав 25. липня 1934 р. Михайло Цар (помилково Савчук), який стріляв до Бабія при вул. св. Петра з револьверу Ортгеш. Підчас утечі зранився, бо не міг втекти, і помер 14. серпня у вазичнім шпиталі.

У справі цього вбивства підсудні Підгайний, Мигаль, Малюца і Качмарський признались до участі:

Як зізнають Підгайний і Малюца, приготування до замаху почали ще на приказ Бандери. Тойже Малюца і Мигаль зізнали, що по арештуванні Бандери Малюца обняв управу боевої акції і доручив Мигалеві зорганізувати це вбивство. З тією метою дав йому відручний ситуаційний шкід з визначенням місця для вбивника і для помічника, який мав крити утікача. Атаентат мали виконати боєвики, які підлягали Качмарському. Як запевняє Мигаль, револьвер дав Малюца; зате Качмарський ввєняє, що револьвер дістав від Мигала. Спершу замах мали виконати перед визначенням на 6. липня 1934 р. процесом Лемка і товаришів перед судом присяжних, де Бабій мав зізнавати як свідок, Мигаль обговорив з боєвиками (як ввєняє Качмарський — з Королишином і „Залізником“) подробиці акції, розділив ролі, оглянув терен, дав боєвикам цінняк, яку мали захити, якби їх мали схопити. Качмарський додає, що коли цей „Залізник“ мусів вийхати зі Львова, він сам його заступив і враз з Королишином уладив засідку, але до вбивства не дійшло з приводу невідповідних умовин.

Другу спробу підняли по процесі, який тягнувся до 14. липня. І тим разом до зорганізування атаентату визначили Мигала, ролю вбивника призначили Цареві, якого звів з Мигалем на приказ Малюці Адріян Горинський, — що він сам признає. Мигаль ввєняє одно згідно з Качмарським, що револьвер Ортгеш, із якого вбили дир. Бабія, дав Цареві Мигаль, відібравши його від Качмарського.

Мигаль запевняє, що виступив проти вбивства. Хоч мав виконати ролю помічника Царя, навмисне не прийшов в означеній порі і тому не був свідком ні помічником при замаху. Одначе ці ввєняння заперече Малюца і член ОУН, Йосиф Машак, якого Малюца призначив зверхником Мигала. Зі зізнань Малюці і Машака виходить, що Мигаль не був помічником Царя, але організатор.

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ

(69)

ГМІНД.

ТАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗБІГЦІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.
Спогади зперед 20-ти літ.

Перший транспорт виселенців разом із худобою привезли до Гмінду 19. серпня 1915 року. З двох сіл — Сокиринця з городенського і Доліни в товмацького повіту — навели тоді до табору 47 коров і 150 коней. Розмірно не була це така велика скількість, щоб її годі було примістити, але табір і на це не був пригтований. Як історична чумацька валка розтаборилися ці члуди з возами, яких привезли до сотні, з кіннями і товаром на площі перед так званими „люксусовими“ бараками в п'ятнадцятій секції. Вози з жінками, вицудженію дівчорою і рещтками домашнього добутку, покнаривані полотнами і рожежами, робили достоменне вражіння, гейби якась циганська валка. Управа табору, не маючи ані паші ані стайнів, загадала цей привезений живий інвентар частинно продати, частинно винаймати доокложним німецьким господарям. Похопних до купна й аренди-німців явилось в означеному дні чимало. Одначе власники худоби, дізнавшись, в чому діло, і чути не хотіли про те, щоб мали її позбутися. Сокотили своєю „маржину“ як день так ніч, не віддаювались від неї ні на хвилинку, а на всі намови і переконування зводили веремія: „Ми сиди з худобою прихалі і з худобою вернемось домів“... При евакуації говорено асе, що це діється тимчасово, на кілька днів“.

Управа була в клопоті, а не хотіла через дурницю викликувати бучу; тимчасе, що ввєсь табір станув по боці власників худоби. З уваги на те, що покищо не йшло тут про більшу скількість, а всі коні й вози придалася до роботи в самому таборі, побудовано тимчасову колибу, в якій приміщено частину коней і децю коров; рещту порозміщувано по винаймлених у гміндських господарів стайнях. За соломю і пашу дбала таборова управа; крім цього власникам возів і коней платили денно по дві, відтак по три корони. Молоко від коров належало до їх власників.

Але такий тимчасовий улад не дався утримати, коли в наслідку російської офензи на лівій Серет-Стрипа в січні і лютім 1916 р. привезено до табору одним махом 659 штук рогатої худоби і 362 коней. Наново табір зачумачив. а ревіт перемерзлої і зголоділої худоби як день так ніч ляцїв в ухах і нагадував, що з тою масою тварини „щось“ треба зробити. Поквалом наймлено у Гмінді десять нових стайнів, у таборі побудовано особливий худобячий барак, приділено догляд, назначено окремого инспектора, тощо. Всеж таки годі було всю худобу примістити і прокормити. Тому управа, хоч і всупереч волі власників, повиняла коні німецьким господарям до їх вжитку, за що вони мали платити зразу по п'ятьдесят сотників, відтак по одній короні від коня. Брали або на постіпне, або на час робіт. Така практика булаб хоєсна, якщоб не жадливі глнтаї, котрі робучу силу коней використовували до упаду, а кормили їх самою соломю, що коні ледви волочили ногами і — здихали. З цього приводу були навіть судові процеси за внашкодження. Провооніші, переконав-

шись про неабияку робучість галицьких коней, волли їх купити, ніж наймати. Розуміється, купити якнайдешевіше. Тимто заходили і мангилі власників всілякими засобами, давали їм децю харчів, підпоювали, доллачували, словом — обдурювали. Пішли глухі сфариги людей на такі манітйства. Вмшався в діло д-р Білинський, до якого ці справи належали і перепер на засіданні управи рішення, що кожна продажа худоби, не potwierждена таборовою управою — неважна.

Цим д-р Білинський стягнув на себе гнів німецьких глнтаїв так, що їх оркн „Gmündner Zeitung“ накинуса на нього з усією відданістю, п'ятуючи його за ці „коні і корови“ як вороже настроєного до німецького народу й австрійської держави. Ту злобну статтю дав посол Василько особисто міністрові перчитати і зсудував йому суть справи. Внаслідок цього появився міністеряльний розпорядок, що в цілості потверджував постанову таборової управи; крім цього завети для оцінки худоби і шкід окрему оцінку комісію, до якої належав також д-р Білинський і власники худоби. У розпорядку вразно потверджено, що коні й корови зливають власністю селян, які їх привезли і при репаграції вони зможуть назад їх забрати.

Одначе, коли війна пригталася в безкоченість, а з виселенцямими транспортними до кінця 1916 року наведено до табору селянх 2517 штук рогатої худоби і 380 коней, виселенці, що перетримали таку скількість худоби для власників — неможливо. Ще з весні 1916 року ввєрендувала управа для пільги господарств при малі хутори (ф. ввєрдені): „Кірхен“, „Швафельд“, „Вайнер“ і туди виселили 25000 худобу

гільки мав розділити ролю між Цара і його товариша (яким був хтось інший, не Мигаль) та видати їм зброю і накази. Як Машак ствердив, усі ті чинности виконав Мигаль і взагалі вивязався зі свого завдання. Це переісирив Машак на основі власних звітів Мигала і його помічника.

Щож торкається Машака, Мигаль визнає, що коли розійшлася поголоска, що арештовані „у краківській справі“ (сесія 14. червня) „сиплять“, Машак відгрозився, що пішле їм до в'язниці і від отруту.

На тім — внаслідок арештувань — закінчилась організаційна діяльність членів боевого реферату ОУН. у Львові, підсудних у цій справі. При ревізії у Камчарському знайшли набой і револьвер. Ця зброя походить від Підгайного. Ревізія у Малюці і Мигала не дали вислідів.

Піс. Роман Мигаль після зложення вище нагаданих висяєнь на тему своєї ролі і діяльності в ОУН. заявив слідчому судді до протоколу, що знав шпир, совість має чисту, і „радо понесе кару смерті, якщо своїми зізнаннями причиниться до звільнення ОУН. та отворити очі українській молоді на дійсний стан речей“.

Слід додати, що за ці поодинокі злочинні проступки, які описано на основі власних зізнань підсудних, ведуть окреме слідство супроти Бандери, Підгайного, Малюці, Мигала, Камчарського і Зарицької та інших осіб у Львові.

ЗАГАЛЬНІ ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

ВАРШАВА, 19. листопада 1935. (Від нашого спеціального кореспондента).

Першим ділом судових справодавців було своєчасно рвано позаякніти з тими рефлексіями, що їх оголосили з приводу процесу у рижанх часописах. Відразу всіх вразило, що варшавська преса має значно більшу свободу висловлювати враження й uwagi про поодинокі моменти процесу. Представник „Діва“ інтерв'ював у присутності на розправі: пресового прокуратора п. Шульда та представника Міністерства Внутрішніх Справ у справі вчорашніх очеркнець його уваг, які — здебільша того самого змісту — побачили вобіди світу у варшавських часописах, та звернув увагу на труднощі, зв'язані з пресовою службою у таких умовах.

Що торкається самих рефлексій, то з випітків польських газет видно, що різні часописи демонструють різно характернізують шовіністичні обвинувачення. Для „Польської Збройної“ обв.

Чорний є шпр. „найповажливішій у усіх обвинувачених“, а для „Експресу Порайного“ він має „хоробливо налите тупе лице“. Зате майже всі польські газети доволі прихильно вполюютья до обв. Гнатківську, що ввесь час погідно умикається.

На плиннішій розправі був обережений той сам порядок на саці, що вчор. Тільки обвинувачені мали вже змогу розмовляти з собою і оборонцями. Найбільше вдоволені в цього Лебеде і Гнатківська, які не потребують уже переморгування і говорити самою тільки мимікою.

Нині ввесь час відчитували чот обвинувачення. Атмосфера нудна. Нуди просять ще більше у найближчих трьох днях. Тому, що обвинувачені відмовились говорити по польськи, будуть відчитали їх зізнання зі слідства. З авторитетних джерел дісталося таке пояснення, чому суд не допускає зізнань в українській мові: Воі обвинувачені у слідстві і в суді признали, що вчуть по польськи у письмі і слові. Крім того деякі обвинувачені склали всі або частину зізнань у слідстві по польськи. Мовний звик торкається лише східних воєвідств і тому нема підного аргументу, щоб допустити зізнання в українській мові.

Проте на саці був уже присутній покликакий судовий перекладчик до української мови — для перекладу тільки три частини, які святуцько малиб увійти до протоколу.

Перші свідки діставили покликаання на розправу щойно на суботу. Салю по скінченні розправи кожним разом опечатають з огляду на справжній музей особливостей, роздвожених на столах перед трибуналом: є там флашки, реторти, розібрані частини бомб, валізки, різні частини одягу і т. д. Усе це лежить на столах підчас усього процесу.

Сьогодні був присутній на саці розправи м. ін. голова У.П.Р. В. Мудрий.

Як довідуємося, поголоски, що появилися у варшавській пресі, про прийз на розправу додаткових оборонців д-ра Окуневського і д-ра Блажевича не відповідають правді. (ік.)

ЯПОНСЬКИЙ УЛЬТИМАТ.

ПЕКИН, 19. 11. ПАТ. З міродатних джерел повідомляють, що генерал Доїгара вислав ультимат до льокальної військової влади Півн. Китаю, дожагаючись, щоб найшліпніше у середу погодився на проєкт нової організації. Тому, що японські війська зосереджені при кит-фискому мурі та загрожують окупацією провінції Гопей, нема сумніву, що відповідь буде прихильна.

Українізація двох церков у Кремянці і Дубні.

Архидієкоп Олексій дозволив відправляти богослуження українською мовою в церкві Святого Хреста в Кремянці і в церкві Спасителя у Дубні. Тексти молитов, перекладів яких церковна влада дотепер не затвердила, будуть відчитувати

Завзяті бої у Східній Африці.

НАЙБІЛЬШИЙ ЛЕТУНСЬКИЙ НАПАД.

АДДИС-АБЕБА, 19. 11. ПАТ. Генерал Веґіб Паша приїхав нині зранку до Гаррару з фронту та привіз зі собою свого секретаря, що є хворий, щоб примістити його в шпиталю.

Абисинський уряд замовив в англійських підприємців 4 триособові літаки призначені для штибу неугса.

ПАРИЖ, 19. 11. ПАТ. На фронті в Огадені абисинці щораз енергичніше опираються, головю між Даггабуром і Горагаї. Малі групи абисинських воєвників безупинно кружляють довкола італійських позицій і скорими рухами посуваються здовж фланків італійської кольоїни, нападаючи на неї вночі. Італійські страти, хоч менші від абисинських, всетаки дуже важкі. Абисинці все ще займають Даггабур. Рас Насібу і Веґіб Паша розпоряджають 120-тисячною армією, що боронитиме Джджігі. Італій-

Непристойний виступ.

Заява Фільольогічної Секції Наук. Тов. ім. Шевченка.

Із Фільольогічної Секції Наук. Товариства ім. Шевченка у Львові дістаємо таку заяву з проханням помістити її на сторінках нашого часопису:

„В ч. 44. „Мети“ за 1935. р. появився фелетон за підписом д-ра К. Чеховича під заголовком „Літературознавство д-ра М. Рудницького“ з приводу викладу д-ра М. Рудницького на засіданні Фільольогічної Секції 26. жовтня ц. р. Фільольогічна Секція Наук. Т-ва ім. Шевченка заявляє, що досі не водилося, щоб члени чи гості, які бувають на засіданнях, замість брати участь у дискусії, як це було з п. Чеховичем, переносили полеміку на шпальти газети Залишаючи на боці непристойний тон фелетону, Секція Т-ва, повагу якого нібито береться боронити п. Чехович, уважає, що саме такі методи підірвують повагу наукової установи“.

ПО ШИРОКОМУ СВІТУ.

— З причини зливних дощів у Франції ріка Лярґ біля Ліону виступила з берегів та залила залізничний тор Гренобль—Марсель. Рух на цій лінії припинений.

— У місті Чело повинь зничила 400 домів. 800 осіб скоронилось на недалеких горбах. Харчі й ліки постачають ім літаками.

— Ірландський ген. О. Дофері вилосив нагальну промову проги санкцій і заявив, що „голубі сорочки“ не візьмуть участі в санкційних розпорядках.

— Аргентинські італійці організуються, щоб бойкотувати товари держав, що беруть участь у протиталійських санкціях.

— Естонія прилучилася до санкцій — проти Італії. Італійці в відповідь повідомили, що не впускають до Італії транспортні барабоби, які є тепер у Талліні, призначені на експорт до Італії.

ЕГИПЕТСЬКА ЖАЛОБА НА В. БРИТАНІЮ ДО ЛІГИ НАЦІЙ.

КАІРО, 19. 10. ПАТ. Студенти збираються в деяких дільничих міста. Комунікат міністра освіти пригадує, що згідно з законом з 1929 р. особи, що підбурюють студентів до мейфестацій або страйку будуть карати ввізницею до 9 місяців або гривною від 20—50 фунтів. Райтер подає, що провідний вафдистів Вагос-паша у меморандумі до Ліги Націй обвинувачує В. Британію у подвійній грі, що виступає в Женеві як оборонець мира і справедливости і водночас нарушує незалежність Египту та займає його пристіні і територію.

Збирайте датки і дарові книжки для застопоевня духовних потреб наших заточенців і шліть на адресу Т-ва „Просвіта“ у Львові, Ринок 101.

ром убивства. Взагалі не мав бути при вбивстві, виселенецьких возів і коней. Одначе суперечки і чвари з власниками худоби не переводилися, а управа з утриманням не могла собі дати ради. Врешті розпорядком з 3. серпня 1916. р. викупив долішно-австрійський уряд на власність держави всі збіглецькі коні, вози і рогату худобу, а для ведення доцільної господарки установлено у Гмінді окремий „Господарський Відділ“ під начальною орудою пререготового власника дїбр та промислових заведень барона Клінгера та безпосередньою управою якогось галицького обшарника Варгановича. Той новий „Господарський Відділ“ приарендував до давніх іще один новий фільварок у самому Гмінді і заложив на „Вольфсгоф“ і окремий бараківий табір для худоби. Оцінокова комісія цінила і штемпувала кожчу штуку, а власники діставали на дотичні кошти купони, за які їм платили готівкою при репарації.

У жовтні й листопаді 1916. року переняв „Господарський Відділ“ від буювинського уряду 1.580 штук рогатої худоби, так, що загальне число привезених до Гмінду тварин досягало 8.000 штук рогатої худоби і 1.100 коней. За 16 місяців продав „Господарський Відділ“ з тої загальної кількості 2.590 штук на заріз таборовий прожвиний кампанії, а 1.500 штук до Відня. Живцем віддано виселенцям при репарації всього 45 штук, а 200 коней відставлено до Кракова для „Краєвого Господарського Товариства“. Нема сумніву, що ця виселенецька худоба пішла на заріз для виживлення німецького населення, а власників сплячено обезвартнею валютою. А які тисячі живою статку змарнувалися в Галиччї!

МІСЬКІ ТЕАТРИ У ЛЬВОВІ на середу 20. листопада 1935

Нині у Великій Театрі в год. 8-й

„РЕВІЗОР“

М. ГОГОЛЯ.

Три години неперервного широкого сміху

Нова інсценізація.

Кошторова гра передових артистичних сил.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринков. № 14 II. пов. Телефон: 504-080. Конто-пощт. шпал. 143-522. Адреса для телеграм: "Діло" Львів. Головний редактор: Іван Ковчак. Адреса: Львів, Ринков. № 14—15 год. перед- полуднем. Рукописи не звертатись.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА В КРИВУ: Місто: 650 год. Закордон: 1800 " " Варшава: 1000 " " Ріко: 900 " " ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америкі 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 Фр., Чехословаччині 30 ч. в. — в усіх інших краях по 750 год.</p>	<p>Телеф. Редкації: 504-080. Циркуляції: 1500. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ ЦІНА ОДНОГО ПРИКЛАДУ 20 СОТ.</p>
---	--	--

Справа нормалізації відносин на Далекому Сході.

TOKIO, 20. 11. ПАТ. Агенція Рейно повідомляє: Міністер закордонних справ Гіроа конференції учора з китайським амбасадором Чанг-Тео-Шіном у справі нормалізації китайсько-японських відносин. Обговорювали три засадничі вимоги такої нормалізації: 1) Припинити протязиську агітацію в Китаю та утілювати основи китайсько-японської співпраці. 2) Унормувати відносини між Китаєм, Манджукою та Японією у Північному Китаю, взявши на увагу інтереси Манджуки. 3) Китайсько-японська співпраця для боротьби з комунізмом.

У конференції взяв участь також державний підсекретар Шігеміцу. Представники Японії рішуче заперечили поголоски, будьяк Японія підтримує автономний рух у Шані, Китаю. Знову Чанг-Тео-Шіні звиняв японців, що мар-

шала Чанг-Кай-Шек стоїть на становищі приязних відносин з Японією та заперечив поголоски про концентрацію китайських військ на південному кордоні провінції Роні.

ШАНГАЙ, 20. 11. ПАТ. Газета "Шен-бао" повідомляє, що конгрес кюмунітангу на вилоск маршала Чанг-Кай-Шека ухвалив для уряду не обмежені повноваження в ділянці закордонної політики. Згідно з останими висказками японської амбасадор Арішіні в Шангаю до Пекіну, де після конференції з віцеконсультатом ген. Іоога і морським аташе адміралом Сато, відбув вступ з маршалом Чанг-Кай-Шеком. Послишний вилоск амбасадора Арішіні, спричинений, адогладують, автономним рухом у Шані Китаю та запевняють опором Нанкіну проти цього руху.

Бурхливий процес за вбивство югословянського короля.

БЕОГРАД, 20. 11. ПАТ. Підчас процесу за вбивство короля Олександра, по відновленні розправи прийшло до нового інциденту. Оборонець Де Бон предьявляв нові висказки та процесу проти того, як суд не допустить його до голоду, перебивав прокураторові і кричить: "Об це Республіканська справляється". Тоді прокуратор ставив висказки, щоб показати Де Бона прива боронити в процесі. Де Бон процесу, заявляючи: "Хочете позбавити мене хматка хліба. Чобите мене за те, що я є приятелем македонців і хорватів".

Голова адвокатської ради в Београді просить суд, щоб був вирозумілий для Де Бона, вказуючи, що його проступок спричинений тільки тим, що він присторою перейнявся обояками оборони. Вояк який суд прикинувся до висказку прокуратора, щоб показати Де Бона боронити та усунути його від справи. Оборону добувати з уряду голови адвокатської ради. Підсудна у відповіді заповила голодітку. Суд відложив засідання, доучуючи голови адвокатської ради вирішити щодо заступства Де Бона.

Велика позичка для Совітів.

ЛОНДОН, 20. 11. ПАТ. Англійські щоденники повідомляють, що між совітською амбасадор і британським міністерством торговлі велися переговори у справі товарної позички для Совітів.

Щоденники подають суму 10 до 16 мільонів фунтів. У звязку з цими поголосками на лондонській біржі значено звищу облігації давніх царських позичок.

Єгипетський уряд не зложив димісії.

Демонстраційні маневри британської флотії

КАІРО, 20. 11. ПАТ. Зосереджена в Олександрії британська флотія відпливає в четвер на великі маневри, що відбудуться у принахості високотого британського комісаря і репрезентивів єгипетського уряду під проводом прем'єра Несіма Паші.

Згідно з попередньою заявою прем'єра Несіма Паші єгипетський уряд не зложити димісії. Прем'єр підкреслив, що який кабинет у теперішніх умовах уступив, то це було би різномічне з утучею.

З ким італійські спортсвці зірвали взаємини

РИМ, 20. 11. ПАТ. В боротьбі проти санкцій Італія оголосила тепер такий список держав, з якими має зирвати всі спортивні взаємини. Цей список представляється так: Англія, Франція,

Совіти, Бельгія, Голандія, Швеція, Данія, Юнада, Нова Зеландія, Мідверна Америка, Австралія, Індія та Ліберія

Сьго. VI. I. Pr. 216/35. Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. — Sad Okręgowy w Łodzi VI. I. karnej we Lwowie w składzie: Wiceprezes S. O. L. Malicki — jako przewodniczący, S. S. O. P. Dyrlewicz i S. S. O. Dr. J. Locker — jako głoszący w sprawie konfiskaty Nr. 303 (14.200) czasopiisma pt. "Dilo" z daty Lwów, dnia 12 listopada 1935 r. do Sьgo. VI. I. Pr. 216/35, — na posiedzeniu niejawnym w dniu 16 listopada 1935 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sadu Okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 12 listopada 1935 r. przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopiisma pt. "Dilo" Nr. 303 (14.200) z daty Lwów, dnia 12 listopada 1935 r. zawierającego w artykule pt. "Za powstanie amnestii dla więznych politycznych wiazniw" w calosci wraz z tytułem — znamiona występku z art. 170 k. k. i z § 24 ust. druk. z dnia 17 grudnia 1862 r. Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863. — zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego czasopiisma. — Zarazem wydaje się odpowiedzalnemu redaktorowi tego czasopiisma nakaz, by orzecznictwem niniejszym umieszcil bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie, — Niewykonanie tego nakazu pościaga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z dnia 17 grudnia 1862. Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863. t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnie do 400 złotych. — Uzasadnienie. Ogłoszenie: drukiem wymienionego wyżej artykułu ma. na. celu przez zeznanie fałszywych wiadomości o stosunkach w więzieniach polskimi wywołac niepokój publiczny — zarazem artykuł powyższy jest przedmiotem skondiskowanego artykułu we "Wielku Nowym" Nr. 1033 z daty Lwów, dnia 12 listopada 1935 r. — Wzrost § 8 487, 489, 493 p. k. oraz §§ 26 i 37 ustawy prawowej jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: L. Malicki wr. — Protokulanci: Z. Sankowski wr. — Za zgodności: C. Janowicz, kier. sekret. — Sad Okręgowy we Lwowie.

nia tego czasopiisma. — Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopiisma nakaz, by orzecznictwem niniejszym umieszcil bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie, — Niewykonanie tego nakazu pościaga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z dnia 17 grudnia 1862. Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863. t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnie do 400 złotych. — Uzasadnienie. Ogłoszenie: drukiem wymienionego wyżej artykułu ma. na. celu przez zeznanie fałszywych wiadomości o stosunkach w więzieniach polskimi wywołac niepokój publiczny — zarazem artykuł powyższy jest przedmiotem skondiskowanego artykułu we "Wielku Nowym" Nr. 1033 z daty Lwów, dnia 12 listopada 1935 r. — Wzrost § 8 487, 489, 493 p. k. oraz §§ 26 i 37 ustawy prawowej jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: L. Malicki wr. — Protokulanci: Z. Sankowski wr. — Za zgodności: C. Janowicz, kier. sekret. — Sad Okręgowy we Lwowie.

ДАЛЬША ЗНИЖКА ЦІН БИТОЇ ПТИЦІ.

Бити птицю з цим охоронним знаком, правді криміналі, "МАСЛОСОЮЗ", Кошицький 17 а, тел. 239 65. Везплатна доставка до дому.

ДОБРО НАШІ
є заденне від сповновання громадянами всіх національних обовязків. Таким обовязком кожного українця є забезпечити в дозволеній законом 1/3 частині вартості своїх будинків і викупити полосу за забезпечення в Товаристві взаїмних обезпечень "ДІСТЕР", у Львові і то найдалше до 25. грудня ц. р.

Чи справді є чого радіти?

Львів, 20. листопада.
11. листопада, у день свята незалежності, у варшавській гарнізонній церкві відправлено вперше богослуження в польській мові для православних воєнків, українців та білорусів.
З цієї події дуже зрада провінційний орган еклєдії "Варшавські Дзвоник Народови" та помістив на своїх сторінках триофальну передовицю під наголовком "Православия" (в 15. XI). Браваж аж нєто велика суперечність у становищі єндєцького орґану. Виходить він зі слушної тези, що віруючі кождої національності повинні творити окрему рідну Церкву. Але що тезу він хотів би застосувати лиш до росіян (sic!) та поляків, а ніколи до українців та білорусів. Де єрдецький орґан заіашов таїк великі громади віруючих православних поляків, щоб вони творили окрему церкву, це його тайна. З деяким ваганням назвав він Вілосток, хоч далі вже говорить про цілу прѣв. Церкву. Справді, у Вілостоці одні рокини, що прийняв польське громадянство, почав було збирати між такими самими росіянами-емігрантами та недобитками црського урядницького світу підписи під просьбою, щоб богослуження у церкві відраваляли в польській мові.
Дехто при цьому сподівався, що коли богослуження будуть відправляти по польськи, то вернуть православним величчій, хоч це недожкнений собор у Вілостоці, який мають імовірно розібрати.
Дехто знову хотів зробити інтерес на цьому: адже загально відомі заходи адміністрації коло польовізації церковного життя. Навіть самі архипастірі (всі росіяни) внапередки то роблять польську мову церковно-урядовою, то на вилгову її становища з Церкві поклікують урядовців поляків. Митрополит Деліс нпр. призначив єпископальство митрополіті Сухенка-Сухецького, римокатолика, брата відомого достоїнника з мѣнтерства внутрїшніх справ. Архип. годненський призначив п. Яна Позаяка, що раніше — як подавала преса — дві сторінках "Вілєньського Кур'єра" так гостро виступав проти православля, що навіть для цієї газети було цього за багато, і йому звідняли. Обурилось було цим призначенням митрополитальне "Слово", але диво, що забуло воно і про Сухенка-Сухецького і за п. Загорорського, також єпископа-католика, що провадить ітєона

Розправа за вбивство міністра Перацького.

Акт обвинувачення.

(Докінчення.)

О. У. Н. у Польщі.

Оскільки на т. зв. чужині ОУН була поділена на терени і „держави“, з секретарями на чолі, оскільки на „території України“ конгрес постановив застосувати поділ на 10 країв. Однєю з практичних створених тільки один „край“, що охоплює територію Польщі. Цей „край“ — це т. зв. „База“ або „З. У. З.“ (Землі Західної України). Зате нема країв ані у СРСР, ані у Румунії чи Чехословаччині. Зусилля перекинути організаційну сітку на терен Великої України (на т. зв. С. У. З.) не дали досі наслідків та всі спроби у тому напрямку зосереджувались при організаційній владі у Польщі, як єдиній владі, що діє на „території України“.

У порівнянні з УВО, ОУН значно поширила свій обсяг діяльності, покликуючи у свої ряди навіть молоді найнижчих літ. Згідно з постановою конгресу, що відбувся у Відні у 1929 р., членами ОУН можуть бути українці й українки, починаючи вже від 8 року життя. В періоді від 8—15 літ належать до т. зв. Доросту, потім до 25 років — до Юнацтва, а членами справжнього ОУН можуть стати після скінчення 21 літ життя (мають помилка друку: 21 чи 25? — Прим. Ред.) як виказало слідство, тої останньої умови точно не перестерігається і супроти деяких кандидатів границю віку творить скінчена середня школа.

Із закінченням 25 літ, члени ОУН можуть бути записані, — присягають тоді бути „безоглядно підлеглі всім приказам проводу“ і зберігати у тайні організаційні справи, з тим, що за зломання присяги підпадають організаційному судові і т. зв. найвищій карі. Хоча текст присяги не окреслює виразу, на чому полягає та найвища кара, треба признати на підставі цілості зібраних у слідстві фактів, що річ іде тут про кару смерті.

Треба теж додати, що поділ на членів звичайних і записаних не має, у світлі слідства, більшого значення і вибір присяги — головною „Базою“ — діється різко. Зрештою, звертає увагу принцип, що так одні як і другі члени можуть виступити з організації тільки за згодою Проводу.

Також в однаковій мірі в'яже членів безоглядний послух і конспірація. Обов'язок зберігати в тайні не тільки саму організацію, але й усі її заміри, зв'язки і способи діяння, — це річ, яку зацікаплюють членами ОУН постійно і методично. Під цим оглядом видано навіть обширні приписи й пошуки у спеціальних публікаціях. Вже УВО у 1929 р. колюпортувала брошуру, що кувала про конспірацію; видана її, для виключення колюпортакі, під ріжними фаміліями титулами, як нпр „Руханка і її вплив на здоров'я“, „Сільське господарство“ і т. п. Слідком за УВО також ОУН поширює подібні видавництва. Вони поширюють про способи, як стосувати шифри й умовні знаки, як милити поліц. власти і з особливим притиском вполюють засаду, що супроти суду, головню у слідстві, не вільно зізнавати правди і признаватися до вини.

Що торкається структури ОУН на землях польської держави, то вона прийняла такий вигляд:

На чолі т. зв. З. У. З. стоїть Провідник з Краєвою Екзекуцією, як дорадчим і допоміжним органом. Провідник іменує і відкидає формально весь Провід ОУН, — але фактично його голова, себто Коновалець. Членів Краєвої Екзекутиви (коротко: К. Е.) іменує Провідник, він також звільняє їх. З його призначення діють теж Окружні Провідники, Окружними Екзекутивами, що їх вони собі добирють (О. Е.), знову ж ті останні покликають Повітових Провідників з Повіт. Екзекутивами (П. Е.) У деяких округах діють виділені міські (районові) Екзекутиви. Найнижчою організаційною комірною є „гурток“, а де не можна доповнити його, там є призначені „мужі довіря“.

Повищий устрій на З. У. З. (що відбігає, зрештою, від загальних конгресів з 1929 ф.) витво-

рився тільки поступово, бо — у суперечності до закордону — взаємне становище УВО та ОУН викликало тут поважні розбіжності і спори. Вправді члени УВО, т. зв. „спілкани“, витворили зруби нової організації і встановили першу її владу, а проте одночасно зберігли свої організаційні комірки, з кравчим командантом на чолі, користаючи і надалі, впродовж 1929-30 рр., тільки з власної фірми — УВО. Однєю поступово нова формація, догідша і більш атракційна під агітаційним оглядом, почала проникати до молоді і витискати стару назву, до чого у великій мірі причинився наплив закордонних друку Проводу. Колиж одночасно ПУН став уже цілком вирізняючим впливом ОУН, не було потреби зберігати в краю двійний характер організації. Остаточно зліквідовано спроби одностороннього відокремити ОУН від терористичної акції, як унезалежнити керму боевого відділу від її ерархїчної влади. Однєю назвою змінило обі назви, з вилюченням тільки політично-пропагандивного відділу, для якого застережено виключно фірму ОУН.

Повищий стан речі встановлено на організаційній конференції, що відбулась в Празі в липні 1932, в участю представників ПУН-у і К. Е., прийняттям таких постанов:

„Щоб створити найдогідніші умови для дальшого поширення революційної акції на ЗУЗ, Спілка (себто УВО) підпорядковується К. Е. ОУН на ЗУЗ“.

„Боеву акцію на ЗУЗ веде Спілка, як референтура для військових справ при К. Е. ОУН. Вона складається з боевого і кадрового відділу і в разі потреби може творити свої підреферентури (розв. і ін.). Боевий і кадровий референти входять у склад К. Е. ОУН. У військово-технічних справах вони мають безпосередній зв'язок з військовими і кадровими референтами при ПУН“.

Повищі постанови введено в життя, що найшвидше в новому формулюванні, офіційних „оповісток про акти терору. І так, Бюлетин Краєвої Екзекутиви з 1933 р. оголосив:

„Минають перші роковини славного виступу УВО, Боевого Відділу ОУН, у Городку Ягайл.“

У 1934 році писав:

„Дня 2 травня п. р. УВО, Боевий Відділ ОУН, виконала бомбовий замах на домівку редакції „Праця““.

Узагальнення „Спілки“ на кравчому ґрунті від К. Е. ОУН висловилося також у скасуванні титулу кравчого команданта та переході його зверхницьких функцій до „Провідника Краю“. Що торкається інших референтур, то ту справу урядовим чином задала праська конференція з липня 1932, устійнюючи такий склад К. Е.: „Провідник краю: 1) Ідеологічно-політичний референт, 2) політично-тактичний референт, 3) організаційний, 4) пропагандовий, 5) фінансовий, 6) ревізійно-розвідний, 7) військовий, 8) боевий, 9) референт зв'язку. Окремі референти творять для успішності праці свої підреференти“.

Такі реферати були справді створені, зокрема: 1) для справ ПЗУЗ (Північно-Західних Українських Земель), 2) для справ ЗУЗ (себто Великої України, совітської території), 3) для справ „Юнацтва“ й ін. Слід додати, що з тактичних і конспіраційних оглядів, „Розбудова Нації“ незгідно з правдою оголосила потім, наче та конференція, що фактично радла 25—30. липня 1932 у Празі, відбулась у червні 1932 у Відні. Слідком за „Розбудову Нації“ також деякі організаційні документи вживають умовленого окреслення „віденська конференція“.

На тіл представленої вище організаційної структури ОУН у Польщі і на чужині слід з черги розглянути завдання і методи діяльності тої організації.

ЗАВДАННЯ О. У. Н.

Ціль Організації Українських Націоналістів — каже дальше акт обв. — була пооголошена

авторитативно в поставах на Конгресі 1929 р. Офіційний орган Проводу Українських Націоналістів — „Розбудова Нації“ — в чч. 1—3 за січень 1929 подає зміст цих постанов у таких словах:

„Маючи за свою ціль відновлення, в порядку, оборону та поширення Незалежної Соборної Української Національної Держави, українські націоналісти приймають до зібрання творчих сил унутрі нації та до зміцнення її відпорності названі. Тільки повне усунення всіх окупантів з українських земель відкрити можливості для широкого розвитку Української Нації в межах власної держави. Відкидаючи орієнтації на історичних ворогів Української Нації, але будучи в союзі з народами, які вороже ставляться до окупантів України, національна диктатура, що витвориться в ході національної революції, забезпечить у тяжкій час боротьби, силу Української Держави“. „У своїй зовнішній політичній діяльності Українська Держава приймаватиме до оглянення меж, що охоплюватимуть всі українські етнографічні терени й забезпечуватимуть їй належну господарську самовистарчальність та стратегічну відборюваність“.

Ухвалений тим же Конгресом „Устрій Організації Українських Націоналістів“ у своїх „політичних засадах“ каже:

„Для Української Нації в степі її політичного поневолення початковим постулатом є створення політично-правної організації, означеної: Українська Самостійна Соборна Держава“.

„Беручи ідею Української Самостійної Соборної Держави в підставу свого політичного діяння та не признаючи всіх тих міжнародних актів, умов та установа, що створили та закріпили стан українського національно-державного розірвання Організація Українських Націоналістів ставить себе в категоричне протиповинство до всіх тих сил, своїх і чужих, які цьому становищу українських націоналістів активно чи пасивно протиставляються та протидіають всім політичним заходам одиниць і колективів, що будуть відхиленням від повищих засід“.

Дальше — каже акт обв. — говориться в постанові таке:

„Не обмежуючись у своїй діяльності на тої чи іншій терені, але прямиуючи до опанування української національної діяльності на всіх українських землях та на чужих теренах, заселених українцями, Організація Українських Націоналістів вестиме всеукраїнську політику.“

З цього видно — каже дальше акт обв. — що метою ОУН є створити українську державу на землях, що тепер належать до інших держав

З цілості організаційної літератури видно, що йде тут про: Сх. Галичину, Холмищину, Волинь, Східну Україну аж по Кавказ, Буковину, Бессарабію і Закарпаття.

Хоч ОУН звертається проти 4 сусідючих між собою держав, а саме Польщі, СРСР, Румунії та Чехословаччини і прямиують до того, щоб з територій, які тепер належать до цих держав, створити українську державу, то в практиці — каже акт обв. — діяльність УВО й ОУН спрямована майже виключно проти Польщі й обмежується до її відленно-східних границь.

Вже згадано, що УВО Організації закидували, що вона вводить „галицька“ і що тому протиставляли їй головню надлітницю — ідею Соборності України. Конгрес Націоналістів в р. 1929, з ним також організаційна література стали теж пропагувати цю другу ідею, але факти не йдуть з нею впарі, бо свідчать про дльше обмеження діяльності організації до теренів Польщі з тією ріжницею, що організація поширила вже свій вплив і на терени люблінського й волинського воевідств.

Щойно в кількох останніх роках ОУН і УВО спрямували своє вістря і проти СРСР, а саме у зв'язку з виступами про переселювання українців у СРСР, але й у тому випадку українські націоналісти вибрали собі тереном акції — польську державу (дня 21. жовтня 1933. вбивство урядов-

звертаємо увагу мас у напрямі безпосередньої боротьби, втворюється стан, що наближає остаточний момент повстання. Водночас низка таких акцій ослаблює окупанта морально і фізично та піднімає його авторитет".

А „Юнак" пише у зв'язку з тим нападом: „Ті репресивні акції вдаряють у всякі угодовні мрії, втворюють у душах мас ворожечу та ненависть до окупанта та виконують непроглядну пропасть між нами й ними".

Терор приспосовують теж супроти українців, якщо тільки є вони противні ідеї та метам ОУН. Коли в 1929 р. помер наслідком отруєння Микола Величковський, редактор позитивно настроєного часопису „Селянин", „Сурма" оголосила, що Величковського отруїла УВО і додала: „Признаємося до того вчинку й підкреслимо, що як досі, так і в майбутньому поступатимемо згідно з засадою — собою собою смерть".

Рівночасно з пропагандою й терором УВО — каже акт обв. — „звертає пильну увагу на всі ті можливості, з якими український нарід мустиме зустрінутись як у випадку власного повстання, так теж підчас внутрішніх заворушень у самій Польщі, чи у випадку конфлікту Польщі з її сусідами, чи підчас вибуху шораз більш дозріваючого світового конфлікту. УВО старатється на всі ці випадки мати не тільки готовий, вироблений план, але що більше, перелік підготованій праці над цілою кадраю людей, що булиб здібні негайно заволодіти повстанними масами, zorganizувати їх і повести національну революцію до переможного кінця".

Тією кадраю є члени організації, в першій мірі боєвики УВО. Вони переходять військовий вишкіл, в якому зокрема беруть під увагу засади партизанської і саботажної боротьби.

В тій теж цілі організаційні видання поміщують докладні військові інструкції, знайомлять з новітніми системами зброї, заохочують до індивідуальних військових студій.

„Сурма" звиває українців, які відбувають службу в польській війську, щоб вони, складаючи військову присягу, рівночасно присягали в душі, що цього однострою і тієї зброї вживуть у відповідній хвилині проти Польщі. „Не вільно вам — пише „Сурма" — дезертувати з польської армії. Навпаки. Всьому приглядайтесь добре і прислухуйтесь, що робить поляк, або що думає робити. Перекайте в своему серці ненависть до Польщі" А якщо вже про військові відділи, де нема українців, то там треба сіяти „анархізм, комунізм, толстоїство, пацифізм і т. п., бо це ослаблює духа армії та нищить її боєздатність".

В архіві Сеніка найшли низку приготаваних відозв, призначених до кольтпортажі у випадку вибуху війни. Ці відозви, що написані до українських воєнків, до українського громадянства, до польських воєнків, німецьких та білоруських, що служать у польській армії, висті: „До народів у Польщі", декларують, що український уряд звільняє старшин, воєнків та урядовців українців від присяги, зложеної Польщі, наказують винищити комунікаційні засоби, фабрики й військові об'єкти та звивають до боротьби з польською збройною силою.

ОУН приготавила теж докладний план створення тайної білоруської армії в Польщі, що малаб за завдання вести в середній і північно-східній Польщі саботажно-диверсійну акцію.

Крім цих приготаваних, ОУН веде теж військові вишкоди своїх членів. До такого вишкоду служать курси та табори вправ, улаштовані організацією. В р. 1932 і в першій півріччі 1933 у С. Галичини основано кільканацять таких курсів. Створено теж жіночі відділи.

З архіву Сеніка виявляється — каже акт обв., — що в днях 10—15 серпня 1933 на терені „Міозіжкі" (Данціг) відбувся тайний „військовий курс для інструкторів військового вишколу ОУН на З.У.З.". В тому курсі вступила у часть 13 людей а Базі, а як лектори вступили м. ін. ген. Куріанович, полк. Роман Сушко, сот. Ярій, Федина та інж. Селешко. Рівночасно на серпень 1933. був скликаний до Берліна радіотелеграфічний курс. Ураджують теж спеціальні курси військовій кореспонденційній (централь в Парижі). Взагалі — каже акт обв. — вишкіл майбутній старшин революційної армії займає визначне місце в організаційних працях у краю і за границею.

„ЕКСПОЗИТУРИ" ОУН У ДАНЦІГУ І ЧЕХОСЛОВАЧИНІ).

Терором, що на йому скрилися збігці з Польщі та з якого ведено вського роду організації.

*) Від цього розділу аж до кінця подіємо акт обвинувачення у сколоченні. — Ред.

ЗАЯВА

На запит наших клієнтів у справі постійних цін, які повинні бути ідентичні при продажі з цінами у виставових вікнах, заявляємо, що так у наших відділі у Варшаві, як і у всіх інших наших склепах обов'язують безоглядно постійні ціни. Нема в нас випадку, щоб ці маганося від клієнта при продажі інших цін, як є означені у виставових вікнах. Вважаємо, що домогатись вищих цін у склепі, від тих, які є подані на виставках, або взагалі знизити ціни підчас купня вельможливо і нема підстави, бо це є доказом, що можна було продати дешевше, але пробувано використати ситуацію на шкоду клієнта.

У наших склепах можуть навіть неспіти діти самі купувати, бо ціни є завжди точно означені.

„Orzel" - DelMa S. A.

не пачкарство до Польщі, були в першу чергу В. М. Данціг і Чехословачина.

Архів Сеніка виявив поза всяким сумнівом, що в данцігській експозитурі находили захист діячі, що скомпрометувалися в Польщі і втікали перед вибором справедливості. М. ін. стверджено, що під опікою Федина перебував у Данцігу від жовтня 1931 і ввесь 1932-ий рік Михайло Гнатів, псевд. Залізник, організатор атентату на посла Голуффа. В Данцігу відбувалися теж періодичні конференції, на які приїждили найважливіші провідники з Ковна, Праги, Вілнья і Женеви. Данціг відіграв теж ролю як місце грошевої посылки.

Що торкається Чехословачини, то звязок перебуваючої там владі УВО а ОУН з базою охоплював теж усіх організаційні діячки. Перше місце припадо туд транспортної бібуди.

Зустрічі й наради з представниками бази відбувалися будто у прикордонних місцевостях (в чеській Тешні і Крпатах), будто навіть у самій Празі, де в першу чергу порозумівалися в боєвих справах і де відбувалися ширші конференції з участю Коновальця. Кордон переходили переважно нелегально, але й уживали всяких кордонних перепусток, нпр. Т-ва Татшанського й ін. Між базою і поодинокими організаційними пунктами в Чехях панував постійний і дуже оживлений проїздовий рух. Війні в Чехословачині находили захист члени ОУН, що втікли з Польщі і за якими влада шукала або мала шукати. Акти Сеніка виявили теж головні точки кордонного пачкування.

РЕВІЗІ В КРАКОВІ.

Переходячи з черги до того, що слідство устійнило у справі осіб, що їх охоплює обвинувачення, акт обвинувачення обговорює перш все дані, що торкаються експозитури ОУН у Кракові, що, як відомо, доставила бомбу, яку вжили до атентату в дні 15 червня.

Як уже зазначено, пушка і конструкційні частини запальника тієї бомби виконані з матеріалів, що їх змайстрили в мешканні Ярослава Карпинця. Стверджуємо, що в Кракові між студентами української національності створила ОУН свою експозитур, в якій провідну ролю відіграв обв. Микола Климишин, а крім нього був діяльний теж Ярослав Карпинець. Дня 14 червня 1934 переведено в мешканні Карпинця і Климишина ревізію, в часі якої знайдено у Карпинця багато приладів і матеріалів, призначених до продукції вибухових засобів та приладів, а також цілу низку доказів, що вказували на його участь в ОУН. У Климишина знайдено літературу ОУН, шифрові записки, набитий лістолет і 18 порожніх лусок до гранатів-бомб. У часі ревізії в мешканні Климишина застали сплячого молодого мужчину; як втім стверджено, був це активний член ОУН Николішин.

В тому самому часі керманічі дараб на березі Висли біля Дембніків в Кракові надібали кілька лачок, що їх хтось поклав плитку у воді імовірно на те, щоб їх хвилево сховати. Приклепані поділки ствердили, що в пачках була література ОУН. У висліді дальших пошуканок надібано у Вислі на дембнічському березі коробку, таку саму, яку знайшли в Климишина, в ній пікронову кислоту, отже матеріял той самий, що був у варшавській бомбі. Крім того добули комплет українських друзарських черенок і 10 лусок гранатів. Війні 23. червня 1934 р. знайдено недалеко Дембніків у куцах над Вислою валику, виповнену часописами ОУН. Дослід виявив, що при вул. Ружавій 25, найближчому сусідстві мешканні Карпинця і Климишина і разом з тим недалеко острову, вистілає кольяна студентів-українців, що були в тісному зв'язку з Карпинцем і Климишином. Попереднього дня, тобто 13. червня, знайдені пізніше у Вислі предмети вишкі замешкалий там студент Назар. член ОУН, який

боявся, що наслідком дежого непорозуміння між ляхотарями дому може увійти поліція та зайяти компрометуючі докази.

ЛЯБОРАТОРІЯ КАРПИНЦЯ.

На підставі зізнанн кількадести купців та крамничних службовиків у Кракові устійнено, що Карпинець уже від 1933 року купував значні кількості хемікалів, лябораторійних приладів і залізних матеріалів, при чому перед доставками хемікалів конспірував свою адресу. Устійнено, теж, що вже давніше вивозили з мешканця Карпинця вибухові речі; ті речі внаслідок обсервації по дорозі забирали поліція. Ці предмети вивозили переважно до Львова.

ПРОТЕХНІЧНІ І ХЕМІЧНІ ЕКСПЕРТИЗИ.

Дня 21. березня 1934 пригитано до перед українським Академічним Домом у Львові 2-х замешкалий там студентів, що несли валізку, в якій — як виявилось — були 3 бомби механізмами, що походили з лябораторії Карпинця. Знавці ствердили, що всі ті 3 механізми одного типу, ідентичної засади діяння і всі нефахової продукції. Вони походять з матеріалів, що їх знайшли у Карпинця та виконала їх одна і та сама людина. Дальше акт обвинувачення наводить висліди хемічної експертизи вибухових засобів, що були у варшавській бомбі і тих, які знайдено в лябораторії Карпинця. Слідство виявило, що вже в 1932 р. Карпинець тримав у своему мешканні реторти й бутлі з усікими дікими речовинами. В усіх мешканнях, які потім виявляв, мав лябораторійні улашдення й матеріяли, над якими працював тільки при замкненні дверей.

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ПАЧКАРСТВО З ЧЕХОСЛОВАЧИНІ ДО КРАКОВА

Слідство виявило теж, що Климишин і Карпинець часто вїздили в Кракова до Тешина, де стрічалися із кордонними діячами ОУН і звідки привозили перемажовані з Чехословачини організаційні транспортні.

Допитуваний як свідок начальник слідчого уряду в Катовицях, підінспектор Хомеранський, устійнив подрбно дуже розвинене пачкарство й кольтпортажу літератури ОУН, як теж транспорт зброї й амуніції, які переводили головним чином Климишин і Карпинець а Чехословачину до Польщі.

КРАКІВСЬКА ЕКСПОЗИТУРА ОУН.

Літературу ОУН, що її перевозили Климишин і Карпинець в Тешнію до Кракова, транспортували після того до Львова, звідки її кольтпортували до окремих осередків організації.

Акт обвинувачення вичислює низку осіб, що займалися тим транспортом, і вказує місця, де складали транспортні. Всіх українців, яких організаційні звязки з Карпинцем і Климишином виявила обсервація, з винятком одної Черницької, що встигла скритися, арештовано 14. червня 1934 або й швидше у Кракові й у Львові і вони охоплені слідством, яке ведеться у Львові за участь в ОУН.

ЗІЗНАННЯ ЯРОСЛАВА СПОЛЬСЬКОГО І ЯРОСЛАВА МАКАРУШКИ.

Після того акт обвинувачення наводить подрбно зізнання членів ОУН Ярослава Спольського і Ярослава Макарушки, відомих організаційних діячів. Вони широко говорять про діяльність обвинувачених у нинішній справі та що діяльність ОУН, особливо про її улад і компетенцію влади, як теж про вишкіл членів організації.

СТЕПАН БАНДЕРА — КРАЕВИЙ ПРОВІДНИК.

Як виходить з вижнегов обв. Малоци, Степан Бандера був в початку пропагандовних референтом, після чого в 1932 році був окрім того заступником краєвого провідника, а в першій половині р. 1933 тимчасово виконав теж функції

Кожний може

дстати в аптеках Аспірин виробляв у краю. Відоме є П ділянці при болях голови, простуді і ревматизмі. Продукція відбувається на підставі оригінальних приписів фабрики „Баєр“. Опакування і таблетки є значній баєрським хрестом, що гарантує чистість і тотожність

АСПІРИНИ

Можна купити у всіх аптеках.

Ціна за 6 табл. тепер вже тільки 90 сот., за 20 табл. зол. 2.25.

самого провідника. Становище краєвого провідника формально доручили йому влітку 1933 і тоді Бандера передав пропаландовий реферат Ярославові Спольському. Обв. Мигаль, підтверджуючи ці дані, згадав, що Бандера перебрав відгуки в організації при допомозі „перевороту“ — усунув з проволу багато людей і радикально змінив відношення ОУН до терору. На думку Мигала саме від того часу ОУН перейшла до виконання терору, наслідком чого УВО стала зайвою. Переслуханий у нинішній справі Бандера не признався до участі в ОУН і дався викрутки звання, суперечні з документами, що знаходяться в архіві Сеніка, а як згадують Бандеру, що має псевдоніми „Баба“ і „Лис“.

ВІЗНАННЯ ПІДСУДНИХ ПРО ЗАМАХИ ПРИ ПОМОЦІ ПЕТАРД.

В різних бовних актах взяв теж участь Євген Качмарський. Перша спільна бовна дія була направлена проти підкомісара вланчичної сторони у Львові, Влад Кособудзького. Згідно з висношенням Мигача і Підгайного, Бандера наказав їм у листопаді або грудні 1933. р. обсервувати Кособудзького, щоб підготувати замахи на нього. Обсервацію вели Катерина Звирцька і згадана вже Віра Свещицька, до чого Звирцька призналася. Кособудзького мали вбити з револьверу, але так, щоб він жив, не аловий. А що ініціатори не давала вигляду на такий замах, Бандера рішив використати котрийсь з побутів Кособудзького в кіні й підложити під його крісло петарду, але не таку швидко, що грознаб усвідомлює людям. Цю петарду дав Бандера Підгайному, вказавши йому водночас чоловіка, що має замах виконати. Петарда була ручної роботи і як думає Підгайний, була в краєвській лабораторії. Підгайний, як каже, вирішив не допустити до замаху в тому схован у себе в так автентичну петарду, зробив на її місце фікційну і дав мужчини, вказаного для замаху. Зі свого боку Мигаль висносно, що чавпаки, він власне задумував уможливити замахи. Оточено у квітні 1934. р. Бандера відкликав розказ про виконання замаху в кіні, і відібрав від Підгайного петарду, потім видав інші діопозити. Новий наказ був про виконання замаху на видавця українських часописів „Праця“ й „Ред“, що виступали проти ОУН.

З доручення Підгайного „розвідка“ Мигача перевірила через Звирцьку розклад друкарні „Праця“, після чого 2. травня 1934. р. невідомою молодю жінкою зложила там у передсілку бомбу, що за 20 хвилин експлодувала. Експльоція не ранила нікого, але вибух зашумів зовсім довкола і її уладження.

ВІЗНАННЯ ПРО ДАЛЬШУ БОЄВУ ПІДГОТОВУ.

Підгайний і Мигаль зізнали, що на весну 1934. почали обдумувати плани якогось більшого грабункового нападу, що підсилює бй фонди організації. Розглядали замахи на касієра трамвайної реліан, на старшину-платника касарень артилерії, на інженера Польського Банку, на грошового листоара, ввійти висували проект грабунку до опліки з якимось зловимком ювелерську крамничю. Обробляли теж плани збройних і, як згорі-адогдувалася, кровавий заклад на краю в Моршні, вні поїзд між Львовом і Стриєм та на грошовій амбулаторії ковальні біля Студинка. Водночас від осені 1933. йшла підготовка до вбивства вояводи Юзефського в Луцьку. Ці плани виявили у слідстві Малуца й Підгайний.

З одозвучних зізнань Підгайного, Качмарського і Мигача виходить, що Підгайний виробив відділ Качмарського, тобо Корольшича, Мачейку й „Залізняка“ з українців гравит, що їх дав для цього відділу Бандера через Підгайного, а теж перерів з ними науку стрільби з револьверів. Після замаху на друкарню Львова у травні 1934. Бандера поповнив наказ вбивства підкомісара Кособудзького в тим, що до вбивства мав виконати відділ Качмарського. Підгайний висносно, що організував те вбивство з виправно наказав Бане-

ри, але сам вирішив не допустити до стрільб з звязку з поголосками про недалеко авне тіву. У виправна на Кособудзького грав головну роль Мачейко, що добровільно агодився вбити Кособудзького і забезпечувати вилворот відділу після вбивства. Підняті проби не мали успіху.

Щодо бовної діяльності Бандери й Підгайного гребя додати, що на 2 дні до свого арештування Бандера наказав Підгайному організувати вбивство одного їм-авіста-українця, якого підозрівали у звязках з польцією. Вступні кроки припинило арештування Підгайного.

Степан Бандера у в'язниці у Львові намагався порозумітися з іншими арештованцями, випиуючи на мезаянках і горлятах остороги, щоб нікого не посуджували й до нічого не признавалися.

МИКОЛА ЛЕБЕДЬ — ОРГАНІЗАТОР НАПАДУ В ГОРОДКУ.

Слідство зібрало низку висток про діяльність Лебеда, що у висліді дозволило вияснити генезу вбивства а 15. червня. М. ін. викрито участь Лебеда у підготові нападу на пошту в Городку 30. листопада 1932. р.

(Далі йде опис того відомого нападу). Переслуханий в тій справі підс. Жураківський і Машак зізнали згідно, що в підготові нападу брав участь невідомий їм з'язк, якого вже тоді описати згідно з виглядом Лебеда. Внаслідок тих зізнань, згада почала шукати Лебеда вже у грудні 1932. р., але безуспішно. Підчас теперішнього слідства Машак, якому показували світлину арештованого Лебеда, признав, що мужчина, який дав диспозиції щодо нападу в Городку, був до Лебеда дуже подібний, але не може сказати зовсім певно, що це Микола Лебедь. Зате Жураківський рішуче признав Лебеда. Підс. Підгайний і Малуца теж зізнали про участь Лебеда у підготові нападу. За вістками архіву Сеніка, Лебедь чебаром після нападу втік до Чехословаччини.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ СУД І РІШЕННЯ ПРО НАПАД У ВАРШАВІ.

Приїзд Лебеда до Праги та його роль „шефа штабу“ в нападі з 30 лист. 1932 мали помітні наслідки, що вжукатьсь безпосередньо з замахои на мін. Пераського.

У світлих актів Сеніка ця справа виглядає так: напад на Городок виконали з доручення Коновальця. Коли прийшли вістки про напад і виявилось, що замість сподіваних грубих сум бовники зграбували тільки 3.232 зол. 15 сот., з чого їм це й відібрали 900 зол. 72 сот. і зокрема, що напад мав такі поважні для УВО втрати в людох, Коновальць писав обурений до Сеніка, що треба устійнити, хто несе відповідальність за той випадок. Згідно з вказом Коновальця, почали організаційне слідство, яке потім охопило й Лебеда. Судова розправа за вказівками Коновальця, мала відбутися (і справ доподібно відбулася) в Берліні в перших днях червня 1933. В архіві Сеніка не знайдено протоколу з цього суду. Про вислід розправи можна тільки здогадуватися з заповіді Коновальця. Лебедь перебував весь час слідства у Чехословаччині й Німеччині. Для нього назначено місце. На думку Коновальця, Лебеда визнали здібним до завдання, що дало йому змогу повної реабілітації в організації за „хитрї“ у справі Городка. Цим завданням було злаштування замаху 15 червня 1934.

Згідно з документами Сеніка, краєва влада ОУН вже в 1931. р. задумувала поширити теористичну акцію на Варшаву, але ці плани, як от підпал варшавських зал. стаян, або деяких військових об'єктів чи магазинів, та ті, що відозналися до ген. Скалковського, Бека й Накочечківа, швидко в тому часі закнетено. Думка про замахи у Варшаві віджила в 1933. р. 26. лютого 1933, чергового дня після приїзду Лебеда до Праги, зявився там представник краєвої екекутивни і здав Сенікові звіт з випадків у краю та з плянів краєвої екекутивни. Представник KE заявив: „Якщо йде про ліквідацію чи пак закінчення чи авлетту з повною ос-

таннього випадку, то KE пропонує один чин у Кавці (Варшаві). На це я заявив — лише Сенік до Коновальця, — що до конференції годі поважи розглядати що справу“.

Перша з черги конференції, що відбулася після тієї пропозиції з краю, радла під кінець квітня 1933. р. в Берліні. З краю був привиний підс. Бандера. Архів Сеніка не має протоколу з жарад тієї коїференції, але дальший хід подій покаже, що вона розважала і то з позитивним наслідком пропозицію Краєвої Екекутивни про виконання „одного чину в Кавці“.

Це доказує й те, що в половині зипня 1933. краєва екекутивна зголосила мески, що прецизували вже плян дій. Відповідний документ, що беручи під увагу сталь, є м'ябуть перекладом з шифрового тексту виглядає в цім уступі так:

„Акти терору на Базі і Кавці приєтовані в Кавці 2 місяці. Освіта або Внутр. Спр. Вислати двох людох до Кавки. Кавка підготова. На терені інспект. На Вол. — 9. з вова. На розвідку Курс бовників відбувається на краєвому ґрунті; тими силами, які там є до диспозиції. На увазі є 3 трійки. Марко їде до бази — підготує терен — а потім бере участь в акції вивчюлення. Револьвери купити через Гринька“.

Цей лист безсумнівно торкається правного замаху у Варшаві на міністра вироєної дая та освіти, або на міністра внутрішніх справ.

Дальший хід подій виявили безпосередньо висліди слідства. Лебедь був, як відомо, від 6. вересня 1933 у Варшаві. Переведення розвідки гревало більше, як передбачено в цім листі, бо аж 2 місяці і протянулось на доручення Бандери до грудня. З Варшави Лебедь безпосередньо вернувся до Праги, звідки негайно 7. грудня поїхав до відомого діяча ОУН Ярого в Берліні, щоб йому зложити звіт з підготовки та дістати дальші директиви. Арешти діячів ОУН у Чехословаччині, переведені в осени 1933. р. припинили мабуть на деякий час дальшу підготову до замаху. В квітні 1934 Лебедь повідомив з Берліна Гнажківську, що приїде до Польщі та часочасий її зустріч, без сумніву з з'язком метою, щоб забрати її зі собою до Варшави. Всі ці дані свідчать без ніякого сумніву, що замах вирішив і організував закордонна влада ОУН, у першу чергу в особах Євгена Коновальця, Омеляна Сеніка і Різа Ярого.

На основі тих вислідів слідчий суддя постановою з 22 липня 1935 року розклад стежкі листи за Коновальцем, Сеніком і Ярим. Водночас розіслали стежкі листи за Анрієм Федіною, Анною Чемерницькою та Ярославом Барановським. Судове слідство щодо всіх зазначених б-х осіб, і також щодо Гриня Мачейка припинено тому, що їх не здовили.

ОУН у своїх пресових органах призналось до обговорюваного вбивства. Акт обвинувачення подає заяву „Бюлетену Краєвої Екекутивни ОУН на З.У.З.“ такого змісту: „Бовник Української Військової Організації виконав 15. червня 1934. р. у Варшаві замахи на одного з катів українського народу. Бовник УВО бив міністра внутрішніх справ польського окупційного уряду на захіно-українських землях, Броніслава Пераського“.

Такі самі декларатії оголошені в „Українській газеті в Америці“.

В останньому розділі акту обвинувачення змальовано відношення мін. Пераського до української справи як наскрізь позитивне і прихильне.

При кінци долучено виказ осіб, що мають бути покличені на головну розправу: це обвинувачені (у в'язниці у Варшаві), 144 свідків (у х числі адвокатів д-р В. Старосельський і д-р С. Шухевич) та 5 знавців. Крім того долучено й інші докази, описані в протоколах оглядів.

3-їй день розправи.

ОДНО ЗАРЯДЖЕННЯ ПРЕДСІДНИКА.

ВАРШАВА, 20. 11. ПАТ. Вчорашнє засідання окружного суду у справі вбивства мін. Пераського закінчилося в год. 16.30. На цім засіданні свідчили відчитувати акт обвинувачення. Потім предсідник Посемєвський заявив, що нині суд зніє слухати вивінені підсудних. У звязку з цим предсідник розпорядив так:

З огляду на те, що зовсім обстоювано побюються, що в часі, коли кожний з підсудних складатиме зізнання, присутність інших свідків судитиме зівання, присутність підсудного, який складає висношення, на основі 2, 5, 337 статті к. п. к. зраджує, щоб, як довго буде переслуханий один із підсудних, інші підсудні були тоді поза салею. Коли в такий спосіб усі підсудні зго-

жеть уже внаслідок та коли всі вони вернуться на судову само, вгідно з 2 § 310 статті к. п. к. відчитатють з протокою внаслідок обвинувачень — кожний підсудний матиме ще змогу зложити у зв'язку з цим додаткові зізнання".

ЩО СКАЗАВ ПІДС. СТЕПАН БАНДЕРА У СЛІДСТВІ

ВАРШАВА, 20. 11. ПАТ. Нинішня засідання окружного суду почалося в год. 10.30. Згідно з розпорядком передсідника на лаві підсудних залишили тільки підсудного Степана Бандеру, інших підсудних вивели зі салі розправи на час зізнавань Бандери.

Предсідник пригадав підсудному Бандері, що він зобов'язаний відповідати по польськи, бо внаслідок суду уважатиме, що він відмовляється зізнаватися і тоді відчитатють його зізнання підчас прокураторського дождження й у слідстві. Тому, що підсудний Бандера хоче говорити по українськи, суд рішив відчитати його зізнання, зложені в прокураторським дождженням та в слідстві.

Тому, що підс. Бандера намагався далі говорити по українськи, предсідник звертає йому увагу, що якщо я надалі відзиватиметься без дозволу суду і в польській мові, то його усунуть зі салі. Підс. Бандера до цього розпорядку не застосовується, тому предсідник зарядив, щоб його усунули зі салі. Потім суд зачав відчитувати зізнання підсудного.

Із зізнань підсудного Бандери, що є в актах справи, виходить, що переслуханий як обвинувачений 21. грудня 1934 р. апеляційним салідним суддею для справ виняткового значіння Вігнєвським Степан Бандера до вини не признався, значить до того, що: 1) в 1934 р. і давніше брав участь в Організації Українських Націоналістів з метою відірвати від польської держави її частини, себто південно-східні землі, що проважалося удержуванням організаційних зв'язків, 2) три кінці 1933 і в першій половині 1934 р. за посереднитвом підс. Миколи Лебедя і підс. Дарія Гнатківської перева розвілку щодо способу життя мін. Перацького, видавав їм у тому напрямі поручення та переслав гроші, потрібні на зв'язки з тією розвілкою видатки, щоб у такий спосіб удежити виникнові виконання вбивства в найдогідніших умовах, 3) у другій половині 1933 р. приказав організаційному референтові ОУН Іванові Малоці приготувати у Львові і Познані „хати", де міг би сховатися вбивці після виконання замаху, 4) в першій половині 1934 р., як кравчий командант ОУН, видав Грицеві Мадейковій приказ убити мін. Перацького і з тією метою припоручив йому поїхати до Варшави, значить до проступків, передбачених у 97 статті, пар. 1, 93, 26, 27, 225 карного закону.

На запит відповів, що зовсім не знає Миколи Лебедя, Дарія Гнатківської, Ярослава Карпича, Грива Мацейка, Евгена Качмарського і Богдана Підгайного. Але знає зі студентського життя Романа Мигала, Катрусю Заричку, Ярослава Река й Івана Малоцу. Малоці не давав ніяких припоручень, щоб той найшов „хати" в Любліні і Познані. Якогось Чорній знає, але не пригадає собі, чи йому на імя Яків. З Організацією Українських Націоналістів не має нічого спільного. Про вбивство мін. Перацького дождався в дорозі, коли вже був арештований і їхав зі Львова до Кракова. Його арештували 14. червня і перевезли до Кракова, куди він приїхав 16. червня вранці. Ніколи не було такого випадку, щоб він від Мигала купив револьвер. Гроші на удержання діставав від батьків — 50 до 80 зол. місячно, крім цього заробляв лекціями.

Переслуханий 3. червня 1935 р. підс. Степан Бандера потвердив свої зізнання з 16. червня 1934, 3. липня 1934, 12 і 16. листопада 1934, 16. счня 1935 і 4. квітня 1935. Підчас тих переслухань підс. Бандера признався, що знає польську мову у слові й письмі. Однак не хотів послушуватися цієї мовою. До приналежності до ОУН не признався, але признався, що належить до інших українських організацій. Іздив до доокладних сил з рефератми, політичною працею не займався і не належав до ніяких політичних організацій. Був кілька разів арештований. Перший раз арештували його в 1928 р. під замітом приналежності до ОУН та привержали 2 дні. В 1931 р. арештували його у Львові і він сидів 3 місяці в арешті. Пізніше арештували його в листопаді 1932 у зв'язку з нападом на поштовий уряд у Горьку. Четвертий раз арештували його у вересні 1933. Судово караний не був, тільки адм. карою 10 зол. гривня за негалівний перехід кордону в Ташині. Потім появлявся, що в березні

1932, р. арештували його у зв'язку з убивством комісара Чехословько. Був арештований теж у зв'язку з розвідкуваннями дитячок ОУН. Підсудний подав, що у травні чи червні 1933. купив окружний залізничний білет, на який має іхати до своєї жінки, що жили в Галичині, щоб їх запросити на шлюб своєї сестри. Вперед поїхав до Дачігу до своєї сестричка Турилі, щоб його запросити на цей шлюб. Та купившись у морі, перестудився і тиждень пролежав у ліжку, тому не встиг уже на шлюб своєї сестри. Заперечив, будто би у Дачігу зустрівся з будь-яким українським студентом, крім Турилі. На запит салідного судді чому в прокураторському слідстві признався, що не квестіонує в своїй приналежності до ОУН і заперечив, що аложить шпур і правдиві зізнання та заявив, що хотів би виступити перед українською молоддю з рефератом у справі припинення боєвих виступів ОУН. Бандера внаслідок, що переслухували його кілька днів, тому він, щоб закінчити переслухування, звив підступу, щоб повідомили товаришів в'язничної келії, що до нічого не признався.

На подібні питання щодо зв'язків з поодинокими підсудними або особами відомими з діяльності в ОУН. підс. Бандера рішуче заперечує, щоб удержував такі зв'язки і твердив, що більшість їх зовсім не знає, аніж доручень щодо виконання замахів не давав, також не доручав співпідсудним купувати зброю ані не дивав та це грошей. Мадейка виходив в житті не бачив ні про нього з ніким не говорив.

З відчитаних судом зізнавань підсудного Бандери, які він аложив у слідстві, виходить далі, що переслуханий 1. квітня 1935. р. Бандера твердив, що до ОУН не належить, бо політикою не займається. В ОУН не ангажувався, бо не вважає за відповідне брати будь-яку участь у цій організації. Далі від цього тему не хотів говорити, додаючи, що з переконань є українським націоналістом.

На запит, чи ОУН уважає за коначну і покинуту інституцію для українського громадянства, відмовив відповісти. У справі можливої приналежності до ОУН. міг би вповістися тільки перед українським форумом. Його переконання — додав — відповідити ідеології ОУН. На тему метод праці в ОУН не хотів говорити.

Коли в часі слідства відчитали підс. Бандері зізнання Підгайного щодо його особи, Бандера зрешту заявив, що ці зізнання неправдиві, пізніше додав, що не твердить, що вони неправдиві, але адержується від їх кваліфікації щодо правдивості. Коли салідний суддя звернувся йому увагу, що Малоці признався, що належить до езекутивних ОУН, був її організаційним референтом та був разом з Бандерою на засіданнях езекутивних підс. Бандера сказав, що на ці твердження Малоці не заявляється, бо не хоче сказати, чи вони правдиві, чи неправдиві. Твердив тільки те, що не брав участі в ніяких засіданнях езекутивних ОУН. Коли йому асували анісиди слідства, підс. Бандера заперечив, що всі аспекти, які йому роблять, є безооповні; на свою оборону не подає ніяких свідків і те має нічого більше сказати. Погодився, щоб завкзугли слідство, додючи, що правда, задувався на поширення слідства, але тепер це змізчення відлякує.

На ашекок прокуратора суд рішив протокол зізнань підс. Бандера щодо його конфронтації з підс. Мигалем відчитати шойно після визнавань Мигала.

Зізнання підсудного Бандери відчитували до години 12.30, потім предсідник розпорядив обідню перерву.

Після перерви суд слухатиме визнавань підс. Лебедя.

На салі в який судові зв'язці.

ЗАГАЛЬНІ ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

ВАРШАВА, 20. листопада 1935. (Від нашого спеціального кореспондента).

На салі розправи, крім своїх обвинувачених, що вже прислухувались її ходові вчора, бачимо нині маму обв. Лебедя, старшу жінку в хустці, та його батьма, що дістав карту вступу шойно пізніше. Розправи прислухуються уважно також колишній перший післягравський міністр освіти проф. Суйковський Звертає на себе теж увагу прокуратор Прахтель Моравянский зі Львова, який приїхав на розправу з огляду на зв'язок цієї справи з будучими розправами ОУН у Львові.

Зпоміж оборонців нема нині на салі д-ра Горбового, який поїхав до Львова шукати за додатковими оборонцями. У пресці нема змоги поділити оборону всіх обвинувачених поміж 4 оборонців, тому, що інтереси деяких

SPECIAL
3-ламповий з 4-тою випрямною
Апарат високої якості за низьку ціну
TELEFUNKEN
Мистаць тону прецизії Фірми
Завіть купити наш відбраник випробуй шпці.

підсудних є суперечні: істнує група, що „сипала", і ті, що їх „сипали".

Нині прочитано зізнання перших чотирьох обвинувачених: Бандери, Лебедя, Гнатківської та Карпича, що всі відмовилися зізнавати по польськи. Відчитувано їх зізнання зі салідства до год. 6 веч.

Тому, що завтра, в четвер розправа не відбудеться, бо суд прихилився до внеску оборони щоб розправу перервати на один день з огляду на гр.-кст. свято, продовження розправи в п'ятницю триватиме мабуть до пізної ночі. Ті, які аложили у слідстві найширші зізнання, це Підгайний, Малоці, Качмарський і Мигаль. Відчитування їх зізнавань забере дуже багато часу.

Зрештою на салі нудно, як і вчора, тимбільше, що монотонного відчитування зізнавань майже не чути. Пресових справоздавачів виручує ПАТ, що в сусідній кімнаті заінсталодала відповідні апарати, при помочі яких подає негайно хід розправи всім своїм відділам на терезі цілої Польщі. (К.)

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОВОРИЛИСЬ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЯ НА ОГОВОШЕННЯ.

— Чергове число „Діла" вийде в четвер 21. п. м. вчором.

— Фугра, великого рода, найвибагливіші, получає Юліан Галушківський, пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 68-7

— З Українського Лікарського Товариства. В п'ятницю 22. XI. в год. 19-й відбудеться у доміцві Товариства при вул. Підвала 7/1. реферат д-ра Т. Бурчинського: Звіт з Лікарської Палати.

— З Українського Технічного Товариства. В суботу 23 листопада в год. 19 в доміцві УТТ відбудеться відчит інж. Ю. Крохмалюка на тему „Ідея Б. Шварца та її розвиток", на який запрошує членів Товариства і Вп. Гостей Руху УТТ.

— Сіль і цукор полешевіють. Уряд рішив обнизити ціну соли. Зачувати, що тежж шукровий картель буде призволений обнизити ціну цукру.

— Одинок українська фабрика футер „Хром", Пр-Торг. Спілка з о. п. у Львові, вул. Руська 20, тел. 271-83. поручає по найдешевших цінах футра жіночі і чоловічі та великого рода футра шкірки, як також приймає до крашення і переробки змішані футра.

— 33 калуських міщан перед судом. Перед город. судом у Калущі стануло 33 місц. міщан за те, що не хотіли признавати продаж 70 мергів громад. долоки в користь Т-ва експлуатаційної потахових солей і робити не допустили службовців ТЕСПУ до обійку на купуванням терені. Розправа скінчилася засудом Мих. Корвані на кару 3-міс. в'язниці, а 24 обвинувачених на арешт по 3 тижні. Вісьмох обвинувачених увільнено.

— Язв тигрів в Індії. Губернатор у Калькуті видв розпорядок, що має на меті убавити населення від небезпек, які грозить йому від тигрів. Останніми часами повилася в джунглях Сундербену та в околицях південної Каліссово хижакки, особливо т. зв. корольські тигри. Цього року стало їх жертвою 47 людей, а торк загинуло від тигрів тільки 15 осіб. У цьому краю влаштують тепер масові полювання на тигрів, між якими, як кажуть, є прескр сіл штукки.

— Гамороїди. Визначні хвороби ставражують шопред і по операції вживали їх лічентні програму гіркого соду. FRANCISZKA-JOZEFA з найкращим успіхом.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ:
Львів, Район ч. 10, П. пош.
Конто пошт. шпак. 504-060.
143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає вік 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місяць 5-00 зол.
Чвертьріччя 15-00 „
Півріччя 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх інших краях по 750 зол.

Телеш. Головної 10-4.
Прочувати і 25-44.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕННЯ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИНІСТРАЦІЇ
ЦІНА ОДНОГО ПРИПРИМКА 20 СОТ.

Представники УПР у голови Ради Міністрів М. Косцялковського.

В понеділок, 18. листопада ц. р., прийняв прем'єр М. Зиндран Косцялковський українських представників в особах послів Вас. Мудрого, Вол. Целевича і сен. Ост. Луцького на довгій аудієнції для обговорення цілої низки актуальних справ.

Крім прем'єра М. Косцялковського в конференції взяли участь міністер внутрішніх справ В. Рачкевич і державний підсекретар у президії Ради Міністрів а. Гажбовський.

Скреднення 90 прц. залеглостей в обезпечальнях

Сусиплені обезпечальні владелиці списки залеглостей, які вваля приватні підприємства за обезпечених службовців за перший півріччя ц. р. Ці залогости дішшли до величезної суми 82,638.028 зол. Наслідком урядового розпорядку

про полекші у оплаті залеглостей передбачується, що майже 90 прц. залеглостей буде скреднено чим зачислених на рахунок депозитальних сум. Таким чином прийдеться стягнути тільки 10 мільонів зол.

Неаже дикмісія през. Масарика?

„Дейлі Мейл“ поміщує сенсаційну вістку в Чехословаччині, що президент Масарик рішився при кінці цього року уступити зі свого становища. Англійський щоденник повідомляє, що наслідником теперішнього президента буде

мабуть теперішній міністер закордонних справ др Бенеш, якому Масарик помагав би до кінця свого життя. На місце дра Бенеша міністром закордонних справ став би чеський посол у Парижі Осуский.

Завзятий опір аб синців.

ПАТ подає такі вістки з абіссинських фронтів 20 листопада: На північному фронті у провінціях Геральта, Тембоні і Шіре були вчора завзяті бої в різних точках. Партизанські абіссинські відділи, що резон мають мабуть яких 10.000 людей, повдержують зовсім дальший похід італійців у напрямі на південь від Макале. Ліве італійське крило на північному фронті скріплене підтримкою султана Біру, хоч справжній терен цього султанату є в межах італійської Еритрії. За англійськими інформаціями італійська армія хоче, зяки ще приде маршал Бодоліо закінчити операції у Тембоні, не зважаючи на важкі топографічні умовини.

На південному березі ріки Такасе абіссинці кілька разів намагались перейти на той бік ріки, але їх відперли. Тому, що італійські джерела повідомляють, будтоби в битві під Буя згинуло 5000 абіссинців, абіссинський уряд звернувся телеграфічно до раса Сеома, домагаючись інформацій. У відповідь рас Сеом повідомив, що в битві між Макалею і Анталю від бомб італійських літаків 19 жовт. згинуло 10 абіссинців та поранено 30.

На південному фронті італійська армія намагалась вчора відновити похід вперед зловж ріки Беті Шебелі, але абіссинці сильно опирались та повдержали італійців.

Марсельський замах.

Закуліси процесу „Усташі“.

ПАРИЖ, 21. 11. ПАТ. Інциденти у процесі хорватських терористів в Екс-ан-Прованс, про які ми вже повідомляли, найшли сильний відгук у пресі. Головно сильне вржіння викликеледа постагова суду, що відобрала адвокатів Дебонів прва оборони та скреслила його з адвокатського списку. Зяально переконані, що рішення суду гостре. Деякі твердять, що адвокат Дебон хотів викликати інцидент, щоб ваколотити хід нарат і не допустити до того, щоби ствердили відповідальности італійського і малярського уряду. Авд. Дебон посуджує рішення суду теж у політичних мотивек. Бо мабуть існувала інша змова проти короля, в якій організація „Усташі“ не хотіла взяти участі.

Тому суд побоювався, щоб оборона не доказала існування тієї змови на основі дипломатичного документу, якого автентичність не можна було би захитати. Оборонець підкреслює, що про правдивість його слів може свідчити те, що закордонні політичні партії двічі пропонували йому 400.000 франків, щоб він тільки відкреслив підчас судової дебати деякі речі, що првчно не мають ніякого значіння, але могли би загострити міжнародно ситуацію.

Вчора у процесі не було нових замітніших подій, хіба те, що з уряду визначили нових оборонців. Підсудні хорвати влрже заявили, що не будуть відповідати на запити суду.

Ліквідація Торгсінку позбавила Совітк поважного джерела доходу.

Последнія Новості з 18. ц. м. покликуючись на статтю московського кореспондента „Обсервера“ повідомляють, що з причин ліквідації Торгсінку совітський уряд стратить дуже поважне джерело доходу. В останніх роках кресніці Торгсінку продаючи товари за чужу валюту і дорожочности, щорічно збирали яких 7.500 тис. фунтів штерлінгів. До цього слід зарахувати 5 мільонів фунтів штерлінгів, що зпливали до СССР як перекази від російських емігрантів для союзків у СССР. У Москві твердять, що ліквідацію Торгсінку спричинило те, що державний банк має тепер дуже великі запаси золота. СССР має чверте місце у світі по Зл. Держав, Франції і Англії.

Немає ніякого сумніву, що для Китаю відірвання Півночі від Полудня — справжня національна трагедія. Тому не дивно, що в Нанкіні радить Куомінтанг, що не сходився ні разу від часу анексії Манджурії. Невідомо, як поступить нечужинський уряд. Преса подає, що серед китайців навіть ародилась думка про національне об'єднання всіх включно до комуністів. Хто знає, чи не рішиться навіть Китай на війну. Не виключене також, що на спільку з Совітами. Адже Совіти добре розуміють, що опанування японцями Північного Китаю дало би змогу їм оточити Сибір від Бєйгалу аж до Великого Океану. А це вже вабачка загроза.

Нові кардинали.

РИМ, 21. ПАТ. Папа назначив на 16. грудня засідання консистора, на якім покличе 20 нових кардиналів, у цьому 14 італійців і 6 інших національностей.

Тому не є ніяким перебільшенням твердження, що вага світової політики вразно переноситься на побережжя Великого Океану, які небезпечно стануть тереном епохальних подій. Само собой зрозуміле, що значіння цих подій для чадопо народу також величезне.

Перед великими подіями на Далекому Сході.

Львів, 21. листопада.

Італійсько-абіссинська війна ще не ввійшла у вирішну стадію; те, що досі відбувалось на цьому відтинку світової політики, було скорше пропгогом до головної дії. Так само й англо-італійський конфлікт далекий ще від розвязки. Весь європейський світ з нетруженним очікує дальшого розвитку подій у Африці і на Середземному Морі, тим більше, що в зв'язку з акцією єгипетських націоналістів положення в Африці ще більше ускладнилось.

Цей мент цілковитого заборобування європейської політики абіссинсько-італійським та італійсько-англійським конфліктом зручно використала Японія, щоб дальше проводити в життя свої великі плани на азійському матерку. Світова опінія зяскочена новим змішним кроком Японії, що з п'ятиох провінцій Північного Китаю вже творить нове Манджу-Ю. Правда, покищо ще маюць іти до зберетти формально-правну неподільність китайської держави. Північніи Китай має дістати лиш автономію і тільки в сфері господарських інтересів та політики стане цілковито незалежний від Південного Китаю.

Справді англійська політика, що завсіді далеко передбачує, спробувала ударомити реалізацію сових планів Японії і з цією метою через свого дорадника при китайським уряді викликала монетарну реформу в Китаю, щоб саме монетарськими інтересами сильніше зв'язати китайські провінції. Бо слід згадати, що вича китайської внутрішньої анархії, яку все підсилювали великі держави у власних економічних цілях, зяачно ослабила політично-адміністративний зв'язок між окремими китайськими провінціями та заціпила в населення зарчкки анархії. Безперечно, ця обставина облекшує Японії реалізацію її планів.

Але не можна думати, що акція Японії не викличе ніякого спротиву. Чейже відомо, що націоналістичний рух в Китаю відвава веде свою пропаганду і треба згадати, що успішну, бож проти себе він має політику всіх держав світу, що не хочуть допустити до консолидації та нормалізації державного життя в Китаю. З другого боку, китайські маси, головно в Північній Китаю, що давно були предметом комуністичної агітації, вже перестали бути байдужими до політично-державних справ. Очевидно, що Совіти, яким безпосередньо загрожує зріст потуги Японії, не зважувать воюю у полєлі і далі ведуть свою протияпонську політику в Китаю, використовуючи для своїх цілей націоналістичний рух серед китайців.

Якби і не було, над Китаєм зависла страшна загроза його поділу. Це вже не відірвання Манджурії, чужої расово. Це — поділ корінних китайських земель, відірвання від китайського національного материка тих частин, де віками була столиця держави, та на яких мешкає 100 мільонів китайців.

Немає ніякого сумніву, що для Китаю відірвання Півночі від Полудня — справжня національна трагедія. Тому не дивно, що в Нанкіні радить Куомінтанг, що не сходився ні разу від часу анексії Манджурії. Невідомо, як поступить нечужинський уряд. Преса подає, що серед китайців навіть ародилась думка про національне об'єднання всіх включно до комуністів. Хто знає, чи не рішиться навіть Китай на війну. Не виключене також, що на спільку з Совітами. Адже Совіти добре розуміють, що опанування японцями Північного Китаю дало би змогу їм оточити Сибір від Бєйгалу аж до Великого Океану. А це вже вабачка загроза.

Тому не є ніяким перебільшенням твердження, що вага світової політики вразно переноситься на побережжя Великого Океану, які небезпечно стануть тереном епохальних подій. Само собой зрозуміле, що значіння цих подій для чадопо народу також величезне.

Міські Театри у Львові, п'ятниця 22. листопада.

Наші у ВЕЛИКИМ ТЕАТРИ:

ВІДЕНСЬКА РЕВІЯ Грінбаума і Фаркаса

(WIENER AKADEMIETHEATER)

Розправа за вбивство міністра Перацького.

(3-тій ДЕНЬ РОЗПРАВИ).

Зізнання обв. Миколи Лебеда.

В середу пополудні після перерви відповіли засіданням в год. 13.45. На лаві підсудних в Другий в черги обв. Микола Лебедь.

На запит предсідника, чи признається, що від 1931. до 23. червня 1934. працював в ОУН, підсудний намагався щось відповісти в українській мові. Предсідник пригадує йому, що він зобов'язаний слідкувати висловлення по польськи. Прокуратор Желеський вносить, щоб судовий запис утілював, що сказав підс. Лебедь.

Далі адв. Шпалак, покликаючись на постанову 334 ст. 2 п. 1 з. анову ваторкує справу мови. Предсідник стверджує, що суд ця справу вже вирішив. Тоді адв. Шпалак противиться, щоб відчитували зізнання підсудних. Прокуратор предкадає, щоб висуку оборонця не брати на увагу, бо він правно не обособлений. При цій нагоді прокуратор стверджує, що коли арештували Лебеда, вийшли у нього лист приватного змісту, який до нього писав його наречена Гнатківська. Лист цей у цілості писаний по польськи. Це свідчить, що Лебедь знає польську мову. Після того предсідник оголошує постанову, того змісту, що Лебедь був попереджений про те, що має відповісти по польськи та що він знає в неповільній мові, отже треба ствердити, що він відмовляється від цього. Тому суд постановив відчитати його зізнання, зложених у прокураторських довідженнях та у свідстві.

Прокуратор Рудницький: Мені йде тут про те, щоб докладно з'ясувати причини, чому суд стверджує, що підсудний Лебедь відмовляється визнавати. Ця справа не надто ясно спредставлена. Треба підкреслити, що підс. Лебедь відмовляється визнавати тільки тому, що не хоче визнавати по польськи. Підсудні відмовляються визнавати по польськи, а всі вони вчилися у польській школі та користали з документів у польській мові. Ніхто не хотів говорити по польськи, значить — це політична демонстрація. Очевидно, що в їх положенні можна дуже добре арозуміти таку політичну демонстрацію. Але треба виразно і ясно підкреслити, щоб цього але не коментувало, бо ця справа, на яку дивляться очі Європи. Суд не тому не прийняв висновок, що підсудні хочуть їх слідкувати в українській мові, але тому, що в польських судах обов'язує польська мова. Зрештою підс. Лебедь, як і інші підсудні, подрисно визнавав тільки по польськи у свідстві.

Оборонець підсудного Лебеда адв. д-р Лев Ганкевич ставить вносек, щоб суд провірив, чи підс. Лебедь вів польську мову. Бо підс. Лебедь ходив до української гімназії і польської літературної мови не знає, тому не хоче тут у столиці Польщі залічити мови, якої добре не знає.

У зв'язку з цим вносеком прок. Желеський стверджує, що Лебедь виразно заявив до протоколу, що згодиться визнавати тільки в українській мові, хоч польську мову знає.

Предсідник оголошує постанову, що суд не бере на увагу вносеку оборонця підс. Лебеда, бо встигавши висказати, що підсудний доволі добре володіє польською мовою.

Після оголошення цієї постанови підс. Лебедь встає і говорить до суду по польськи: «Пане предсіднику, прошу слова». Потім хоче говорити по українськи, та предсідник відбирає йому голос. Підсудний сідає.

Суд стів відчитувати зізнання підс. Лебеда. Микола Лебедь перемудувався у свідстві 2. 10., 22. і 25. серпня 1935. р. в описані 20. вересня, признавав до свого справжнього назвища, бо спочатку казав, що звється Євген Скіби; обомля визнає, що до української гімназії ходив у Львові від 1924—1930. р. що у 1930. р. здав з матуру, однак в недостаточним вислідом.

Підс. Лебедь каже, що перед поліцією скривавою тому, що в жовтні 1932. р. на прохання репортера одного українського часопису у Львові написав лист до Кошала до одного незнайомого, щоб прогнав звіт із заворушення, які були на Волині. Цей знайомих прогнав багачий звіт у двох примірниках: один до часопису у Львові, другий до місцевого замешканця Лебеда в Стрипковцях Нових на адресу одного з його сусідів, Лабяка. Цей оповідав про вступ до селі, про що діялася поліція, яка перевела ревізію, три чому вказали на Лебеда, як того, що причинився до прогнання звіту. Побовичув, щоб його не арештували, сподіваючись у Львові не зустріти з часописом Спек-

андром Соколом при вул. Тарнавського 12. Боявся, щоб його не вийшли у Львові, тому в квітні 1933. р. перейшов польсько-чеський кордон і спершу жив у Празі, відтак в П. околиці.

З початком серпня 1933. р. вернувся до Польщі потайки, бо хотів бачитися з батьками. За дві тижні свого побуту в Польщі бачився з батьками, від яких дізнався, що його і дещо пошукують, тому вернувся до Чехословаччини. Побув там до грудня 1933. р. Коли довідався, що в Празі перевели арештування серед українців, постоновив перейти до Німеччини. Як перейшов кордон, арештувала його німецька поліція і засудила на 8 днів арешту. Після відсидження варті виділили його знову до Чехословаччини. У квітні 1934. р. Лебедь, як в'язень, вдруге перейшов потайки польський кордон, щоб дістатися до Даниці. Спершу скривався в Карпетах. 4. і 5. травня вийшов до Львова, де 8. травня купив вільською книжечку на назвище Любомира Сварчевського, заплавши за неї 5 зол. незнайомому мужчичі. У Львові раддили йому, щоб підїхав до «двог моря», бо легше тоді дістатися до Даниці. У Львові в околиці був до 14. травня і тоді вийшов до Варшави, куди приїхав 15. травня. На другий день приїхав до Варшави його суджена, а якою в часі свого побуту у Львові зовів порозумітися.

З кінцем травня або в початку червня вийшов до Кракова, щоб підїхати собі мешканця, бо господарина не хотіла довше держати його, незгодованого. В Кракові був один день, там нічого не полагодив і вернувся до Варшави. У Варшаві бачився з нареченою найбільше 5 травня. 15. червня вийшов з нареченою до Гдані, бо того вечора відїдала його наречена і щось обом чули телефонічною мовою його господарина. З розмови довідчився, що мін. Перацького вбили українці. Тоді Лебедь поставив вийхати до Даниці, бо боявся, що поліція, шукаючи вбивця, може потрапити на його слід. До Гдані приїхав 16. червня, там він розстався з нареченою і щось пішки до Цюпот без ніякого документу; вліти доїхав поїздом до Даниці і нав'язав зв'язок з мужчичою, якого вважала його наречена. Цей виробив Лебедеві документи на назвище Євген Скіби. Назвища свого незнайомого не пригадує собі. Як дістав легітиміцію, поставив вийхати до Берліна, однак спізнався до Кракова, що їхав із Цюпот до Свінємінде та весь поїзд на корабель, що відїхав 22. червня. Після приїзду до Свінємінде арештували його. В свідстві визнає Лебедь різні подробиці про свій побут у Кракові, однак адреси ні назвища українця, з яким нав'язав зв'язок у Кракові, не хотів виявити. Заявив, що Карпачня і Климиншина не знає.

Запитаний про назвище своєї нареченої, заявляє, що вона мешкала у Варшаві під фальшивим прізвищем Квєцїнської. Правдивого назвища не хотів виявити. За Заржецьку поділася його наречена тільки у виносичальні, де обонувала книжки. Підчас свого побуту у Варшаві з ніким не удержував зв'язку, тільки з сучатком червня відїхав його якийсь незнайомий мужчичою. Цього мужчичою прислала до нього його наречена. Цей мужчичою приніс у валізі дві сумки для його нареченої. Він чекав у мешканці, доки Лебедь не спровадив своєї нареченої, який він вручив пересичку. Пересичкувати не міг пригадати собі, чи бачив вдруге цього мужчичою. Зазначив тільки, що мабуть десь його бачив, але не пригадує собі подробиць цього бачення.

На запит, як перевів останній день свого побуту у Варшаві, Лебедь заявив, що з нареченою зустрілися коло поїзда, потім пішли на могилу невідомого воєня, щоб помолити в'язень, що його зложив мін. Геббельс. Про вбивство міністра довідався поштою з газет. Переслуханий 20. вересня Микола Лебедь подав, що не признається до вини, значить до того, що: 1) був членом ОУН, 2) будучи членом ОУН на П. припоручення допоміг невизначеному вбивстві вбиті 15. червня 1934. р. у Варшаві мін. Перацького.

Зізнання обв. Дарії Гнатківської.

Після 10-хвилинної перерви на сідло ввели підс. Дарію Гнатківську. Вона теж відповіла по українськи, тому предсідник стверджує, що вона відмовляється визнавати і рідше відчитати її зізнання, зложених у прокураторських довідженнях та у свідстві.

Дарію Гнатківську переслухували у Львові 10. жовтня 1934. Тоді вона знала, що поліція арештувала її у батьків у Смолині (пов. Косів) 9. жовтня 1934. Коли ходила до школи, належала тільки до організації «Пласт». Після її зв'язання до інших організації не належала. Політикою не асймалася, в суспільній житті не брала майже ніякої участі. ОУН знає тільки з преси, але солідаризується з тією організацією. Вона є прихильницею революційний метод, бо еволюційні засоби з'являються доводо тривають. На поодинокі вчинки ОУН, як саботаж і підпали, не має ще досі скристалізованого погляду та їх не осуджує ані не глорифікує. З нареченим переписувалася раз у місяць, а його листи з привички падали. Бандери не знає, Ріка знає з вигляду. На запит, чи Лебедь є її нареченим, зі збентеженням потверджує. Він писав до неї з Чехословаччини і Берліна. До Львова приїхав у другій половині травня 1934, але з якою метою, вона не знає. Не знає ні Карпачня ні Климиншина та ствердить, що ніколи не була у Кракові, Люблині, Варшаві й Познані, ані з ніким з цих міст не переписувалася.

Друге Гнатківську переслухували 11. 10. 1934 і слідчим арешти у Вршаві. Вона хотіла зізнатися по українськи. Шойно, коли її переконали, що суд її прокуратор які її переслухують, не визнає української мови, вона погодилася визнавати по польськи. Не признається до вини, значить до того, що 1) до 9. жовтня 1934 була членом ОУН на терені Польщі чи за кордоном, 2) помагала до вбивства мін. Перацького тим, що перевела розвідку й обсервувала сабсібі життя жертви та устійні час, місце й відповідні умовини до вбивства.

На запити пояснює, що 15. червня 1934 була у Варшаві. Приїхала туди з Львова в поштиній тичення 1934, два доби пізніше від Лебеда, що, як чи гроші, прісича її, щоб вони перевели деякий час у Варшаві. Про свій візід нікому не говорила. Ані у Львові, ані у Варшаві не була згодована. З Варшави не вислала ніякої кореспонденції з Львова, однак не знає, від кого. Не знає, чи Лебедь куди з Варшави вийшов. З Варшави вийшла з Лебедем 15. червня увечері в год. 21-30 поштинішим поїздом на Гель. Цього дня до обїду їде не виходила й не бачилася з Лебедем. Пізніше справляє, що можливо, що ходила з ним до Лазежок. Обговорювали проект прогулянки на Гель. Лебедь сказав їй про вбивство мін. Перацького, про що довідався з преси, купив навіть надзвичайний додаток. Побовичуючись, що поліція у зв'язку з зам'яком провірюватиме мельжучки, Лебедь рішився вийхати. Підчас побуту Лебеда був телефон до господарина. З розмови, яку вони телефонічно вели, виходило, що зам'як виконав українськи. Потім зясувала подробиці свій побут у Гдані. Даниці у Оліві. Вона відповідала Лебедю на корабель, що плыв до Німеччини, мабуть 22. червня, а сама 25. або 26. червня вийхала.

Коли влізла до Даниці, не знала, що Лебедь арештований. Віл якоїсь українки довідалася, що у зв'язку з уб'вством мін. Перацького арештували якогось українця, та не думала, що це може бути Лебедь.

Чи Лебедь належав до ОУН, не знає. Підсудна ваперечує, будто би хотілабудь позичав за її годію легітиміції сестри її матери Євгенії Някорокої, ем. учительки на потреби ОУН. Навіщача Ярого і Коновальця знає тільки з газет. Зовсім не знає Карпачня, Климиншина, Бандери, Мигала, Нездзвєцької, Спольського і Николишина.

Гнатківська переслухувала ще раз 15. жовтня 1934. р., подає, що листувалася з Лебедем у вересні, жовтні, листопаді і грудні 1933. р., що був тоді у Берліні. Знала, що гроші Лебедеві вносила багачий дідучою. Не знала, що він заїждив ренні у вапці на пошту в Горолку та що за ним шукав поліція. Батьків не згадала, що її наречений називається Лебедь.

5. березня 1935. р. Гнатківська відїхала своєю зізнання з 11. 10. 1934., стверджуючи, що знала неправду щодо Галини Чайківської. Чайківська не признає ні документів на назвище Галини Солейської, але Гнатківська сама переїхала кордон до Даниці на основі легітиміції Квєцїнської, що її мала щось собі.

Обв.
Після
ківську, а
Ярослава
ника, чи
зачинає г
голошує
зізнав у
Перес.
лець визна
хемікалії
жили до
діях. Бува
ту. До Ль
вони не
до ОУН.
Перес.
знову, щ
для наук
не належ
що не ма
мужчина,
рури зна
Буцеча, ч
дрія Бори
ківського
ділі. Чи
знає. Оп
ном ОУН.
На да
пазію, за
студійськ
якийсь ч
ва що др
жувати с
вишено,
ту. За пі
грошей н
до Украї
вступив
присутн
прикази
каз з об
хового с
ручки і
нів. На
гому
що ніко
у нього
пупку з
леге мис
Дня І
вини. Оп
перед пр
ванит, х
відпові
Після
трєдсідн
П
Націо
бахтер»
цесу про
в якому
вимовни
бахтер»
обов'язу
ваікала
процесу,
литовськ
люса не
литовськ
Пр
Чеськ
преві Ні
внесті
15 років
внх на
НОВ
— Фут
— Ми
Т-ва пр
нок Про
відкрито
Не вист
Куржєн
Гавзер
від год.
— Гос
ноплі н

З'явлення обв. Ярослава Карпинця.

Після перерви введено із салі обв. Гнатівському, а приведено дальшого обвинуваченого, Ярослава Карпинця. Тому що на запит предсідника, чи признається до вини, обвинувачений починає говорити по українськи, предсідник оголошує постанову суду щодо відчитання його зівань у слідстві.

Переслуханий 14 червня у Кракові Карпинець зівнав, що всі лабораторійні предмети і хемікалії були його приватною власністю і слухали до хемічних дослідів, потрібних при студіях. Був студентом краківського університету. До лабораторії боевої референтури ОУН вони не належали. Заперече, неначе належав до ОУН.

Переслуханий 20 червня Карпинець заявив знову, що хемічні матеріали перебував за дачі наукових дослідів. Показав йому бляха не належала до його предмети. Дальше зівнав, що не пам'ятає, щоб 30 травня був у нього мужчина, якого привів Климшина Мосязка і ручки динив у нього студент Стронський з Буча, що був у нього перед 8 тижнями. Андрія Боринця він знає, був теж студентом краківського університету на філософському відділі. Чи Карпинець належав до ОУН, він не знає. Опісля обвинувачений заявив, що є членом ОУН, але відмовив усяких пояснень.

На дальші допити зівнав, що скінчивши гімназію, записався був у львівську політехніку, студіював чотири роки, опісля перебував якийсь час у родині в Станиславові, бо не мав ва що дльше вчитися. В 1931 р. хотів продовжувати студію, але що оплати в політехніці підвищено, перенісся до краківського університету. За півтора року перервав науку, бо не мав грошей на заплату чеською. У Кракові належав до Української Студентської Громади. До ОУН вступив літом 1933 р. Зложив організаційну присягу на револьвер, що буде все виконувати прикази тієї організації. Від неї теж дістав приказ з обсягу хемії. Отже зладив частину вибухового стрільня, зложеного з бляшаної лущки, ручки і шклянної ампулки, якої сам не виповнив. На запит, чи знає мужчину, представленого йому на фотографії, себто Лебеда, відповів, що нікого його не бачив. Запитаний, хто був у нього 30 травня, відмовив відповіді. Згадану пущку з частинною залпачка відніс на умовлене місце і передав незнамому мужику.

Дня 14. вересня Карпинець не признався до вини. Опісля потвердив свої зівнання, зложив перед прокуратором у Кракові й Варшаві. На запит, хто велів йому зладити бомбу, відмовив відповіді.

Після відчитання всіх зівнань обв. Карпинця предсідник відложив розправу до 22. ц. м.

„ФЕЛЬКШЕР БЕОБАХТЕР“ ПРО ВАРШАВСЬКИЙ ПРОЦЕС.

Национал-соціалістичний „Фелькшер Беобахтер“ додає до ревелажів варшавського процесу про участь Литви в акції ОУН коментар, в якому називає виявлені факти „незвичайно вимовними“. Литва — „фине“, „Фелькшер Беобахтер“ — як держава ставиться поза право, обов'язуюче в співжитті народів. Чекаючи з викарленням дальших висудів варшавського процесу, згаданий часопис питається, чи крім литовського міністра закордонних справ Завілоаса не є вмішані в справу ОУН інші визначні литовські достояники.

Присуд на німецьких шп онів у Празі.

Чеський трибунал у Мост після 15-денної розправи видав присуд у шп онівській справі в користь Німеччини. Розправу відбувалась при замкнених дверях. Одного з підсудних засудили на 15 років в'язниці, другого на 14 років і сім підсудних на 12 років. З підсудних звільнили.

НОВИНКИ.

— Футра робить Карпак Лукасінського 4.
— Мистецька вистава. В залах польського Т-ва архітектів мистецтва у Львові (будинок Промислового Музею, вул. Дідушицьких) відкрито виставу союзу польських артисток. На виставу зложилися праці М. Долінської, Курженювської, Хибіської, Альбіновської, Гаванерої й ін. Оглядати можна щодень від год. 10—15.

— Господарська конференція відбулася в Тернополі під проводом зовеводи Дзевалтосько-

МАЛИЯ ФЕЙЛЕТОН.

Всюди добре, а дома найгірше.

Часи наші сумні. Знижки, додатки до податків, податки від зникнов, нові часописи і — ослід. А проте, коли починаєш вичувати, що діється у світі, то бачиш, що не всі ще втрапили зовсім фантазію. Не знаєш тільки, де повідомляти про такі сезації: в телеграмах, новинах чи оголошеннях. Нераз передовицю написав би, щоб читачі повірили, але у передовиці не вільно сміятися.

Послухайте: Президент Злуч. Держав Рузвельт рішив написати повість. Але часу на літературу не має. Одною рукою мусить розірвати обруч кріни, що стискає державу, другою мусить стиснути руку всім громадянам. Навіть на ловлю риби не має вільної руки. Отже покликав він до себе письменників і оповів їм плян своєї повісті. Шістьох письменників покористувалося його ідеєю і до спілки написали повість. У передмові зазначили, що автор лорісті президент Рузвельт. Вони не мають претензій до свого твору: задовольняться говорами (про це у передмові не згадали). Книгарка засипалі заювленнями — всі хотять читати повість Рузвельта! Мільони примірників продадуть видавці!

І скажіть, чи не чудовий це світ Америка? Не має часу президент на повість — напишуть за нього; не мають письменники теми — закине він їм до себе і дасть тему. А в нас? Ходять молоді письменники і шукують за темою, як за дурним золотом, а президенти наших установ, замість давати їм теми, самі пишуть спомини. І де дадуть їм навіть згробити при коректі свого лупопису — поправки мови і правопису.

Далі вичитав я таке:
35літній англійський барон Стюарт-Ранкін

приняв 10 літ тому маґомедаство. Не досить, що став він головою британсько-маґомедаńskiego товариства, а рішкі алішки піти на прощу до Мекки. Таки в білому хадаті, як інші арабські прочани.

А в час? Знаємо напр., яко славний радикал та атеїст навернувся на віру Христову, аж славний марксист на національну програму. Але досі ми не чули, щоб перший із них пішов пішки на прощу до Заравніці, або другий прилюдно вдарився у груди.

І кажуть у нас, що англіїці — гордий нарід. Усі віримо теж, що єспанці — кровожадні; бій биків для них — це найвища насолода. А ось цими днями в єспанському місті Лінеа виступив на арені тореадор Домінго Ортеґо. Вже мав пробити бика, коли нараз звернувся до публики з проханням звільнити його від цієї операції, бо бика вихвала змалку сльська дівчина Рамсиде Фігуроа і вона не пережила би смерті свого улюблельго виховця;я. Публика засипала тореадора цвітами і бик вернувся до стайні.

А в час? Неодна партія виховла собі бичка з рогами, щоб добре міг боронитися на політичній арені. Та коли він виросте і пічне сам вимакувати рогами, не мають для нього милосердя; так закрутять йому голову червоною плахтою, що сарака ледви на ногах тримається, і шпитають, і наколоють, аж упаде знесилений.

Усім у нас гірше, ніж у світі; і президентам, і письменникам, і бикам. Тільки новонавернені грішники мають привілей. Вони так вимакують плахтою, яки були тореадорами і яки вільно було поводитися з людьми теж, як з биками на арені, наперве не пощадил би нікого

Діоген Бочка.

го. Наряди торкалися засобів піднесення промислу і ремесла, а також рльничої продукції. Рішено м. ін. домагатися обнижки транспортних коштів і скарбових оплат.

Чим визначається львівське воевідство. Гельзовий статистичний уряд виготовив подробіи обчислення щодо злочинності на терені цілої Польщі вродовш оставьшого кварталу. Обчислення обіймають випадки, оголошені державній поліції. Отже зголошено поліції 1.524 випадків опору єзаді, 2.751 закликуванья до проступку, 493 свідомого пусканья в обіг фальшивих грошей, 1.221 фальшивицтва, 984 підкалів, 503 тяжкого ушкодження тіла, 204 убивств дітей, 457 розбою, 115.378 крадіжєк, 1.903 купування крденних річей і 6.384 ошуканств. Найбільше число убивств (65) занотавоа у львівському воевідстві, підкалів у волинському (115), убивств дітей у варшавському (31), розбоїв у львівському (61), крадіжєк у львівському (14.740), фальшивицтв у вілеському (103), купування крденних річей у шльеському (620) і найбільше ошуканств у львівському воевідстві (910). Виходить, що найбільша злочинність в Польщі є у львівському воевідстві.

Обрядова політика народольго вчителя. Пишуть вам: Дня 17 жовтєя ц. р. вислав я листьмо до окружної шкільної ради тького змісту: „В червні 1935 р. зголосив я свою дочку Ольгу Лєшини, уроджену 3. червня 1928 р. в Жеребках Королівських повіт Скалат, в українській школі в Жеребках Королівських, щоби ходила до школи. По місяці науки управитель школи Евстахій Мартинюк насамперед не пускав моєї дочки на гр.кат. релігій, опісля викинув її зі школи, а це тому, що вона охрещена в гр.кат. обряді, а моя жінка є обряду латинського. Але через те, що ми в жінкою згодилися хрестити свої діти і виховувати в одній обряді, охрестили своєю дочку в гр.кат. обряді після нашої згоди і підписали добровільно на акті хрещення в метрикальних книгах в парохійній уряді в Жеребках Кор. Заплатую цією дорогою окружну шкільну раду, чи управитель школи Евстахій Мартинюк був в прівикинути дитину зі школи за те, що є обряду гр.кат. Чи ми не є родичами і не маємо права рішати про свою дитину, в якій обряді має вона виховуватися? Виховувати, жити, обирати й постаратися на дитину є нашим обов'язком, а якої вона має бути релігій, то мало би вже до нас не належати? Управитель школи змінив ім'я нашої дитини з Ольги на Гелєна. Тому просимо розпорядити, щоб управитель школи прийняв назад нашу дитину до школи і везав її ходити на науку релігій гр.кат. обряду“. На це письмо до виницького дня я є одержав відповіді, ані не завідомлено мене, щоби дитина ходила дальше до школи. Тому

цією дорогою „апелую до вищої шкільної влади, а також до Укр. Парл. Репрезентації у Варшаві, щоби занялася моєю справою. Жеребки Корол., 19. XI. 1935. Олександр Лошинь.

Листи Шевченка. Харківський Шевченківський Інститут купив цими днями 4 листи Т. Шевченка до доктора Козачковського, його друга. Шевченко подарував був йому примірник „Кобзаря“, що тепер віднашли. У „Кобзарі“ були теж чотири листи з 1853—60 рр.

Пробив ножем за зраду. В черв. в год. 11. на вул. Бічній Полтавній під меськими бараками у Львові 24-літній М. Підзаминий, що шойжо в середу вийшов із в'язниці, пробив ножем свого сусіда, 18-літнього Миколу Шубльського, у праву лопатку так сильно, що Шубльський ставив пам'ять. Перевезений ліжнице на рятункову стацію, помер Підзаминий, що сидів заперений у фльшуваний грошей, підозрівав Шубльського, що він його зрадив. Убивник утік, але поліція є на його слідах.

Протиярміські студентські заворушення вибухли лисвою у Варшаві і довели до замкнення університету. На викладі проф. Рибера, якого збрался клясати студенти з єврейського табору і почали кричати проти жида. Не помогли інтервенції декана єврейського відділу, проф. Маковського, якого засипали лайкою. Врешті відволікалися „лими полєцих“ і з палицями в руках киулися са студентів життів, яких сильно побили. Білка исторична за подарі і переіслася на вулицю, де студенти почали вибивати шибви. В год. 2 ректор припинив виклади на всіх від'їлах університету аж до відлякняня. Полія арештуєза на вулицях кількох демонстрантів. Полісії заворушення були також у головній школі сільського господарства і головній торговельній школі.

Як літють за податки. Коломиєський суд розглядав справу надування урядової владі, якого допустилися скарбові секретарі Ярослав Вишинський і Ян Зєлевський та постерунковий поліції Станіслав Моздерґ. В листі ц. р. Вишинський був у селі Вільхівці в хаті тері податкового побора скарбового уряду і Городенки і зажадав від господаря Прокіпчука, щоби заплатив податок. Коли цей заявив, що податок уже заплачений, Вишинський сказав, що має заплатити податок також за брата і зафактував йому корову, молотильно, млинок і сікартню. За всім дня Вишинський являвся знов у Прокіпчука і сказав, що як до 15 минут не дістане грошей за податок, зараз переведе ліцитацію. І сперва свою погрозу виконав, хоча на основі заєзку ліцитувати вільно шойжо за два тижні від езекуційного заняття. Вишинський вродав зафактувану корову, яку купив постерунковий Моздерґ за 35 зод. і зажавав її поплав за 50 зод. В ліцитації брав участь

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринков. ч. 10, II. по- верх. 604-069. Конто пошти, шк. № 143332. Адреса для телеграм: "Діло" Львів. Головний Редактор прий- має від 11—12 год. пере- полудня. Рукописи не звертаютьс.	ПЕРЕДПЛАТА В КРАЇЮ: Місяць 6-00 зол. Чверть 1-90 " " Півроку 3-00 " " Річно 6-00 " " ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Фран- ції, Голландії, Бельгії 20 фр. Фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 750 зол.	Телеф. Редакція: 23-24. — Друкарня: 23-24. В СПРАВІ ОГЛОШЕННЯ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИНІ- СТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИКЛАДКА 20 сот.
--	--	---

Міліоновий збут "КАЛИНА" ПАПЕРЦІВ І ТУТОК говорить за високу якість і дешеву ціну!

По виборах в Англії.

Вибори до палати послів, які відбулися 14. п. м., принесли повну перемогу національному уряду під проводом Стюарта Болдуїна. Уряд здобув 425 мандатів, опозиція 181, ще не рішення 4, а два ірландські послів з Ульстеру відмовились сидіти у британській Палаті Послів. Разом 615 послів. Подія партій такий: Консерв. партія 384 послів, Нац.о. ліберали 32 пос., Нац. лейбуристи 5 пос., Націоналісти 4 пос. Разом Національн. група 428 послів. Лейбур Партія 155 послів, Ліберали 20 пос., Незалеж. лейбуристи 4 пос., Незалеж. 1 пос., Комуністи 1 пос. Разом опозиція 181 послів.

Лейбуристи, які творять опозицію до національного уряду, добули надзвичайно мало мандатів. З цього можна вносити на велике зменшення їх впливу. Лейбур партія, яка після війни гра-

ла поважну роль в політиці Вестної Британії, втратила свої владні.

Всі бунтівні послів, члени Англо-Українського Комітету, поновили виборів до парламенту. Увійшли до нього також давніші прихильники українців, як о. Джеймс Барр, що в 1931 р. разом з послом Р. Дев. Девісом відвідував Галичину та подав свій звіт з поїздки в парламенті, і посол Бен Ріклен (лейбурист). Вибрані також послів сэр Волдрон Смідерс (консерв.) та посол Ловат Фрейзер (нац.о.), знані українському громадянству із своєю прихильності до всіх українських справ.

Кол. прем'єр Макдональд і його син, Мелколь Макдональд, міністр колоній, втратили мандати.
(УВІВЮРО ЛЬВОНДОН.)

Нові прєсуди за контрреволюцію на совєтській Україні.

РИГА, АТЕ. Згідно з повідомленням з Москви у місті Студіно на Україні закінчився процес трьох інженерів: Климєнка, Луценка і Кондрати-

на, що їх обвинувачували у саботажі. Воих засудили на в'язни довічної в'язниці від 8 до 12 років. Де бачимо з наванч усі засуджені українці

Бальдшус знову творить клайпедську директорію.

ПАРИЖ, 22. 11. ПАТ. Агентія Аваса повідомляє з Ковна: Тому, що Бальдшус востанє погодився створити директорію, губернатор Клайпеди Кураваскас іменував його головою директорії. Другим головою буде мабуть німець з директорії партії Бетко. Німецька преса так зясовує хід справи і ця справа: Губернатор домагався, щоб до

директорії ввійшов один німець. Бальдшус не домігався відкинути. Тоді губернатор застеріг собі, що порозуміється з Ковном. Те, що Бальдшус творить знову директорію є вислідом згоди литовського уряду на те, щоб директорія була без литовця.

Протанглійські настрої в Єгипті зростають.

КАІРО, 22. 11. ПАТ. Вчора, пополудні в кількох місцях міста прийшло до нових заударів з поліцією. Юрба видала камінням на трамвай і авта. На деяких вулицях побігли і повиривали ліхтарі. Мілітарні приготування В. Британії тривають далі. Дотеперішнього команданта Суеського порту єгиптянина, зступив англієць.

Всупереч офіційним комунікаціям про те, що опанували ситуацію, вчора знову були маніфестації, підчас яких арештували 50 осіб. Перед будинком партії Вафд 200 маніфестантів обкидали поліцію камінням. 7 поліцаїв ранили. Вечором у місті було спокійно.

Грецький король у Римі.

РИМ, 22. 11. ПАТ. Вчора вполудне італійський король прийняв грецького короля Юрія II. та вручив йому юстиній ордеру Ануновити. В год. 15-ї італійський король віддав візиту королеві Юрієві у готелі „Експедиціон“.

Потім король Юрій зложив візиту Мусолініні у венецькій палаті, а ділі Мусоліні ревантував короля у готелі.

Король Юрій відїжджає з Риму опівночі та іде до Бріндії, де очікує його грецька ескадра

Протижидівські студентські заворушення в Мадящині.

БУДАПЕШТ, 22. 11. ПАТ. Протижидівські студентські заворушення, що відбуваються тепер у всіх університетських містах, стають щораз гостріше. Вчора яких 200 студентів вдерлося до будинку високої музичної школи, де вголошено звязку незначайно гострих промов. Два сильні поліцейські відділи обсадили будинок і зачали вигнати студентів. Счинилась бійка між студента-

ми і поліцією, у висліді арештовано яких 100 студентів. Підчас бійки поранено шістьма 7 студентів. Потім студенти пішли походом вулицями жительської ділянки та бурливо демонстрували перед жидівськими редакціями. Такі самі демонстрації відбувались теж у Шегедіні, де студенти домагались, щоб оголосити бойкот усіх жидівських фірм і щоденників.

Поклін апостолові унії.

БОГОСЛУЖЕННЯ В ЧЕШЬ Св. ЙОСАФАТА.

ВАРШАВА, 21. 1. КАП. У церкві ОО. Вацлава відбулось у неділю 17. ч. м. торжество на богослуження у честь св. Йосафата, мученика, апостола унії. Службу Богу відправив у соборній численного духовенства владика св. Йосифат Конілявський, поспівів виголо-

сив о. ректор Пущкарський. На богослуженні, крім вірних греко-католицького обряду було присутне латинське духовенство під проводом представників варшавської митрополічної капітули

Навчу робити сукні

своїм практичним та гарантованим способом у короткій часі, як також фахово, знана робітня суконь жіночих та одніма толочальня десенів на плюшах.

ВОЛЯНСЬКА

Львів, Собеського 12. Тел. 217-04.

Тільки той буде мати обезпечені будинки в 1/3 частині їх вартості.

В Товаристві взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“, у Львові,

хто викупить найдешше до 25. грудня ц. р. свою полісу у місцевого агента „Дністра“.

Що дасть нам торговельний договір з Німеччиною?

(Розмова з президентом Центросоюзу, сен. Остатом Луцьким).

— Від 20. п. м. починає здійснюватись заключений 4. п. м. торговельний договір з Німеччиною. Чому цей договір такий голосний і чи дає він також деякі кращі можливості нашим господарським осередкам?

— Польсько-німецький торговельний договір передусім тому такий голосний, бо попередила його девятилітня митна боротьба обидвох держав, яку закінчено шойно 7. березня ц. р. Політичні мотиви грали велику роль у цій боротьбі, тому годі дивуватись, що й заключений тепер перший польсько-німецький торговельний договір є висловом основної зміни також у політичних взаєминах між Польщею і Німеччиною. На ті дуже цікавих політичних поголосок, які зачали виринати зараз по зложенні нового кабінету міністрів у Варшаві, заключення першого торговельного договору з Німеччиною є справді дуже цікавою політичною подією і тому про цей договір так багато пишеться та говориться в пресі Європи. З господарського боку треба підкреслити, що вивіз товарів і продуктів з Польщі до Німеччини в останньому році є менший на 30 мільонів зол і мав тенденцію дальшого спадку. Заключений торговельний договір може підняти цей вивіз на 45 мільонів зол. річно. Це в теперішніх часах також дуже важна обставина, яка скріплює в Польщі розголос заключеного договору. Чи цей договір справді піднесе так сильно експорт Польщі до Німеччини, це шойно покажеться. Все залежить передусім від того, чи Польща зможе імпортувати з Німеччини промислові товари на таку суму квоту (175 міль. зол.) Найбільше зацікавленим у добрім висліді договору є рільництво, в першу чергу селянство, бо три чвертини можливого експорту до Німеччини призначено саме для сільських продуктів (худоба, безрого, гуси, яєця, масло, смалець, збіжжє, дерево). На особливу нашу увагу заслугує те, що деякі експортні товари в Польщі дістали певним разом дозвільня, щоб призначити до ек-

Розправа за вбивство міністра Перацького.

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ

Обвинувачений, що весь час мовчав.

В п'ятницю 22. XI. допитували обв. Миколу Климшину. На питання, чи признається він до того, що від 1931 р. до 14. VI. 1934 брав участь в ОУН, Климшина не відповідає. На повне питання суду також мовчить. Тоді предсідник суду стверджує на підставі актів, що Климшина був студентом краківського університету з заявив 14. VI. 1934 у свідстві: „По польськи вмію говорити, але не хочу.“ Тому постановляє відчитати зізнання обвинуваченого в слідстві.

Климшину переслухували кілька разів: слідчий суддя у Кракові 14 і 20 червня 1934 р. та прокуратор варшавського округу, суду 2. серпня 1934 і 14 вересня 1934. Климшина все відмовляв відповідати та підпису під протоколом. Останнім разом прокуратор питав його, чи належить він до ОУН, чи помагав у доставі бомби Лебедеві від Карпинця та чи опікувався Лебедем у Кракові.

З'явлення обв. Богдана Підгайного.

Після 10 хвилин перерви предсідник питає чергового обв. Богдана Підгайного, чи він признається, що належав до ОУН. Підгайний пробує говорити по українськи. Після упоминання предсідника також і прокуратор Зеленський стверджує, що Підгайний у свідстві знаєав по польськи. Підгайний далі пробує говорити по українськи. Предсідник перериває і постановляє відчитати його зізнання зі слідства.

15 червня 1934 Підгайний при першому переслуханні заявив, що до ОУН не належить. 10 серпня 1934 Підгайний подрібно подає свій життєпис. Є він сином народного вчителя, у 5. класі гімназії вступив до Пльску, з якого вступив у 7. класі. У 1925 р. вписався до політехніки в Данцігу. При Товаристві „Основа“ в Данцігу оснували спортивний гурток. Його завданням був вишкіл членів на українських воєнків, збудних знань і провідні сивошниця. Вишкіл вели студенти, підхорунжі польського війська на основі польських військових працьовників. Крім того в гуртку кольтпортували „Сурму“ та „Українського Революціонера“.

В 1928 р. підсудного покликали до війська, та після 4 місяців звільнили на основі лікарського свідоцтва. В березні 1929 вернувся він до Данцігу і став секретарем „гуртка“ та місцевої філії „Союзу українських старшин“, організації, що на її чолі стояв полк. Коновалець. Описав підсудний відкидав ті зізнання, заявляючи, що йшло там лише про пристосування націоналістичних принципів у житті. Завданням „Союзу“ був вишкіл українських старшин. Зі становища секретаря уступив підсудний в обличчя іспитів у політехніці. В Данцігу була теж місцева частина ОУН. Підсудний оповідає про діяльність „гуртка“. Учасники слухали викладів, відбували вправи, описав піддавались іспитові на старшого стрільця.

ЯК НАБУВАЛИ ЗБРОЮ?

Після покінчення студій 2 грудня 1932 підсудний виїхав з Данцігу, по дорозі задержався — пп. Шухевичів у Львові та вернувся домів, в Нивниц. Там його арештували після нападу підгородком, та після трьох місяців звільнили й віддали під поліцейний догляд. У листопаді 1933 прийхав до Львова шукати посади. Дістав 1. у Стваропійській друкарні при видавництві „Новий Час“ як заступник директора. У жовтні або березні 1934 зустрінувся у Львові зі своїм товаришем, якого признає зразу не хотів подати, щойно пізніше признає, що це підс. Степан Бандера. Про цю першу зустріч Підгайний говорить, що цей товариш запитав його, чи він розуміється на зброї, а коли він potwierдив, товариш заявив, що хоче йому показати зброю, яку має купити. Потім купував від якогось „Юзка“, що торгував хемікаліями і зброєю, ртуть, пізніше револьвер і набої для Бандери. Не знає, до чого Бандері потрібні ці речі, але розумів, що мит їх купувати для ОУН. Бандера просив його потім, щоб порозумівся з цим Юзком щодо скорої стріли. Револьвер і набої, що їх купив у цього Юзка, переховував довгий час у себе. Одного дня Бандера казав йому сконтактуватися з однією жінкою, що мала прийти на умовлене місце,

це, при тім дав йому на паперці (від курення) інформації щодо гасла і місця зустрічі. На цю стрічку справді прийшла молода жінка, який Підгайний передав револьвер і набої. Переслуханий пізніше відкидав останню точку своїх знань, твердячи, що всю ту історію вигадав, щоб оправдати зміст паперця.

Кілька днів пізніше купив набої до парабелюма. Бандера дав йому, як зразок один набій до револьверу Штаера 8 мм. і 3 набої до Штаера 9 мм. Він мав просити Юзка, щоб подбав за такі набої. Водночас Бандера дав йому книжку „Саперська інструкція — знищення“, видану міністерством військових справ і просив його, щоб він випрацював реферат. 14 червня 1934. підс. Підгайний виїшов рано з хати та мав при собі згадані 4 набої і книжку. Коли був у крамниці свого знайомого Раковського, звійшла поліція й арештувала його на основі знайдених у нього набоїв та інструкції. Зразу підсудний не признає до приналежності до ОУН і подав, що згадані речі чинності вимушав на нім цей товариш. Уважав їх за товариську прислугу.

СПРАВА ВБИВСТВА КУР. СОБІНСЬКОГО.

Переслуханий 14 листопада 1934 Підгайний говорить про те, як познався з підс. Евгеном Качмарським. Вони впізналися у канцелярії адв. Шухевича. Качмарський сказав йому тоді, що Вербицький та Атаманчук, які перебувають у в'язниці в Равичу, звідки виїшов Качмарський, обурені тим, що Підгайний і Роман Шухевич, які є справжніми обвинувачами куратора Собінського, перебувають на волі, тоді, коли вони сидять невинно у в'язниці. Вони домагаються, щоб Підгайний і Шухевич виїхали за кордон та оголосили, що є обвинувачами кур. Собінського. Це виклике ревізію процесу.

З дальших зізнань Підгайного виходить, що він на цю тему говорив з адв. Шухевичем, який твердив, що це буде безцільно, бо ревізія процесу неможлива. Підс. Підгайний в однім зі своїх зізнань заявив, що така концепція зродилася, як він здогадується, в ОУН, що хотіла в цей спосіб сколамітувати польський суд перед закордоном. Це передумання вишло мабуть від знайомого підсудного, члена ОУН, Сайкевича. Далшою причиною була згадка у пресі з процесу за вбивство посла Голуфяка, що підс. у тім процесі Барановський знав у поліції, що куратор Собінського вбили Петро Підгайний, син священника і Роман Шухевич.

Підс. Підгайний відповів Качмарському, що до ніякої виїви в убивстві кур. Собінського не почувється. У грудні 1933 прийхав з Данцігу до Львова відомий діяч ОУН Андрій Федина, що заявив Підгайному, що у справі Вербицького й Атаманчука говоритиме з ним Бандера. Підгайний тоді ще не знав Бандери, але здогадувався, що він же визначне становище в ОУН. Пізнав Бандеру в січні 1934. Підчас розмови Підгайний заявив Бандері, що хоч не є членом ОУН і не мусить їй повижуватись, але який може допомогти Вербицькому й Атаманчукові, то рідко виїде за кордон та оголосить, що разом з Шухевичем убили Собінського. Водночас сказав йому думку адв. Шухевича, що Бандера прийняв до відома. Пізніше Бандера звернув його увагу на вченога Качмарського, що міг помагати при купні зброї. Качмарський говорив, що серед людей, які гуртуються в читальні „Просвіти“ на Богданівці, кількох булоб здібних до праці в організації. Серед тих людей був один, що мимовільно поміг поліції зловити вбивць Березницького, Івана Мишика і хотів зреабілітуватися в очак організації. Цей чоловік мав псевдо „Гонта“, пізніше Підгайний визнає, що він називався Гриць Мацейко.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ВАРСТАТ ЗБРОІ.

Переслуханий 23 листопада 1934 підс. Підгайний вправно несава називає Бандері і Качмарському, заявляючи, що коли суд уже все знає, він хоче зізнати щире правду. Про свою діяльність в ОУН Підгайний сказав так: У звязку зі справою Вербицького й Атаманчука дістав звязку аноніми, що дяли його й закидали йому, що він є на службі поліції, коли, не вважаючи на зізнання Барановського, що він убив кур. Собінського, досі його не арештували. Тоді він обішався вступити до ОУН та по-

казати, що не має нічого спільного з поліцією. Звернув увагу на Бандеру, через якого хотів дістатися до ОУН. Та мусів бути осторожний, щоб не викликати підозрін, або щоб йому не відмовили. Тому, що мав змогу купувати зброю від своїх товаришів Михайла Жука і Гуляя, предложив Бандері, що купуватиме для ОУН зброю. Бандера цей проект прийняв. Підгайний зробив пропозицію, щоб створити власний організаційний варстат зброї. Як він живір мав відкрити механічний варстат, в яким направляли би зброю, закуповану для ОУН. Обвинувачений мав часом обняти функції, звязані в озброєнні організації, але до того не дійшло, бо незбаром його арештували. Бандера в розмові заявив, що думає про утворення хемічної лабораторії десь близько Львова в якомусь монастирі. Обвинувачений дав Бандері у квітні 1934 р. два реферати: про розвиток плинційних аат і про науку стрільця.

Про відданий Мацейкові револьвер калібру 7.65 системи Гіппа обвинувачений знає, що той револьвер дістав від Бандери, щоб його очистити. Коли це зробив, зустрівся з Бандерою на Горі Страчення у Львові. Одержаний револьвер Бандера віддав чоловікові, що стояв недалеко; ним був Григорій Мацейко.

ВБИВСТВО МІН. ПЕРАЦЬКОГО.

В справі замаху на міністра Перацького обвинувачений знає, що думка про той замах появилася вперше тоді, коли міністр відбував інспекцію у Східній Галичині. До обвинуваченого Підгайного прийшов тоді Мигаль, кажучи, що міністр е у Стрию і чи не можна би там чого зробити. Повідомлений про це Бандера заявив, що справа є неактуальна, бо міністра в Стрию вже нема. Справа, на якийсь час притихла. В половині травня 1934 Бандера дав до розуміння, що планується якась поважніша робота, але на іншому терені Польщі і велів запитати Мацейка, чи за два тижні не виїхав би так, щоб не викликати підозрін. По візді Мацейка обв. Підгайний довідався від Качмарського, що він виїхав до Варшави. В тій розмові Качмарський висказав слово „ні“, чого обвинувачений зробив висновок, що йде про мін. Перацького. Бандера був дуже незадоволений, коли довідався, що Качмарський і Підгайний знають про візд Мацейка до Варшави, бо, як сказав Мацейко щойно у Варшаві мав дістати наказ.

Більше подробиць про вбивство міністра обвинувачений Підгайний, як сказав, не знає, бо його арештували незаперодні вбивства.

Дуже широкі зізнання зложив обвинувачений на тему плянованих ОУН замахів, отже на Якова Бачинського, якого по багатьох невдалих спробах убили Мигаль і Сецьків, на совітський консулат у Львові, на воєводу Юзефського в Луцьку, на комісара Коссобудзького, причому, як каже обвинувачений, протидідав замахові на комісара Коссобудзького м. ін. через вручення особи, що мала довершити замаху, замість справної латарки, яку дістав від Бандери, звичайної пачки. Далше обвинувачений говорить про пляновані напади, які мали достарчити організації грошевіх засобів, отже на післяння львівської електривні, на ікасента бачку, на поштові амбулянси і т. д. Але ті напади не відбулися.

По дальшим зізнанням обвинуваченого у травні 1934 р. Бандера видвинув концепцію створення бойок, які в тому часі зорганізовано. Створено дві боеві групи, хоч було намірено створити три. Кожна група складалася з двох одиниць, 2-ох трійок. Одна з тих груп підлягала тимчасово обв. Підгайному, хоч фактичний провід обняв у ній обв. Качмарський.

ХТО ТАКИЙ „КАСАВЕРИ БРУДАС“?

У звязку із замахом на совітський консулат обвинувачений сказав, що дістав від Бандери доручення переверсти сякети, хто з членів його боевої групи був би готовий піднятися виконати той замах. Відповіді на ту анкету мали бути вислані на адресу: „Касавери Брудас“, пошт.техніка. Хто є тим „Касаверим Брудасом“, обв. Підгайний спочатку не хотів казати. Пізніше, на завваження слідчого судді, що дотеперішні висміди слідства виказували, що ним є Роман Шухевич, Підгайний сказав, що тому, що його адеконспіровано, не бачить потреби впририся, що побив виключно для сентименту до това-

вища, і виразно ствердив, що тим „Ксаверин Брудасом“ є дієсно Шухевич.

Дня 16 квітня 1935 р. Підгайного переслухували як обвинуваченого і він признався, що був членом ОУН, але заперечив, напевно примушов до відравання мідяно-скіпних воведств від польської держави, бо не хотів для тієї цілі викликати збройного повстання. Далше признався, що достаива револьвер і знів з Бандерою Гриця Мацейка, зате перечить, не начеб знав, що револьвер має служити для замаху на мін. Перацького та що цей замах мав виконати Мацейко. Далше заперечив, будто би був членом Краєвої Екзекутиви ОУН, заявляючи, що ніколи не був на її засіданнях.

ВНЕСОК АДВ. Д-РА ПАВЕНЦЬКОГО.

В год. 13.25 предсідник зарядив 50-хвилинну перерву. Коли відновили засідання, оборонець підс. Заричької адв. д-р О. Павенцький вносить, щоб відлучили з фінішної розправи всі факти, що не торкаються вбивства мін. Перацького. Свій внесок оборонець мотивує так: З огляду на те, що підсудні хочуть скласти висновок в українській мові, а суд домагасться, щоб такі висновок підсудні давали по польській, може прийти до безвихідної ситуації, бо підсудні обтяжують не тільки себе, але й інших співпідсудних. Оборона не може домагатися від них в інтересі своїх клієнтів висновок чи звини щодо деяких обвинувачень співпідсудних. Тому щодо Катерини Заричької оборонець вносить, щоб з теперішньої розправи виключили факти, що є в акті обвинувачення та які відносяться до вбивства Бачинського, нападу на друкарню Яськова і справи Кособудського. Бо всі ті факти звинятком убивства мін. Перацького обіймає справа, що є в окружному суді у Львові ч. 4 с. 162/34. Оборонець просить, щоб ті акти допустили на доказ. У зв'язку з цим внеском прокуратор Рудницький заявив, що всі ті акти подані як ілюстрація і в цьому процесі ва них ніхто не може бути засуджений. Підсудну Заричьку обвинувачують у приналежності до ОУН та в тому, що улекшила Мацейкі перехід кордону. Годі ці факти виключити, бо вони й так будуть у зв'язках підсудних. Доказового матеріалу ні як не можна зменшити. Щодо мовного питання, то як уже заявив предсідник, воно пересуджене. Не маю претензії до підсудних за демонстрацію, але і вони не можуть мати претензії, що суд перед їх демонстрацією не уступив.

Предсідник оголосив таку постанову: Окружний суд, відлучивши голосів сторін і взявши на увагу: що внесок оборони не обґрунтований ніякою правовою постановою; що підсудні самі поносять вину за теперішній стан, відмовляючись зізнавати у польській, як судовій, мові, хоч вони очевидно розуміють, що згідно з законами не можуть перед судом говорити інакше, як по польській; що, якби не елімінували з розправи обставини, які творять цільність злочинної діяльності підсудних та ілюструють засідництво, тому справи, то це було би везгідне в валоженні висловити всі обставини, що товарицькі діяльності підсудних, — внеску оборони як безосновного не бере на увагу.

Після того зачали далі відчитувати зізнання підс. Підгайного.

В год. 17.10 предсідник зарядив годинну перерву, після якої далі відчитуватимуть зізнання підс. Підгайного.

ЗАГАЛЬНІ ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

ВАРШАВА, 22. листопада 1935. (Від нашого спеціального кореспондента).

Тек звана мовна проблема відсунула в кут всі суттєві речі розправи. Наслідком того, що обвинуваченні мовчав, відпадала навіть казівка частини процесу, який діяв серед журналістів уже своєю назвою: „Процес при відкритих дверях, але ніяких устак“. Через те перше велике зацікавлення процесом варшавської публіки і за кордоном раптово потахло. Один із чільних представників закордонної преси заявив, що для нього процес уже закінчений.

Полуднева газета „Вечер Варшавскі“, яка хотіла робити інтерес на процесі і зачала видавати спеціальне вечірнє видання під назвою „Остання Хвиля“, видає той додаток з поважним дефіцитом. Таким оборотом справи вдоволені урядові чиновники, які, як відомо, впровадили об'єднані бюлетені ПАТ-а, заборонили робити фотографії на судовій салі і безумовно обмежили

Кіно Апольо першого сезону п. н. **„ВТЕЧА“.** В головних ролях: Гарна нова чару Кет де Нанд і незрівняний Ганс Альбер. Фільмовий архітект, що надихав найкращими мейстами сучасності, і з погляду технічного та ідейного тримає глядача у найбільшій напрузі

дешо свободу преси щодо звітів в розправі та її насвітлювання, на те, щоби притупити вістря нездорової сенсації, яку можна би робити на тлі процесу.

У кулювах суду між журналістами йдуть **палкі розмови на тему „плюсів“ і „мінусів“**, що їх дає і прокуратурі і підсудним членим той згаданий мовний спір, себто засадничий підхід судових чиновників, які покликуються на закон, та засадничий підхід підсудних, які покликуються на моменти національно-політичні.

Річ ясна, що висчислити реєстр тих „плюсів“ і „мінусів“ можна буде зобачо після закінчення процесу, коли справа матиме вже тільки теоретичне значіння. Покищо можна зазначити цікаву подробицю, а саме, що ідея такого принципового протиставлення трактування справи мови вишла не від оборонців, але від підсудних: оборонці багато сподівалися від права задавати питання підсудним, всі приготували їх запити мусили автоматично відповісти. В яку складну ситуацію дісталась оборона, кажує на це нинішній внесок д-ра Павенцького, який каже про „саїну вулицю“!..

Ті варшавські газети, які стараються таки „робити сенсації“, підліти протиукраїнським сесом, мусять читати формальні дрібниці. На тому тлі два варшавські бруківні часописи вчора скомпромітувалися: „Гонець Вечорни“ назвав внесок оборони про перервання розправи на один день „демонстрацією“, а „Остання Хвиля“ в той спосіб виправдує прихильне поладження того внеску трибуналом, що, мовляв, у Львові день св. Михайла святкують одночасно обидва віросповідання.

Сьогоднішній день тим цікавий, що вступать два протилежні типи підсудних: найбільш оговчальний Климшиш і найбільш балакливий Підгайний. Всі зізнання Климшиша за час кільканоцятимісячного слідчого арешту не заповнили навіть одної сторінки друку. Так само і нині він стоєв спокійний, але з затисненими устами, наче глухонімий або задуманий про все інше. Антиподом Климшиша був Підгайний, якого зізнання, складені у слідстві, займають 160 подвійних, себто 320 нормальних сторін. Тому Климшиша „полагодили“ нині за 5 хвилин, а зізнання Підгайного відчитували від год. 11-ої рано до год. 6.30 веч. і після теперішньої перерви ще мабуть читатимуть їх дві години.

Характеристична річ, що при відчитуванні зізнань Підгайного без ніякого вражіння про йшла одна з найбільшій сенсацій акту обвинувачення, а саме справа вбивства кур. Собінського. (Ін.)

Від Ред.: При нагоді наступного зйомки доми з процесу уважимо за можливе зазначити що уваги нашого варшавського кореспондента з першого дня процесу (див. „Діло“, ч. 309) не піддали конфікати. Счерпавши деяких зацікавленіх місць у тих увагах про робила оазя Редакція, щоб тільки не опізнати виходу дотичного числа „Діла“.

БРИТІЙСЬКА ВІДПОВІДЬ НА ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРОТЕСТ.

ЛЬОНДОН, 22. 11. ПАТ. Райтер повідомляє: Бритійську ноту, що була відповіду на італійський протест проти санкцій; вручив мін. Гор амбас. Грандівні сьогодні рано. Завтра оголосять текст ноти. Проект тексту британської ноти був поданий до відома членам координаційного комітету в Женеві й зустрінувся з їхньою прихильністю. Проект французької ноти в тій справі, зредатований дещо більш помірковано, теж представили членам комітету.

РОЗБІЙНИКИ, ЩО БУЛИ АРАБСЬКИМИ ПАТРІОТАМИ.

ЄРУСАЛИМ, 22. 11. ПАТ. Поліція здогаючи банду розбійників окружила село Шейн Звід біля Наблюс. Після кількохгодинної стрілянини, в якій згинуло 5 бандитів і один англійський поліціант, інших п'ятьох бандитів зловили. Один із цих бандитів заявив арабським журналістам, що банда мала теж політичні цілі. До неї приймали тільки магометанців. Група намагалась під проводом шейка Ізель Дін ель Уассар, що згинув підчас стрілянини, виконати низку замахів на чільних жидівських провінціалів і на представників англійської влади.

РОЗГРОМИЛИ АБІСІНСЬКУ КАРАВАНУ.

РИМ, 22. 11. ПАТ. „Попольо д' Італія“ повідомляє, що воєвнички племені Аусса, що ділять разом з італійцями, насочили біля Ауша на велику абісінську каравану, зложеною з 300 мулів. Каравану супроводило 300 воєвників і кілька гармат. Після зльвотно бою воєвнички Аусса перемогли. Ворог рятувався втечею, оставляючи переможцям 600 кірвів, гармат і 450 мулів.

РЕГАБІЛІТАЦІЯ ЛОТІСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА.

АДІС АБЕБА, 22. 11. ПАТ. З припоручення цісаря оголосили, що підозріння за шпигуважу лотиського журналіста Зельтіна — були неслушні. Зельтін дістав від міністра закордонних справ Абіссинії залізний лист. Поголоски про виселення того журналіста з Гаррару є безосновні.

Одна воевідська нарада послів і сенаторів.

„Краковекі Кур'єр Ілюстровани“ подає перед кількома днями, що в Олімпіславові створено регіональну воевідську групу всіх послів і сенаторів та що влірало Президію, до якої мали нібито ввійти сен. ген. Заміцький як голова, посол д-р Волянський як заступник голови і секретар посол д-р Звіслав Стронський.

У дієвості, на основі звітлення наших послів, хід наради був такий: На запрошення сен. ген. Заміцького явилась польська й українські послы та сенатори станиславівського воеводства в дні 14. листопада ц. р. на нараду в Станиславові, в якій зяв участь також станиславівський воевода. Ген. Заміцький представляв там потребу створення регіональної групи, а також на підставі офіційних матеріалів подав деякі свої помічення про господарське положення станиславівського воеводства. В дискусії у справі регіональної групи польські послы промовляли за її створенням і поставили внесення навіть формальної натури, щоб ввратити відразу Президію в особах шт. ген.

Заміцького як голови, посла Стронського як заступника голови і посла Волянського як секретаря. Зовсім інше становище зявля в цій справі послы українці, зокрема Великанович, Заваллук і Троян. Вони заявляли, що українські послы і сенатори вже організовані в Українській Парламентарній Репрезентації і тому вони не бачат потреби до творення регіональних груп. Натомість наші послы заявляли, що не мають нічого проти того, щоб сен. Заміцький час д часу запрошував усіх парламентарних представників воевдств на конференції для обговорення господарських справ на терені воевдств. На пропозицію української сторони узвелеві, що будуть відбуватися в міру потреби спільні господарські конференції. В тієї цілі створено Комітет, зложеної з сен. Заміцького і послів Стронського та Волянського, які будуть вирішувати, коли треба буде скласти відповідну конференцію.

Отже: не регіональна політична група, а тільки конференції в господарських справах.

МІСЬКІ ТЕАТРИ У ЛЬВОВІ на суботу 23. XI. 1935. Нині у Великих Театрі **Останній виступ великої віденської ревії** (WIENER AKADEMIETHEATER) ГРІНВАМІ І ФАРКАСА. Год. 3.30 „ВКРАДЕНА РЕВІЯ“ ГОД. 8. веч. „ТЕАТР НА ПРОДАЖ“

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ Львів, Ринку № 10, II. дор. Конто пост. шедл. 504060. 143322. Адреса для телеграм: "Діло" Львів. Головний Редактор-прій. має вік 11—12 год. перед полученієм. Рубрикація не звертається.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА В КРАЇЮ: Місячно 500 зод. Чвертьрічно 1500 Піврічно 3000 Річно 6000 ЗА ГРАНИЦЮЮ: В Америці 1 доллар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. Фр. Чехословацькі 30 ч. в. — в усіх інших краях по 750 зод.</p>	<p>Головн. Редакція 25-4 Друкерні 20-4 В СПРАВІ ОГОЛОШЕННЯ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИНІСТРАЦІЇ ЦІНА ОДНОГО ПРИРИМКА 20 сот.</p>
---	---	--

Загальні збори Адвокатської Палати у Львові.

В суботу відбулися в залі "Сокола Мацкеж" у Львові загальні збори членів львівської Адвокатської Палати. Після визначення денного порядку, вивчалася дискусія над виголошеними звітами і рефератами, що цікавлять адвокатів. М. ін. порушено важкі життєві умовини адвокатів і впаду справ, що торкаються адвокатського стану. Вкінці приступлено до вибору членів Ради на місце тих, що уступили. До головної Ради вибрано: д-ра Т. Дверницького, д-ра Л. Лявдава, д-ра Бр. Михалевського, д-ра Е. Зомерштайна і

д-ра Володимира Старосельського. До Ради: д-ра О. Федеря, д-ра К. Лаза, д-ра Я. Мерера, д-ра Бр. Покорного, д-ра Е. Шерфера і д-ра З. Станкевича. До дисциплінарного суду: д-ра Гольденберга зі Станіславова, д-ра Олександра Набрату, д-ра В. Невятовського, д-ра Ос. Мясара, д-ра І. Шенбаха і д-ра Я. Перицького.

Декана і віцепдекана та голову дисциплінарної Ради виберуть вибрані органи Ради на наступних засіданнях.

ВІД ВИСОТИ ОЩАДНОСТЕЙ зможуть в українських банках залежати наша економіка і мовистарчалість і незалежність. Тому скажіть свої ошадности в

Кооперативному Банку „Дністер“
У ЛЬВОВІ, вул. Руська ч. 20.

Новий англійський кабінет.

Англійський кабінет увів у своему складі такі члени: міністер закорд. справ і провідник уряду у палаті лордів Льюард Галліфакс (досі міністер військових справ), міністер військових справ Заф-Кулер (досі м. фінансів), міністер доміній

Малькольм Макдональд (досі мін. колоній), міністер колоній Томас (досі мін. доміній). Рамсей Макдональд залишається заступником прем'єра міністрів.

Єгипетські студенти готуються до заворушень.

КАІРО, ПАТ. Одержавши вістки про те, що студенти задумують насильно дістатися до будинку університету, мостові присілки й

околиці єгипетського університету в Гізер обсадили сильні поліцейські відділи. В місті спокійно.

Повітовий Народній Зїзд УНДО в Теребоввлі.

На день 16. ц. м. Повітовий Народній Комітет скликав Повітовий Нар. Зїзд, на який прибуло 75 делегатів з повіту. Зїзд відкрив голова П. Н. К. д-р А. Залітний, виступив делегат з повіту округу с. п. Зявонів Пеленський. Оповідач голова зїзда повідомлення з діяльності П. Н. К. та вказав на вагу і важкість політичної національної організації. З черги посол Зявонів Пеленський виголосив довший реферат про сучасне положення українського народу та діяльність Української Нар. Республіканції. Референт звернувся теж увітчу на тяжке сучасне господарське положення села та вказав на домагання, які У. П. Р. поставила у зв'язку з цим положенням в ході нашого села. Над рефератом вивчалась дискусія, в якій у довший промові д-р П. Паличчук підкреслив важкість організаційної праці. Далше забирали голос: п. Крушельницький І. зі Слобідки Стр., о. Плятон Керпінський, о. Галицький П. та ін.

До П. Н. К. вибрані: о. дек. С. Мохнацький, д-р А. Залітний, д-р П. Паличчук, інж. В. Радловський, о. Плятон Керпінський, Володимир Агостол, о. П. Галицький, Микола Олішник, Іван Крушельницький, Стефан Ступницький, Іван П. Комітет ухвалив ухвалити, вибираючи головою д-ра Залітного А. і секретаря інж. Волод. Радловського.

По вирішенні організаційних справ прийнято отсі резолюції: 1) Повітовий Народній Зїзд одобрює терплячу тактику Української Парламентарної Республіканції П. Н. К. УНДО та висказує їм своє повне довіря і призначення. 2) Повітовий Народній Зїзд вказав УПР, щоб з дальше вела енергійно акцію з оборони знищеного господарською кризою нашого села.

Відсвінчили національного гимну Зїзд закінчив.

Трагедія Яворівщини.

Велика пожежа в Черніляві.

Ще не відтмули Яворівщина по щогорічному голоді, як нове нещастя навістило її. Оце в середу, 20. листопада ц. р. відбулася велика пожежа вчинила Черніляву, одно з найсвідоміших сіл яворівського повіту. Вогонь повстав у хаті Івана Гуса недалеко читальняного дому. В хаті І. Гуса завлязався в комині саджа, якістри дісталися на стріху, що зачала тіліти. Саме того дня як і сльдючих, дув страшний вітер. Він роздув вогонь на хаті І. Гуса. Люди кинулися на рятунок, дичає даремно: Вітер кидав горючими сніпками з одного будинку на другий, з одного господарства на друге. Повстала паніка, люди не знали, що й кого мають рятувати: чи гасити горючі будинки, чи забезпечувати сусідів, чи бігти на свої господарства. А вогонь тимчасом лютував сважено. Приїхали пожежні сіторжкі з поближких місцевостей, та їхня діяльність була обмежена в наслідок до мінімуму за причини сильного вітру. Освітлоно вогонь узяв те, що хотів. Під чорним кривом поті лишилося без даху над головою 337 людей, у цьому 120 дітей, а там, де ще рано стояли хати, стодолі зі збіжжям, стани з худобою, де росли сади, — там чорна, вкрита попелом земля з обгорілими й поваленими коминями. Сторчать вони в темні нічне небо неморучи людини, яка з розпукою просить у небесрятунок.

понечених досить зоваяно. Місце пожежі вкрите попелом. Навіть згаріли не залишилось. Хто знає, як виглядав село півно в осени — де хати та сталні пообступовані загатою, попліо окарпани й по шонах поскладали дрови на зиму, а по стодолах ячмія й збіжжя — отой головний рухоний маєток селянина, той може уявити собі, якою страшною трагедією є для селянина пожежа. В цьому випадку щастя таке велике, що само село не дася собі ради й тому в Яворові завлязався з представників повітових установ Комітет в цілі допомоги погорільцям. Важ на другий день по пожежі відісно місцевому комітетові в Черніляві зарчі за 150 зол. Треба теж підчеркнути, як надзвичайно позитивне явище, що сусідні села самочинно поспішили а негайною допомогою погорільцям і цілий день 21. листопада звозили до Черніляви пащу для худоби і хліб та інші харчі для людей. Комітет у Яворові, в характері повітового, авернувся вже до поодиноких сіл у справі організованой збірки допомоги. При цьому мучило притягати всім яворівцям поза повітом, щоб теж поспішили з дотрями. Конечно треба дяги погорільцям, головню дітям, теплу одіж.

На закінчення не можемо поминути одного динного факту, а саме, що, одна з тутешніх молодних адвокатів домагався, щоби при розділі харчів, про які мова вище, була також хтось з його „канделяри“. Кого і що вступав канделярія того п. мещана, та в-якій цілі мав бути той хтось з його „канделяри“ — не відомо.

ПОВОРОТ ГРЕЦЬКОГО КОРОЛЯ НА ПРЕСІД.

АТЕНИ, 24. 11. ПАТ. Кружляк „Геллі“ пререпливав сьогодні погря остр. Корфу, звідки привітали його 21 гарматним стрільням. Кружляк так близько підплив до острова, що вбрані на лобережні мачи населення могли бачити й приватити короля. Король отояв на повелі в адміральській однострой, в окруженні престолонаслідників й адмірала Сакелларіо.

ПЕРЕД ПРИЗДОМ МАРШ. ВАДОГЛО.

РИМ, 24. 11. ПАТ. Маршал де Вою австра вїде з Асмари до Мессави, щоб привітати маршала Вадогло. З Мессави марш. де Вою поїде вже до Італії.

АВТОНОМНИЙ УРЯД ПІВН. КИТАЮ.

ТОКІО, 24. 11. ПАТ. Агенція Ренго повідомляє з Пекіну, що генеральний адміністратор адмілітаризованой полосої північного Китаю Іанг Ю-кент створив автономичний уряд тієї полосої; той уряд дістав назву „Автономичний адміністративний комітет східної частини Гогой“.

ПЕКІН, 24. 11. ПАТ. Місто Тунг-Чев, що лежить 15 км. на північний схід від Пекіну, має стати столицєю своєю створеного уряду півн. Китаю, т. зв. Автономичного адміністративного комітету. Творець того комітету адміністративний інспектор Люнг-Тунг Іанг Ю-кент, має австра проголосити декларацію, що внісуть причини створення комітету, якого головною метою має бути боротьба з комунізмам.

АРЕШТУЮТЬ СЕЛЯН НА ЛИТВІ.

КЕНІГСБЕРГ, 24. 11. ПАТ. „Кенігсбергер Тагеблят“ повідомляє про дальші арештування селян у південній Литві. Арештування переводять у зв'язку з негаванучим кипінням серед селянства. Між арештованими є 3 жімців.

РОЗБИТКИ НА КАСПІЙСЬКОМУ МОРІ.

МОСКВА, 24. 11. ПАТ. Ледя вперухомили багато рибальських кораблів на Каспійському Морі. Величезну кригу, на якій є 54 рибалок, несе на отверте море. Вислали літак, що встиг скинути їм харчі й забрати відтам 8-літню дівчинку.

АМЕРИКАНСЬКІ ДЕЛЕГАТИ НА МОРСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ВАШИНГТОН, 24. 11. ПАТ. У зв'язку з послешнім вивозом бавовни до Італії, державний секретар Гул сказав, що можливо, що бавовну поставлять на список сирівця, які можуть служити до виробу воєнних матеріялів.

ЗАБОРОНЯЮТЬ ВВОЗИТИ БАВОВНУ?

ВАШИНГТОН, 24. 11. ПАТ. Головні члени американської делегації на морську конференцію в Лондоні, а саме: Норман Дейвіс, адмірал Стенді і держ. підсекретар Філіпс відпливають до Брюкпи 28. листопада. Технічні доповідні віддуть щойно 8. грудня ц. р.

ЛІТАК У ВОГНІ.

ЛЬОНДОН, 24. 11. ПАТ. Райтерова агенція повідомляє з Пенангу, що один із туземців у Сегуді на кордоні Сіангу бачив як у горах спадав літак, ваесь у вогні. Там переведуть пошуквання. Над тими околицями повинен був перелітати пропавший летун Кінгсфорд Сміт.

Спорт.

МИСТЦТВА ЛІГИ.

КРАКІВ. Висла — Гарбарня 1:1 (0:1).
КАТОВИЦІ. Шлезьк — Варшавський 2:0 (2:0).
ЛьВІВ. Польск — Чорні 7:1 (5:1). Тов. аматаня.

Розправа за вбивство міністра Перацького.

Докінчення суботньої розправи.

ДАЛЬШІ ЗІЗНАННЯ ОБВ. МИГАЛЯ

Після того, як підс. Мигаль вивяснив свою й інших діяльність при транспорті бббули, він заявив, що ту роботу перервало його арештування 12 серпня 1932 р. У в'язниці він сидів рік. Коли вийшов, негайно зустрівся з Бандерою, якого просив, щоб в огляду на те, що сподівається другої судової розправи, дав йому на деякий час організаційну відпустку. В липні або серпні 1933 підс. Мигаль знову зустрівся з Бандерою, що просив його зайнятися розвідкою і точно устійнити спосіб життя оаітського консула у Львові. На це пропозиція підсудний згодився і дістав до поміч Косівну, що стояла тоді на чолі жіночої розвідки. Мигаль подрбно описує, в який спосіб вивірював совітського консула та до яких дійшов вислідів.

Після замаху в консуляті підс. Мигаль не виконав деяких часів місто, бо тоді пераодили арештування. Обговорюючи подрбності вивірювачі консуляту, підсудний заявляє, що не хоче говорити про людей, які були йому підчинені в розвідці і не зрадити їх назвиш. Про Заричку і Свещицьку говорив у слідстві шовіжно тоді, коли довідався, що вони вже виявлені.

ПЛАН ЗАМАХУ НА ПРОФ. А. КРУШЕЛЬНИЦЬКОГО ТА КОМ. КОССОБУДЗЬКОГО.

Пізніше підсудний говорить, що Підгайний передав йому приказ Бандери перевести розвідку щодо способу життя проф. Антона Крушельницького. Волжаче дістав приказ обсервувати комісара визначної сторожі Коссобудзького. Ця розвідка була дуже утруднена, бо розвідники не знали навіть, як Коссобудзький виглядає. Пізніше ствердили, що він дуже часто буває в ківах. Підс. довідався, що замах виконають у той спосіб, що під крило в кінці підложать бомбу, при тій Підгайний запевнив підсудного, що бомба не зробить кривиди окруженню, бо виймає вгору, не на боки. Підс. заявляє, що старався приказ виконати якнайкраще. На гр.мат. Великець Підгайний дав Мигалеві бомбу у формі кенджі і чоловіка, що мав її підложити. Підс. не знає, хто був той чоловік і звідки Підгайний дістав бомбу. Взагалі — говорить підсудний — я мав дві бомби: одну для Коссобудзького, другу газову для совітського консула. Підчас Свят Коссобудзького не можна було ніде в кінці зустріти, другого дня Свят чоловік, що мав підложити бомбу, відіхав. Тоді замах хотіла виконати Косівна, та підсудний без дозволу Бандери на це не хотів згодитися. Коли Підгайний вернувся зі Свят, підс. повідомив його, що замах не виконано, бо не було змоги. Тоді Підгайний сказав: „Зле, Бандера буде лютий“. На Коссобудзького приготували замах іще на кільких перегонах, та він теж не повісився. 14 червня 1934 арештували Бандеру і Підгайного. Відтоді цим замахом займався підс. ссм. Вже годі мав близький контакт з Качмарським. Розпорядив це Роман Шухевич, що був їх зверхняком, значить: займав становище Підгайного. На приказ Шухевича підс. мав займатися розвідкою щодо Коссобудзького, Качмарський боевими справами. Поправді ці функції виконував Мигаль, бо Качмарський працював у фабриці. Тут підсудний заявляє: „Моя вина була більша, на всякий випадок я був моральним злочинцем“. Тимчасом арештували Шухевича й підс. навязав звязок з Іваном Малюкою, що доручив йому в найкоротшому часі перевести замах. І тоді підс. вперше не хотів допустити до замаху, бо не хотів, щоб через цей замах вийшли вбивники мін. Перацького Грива Мацейка, що був в тієї самої трійки, яка мала виконати замах на Коссобудзького.

Потім підс. Мигаль говорить, що справу замаху на Коссобудзького йому відібрали. Малюка сказав йому, що справа не в актуальна, це потвердив теж Мещек, що прийшов з ними обговорити справу виступу підсудного з ОУН, бо підс. був ображений і хотів виступити. На запит предсідника, кому передав бомби, Мигаль говорить, що мабуть віддав Підгайному.

Підгайний приказав перевести розвідку у звязку в замахом на друкарню, де друкувалася „Рада“. Розвідку перерав між ін. при допомозі Заричкої. Хто засід петеру, не знає.

МИГАЛЬ ОСУДЖЕ ВЕРХІВКУ О.У.Н.

Зачинаючи зізнавати у справі вбивства Качмарського і дир. Бабія, підс. Мигаль заявляє,

що про ці замахі говоритиме так, як вони представлялись, і не буде боронити себе, але теж не буде морально боронити тих, що замирили. В одній із цих справ, казав він, я є безпосереднім причинником, у другій моральним, посередняком. Я не зробив з Качмарського конфідента, як це дехто хотів представити. Коли я що говорив у слідстві чи на поліції, як і тепер у суді, то кожне своє словечко я підписував власним іменем і назвищем і маю відвагу те саме повторити. Я не вмію говорити, як сказав Підгайний: „Де зробив Мигаль“, або „Де говорив Мигаль“, а пізніше маж Підгайний не мав відваги цього підписати. І нині кажу, що не маю жалю до інж. Підгайного. Але коли ми в організації вміли вимагати від малих людей, від ремісників та ін., дисципліни, коли ми вміли говорити їм: „Ідіть і стріляйте, а пізніше втрійтесь стрихніною, чи якою іншою отруєю або стріляйтеся“, то пізніше, коли нам самим прийшлося перейти ці проби, люди з академічним вишколом уміли „спитати“, але тж, щоб під своїми візнаннями не підписалися. Тепер маю повні докази на це і тому я вважаю за вказане сказати все на розправі, бо коли так діється в організації, то така організація не може існувати. Зазначую, що стріляючи до Качмарського, я вірив, що він конфідент. Але коли я дав приказ убити дир. Бабія, то я не знав, що це колишній український старшина. Я змилювався в його убивстві, бо я приказав його убити. Але сам його я не вбив. Я був організаційним техніком. Морально винуваті ті, що так заряджують організацією

СПРАВА ВБИВСТВА БАЧИНЬСЬКОГО.

На запит предсідника відповів, що Бандера припоручив йому перевести розвідку щодо Вачинського, якого назвав конфідентом. Бандера сказав, що з ним треба якнайкорше скінчити. Підгайний сказав, що після вбивства Вачинського треба його трупа покласти на більшій кількості вибухового матеріалу та запалити, щоб його розірвало на кусні.

Коли шпигельовий замах на Бач. не вдався і коли Вачинський вийшов зі шпиталю, він говорив підсудному, що підозривав двох своїх товаришів, з якими але явив. Підс. каже, що до другого замаху на Бачинського призначено Корюшина, Мацька і якогось „Залізняка“. Мигаль відкинує, що приказ убити Вачинського дав Підгайний і Бандера, як зівнав у слідстві. Тут каже, не було прывказу ані навіть намови. Підгайний раз мені сказав, що „мусимо змах виконати власними силами“. Кілька днів пізніше Підгайний приєднався, що Бандера настоював на виконанні замаху та заявив, що сам стрілятиме до Вачинського, щоб тільки підсудний привів його на відповідне місце. Підсудний порозумівся в цій справі зі Свещиковом. Підсудний дав йому два револьвери. Підс. підступно затягнув Бачинського до ресторату; коли а нього випили, Мигаль стрілив до нього кілька разів та вбив його на місці. Пізніше передав револьвери Косівній і аложив айт Підгайному.

Про підготовку до вбивства вовв. Юзефовського підсудний нічого не знає, бо його діяльність обмежувалась тільки до Львова. Чув тільки від Підгайного, що на Волині мають „убити грубушу рибу“.

ВБИВСТВО ДИР. ІВ. БАБІЯ

Далі Мигаль пояснює, що після арештування Бандери і Підгайного навлавав організаційний звязок з Іваном Малюкою і він приказав йому перевести замах на дир. Бабія. Підсудний мав приготувати і виконати замах. Потім оповідав про планове побиття пос. Мацька, що в „Громадському Голосі“ виступив проти ОУН.

Далі оповідав подрбно про підготовку до замаху на дир. Бабія та додає, що бачив сам, як дир. Бабія помагав утекти ученикові Гірному, що розляпав лютючки в Преображенській церкві. Замах мав виконати Пар і ще якийсь мужчина. Підсудний приказав Пареві вбити Бабія навіть, якщо його. Мигаль, арештували. Пар не виконув точно приказу, бо в організації був гелат і після вбивства не втієв взаагоного довоого, тому підчас погоні мусів сам застрілятися.

ПІСЛЯ ВБИВСТВА МІН. ПЕРАЦЬКОГО.

Після перерви Мигаль зізнає, що про вбивство мін. Перацького не знав нічого. Довідався про це з надзвичайного видавця. Показав цей надзв. долаток Шухевичеві, який сказав: „Це на-

ша найліпша робота“ і припоручив повідомити Малюку. Коли раз стрінувся з Качмарським, тоді йому сказав, що в Варшаві приймає члосів і шукає звязку та що цей чоловік є вбивником мін. Перацького. Пізніше треба було грошей для цього чоловіка. Тоді Качмарський позичив собі гроші в УНДО (у кого) 20 зол. І за ці гроші винаймав для Мацейка мешкання. З Мацейком підс. стрінувся за містом і тоді сказав до нього: „Гратуюлю“. Качмарський передав тоді Мацейкові револьвер, щоб він мав у потребі чим боронитися.

Про устрій ОУН підс. нічого не знає. Чи Бандера був краєвим провідником, теж не знає. Знає, що Підгайний і Бандера були від нього в гієрархії вишій. Якщо були непорозуміння з Підгайним, вирішував їх Бандера. Лебеля знав з Акад. Дому, про Гачківську чув, що її треба втягнути до організації. Заричка не була членом ОУН, тільки кандидаткою і працювала в розвідці з Косівною. Підс. отіжувался Заричкою, бо вона говорила, що батько бере її за зле, що займається політикою. Я це розумів, говорив Мигаль, бо сам від 4 років не стикаюсь з родиною, яка бере мене за зле, що займаюсь політикою.

Ані Заричка, ані Свещицька, ані Свещків не були членами ОУН.

ПІДМОГА, ОБІТНИЦЯ, ЗБРОЯ.

У дальшому ході розправи допитують оба. Мигаль, який майже подрбно оповідав про історію своєї участі у рядах ОУН.

У звязку із плянами грабниницьких нападів заявляє, що мусить вивяснити багато річей. У червні 1933 р. з вуздю мав намір вийхати із Львова до Кривинців у Сокалі і прохав Бандеру звільнити його з обовязків члена організації. Тоді Бандера насилу накитнув йому те, що він брати не 65 зол. місячно підмоги від організації тому, що вона його потребує. У справі пильнованих замахів зазначає, що Підгайний казав йому стежити за висильним електриком і за скарбником полку. Підгайний пропонував теж напасти на урядовця Польського Банку, що рознісив банкові гроші.

Після цього ставить обвинуваченому запит прок. Рудницький. З відповіді обвинуваченого виходить, що був він провідником розвідки. Відомости, зібрані розвідкою, постійно передавав Підгайному. Далі ставить запит прок. Желенський, чи в організації існувала обовязкова присяга. Оба. відповідає, що сама складала обітницю в 1931 р., таксамо Косівна, зате оба. Заричка напевне обітницю не складала.

Далі стверджує, що Підгайний розпоряджав боевими фондом. Казав йому колись Підгайний, що має на організації ціли тільки 500 зол., а має великі видатки. Посвідок за підмоги, які давали йому, не виставляв. 65 зол. діставав тільки 5 місяців. Не знає, чи Підгайний мусів зважати Бандеру айт в своїх видатках. Далі каже, що мав для організації купувати хемікалі. Звідки йшли закупи, не знає. Оповідє далі широко це раз про транспортні літератури, яку привозив із Кракова для організації Опільський. Зверхняком обвинуваченого був Бандера, колиж Бандеру арештували — Малюка.

ПІСЬТІЗ ВАРШАВИ.

Підгайний мав доступ до львівського складу організаційної зброї; адреси цього складу оба. не знає. Учасник виправ на Коссобудзького послид постійно револьвери. Колись був у друкарні, де працював Підгайний, який доручив йому піти до Акад. Дому до Бандери і сказати, що особа, про яку йде справа, євизнається Мацейко. Коли повторив це доручення Бандері, тоді той дуже схвильувався.

Після перерви оба. Мигаль у відповідь на запит прок. Желенського стверджує, що чув від Качмарського про гостя в Варшаві, що приймав поїздом до Львова і револьвер кинув десь до кривинці чи води. Про інші подрбності у справі вбивства мін. Перацького не чув, як теж не чув про бомбу.

На запит, як Мацейко єреагував на побачення обвинуваченого, відповідає, що не пригадає собі. Оба. пояснює, що після арештування Мільюци 10. серпня і після смерті Косівної 12. серпня не можна було відшукати складу із зброєю. До зятітку були тільки два револьвери, які мав Мигаль. Щоб убити дир. Бабія, вжили револьвера, який забрала від Косівної; крім цього ваяв револьвер від Качмарського.

Далі ставлять обвинуваченому запити обо. ронці. На запит оба. Горбового оба. означує дату коли вступав до ОУН, на січень 1931. р. Не заповідав спеціальної системи тійок, чвйрок

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пош.
Код пошт. шодня 504-060.
Код пошт. шодня 143-322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуддям.
Рукописи не повертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 600 зол.
Зартричів 1800 „
Піврічно 3000 „
Річно 6000 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Амерні 1 долар, фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр. Чехословацкіні 30 ч. з.
— в усіх прочих краях по
750 зол.

Телеф. Редакції 29-4.
Друкарні 28-4.
**В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИ-
СТРАЦІЇ**
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИКЛАДКА
20 сот.

Нехай живе незалежність України!

Велика демонстрація перед більшовицьким консулятом у Мільно.

У Мільно уладни фашисти бурхливу проти-
совітську демонстрацію. Перед будинком совіт-
ського консуляту юрба фашистів перейшла з во-
рожими окликами проти СССР. Між іншим гру-

па фашистів кричала: „Нехай живе незалежність
України!“ Здогадуються, що ця демонстрація
матиме дипломатичні наслідки.

Доповняючі вибори до Львівської Хліборобської Палати.

В дні 17. листопада ц. р. відбулися доповня-
ючі вибори до ради Львівської Хліборобської Па-
лати з III-ої виборчої округи (повіти Перемисьль,
Добромиль, Лисько, Сячків), де опорожнився мандат
радника Іваницька (старорусина), що недавно помер.

На його місце обрано радником Львівської
Хліборобської Палати *Володимира Соловія*, зем-
левласника зі Середнього Села, пов. Лисько. В
такий спосіб збільшиться число радників-украї-
нців у цій Палаті.

Другий рік у Березі Картуській.

Дня 10. вересня 1934. р. вивезли з Тернополя
30-літнього інженера-агронома *Водана Філін-
ського*, урядовця тернопільської філії „Сільсько-
го Господаря“, до концентраційного табору в Бе-
резі Картуській, де він безперервно перебуває
дося. Усі дотепершні заходи його матери Юлії
Філінської і його дядька, будівничого Андрія
Фашендиши, в справі його звільнення, не мали
успіху, хоч поліційна влада не закладує інж. Фі-
лінському ніякої конкретної протидержавної
адації.

Логин, бувший студент університету, родом з
Байковець, повіт Тернопіль, якого поліція ареш-
тувала в домі його батька *Михайла Логина*, го-
сподаря в Байківцях, ще з початком листопада
м. р. і негайно вивезла до загаданого концентра-
ційного табору. Перед тим не був він ніколи ареш-
тований і не працював у ніякій політичній ор-
ганізації.

Рідня обох інтернованих внесла тепер подан-
ня до міністерства внутрішніх справ у справі їх
звільнення і може вже раз дійдеться, що обоє ін-
тернованих остаточно вернуть додому.

Зміна уряду в Болгарії.

ВІДЕНЬ, АТЕ. З Софії повідомляють, що
кабінет Томева склав димісію. Король доручив
створити новий уряд дотепершньому міністрові
закордонних справ *Іванови*, що вчором пред-
ложив королеві підписати листу нового кабінету.
Склад нового уряду такий: прем'єр і міністер
закордонних справ — *К. Іванов*, міністер вну-
трішніх справ, генерал у стані спочинку —
Юрій Сапов, міністер оправадливості — *д-р Пе-
шев*, міністер війни — *ген. Луков*, міністер осві-
ти — *ген. Михайло Йовов*, міністер торгівлі —
купець зі Старої Загори Дмитро Велєв, міністер
хліборобства — *проф. Дмитро Атенасов*, міністер
публичних робіт — дотепершній директор депар-
таменту Генев, міністер комунікації — інж. Ко-

ста Стояков. Головами звіданням нового уряду
буде переведення виборів до парламенту, що від-
будуться, як здогадуються в болгарських полі-
тичних колах, забуть в половині лютого 1936. р.
В офіційних колах вневільно, що мають повне
довіри короля *Вориса*. Новий уряд у порозумін-
ні з королем має привернути все болгарське жит-
тя до нормальних конституційних умовин. До
кризи кабінету прийшло доволі несподівано у зв'яз-
ку з тим, що міністер комунікації *Концукаров*
вице димісію. Король *Ворис* димісію *Концукарова*
прийняв. Пізніше на розмову до короля пішов
колишній прем'єр *Томев*, що у висліді розмови з
королем склав димісію зсього кабінету.

За німецько-французьку приязнь.

ПАРИЖ, 25. 11. АТЕ. Вчора уклали договір
між управа французького товариства, що на-
зивається „Французько-німецький комітет“. На
його чолі стоїть майор *Л'Опیتال*. Зступниками
голови є професор *Фурно* і відомий французький
публіцист, речник французько-німецького вбли-
ження *Фернан Брінон*. Генеральними секретаря-

ми товариства є відомі зі своїх подорожей до Бер-
ліна колишній комбатант *Пішо* і *Жан Гоай*.
Перше святочне засідання комітету відбудуться
29. ц. м. На цьому засіданні голова німецьких
спортових організацій *фон Шаммер* унд *Остел*
виголосять виїзд про розвій спорту в Німеч-
чині.

Масове виселювання у глибині Сибіру.

СТОКГОЛЬМ, КАП. Шведський щоденник
„*Нія Даглітт*“ *Аллеґанда*“ повідомляє, що у Схід-
ній Карелії, яку замешкують протестанти фі-
нляндії, заглипилося зі 120 церков ледви одна
церква. 32 церкви мають ледви двох пасторів.
всіх інших заслали на *Соловецькі Острови*. У

квітні і травні ц. р. більшовицькі виселили сімо-
міль зі західної Карелії та Ігерманланду до
Туркестану та Казакстану коло 160 тисяч осіб.
По шлоках ведуть далі язвизату протирелігійну
пропаганду. Колишні церкви повертаються на
більшовицькі клуби і сати до танців.

Японські домагання до Китаю.

ЛОНДОН, 25. 11. АТЕ. З Токіо повідомля-
ють, що у зв'язку з переговорами, що тепер відбу-
ваються між Японією і Китаєм, японці постави-
ли такі домагання: 1) вповні зперестати проти-
японську пропаганду в Китаю; 2) ступити япон-
сько-китайська співпраця в політичній, госпо-

дарській і культурній ділянці, усуваючи водно-
час англійські й американські впливи; 3) визна-
ти автономію північно-китайських провінцій; 4)
визнати *Маджурію*; 5) вважати китайсько-япон-
ську співпрацю, щоб протиставитись комуні-
стичній пропаганді в Північному Китаю

Відшкодування за вибори.

КЕНІґОВЕРГ, 24. 11. ПАТ. Лютвська преса
повідомляє, що ще не стили відомими останніх
виборів до кляйденського соймаку. Тепер вибор-
ча комісія розглядає претензії пошкодованих у

біжках при виборах і претензії власників здемо-
льованих локатів, в яких відбувалися вибори.
Виявилось, що всі домагання надто великі та
доходять до суми багато тисяч літів.

Заворухення у Бразилії.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 25. 11. ПАТ. У ліваць-
кій Бразилії прийшло чимдуть до заворухення. По-
кищо неча полубовиць. У Ріо де Жанейро спокій.

Уряд видав строгі розпорядки, щоб привернути
порядковий умовини.

НАЙЩКАВІША КНИЖКА
НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ
Ірини Вільде

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

208 сторінок.

Замовляти в Адміністрації „Діло“. Порто 30 сот.

Ціна 1.50 сот.

Пірати великого промислу.

Доріжники, головна її причина та боротьба з нею.

Усуваючи меч *Дамокля*, що висить над
польською валютою у формі хронічного бю-
джетового дефіциту й вичерпання девізівних
резерв, уряд мусів піти двома — рівнобійними
— дорогами: витиснути з населення нові до-
ходи для державної скарбниці і — в рекомпен-
сату, щоб не довести промислам до стану пов-
них жебраків, — обнизити кошти екзистенції.
В той спосіб автоматично виринула у весь
зріст „дражлива“ проблема доріжників. І вже зар-
яд при першій аналізі цієї проблеми стверджує
но, що конкретно ця проблема, зводиться го-
ловно до цін у двох галузях загально-польсько-
го (у державному масштабі) господарства: 1)
державних підприємств і 2) скартелізованого
промислу (у цьому останньому слід розуміти:
сирівні, півфабрикати й фабрикати). Щодо
державних підприємств, то локити уряд запо-
відає знизити залізничних тарифів. „Вступним
кроком уряду у напрямку подешевіння артику-
лів першої потреби буде поважна знизка залі-
зничних тарифів, яка саме сьогодні буде пред-
метом наради Економічного Комітету Міні-
стрів“ — казав прем'єр *Косціялковський* через
радіо 20-го ц. м. Тому можливо, що заки ш
рядки дійдуть до рук читачів, ця справа буде
якщо порішена. Про ціни державних монополій
(передусім: сіль) не чуємо нічого і ледви чи
почуємо. Зате бачимо хрестосносний похід про-
ти картелів. Чули ми його заповіді зараз у пер-
ших заявах мін. *Квятковського* та у програмо-
вій промові прем'єра *Косціялковського* при ар-
гументації внеску на повноважності у справі де-
кретів. Бачимо теж той похід у всій проуря-
довій пресі, безпосередньо чи посередньо за-
лежній від урядових чинників. Вкінці й у за-
даній недавній офіційній декларації уряду
у радіевій промові п. *Косціялковського* зперед
3-ох днів, маємо одне речення, що не залишає
ніяких сумнівів: „...Уряд приступить у най-
ближчих днях у рішучий спосіб до зрізування
картелевих цін“.

Приймаючи до відома рішення уряду пере-
вести боротьбу з картелями, зокрема наведену
заяву прем'єра, з правдивим задоволенням, —
приглашюся ближче, що це таке картелі у
Польщі, скільки їх і яка їхня роль у формуван-
ні економіки держави, конкретно: яка їх роль
у лиховісному явищі доріжників.

„*Кур'єр Пориани*“ з 23-го ц. м. приніс дів-
драму, зладжену на підставі тільки що оголо-
шеної публікації Головного Статистичного У-
ряду п. н. „Статистика картелів у Польщі“. Не-
ма сумніву, що той випуск *Гол. Стат. Уряду*
явився з тактичних оглядів саме тепер, пома-
гаючи урядові реалізувати протикартелеву по-
літику: бо — як виходить з обширних голосів
преси, годуючи вступної статті у „*Газеті Поль-
ській*“ з 20-го ц. м. („Матеріал на часі“), публі-
кація „Статистика картелів у Польщі“ є одним
великим актом обвинувачення проти картелів,
як інструменту безсердечного й егоїстичного
висиску.

Отже на тому графічному матеріалі згаданого
напису може кожний переконатися, як рап-

Розправа за вбивство міністра Перацького.

ШЕСТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

У понеділок почалась розправа в год. 10.50 передполуднем. На л.ві підсудних сидить Еґґен Качмарський. Предсідник запитає на вступі підсудного, чи признається, що від 1933 р. до 27. вересня 1934 р. після до ОУН. з метою відорвати від Польщі полуднево-східні воєвідства.

Зізнання підс. Качмарського

Підс. Качмарський відповідає на питання предсідника українською мовою. Предсідник аригадує підсудному, що він обов'язаний з'ясувати по польськи. Тому, що підсудний далі намагається зізнаватися українською мовою, а прокуратор стверджує, що Еґґен Качмарський зізнавався у свідстві по польськи, предсідник постановив, щоби відчитати зізнання цього підсудного, які він склав у свідстві.

Підс. Еґґен Качмарський складає зізнання у свідстві кількома изворотами у Львові, опісля у Варшаві в часі від 26. вересня 1934 р. до 10. червня 1935. По своїм арештуванні підс. Качмарський зізнає, що до ОУН не належав і не легальною роботою не займався. Зате був членом Тва „Просвіта“. В листопаді показали йому у свідстві фотографії Череминської, Гнатківської, Мацейка, Барановського, Лебеда і Малюци. Підсудний признає тоді тільки Малюцу кажучи, що інших осіб не знає. Згадав, що в 1928 р. засудив його окружний суд у Львові на 5 років в'язниці за участь у нападі на пошту. З в'язниці вийшов 4. червня 1933 р. і приїхав до Львова, де шукав праці. Дістав П у фабриці цигарок „Луна“. Кілька тижнів пізніше його арештували у зв'язку з маніфестаціями у Бібурі і тоді сидів 5 тижнів в арешті. Запевняє, що в тому часі до ОУН не влізав.

ПІДГАЙНИЙ ВЕРБУЄ ДО ОУН.

Шойно у квітні 1934 р. стрінувся з Богданом Підгайним, який намовив його вступити до ОУН. З початком травня 1934 р. Підгайний з'явився у Качмарського і казав йому налагодити організаційний контакт з одним членом ОУН. Коли Качмарський стрінувся з ним, членом в означеній місці, цей представив підсудному як Гриць Мацейко, друкар. Два тижні пізніше Качмарський стрінувся вдруге з Мацейком і говорив з ним про ОУН та її діяльність. Далі Качмарський зізнає, що день перед цією стрічкою, а було це з кінець травня або з початком червня, був у нього Підгайний і доручив йому, щоби чергового дня прислав Мацейка на означене місце. При другій стрічці з Мацейком підс. Качмарський переказав йому доручення Підгайного. Додає, що не знає з ким Мацейко мав стрітатися. Підгайного вже більше не видів, бо його арештували.

Мацейка стрінув два тижні по вбивстві мін. Перацького. Мацейко заявив тоді, що вертається з подорожі. Звірився, що брав участь у вбивстві мін. Перацького. З ним був у Варшаві ще один чоловік, з яким він мав стрітатися по вбивстві Перацького у Варшаві. Не стрінувшись в означеній місці ввійшов з Варшави ще того самого дня по вбивстві. Мацейко ближчих подобиць не подає.

ПОВОРОТ МАЦЕЙКА ДО ЛЬВОВА.

Далі Качмарський зізнає, що на другий або третій день зайшов до нього один чоловік, якого не знає, з дорученням, щоби спрямував його, який приїхав з Варшави, на організаційну стрічку до „Дністра“. На стрічці прийшов сам Качмарський, бо не знав адреси Мацейка і не міг його там спрямувати. На стрічці застав чоловіка, як виявилось опісля, Івана Малюцу. Качмарський побачив Мацейка шойно по двох тижнях. Тоді Мацейко заявив, що скривався на селі. Тоді підсудний дав йому 15 зол., два дні ліжні допоміг йому знайти нічліг у чит. „Просвіти“ на Богданивці. Що сталося опісля з Мацейком не знає.

Далі Качмарський додає, що в ОУН нічим не займався. Думає, що Підгайний і Мацейко належали до т. зв. боевого реферату. Вияснив, що револьвер „Гітпан“ кал. 7.65 з магазинком і 4 набоями, який знайшла поліція підчас ревізії, є його власністю. Цей револьвер дістав від Підгайного, який дав його до направи з 7 набоями.

Шож торкається його розмови з Мацейком підс. Качмарський пізніше додає, що розмовляючи з ним по повероті з Варшави мав вражіння, що Мацейко вбивством мін. Перацького хотів реабілітуватися за те, що допоміг поліції схопити Милика, вбивника Березницького. Ма-

цейко не давав йому переховувати ніякої зброї ні перед вїздом до Варшави ні по повероті з Варшави. В дальших зізнаннях заявив, що Багдеру мабуть пізнав, але не знав, що він так називається. Його стрінув на Високім Замку. Не виключене, що м'г приобіяти Підгайному допомогу при закупці зброї. Опісля зізнає, що дійсно купив для нього револьвер марки Ф. Н. Купно вважає приватною справою і тому не згадував про неї. Прізвища продавця револьвера не хотів полати.

КАЧМАРСЬКИЙ ПОЛАДНУЄ СПРАВУ АТАМАНЧУКА І ВЕРБИЦЬКОГО.

В дальших зізнаннях Качмарський потвердив, що до ОУН вступив у 1934 р. Пізніше подрібно оповідає, як полагоджував на терені ОУН справу, яку доручили йому у в'язниці Атаманчук і Вербицький, що відбувають кару за вбивство кур. Собчиського. Згадані в'язні жалілись перед Качмарським, що справжніми вбивцями Собчиського є Піштайний і Шухевич. Вони просили Качмарського, щоби він, коли вийде з в'язниці, спричинив ревізію процесу. Поладнуючи цю справу у Львові підс. Качмарський мав зв'язок з Підгайним, Онискевичем та двічі з одним чоловіком, з яким зустрічався на Високім Замку.

Колі виконав доручення цього чоловіка у справі Атаманчука і Вербицького підсудний не мав ніяких організаційних зв'язків аж до квітня 1934. Запитаний предсідником, хто був тим чоловіком, підсудний твердить, що його називає не знає. Колі Підгайний зізнає, що це був Степан Багдера, то так напевно є. Пізніше Качмарський зізнає, як у квітні 1934 навязав контакт з Підгайним і погодився працювати в ОУН. Подрібно описує, як Підгайний сконтактував його з Мацейком та потверджує свої зізнання з 16. і 17. листопада щодо зустрічі Мацейка з Підгайним. Далі заперече, будьтоби Мацейко говорив йому, що брав участь у убивстві мін. Перацького. Сконтактувати Мацейка з Малюцою поміг Качмарському, що не знає Малюци, підс. Мигаль. Після повороту Мацейка зі села Мигаль знову поміг Мацейкові зустрітатися з Малюцою. На цю зустріч прийшов теж Качмарський, що приніс Мацейкові плащ, який Мацейко залишив, коли ночував у доміві „Просвіти“. Остання зустріч була у другій половині липня, від тоді підсудний з Мацейком не бачився.

ЯК КАЧМАРСЬКИЙ ПРИКАЗАВ МАЦЕЙКОВІ ВБИТИ БАЧИНЬСЬКОГО.

Переслуханий з. січня 1935. Качмарський зізнає, що під кінець квітня 1934 зголосилась до нього якась жінка. Можливо, що це була Марія Косівка, або Заричька. За посередництвом тієї жінки налагодив зв'язок з організацією, що доручила йому зайнятися замахом на одного студента, про якого переконалися, що служив поліції. У тому замаху мав брати участь Гриць Мацейко і двох чоловік, що їх привела ця жінка та яких підсудний зовсім не знає і не знає, з цих трьох людей Качмарський мав призначити одного, щоби убив цього студента. Признає Гриць Мацейка. Підсудний зізнає, в який спосіб проектував перевести замах і виконую, чому замах тоді не вдался. В тиждень пізніше довідався, що цього студента, що називався Бачинський, убили.

У сїдлючих зізнаннях підс. Качмарський признає, що у Велику Суботу 1934 р. брав участь у нападі зі штилетами на Бачинського разом з Іваном Ярошем. Виконали цей замах доручив йому Підгайний.

Предсідник зарядив підсудному шереву, після якої далі відчитуватимуть зізнання підс. Качмарського.

МАЦЕЙКО ШУКАЄ ЗВ'ЯЗКУ З ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

Після павані в год. 14. відчитувано дальші зізнання Качмарського. Підсудний подрібно описав як мав виконати замах на Кособудзького. Замах мали виконати ті самі люди з його бойки. Пробі замаху кілька разів не повелися. Пізніше замах став неактуальний, бо арештували Підгайного.

Зброю на вбивство отримав від Мигала. Дальше про Мигала не говорить, бо не хотів його замішувати у справу.

Зізнаючи з. січня 1935. р. у справі плянового замаху на дир. Бабія, Качмарський заявляє, що не зв'язуючи на зізнання Мигала, не дістав від нього приказу вбити Бабія. Та перевели роз'ярку біля мешканця Бабія. Пізніше шк-

знався, що дістав приказ убити й оповідав, як мали виконати замах. Цього замаху не виконав, бо не було відповідних умовин. Про вбивство Бабія дізнався з газет, що займався організацією вбивства не знав. У пізніших зізнаннях твердить, що не знав про плянов'ємі замах на Кособудзького біля в'язниці.

Переслухуваний 10. червня 1935. Качмарський заявляє, що потверджує свої зізнання, які зробив у Львові. Шодо вбивства мін. Перацького вилішив, що яких два тижні після вбивства прийшов до нього Королішин і сказав, що в нього був Гриць Мацейко, який хоче в нині бачитися. З Мацейком бачився сїдлючого дня. Мацейко просив його тоді, щоби сконтактував його з кимсь із організації. Зв'язок з Малюцою вклав Мацейкові Мигаль. Пізніше заявив, що не питався Мацейка ані він сам йому не говорив за чого був у Варшаві та з ким зустрічався. Багдера підсудний не знає.

„ЗОБАЧЕН“.

Після відчитання всіх зізнань підс. Качмарського авт. Горбовий просить, щоби йому дозволили поставити запити підсудному. Предсідник питає підсудного, чи буде відповідати по польськи. Підсудний відповідає по польськи: „зобачен“. Авт. Горбовий просить, щоби не зв'язуючи на те, яку тактику оборони застосує підсудний, дозволено йому ставити запити. Предсідник заявляє, що коли підсудний не заповнить суду, що відповідатиме по польськи не дозволить на питання. Авт. Горбовий просить про рішення повного суду. Не другий запит предсідника, чи відповідатиме по польськи, підсудний знову відповідає „зобачен“.

Предсідник заряджує 10-хвилинну павзу.

Зізнання підс. Заричької.

По перерві ввели підс. Катрусу Заричьку. На питання предсідника, чи признається до приналежності до ОУН у часі від 1933 р. до 8. листопада 1934 р. підсудна починає говорити по українськи. Предсідник пригадує їй, щоби зізнавала по польськи, бо інакше вважає, що відмовляє зізнань. Прокуратор ствердив, що підсудна зізнавала у свідстві по польськи, а предсідник устійнює, що підсудна була студенткою львівської політехніки.

Підсудна далі намагається говорити по українськи і предсідник постановляє відчитати зізнання підс. Заричької, які вона склала у свідстві.

СПІЛНА ПРОГУЛКА.

Підс. Заричька зізнає, що до ОУН не належала, Мацейка і Малюци не знає та заперече, будьтоби підс. Ярослав Рак відвідав її в Ямні. Пізніше признає, що підс. Рак був у неї і з ним ходила на прогулку в гори. Коли їй показали фотографію Лебеда заявила, що його не знає. Прізвища Мацейка не знала, бо підчас побуту в Ямні літом 1934 р. представив їй як Богдан. На прогулку вибралася зі Свенцицькою, Раком, в якій з'яв теж участь і Мацейко. Він відлучився уже від них у Ворохті. Признає теж, що з кінець липня 1934 р. були у п'єніонаті батьків підсудної Анна Череминська та Іван Малюца.

Спершу запевняла, що не пригадує собі, чи знала теж Якова Бачинського. Опісля призналася, що з Р. Снєковим на приказ Мигала і Косівної привели Бачинського на вул. Кадецьку у Львові. Здогадувалася, що Бачинському хочуть заплотити шість золот.

При переслуханні 17. грудня 1934 р. у Львові заявила, що не признається до знанні зізнає, що Ярослава Рака знає добре, також Малюцу і Череминську. З кінець липня 1934 р. прийшло до пансіонату у батьків в Ямні Малюца і Череминська. З ними говорила про прогулку на Говорно. 31 липня поїхала до Косова, де відвідала Гнатківську і 3. серпня вернулася до Ямного. 4. серпня прибув до їх пансіонату Гриць Мацейко, якого знала з видження. Представився як Богдан і заявив, що ходить на ріжкі прогульки та питає, чи не пішла би на таку прогульку найближчої неділі. Цього дня на стації стрінула Ярослава Рака який поїхав зі

Львова, і пішов з усіми до пансіонату, де всі вони переночували. Вранці в год. 5,20 поїхали до Ворохти, звідтіля пішли до Вороненки, а звідси до Татарського просику.

Вліт 11. год. рано дійшли до трикутничного знаку. Підсулуда і Свенціцька затрималися, а Рак і Мацеюк пішли далі. Коло год. 4. вернувся Рак і заявив, що Мацеюк залишився. Тоді Рак не говорив, наче би за кордон втік якийсь чоловік і крикнув гучно, а Мацеюк заарміював його, перейшов кордон і пішов разом з ним.

Свенціцька і Зарицька вернулися до Ямного, Рак відіхав до Львова. У серпні вернулася Зарицька до Львова. У вересні Рак розмовляв з підсуудою і тоді вгадав її, що Богдан йому не подобається та просив її, щоб про нього не говорила. Додав, що краще було би, щоб Богдан „згубився“ у хвилині, коли висідає з поїзду у Ворохті.

Далі підсулда з'ясувала, що Бандеру шпанава у спортивні клубі. Гімназію скінчили в 1932. р., до Львосту належала аж до його ліквідації, себто до 1930. р. У 1932. р. записалася на політехніку. З працею в ОУН співпрацювала з кінцем 1933-34 р. Косієва вступила підсудою до розвідки боевого реферату. Косієва діяла від Мигалія і Косівної. На прижає організації стежила за ком. Коссобудзьким. Докладно не звела, чому слідкує, думала, що прийдесть викрасти когось з Бригадок. Отримуючись з Косівною, бачилася теж зі Свенціцькою, а Мигалія бачила у Сенькова. Як стежила за Коссобудзьким підчас переїзду, бачила Підгайного, Мигалія і Кучмарського. За Коссобудзьким стежила до половини червня. Бандеру знає, але не вдержувала з ним організаційних зв'язків. Раз питаєть тільки її, чи бачила того дня Коссобудзького.

Щож торкається замаху на дружину Яськова підсулда знає, що на прижає Мигалія була там раз і допитувалася, чи там в редакції „Праці“. Хто підложив бомбу у друкарні не знає.

7. червня ц. р. з'ясувала, що навідомо їй було, що ОУН планувала замах на Коссобудзького і шпано в слідстві з'ясувалася, що вона стежила за Коссобудзьким у зв'язку з шпанованням авіататора на нього. Далі заявила, що Малуца, який був у Ямнім 30. або 31. липня 1934. р. і довідався, що підсулда їде до Косова, просив її, щоб поздоровила Дарію Гнатківську та сказала їй, щоб „не засиджувалася вдома“. Це доручення Малуца виконала у перших днях серпня у четвер. На прогулку з Раком, Свенціцькою і „Богданом“ пішла три дні пізніше, себто в неділю.

Коли відчитали зізнання підс. Зарицької, її оборонець д-р О. Павенський вносить, щоб відчитати примітку під одним із протоколів зізнання підсудної, що вона з'являлася по українськи. Прокуратор Зеленський стверджує, що примітка є тільки під одним протоколом. Підсулда переслухувана у Варшаві з'являлася в польській мові. Предсідник стверджує, що така примітка є та що її відчитано, заряджує 10-хвилинну перерву. Тоді вивели зі салі підс. Зарицьку та ввели підс. Ярослава Рака.

Зізнання підс. Рака.

Тому, що підс. Ярослав Рак відповідає по українськи, його зізнання відчитують. Предсідник стверджує, що Ярослав Рак є магістром прав, адвокатським аплікантом і знає польську мову.

Підс. Рак переслухуваний 26. вересня зізнає, що його батько є окружним суддею у Львові.

ПРИЗІД ДО ЯМНОГО І ПРОГУЛЬКА.

Далі підс. Рак заявляє, що між 15. липня і 15. серпня був у Ямнімі, щоб відвідати Зарицьку. Оповідає про спільну прогульку до Ворохти, пізніше на гору Кукул. Ця прогулька була 5. або 12. серпня. Признає, що в тій прогульці товариши їм якийсь чоловік, що прилучився до них у Ямнімі, але у Ворохті він пропав. Рак стверджує, що Малуца не давав йому ніяких доручень, щоб вибрався до Ямного і там контактувався з Зарицькою. Нікого Мацеюка не знає. Коли йому показали фотографію Мацеюка, заявив, що цього чоловіка бачить уперше в житті.

Переслухуваний у листопаді зізнає, що не пригадує собі, щоб знав Адама Горницького. Далі заявляє, що зізнання Горницького неправдиві, бо що ОУН не належить і Горницькому ніяких директив щодо негалагійної літератури не давав, він не вклавшував йому зв'язку з членами ОУН.

Переслухуваний 17 грудня Рак не признаєся до приналежності до ОУН, до zorganizовування на її доручення втечі Гриця Мацеюка.

4. червня поїхав до Ямного відвідати Зарицьку. Невідібно на стації зустрів Катусю

Зарицьку, Віру Свенціцьку і якогось невідомого чоловіка. Почував у пансіонаті Зарицьких на стриху разом із тим чоловіком. Рішили zorganizувати прогульку в гори.

В неділю поїхали залізницею до Ворохти. На прохання цього невідомого чоловіка пішли у напрямі Татарського Просику. Цей чоловік внісся, що хоче туди йти, бо має брата у Чехословаччині і з ним має стрітнутися на чеському кордоні. Коли підійшли до одного з верхів Татарського Просику цей чоловік просив, щоб його дівчата залишилися. Так і сталося, а він з Раком пішли далі.

До 11-ої год. цей чоловік нікого не стрінув. Коли вже вертались до Зарицької в ліса вийшов якийсь чоловік, який кликнув до товариша Рака. Описав обома вони перейшли чеський кордон. Рак ждав дві години на поворот свого товариша, але не дивлячись його, вернувся до дівчат. З Воронякки відіхав просто до Львова.

Зі Зарицькою стрінувся у Львові коло 15. серпня і з нею не розмовляв на тему цієї прогульки. Далі зізнає, що цьому незнайомому віддав свою япу. Зізнає, що знає Івана Малуцу ще з „Пласти“. Описав з фотографій ізнає Малуцу та інших. Коли показали йому фотографію Мацеюка відповів, що особисто його не знає. Додав, що він мало схожий до того, а який 5. серпня був на прогульці і який перейшов кордон.

Після відчитання зізнань підс. Рака предсідник стверджує, що всі підсудних переслухали. Ствердив, що підсудним не треба тепер перешкоджувати, коли будуть між собою порозуміватися і тому змінив свою постанову, щоб між кожним підсудним сиділи поміжці.

Описав відложив розправу до вівторка до 10 год. рано.

ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА (Телефоном від нашого кореспондента).

Всупереч прогнозам, немаче останні підсудні під впливом заломання Мигалія будуть зізнавати також по польськи, всі троє підсудних, переслухуваних сьогодні, відмовились відповідати у польській мові. В той спосіб Мигаль був єдиним, що зломив фронт у мовній справі. Зате втримується поголосо, що один із переслухуваних уже рафш підсудних у дальшому ході процесу, покликуючися на Мигалія, промовить по польськи.

Цікавою була заява Ярослава Рака, по якій пізнати було відразу правника: „Я не знаю закону, який примушував би мене зізнавати по польськи“.

Зарицька обмежилася до заяви складеної по українськи, що до участі в ОУН, ані до закинутих їй проступків не почувалася.

Взагалі ситуація Зарицької дуже покращала, бо Мигаль, який не щадив напр. Бандеру ані Малуцу і цілої ОУН, а передусім не щадив себе і тим підкреслював вражіння правдивості своїх зізнань, в останній частині своїх зізнань найбільше відтязив Зарицьку.

Коли предсідник наприкінці зинишньої розправи ствердив, що „всі обвинувачені склали свої зізнання“, то це досить дивно звучало для слухачів, які бачили вв салі розправи німих постатей і тільки одного балакучого.

Наслідком розпорядження предсідника трибуналу, від вівторка всі підсудні сидітимуть уже неперевіділені поліційнятами.

Сьогодні арешці явилось 48 свідків із 58, які діяли завізання. Все це люди з Варшави, які будуть у вівторок опитувати подробиці атентату і погоні.

Зі Львова прийшла звістка, що один з найцікавіших львівських свідків д-р Степан Шухевич упав жертвою нещасливого випадку, бо його покусала скажена собака. Тому невідомо, чи той свідок прийде.

Зізд воєводів у Варшаві.

ВАРШАВА, 26. 11. ПАТ. Під проводом міністра Рачкевича розпочався вні у міністерстві внутрішніх справ свої наради одноденний зізд воєводів. Цей зізд має розглянути актуальні питання державної політики в господарській, адміністративній і омоворядній діяльності. На зізд прийшли прем'єр Косцьялковський і міністер скарбу Кьотковський.

Схвилювання у Китаю.

Приїзд японського диктатора до Пекину.

ПЕКИН, 25. 11. ПАТ. Ген. Доїгара вернувся тут сьогодні з Тієнтіну. Його приїзд викликав схвилювання в офіційальних китайських колах та серед освічених верств. Райтер довідується, що Доїгара наділений тепер більшою владою ніж підчас попереднього побути. Японські війська сконцентровані тепер у Шанголюні.

З НОВИХ КНИЖОК.

Староеврейська поезія по нашому.

„Пісня Псень“, українською мовою зв'ршуєть Богдан Кравців. Львів, 1935. ст. 48. Наказом Ольги Милитки-Стешиши.

Архитворці поезії з деяких м-в, далеких від рідної, взагалі не можна перекладати, тільки переспівувати. Нема сумніву, що до таких належить „Пісня Псень“, яку перипсуєть Соломоною Староеврейська поезія користується поняттям гармонії, якої не можемо передати нашим мовними засобами; якби і поспробували ми дослідити мелодію, як не робимо нпр. із грецькими та латинськими казками при допомозі наголосів і цезур то вражіння було би шонайменше сумнівне. Метафори зв'язані із своєрідним відчуженням деяких реальних предметів та асенційних, які постають у нас під впливом деяких ідеїспієть; нпр. у французькій мові „моє ти несвечнятко“ — це щось таке, як у нас „мія котик“, а „кітка“ зовсім непоетичний комплімент.

Б. Кравців переспівав „Пісню Псень“ чистою гарною мовою і вибрав для кожної пісні іншу форму, щоб оминутьі одномірності. Малучи перед собою архаїзми пробував він аспітувати їх архаїзмами нашої мови і найшов їх у нашій народній поезії. Мабуть тому, що наша народня поезія вживає напереміну рим, асонанси, а то й зовсім неримованих стрוף, вибрав він такий принцип для свого переспіву.

Вся оцінка такої поетичної спроби залежить від погляду, яку дорогу найкраще було вибрати. Наша народня словесність має великий запас поетичних образів і форм. — усе питання тільки в тому, чи її засоби наближують нас до того типу поезії, „Пісня Псень“. Простота „Пісні Псень“ чергується з деякою пишнотою, що межує з рафінованим добором прикрас Кравців добирав їх із застановою і мабуть не без надуми дав перевагу неримованим строфам. Чому одні римовані, другі — ні — про це рішав сам перекладач може лякночись надто частих рим, на які треба було би витратити за багато зусилья, щоб вони були нові, а не відігали надто далеко від тексту.

Ось зразок переспіву на лад народньої пісні дарма, що рими тут свідомо модернізовані:

Гей, яка ж ти, яка гарна і вродливе, пишна любко.
Твої очі під серпанком — погляд ніжної голубки,
і волосся, буяні коси в тебе, мила, наче стадо
кіз опра, що з'єдхити з верховини Галауду.
Твої зуби, красна любко, ніби вівці, що виходять
всі острижені, по парі, із хуляння в яєних водах,
і при кожній з них двійнята, їх яєняток бідик
нед-рідної ж не має поміж ними ніодної

Що зробити з порівнянням волосся та кіз: до — старі кіз, або зубів до острижених овець? Мало хто з нас зможе уявити собі красу такої дівчини; її приваби радше зменшаться з наших очей від таких компліментів, ніж зростуть. Замінити такі епітети або перетворити їх у „ні?“ образ, треба би з огляду на намірений ефект, — замінити з думкою про оригінал.

При перекладах давніх зразків поезії сучасний поет має невеликий вибір форми, зв'язавши, що сьогодні дуже сильно зривована тенденція „примітивізувати“. „Примітивізація“ стосована сучасними поетами дуже рідко іде в парі з класичною ясністю; вони залюбки використовують „дитячо-наївний“ погляд на світ, щоб накопичувати образи так, як предмети у льомбарді, де срібна ложка лежить поруч японської гравіюри.

Великою прикметою переспіву Кравцеве є ясність вислову, намагання прозорості простоти. Такі переспіви можуть стати зразком, як треба підходити до такої праці, не забуваючи ні за чистоту мови, ні за наголоси ні віршобудову.

м. р.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пош. — 304-060. Конто пошт. швейц. 143.322</p> <p>Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.</p> <p>Головний Редактор перше місяч від 11—12 год. пере- полуднем.</p> <p>Рукописи не звертаються.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:</p> <table> <tr><td>Місячно</td><td>6-00 зол.</td></tr> <tr><td>Чвертячно</td><td>18-00 „</td></tr> <tr><td>Піврічно</td><td>32-00 „</td></tr> <tr><td>Річно</td><td>60-00 „</td></tr> </table> <p>ЗА ГРАНИЦЮ:</p> <p>В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. н. — в усіх прочих краях по 7-50 зол.</p>	Місячно	6-00 зол.	Чвертячно	18-00 „	Піврічно	32-00 „	Річно	60-00 „	<p>Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-24.</p> <p>В СПРАВІ ОГолоШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИНІСТРАЦІЇ</p> <p>ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРКА 20 сот.</p>
Місячно	6-00 зол.									
Чвертячно	18-00 „									
Піврічно	32-00 „									
Річно	60-00 „									

Король Юрій II. на грецькій землі.

Кабінет ген. Кондиліса склав димісію. — Грецьке населення з ентузіазмом стрічає короля.

ЛОНДОН, 26. 11. ПАТ. Один із приятелів Венізелоса заявив представникові Райтера, що король Юрій приверне вповні конституційні вольности та що в цьому ділі допоможе йому Венізелос, який завівше інших, щоб прийшли з помічю королеві. Венізелос думає, що англійська конституція є ідеальною основою республіканського режиму.

ДИМІСІЯ РЕГЕНЦІЙНОГО УРЯДУ.

АТЕНИ, 26. 11. ПАТ. Ген. Кондиліс подався з усім кабінетом до димісії. Король димісію прийняв.

АТЕНИ, 26. 11. ПАТ. Вчора в год. 12.30 грецький прем'єр ген. Кондиліс вручив королеві вже давніше заповіджений меморіал, що однозначний з димісією. Король Юрій зачне політичні розмови завтра. Передовсім вистушає опінії теперішнього прем'єра ген. Кондиліса у справі створення нового уряду. Водночас відбуде нараду з провідниками партій, що є репрезентовані у національних зборах. Коли король вислухає опінії згаданих партій, нарадяться теж з провідниками інших партій, що не є репрезентовані в національних зборах.

АМНЕСТІЯ ДЛЯ УЧАСНИКІВ БЕЗРЕЗНЕВОГО ПОВСТАННЯ.

АТЕНИ, 26. 11. ПАТ. Як довідується „Анексартісос“, уряд не пропонує королеві внеску у справі амністії для засуджених за участь у безрезневої революції. У меморіалі прем'єра Кондиліса підкреслено, що уряд з учасників революції хоче помиловати тільки тих, що їх засудили на в'язничні кари не більші як 5 років. Щодо звороту сконфіскованих маєтків, то на

думку ген. Кондиліса про це не може бути мови. У згаданій меморіалі ген. Кондиліс подає список учасників революції, що його зробив міністр справедливости.

Та існують теж вістки, що король хоче помилувати без винятку всіх учасників безрезневої революції.

ЧОЛОВИТЯ.

АТЕНИ, 26. 11. ПАТ. Після „Тебе Бога хвалім“ у соборі король і міністри віддали честь пам'яті невідомого воюка, зберігаючи перед собою хвилину мовчання. Потім король відбув конференцію з прем. Кондилісом і міністрами. Король перейняв у послідня свою резиденцію, де в полудне прийняв чоловітньо міністрів.

Король, коли приїхав до палати, появився на балкони, відповідаючи на овації юрби, що довший час дефілювала в ентузіастичнім настрою перед палатою. Населення вітало ентузіастично короля і престолонаслідника, коли вони їхали до палати.

До народу король видав свій маніфест, в яким усім підданним гарантує рівність і справедливість.

СВЯТОЧНИЙ НАСТРІЙ У СТОЛИЦІ.

АТЕНИ, 26. 11. ПАТ. Вчора ввечером столиця Греції радісно святкувала поворот монарха. Дуже сильними рефлекторами освітлено Акрополь і всі античні будинки. Багато освітлені вулиці прикрашали лампонами. Непроглядна юрба майже фестивувала на вулицях до пізньої ночі. Публічні локалі були переповнені. Не зважаючи на сторуожість подій транзілось яких 60 лексних нещасливих випадків. Свята починились військовим походом з оркестрами і самооскіпами.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 26. 11. ПАТ. Огослошен тут такий офіційний комунікат: У Наталю, столиці стейту Ріо Гранде дель Норте воюки 21-го баталіону збунтувалися. У стейті Пернамбуко і в Наталю оголошено стан облоги. Бунтівники і комуністичні елементи зайняли Олінда, передмістя столиці стейту Пернамбуко Ресіме, звідки їх однак виперли. Комунікат підкреслює, що уряд певний своїх сухопутних, морських і летунських сил та підтриманий населенням припинить зворушення і зліквідує бунт.

СТАН ОБЛОГИ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 26. 11. ПАТ. Палата послів і сенат ухвалили завести стан облоги в цілім краю, з причини комуністичного повстання у стейтах Пернамбуко і Ріо Гранде дель Норте. Уряд рішив бомбардувати повстанців у військовій ділянці Ресіме де Пернамбуко. Стан облоги, що його ухвалив парламент обов'язуватиме 30 днів від нині.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 26. 11. ПАТ. З Наталю повідомляють, що положення у стейті Ріо Гранде дуже поважне. Містом і далі володіють збунтовані стрільці 21-го баталіону. Від получення стейту з рещією краю перервані. Доля губернатора стейту невідома. Його мабуть повстанці арештували. Летунська ескадра в Наталю попала теж у руки бунтівників. Літак „Депелі“ не міг у понеділок осісти на летовищі в Пернамбуко, що його обсадили повстанці, тому пошту в цього дня скинув у Масейо, чия яким кружляє тепер, очікуючи, коли зможе осісти.

В листопаді пам'ятайте про інвалідів Української Галицької Армії!

О Л І Й К И

до печення
А РО ЗА
вже появилися.

КООПЕРАТИВНЕ МАЙНО треба добре берегти перед непотрібними втратами. Тому товари кооператив та готівку в українських Райфайзенках слід негайно забезпечити ВІД КРАДЕЖІ З ВЛОМОМ в одинокому українському

Товаристві взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“ у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Роман Мигаль.

Варшава, 25. листопада 1935.

Це вже не був „співач“. Це не був співбачувачем на лаві підсудних, який відповів на запити, розкривав чужі і свою винуватість тактикою своєї оборони лопити солідарний фронт своїх товаришів не доді. Це не був в'язень, який з хвилюючою, коли рупче з місяця машина права, стає тільки однім колісцем, що безвольно обертається, відштовхуване механікою процедури. Це була людина з кров'ю в костях, це була трагічна постать, яка раптом стала центральною фігурою — не того процесу — а всієї великої проблеми української мови. Обвинувачений Іа „третьої категорії“ підсудних (за поміч у втечі вольника), одна з найсмірніших постатей у гурті 12-тих, раптом висунувався на перше місце. Чи тому, що впромовив во польськи, що „сплав“ себе в організацію, що порвав з примичною конспірацією, що сріб запереченням типу совєтня, персоналізованого у цьому процесі Миколю Килимшином? Ні — і ще раз ні. Став чільною особою у цьому процесі тільки в одинокого тому, що своєю мовою, своєю рвучкою мовою, поодинокими зворотами у своїх кількагодинних з'явленнях, привував усіх слухачів думати про трагедію української мови.

Предсідник трибуналу відхилив питання оборони, що збирало до внясення пенітенційного комітету того хулого, білого, винуватого молодця. Бо запит оборони справді не мав безсереднього зв'язку з актом обвинувачення та винкою чи невинністю підсудного. Зате оборонець був у даному випадку речником усіх присутніх в залі розправ. Він виявляв не жорстоку шквастість дитини, яка ре забавки, щоб поводитись, що у них у є рвдній, — ані наукову цінність середньосередніх мовників, які ніщо у цивілізації переводили вивісничі, щоб пізнати организм живих створінь. Тут на саті була цікавість живих людей, що хотіли пізнати живу людину: з яких думок, з яких почувань складається той дивний гвір природи і обставин 30-их рр. ХХ-го століття, що вломить — як сформулював д-р Галкевич — „захватить на шибениці“. Маючи 24 роки життя

Всі вони тут — клубки нервів. Один тільки клубок нервів зовється Степаном Бандерою; ідеологію зросту, натільні сугестивний фаятний ідеї. Другий клубок нервів — Ярослав Карпачевич-хімік, чи ралше аальхемік, з ефемером свого волюся, але наче дитина, яку ніщо всюдюже, дядіно до нього промовляючи, його правий заступник. І Гнатівський, яка не може покрити погідною усмішкою нервових порухів руки, що безпастально скубає то рувке, то конярчик, і Ціганякий з характеристичним обличчям інтелектуально-неврестіка, і Черняк, який з'являється у своїй келій вої цілпави, з остраху, щоб його не втроїла смертоносним газом.

Чи не мали вони „досить“ причин ставати клубками нервів?! Погляньмо на інших їх товаришів: Мя-

Комуністична революція у Бразилії.

Стан облоги в цілім краю. — Військо перейшло до революціонерів. — Літаки і кораблі зділюють повстання.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 26. 11. ПАТ. З приводу революції, що вибухла 23 листопада в Наталю, Пернамбуко і Масейо, та мабуть поширяться і на інші стейти, досі вірні урядові, рада міністрів рішила домогаться від парламенту, щоб він завів стан облоги. Революто кермуєт комуністи, що хочуть перетягнути до революціонерів частину армії. Ця проба не повелась у Масейо, але в Наталю і Пернамбуко революціонери, підтримувані частиною місцевих гарнізонів, заволідали кількома важкими точками в цих місцевостях. На чолі революціонерів стоїть мабуть капітан Люї Карлос, діяльний член комінтерну, що недавно вернувся до Бразилії.

З Пернамбуко повідомляють, що вірна урядові артилерія бомбардувала передмістя Афагадос, що його зайняли революціонери

БУНТ ВІСЬКА.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 26. 11. ПАТ. Повстання не вдалося у стейтах Парагіба, Сергіне, Алягоас і Мінас Герасес. Міродатні кола заявляють, що в усіх Бразилії спокійно з виником Пернамбуко і Ріо Гранде, де влада зосереджує поважні сили, щоб зділути революцію. Революціонери мають у своїх руках місто Макагіба, біля Наталю. В Беляме і Ріо арештували багато комуністів.

Вночі в 23 на 24 листопада збунтувався 21-ий баталіон стрільців у Наталю. Революціонери, маючи перевагу над урядовими військами, заволідали містом. Влада вислала туди кілька летунських ескадр і воєнні кораблі.

В Пернамбуко збунтувався і заволідав містом 29-ий баталіон стрільців. Урядові війська і поліція опанували положення. В деяких ділянках бої ще тривають. Населення спокійне. Прийдуть туди мабуть летунські ескадри і воєнні кораблі.

Розправа за вбивство міністра Перацького.

СЕМІЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Нинішня розправа почалася в год. 11-й перед полуднем. На лаві підсудних засіли всі підсудні без поліцаів.

ДУХОВА ДЕПРЕСІЯ І ПОБУТ В ОДИНИЧНИХ КЕЛІЯХ.

На початку розправи обор. д-р Л. Ганкевич поставив внесок, щоби трибунал скасував теж відокремлення підсудних в одиничних келіях з уваги на психічний стан підсудних, які від довгого часу відокремлені. Одночасно заявив, що підс. Чорній перебуває далі в одиничній келії, хоч трибунал видав йому постанову в цій справі.

Предсідник Посемкевич заявив, що засягне в цій справі інформації в управі в'язниці.

Прок. Рудницький спротивився, щоби підсудні перебували спільно в келії. Навпаки, вимір справедливості вимагає того, щоби підсудні були відокремлені далі між собою і не могли узгоджувати зізнань. Зате не противиться, щоби їх розмістити з іншими в'язнями.

Трибунал скасував постанову про відокремлене розміщення підсудних у поодинокі келіях з тим, що вони не можуть спілкуватися між собою, щоби не могли порозуміватися зі собою.

Опісля предсідник звернувся до обор. Горбового із запитом, чи обстає при своїм відклику до трибуналу у справі відмови ставити питання підс. Качмарському. Цього питання предсідник не допустив тому, що підсудний не хотів заявлятися, чи буде зізнаватися по польськи. Обор. Горбовий піддержав свій внесок. По нараді трибуналу оголосив предсідник постанову, що вдержує заборону ставити питання підс. Качмарському.

ВІДЧИТАННЯ ЗІЗНАНЬ МИГАЛЯ.

Опісля предсідник ствердив, що всі підсудні, крім Мигалія, відмовилися зізнаватися по польськи, хоч польську мову знають і тому суд рішив відчитати їх зізнання. З черги відчитано зізнання підс. Мигалія, які він склав у суді в суботу, щоби з його зізнаннями могли ознайомитися всі інші підсудні. Відчитування зізнань тягнулося півтора години. Тому, що підсудні не складали ніяких додаткових вияснень, предсідник оголосив коротку перерву.

СУТИЧКИ ОБОРОНЦІВ З ПРЕДСІДНИКОМ І ПРОКУРАТОРАМИ.

По перерві в год. 14.30 перед трибуналом усталено дві мави з пляном частини Варшави, з вул. Фоксаль і сумезними вулицями. На вступі обор. д-р Горбовий вносить, щоби доповнити протокол переслухання підс. Мигалія та щоби за протоделати два питання оборонця до Мигалія. Предсідник звертає увагу оборонця, що має ще час на внески доповнити протокол, бо і так

ще неготовий. Пізніше обор. Горбовий заявляє, що підс. Качмарський устно віддав йому свою оборону і вносить, щоби його в цим характері суд допустив. Тому, що підс. Качмарський погверджує, що дав дрові Горбовому повноалясть до оборони, суд постановив допустити обор. Горбового, як оборонця підс. Качмарського. М-р Ст. Шлапак зголошується як оборонець Малюці і Чорній, що теж устно дали уповалження.

Суд оголошує постанову з відмовою допустити м-ра Шлапака оборонцем підс. Чорній тому, що існує яскрава суперечність між зізнаннями підс. Малюці і зізнаннями підс. Карпича з одного боку та підс. Чорній з другого боку. Обор. Шлапак хоче в цій справі говорити, але предсідник стверджує, що справа вже вирішена і не дає йому слова.

Предсідник заряджує переведення доказів зі свідків. Зазначає, що підсудні можуть робити заваги і давати вияснення щодо кожного доказу.

Обор. Шлапак ставить внесок, щоби трибунал переслухав свідка Льва Ярославського, за-присяженого перекладчика української мови і українського стенографа, присутніх на розправі. Вносить теж, щоби трибунал долучив до актів стенограму з розправи на обставину, щоби підсудні заявили, що хочуть зізнаватися та на обставину, що підсудні: Підгайний, Малюца і Качмарський відкликали свої зізнання, зложені у прокураторським додержанні й у свідстві.

Прокуратор Рудницький протинився, щоби допущено цих свідків, бо обставина, на яку їх мають переслухувати є безсумнівна. Щож торкається справи, що Підгайний та інші відкликали свої зізнання, то тільки підс. Підгайний перепачкував заяву, що частинно свої зізнання відкликає. Коли підсудні постачно заявляють, що не хочуть зізнаватися по польськи, то самі собі відбирають деякі процесові права. Вони повинні рішучо окреслити своє становище.

Тому, що обор. Шлапак підтримує свій внесок, суд оголошує таку постанову: Скружний суд, беручи на увагу, що внесок оборонця підс. Карпича має на меті нарушити правні приписи щодо судової мови; що у звязку з тим переведення доказу на обставину, що підсудні хотіли зізнаватися в мові, якої не можна допустити та що цей внесок позбавлений правної і доказового значіння, суд постановляє внеску оборонця не брати на увагу.

ПІДСУДНІ СИДЯТЬ У КАЙДАНАХ.

Опісля обор. д-р Ганкевич вносить відчитати з актів справи низку документів на ствердження факту, що підс. Лебедь пілий рік і 5 днів сидів у в'язниці в кайданах. Прок. Зелен-

Приємна та цікава лектура де збірка оповідань ВАСИЛЯ СОФРОНОВА ЛИПНЕВА ОТРУТА

Ціна: 1-40 зол., з пересилкою 1-70 зол.
Замовляти в Адміністрації „Діла“ Ринку 10.

ський залише трибуналові справу відчитання документів, про які згадав оборонець. Далі прокуратор стверджує, що підс. Лебедь та деякі інші підсудні дійсно сиділи у в'язниці в кайданах. Цей факт управильноє в'язничий регулямін та спеціальні обставини цієї справи.

Годі теж забувати — говорив прокуратор — що тут йде про вбивство міністра Польщі та що підсудні брали участь у терористичній змові. Тому годі дивуватися, що до них пристосували дозволени і законом передбачені засоби обережності?

Крім того побоювались, щоби підсудні не наложили на себе рук з уваги на те, що їм грозила велика кара. Тому ці засоби важливі не лише з огляду на вимір справедливості, але та кож для добра самих підсудних.

ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

(Телефоном від нашого кореспондента).

В суді товчється вічно справа мови. Є враження, що суд послідовно змагає до того, щоби не допустити підчас розправи української мови в якійнебудь формі, хочби при відчитанні деяких актів слідства, списаних по українськи. Відчитання сьогодні змісту зізнань Мигалія мали на цілі спонукати деякого з підсудних зірвати з тактикою мовчакки. Однак вони не зробило ніякого вражіння на підсудних.

Сьогодні прийшло до цілої низки сутічок між обороною з одного, та предсідником і прокуратором з другого боку: 1) у справі змісту зізнань Мигалія; 2) у справі поділу оборонців між підсудних; 3) у справі доказового поступовання щодо цілого акту обвинувачення, себто щодо тих закидів, які не торкаються безпосередньо вбивства мін. Перацького; 4) у справі сідження деяких підсудних довгими місяцями у слідчій в'язниці у кайданах.

Оборона старается вилловувати слабі точки акту обвинувачення, які нпр. обрахунок щодо віддалі Ворохти до Ясіні, справу довною суми Гнатківської за помешкання у Варшаві, справу т. зв. інструкції про характеристику і т. д.

Слід зазначити, що розправа в Варшаві ведеться щодо часу інакше, ніж це буває у Львові: починається розправу по год. 11. рано і це якої пів години є довга перерва. (Ік).

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ.

70)

ГМІНД.

ГАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗБИГІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ
У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.
Спогади зперед 20-ти літ.

XI.

ВІДВІДИНИ ПОСЛІВ І ГОСТЕЙ У ТАБОРІ.

„Гості прийшли, а рижки ще не екисли“.
(Нар. прятказка.)

Були й інші причини що спонукували засторонських людей відвідувати табори інтернованих і виселених, не лиш проста людська цікавість — відіти щось надзвичайне і невидане; Було в цих таборах у 1914 р. щось екзотичного, що притягало гейби якесь чиганські або індянські таборища — своєрідністю, а то й жахливостю життя. Людина нічого так не жадлива, як жадливостей...

Конечність обмеження в таборах життєвих вимог і особисті свободи, потягала за собою конечність обмежити відвідини сторонніх гостей. Проте охорона прав людини, яка у свому розвитку за XIX-ий вік допродавила до багатьох міжнародних установ і міжнародних конвенцій, яких метою була саме ця охорона, не давала

урядам воюючих держав тієї сміливості, яку витворили післявоєнні напружені відносини — відрізати такі таборища від усяких звязків із позатаборовим світом. Цьому противлялась: повага держав, яких амбіцією було явно засвідчити свій пошанівок для міжнародного права і міжнародних установ і — вироблена в цьому напрямі практика. А то існували міжнародні установи, які мали не лише право, але й обовязок такі таборища відвідувати і контролювати, як нпр. установка „Червоного Хреста“ або світова журналістика, на добрій олінії якої — не без причин — кожній воюючій державі багачко залежало. Також і посли до законодавчих соймів і парламентів із своєю необмеженою свободою критики державної влади, були вельми успішною перепонною, яка спинювала кожну владу та зажерливих виконавців твердих воєнних законів від капоної самоволі супроти безборонних таборових житців.

Не інакше було і в гміндівському таборі.

Формально на кожні відвідини табору треба було мати приписану перепустку, яку видавало міністерство або намісництво; деякі посли мали такі перепустки постійні. У практиці, майже кожні відвідини залежали від доброї волі таборової управи. Уявити собі не можна, кілька людей діставалося до табору зовсім без ніяких

перепусток, та бувало, що й із справедливими перепустками годі було туди дістатися. Грізний вираз „епідемія“ був сильніший від найсильнішої перепустки і він не раз ставав управи у пригоді, хоч пошести не було..

Частими, так сказатиб, правильними відвідувачами табору від уряду були високі урядовці: віденського намісництва і міністерства — граф Кастель і д-р Галіяма, приділені до гміндівського табору; та д-р Кольгубер, санітарний шеф, що був начальним керманцем лікарської опіки і таборового шпитальництва. Вони відвідували табор безліч разів; приїздили явно і потайки, ділово і приватно. Годі не признати, що в рямах тодішніх приписів, займалися вони табором пильно і вразу куди більше для табору виявляли помірної вирозумілості, ніж безпосередні таборові керманці, що бязко оглядалися на передні і задні колеса.

Інакше — посли. Вони приїздили до табору часто як відпоручники Посольського Клубу, то як заступники „Загальної Культурної Ради“ або „Допомогового Комітету“. Із власної охоти приїздили зрідка; звичайно зивали їх виселенці для ради і заради, а було, що й управою табору, коли йшло про якийсь більший заколот у таборі або бешкет, спрчиненний безліччо обмежень щодо репаратрїцій. (Далі буде).

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ АДМИНІСТРАЦІЯ:
 Львів, Ринков. ч. 12 II. пов.
 Кошто Ноціціала 144-322.
 Адреса для телеграм:
 „Діло“ Львів.
 Головний Редактор прий-
 мав від 11—12 год. перед-
 полуднем.
 Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
 Місячно 5-00 зод.
 Чвертьрічне 18-00 „
 Піврічне 30-00 „
 Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ:
 В Америкі 1 долар, Фран-
 ції, Голландії, Бельгії 20 Фр.
 Фр., Чехословацкині 30 ч. к.
 — в усіх прочих краях по
 750 зод.

Телеф. Редакції: 29-01
 Друкарні: 29-02
**В СПРАВІ ОГРОШЕННЯ
 ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИНІ-
 СТРАЦІЇ**
**ЦІНА ОДНОГО ПРИКРЕПКА
 20 сот.**

„Просвіта“ — до рідного громадянства

УСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ!

Пригадуємо, що місяць грудень — це місяць „Просвіти“, що 8-го грудня — це один із найясніших днів у нашій історії, бо день народин „Просвіти“.

А від тої благословенної хвилини мишає са ме 67 років важкої, ідейної, велетенської праці над національними освідомленням, над економічними дивигненнями, над організуванням, над освітою, над вихованням українського народу! Ми всі глибоко пробиті тою правдою, що в „Просвітою“ звязане наше минуле, наше недавнє минуле, з „Просвітою“ вяжемо й наше майбутнє.

Великі дла за Нею, а ще ольши, тяжчи я від повдальніші перед Нею.

Кожна закутина нашої країни жде праці „Просвіти“. До неї вяжликує кожна хвилища. Попри давні шораз-то нові потреби ждуть за спокоення.

Праці і праці! Праці щоденної, систематичної, організованої, доцільної — ждуть мільони.

А дати П наказує „Просвіті“ не тільки серце, але й розум.

Освіта й виховання — цеж підстава всякої праці, запорука всяких успіхів, цеж камінь угла тривкої національної будови.

Отже розуміємо вже добре всі. І українське громадянство допоможе „Просвіті“ і морально й мاتهїально сповнити це велике завдання, за що відповідаємо всі громадою і кожний зокрема перед історією, перед нацією, перед власним сумлінням.

У сповненні цього національного обовязку ніщо не спинить нас!

І все українське громадянство це ділом докаже. Для життя й розвитку наші дасть праці і потрібний гріш.

За ГОЛОВНИЙ ВИДИЛ Т-ВА „ПРОСВІТА“ у Львові:

Др Іван Брик, голова.

Микола Дужий, секретар.

Загострення боротьби з релігією в Совітах.

„Слово“ орган православної митрополії, подає (ч. з 24. XI), що комсомольська організація гультської фабрики зброї перевела серед своїх членів анкету про відношення до релігії. 40 відсотків молоді вернуло анкету невиконаною, 33 відсотків відповіли, що питання релігії їх не цікавить, а 27 відсотків мужно заявили, що тяжкують релігійні практики. Серед старшого робітництва і громадянства відсоток віруючих значно ольший та все зростає.

Цей аріст вірних в умовах, коли релігію уряд явно переслідує, почав поважно сепокітні

комуністичну владу. Тому дають в 1. січня 1936. р. вийти нові гострі розпорядки щодо релігійних звязків. Усі святині, тепер відкриті, треба буде вичовно зареєструвати в Комсомольських інститутах справ. Ніяких нових святинь не вільно буде будувати. Богослуження можна буде відірачувати лише в замкнених будинках-святинях. Ніяких публичних дискусій на релігійні теми, читання чи коментування релігійних книжок не вільно буде відірачувати.

Ці розпорядки будуть відноситись до всіх релігійних звязків, отже й до всякого роду сект.

Високе відзначення ген. Кондиліса.

АТЕНИ, 27. 11. ПАТ. Король прийняв учора ген. Кондиліса і Теотокіса. Ген. Кондиліса, голову уряду, що в понеділок склав димісію, король прийняв в 11. год. Аудієнція тревала більше як півгодини. Коли Кондиліс вийшов з корольського замку, заявив журналістам, що предложив королеві свої оціні про політичне положення. Між ін. він сказав, що вважає доцільним

розвизати національні збори та створити сильний уряд, що міг би вдержати лад і спокій аж до виборів нового парламенту. Підчас аудієнції король особито вручав генералові найвище грецьке відзначення великий хрест ордену Спасителя.

В год. 15-її король прийняв Цотокіса, міністра закордонних справ в уряді Кондиліса.

Основи британської політики.

ЛЬОНДОН, 27. 11. ПАТ. На щорічній сесії корольського інституту досліду міжнародних питань міністер Самуель Гор вигосовив таку промову: „На мою думку британська політика опирається на: 1) глобілок митровим інтежтаті; 2) поміркованні поглядів і змаганні до вирівняння всіх ріжниць поглядів і оорів і 3) на сподути ре-

лістичного підходу до потреб і ідеалістичною вірою у поступі людстві. Тому виминучим було те, що британський наряд найде в Лібі Нації сильний і живий організм договору, що відповідає його інтежтатом з митровим змаганням та що підтримує тиме стоеування цього договору при вирішуванні всіх питань новочасного світа.

Італія має власну концепцію

розвизати африканське питання.

РИМ, 27. 11. ПАТ. Вірджінію Гаїда полюбавучи у „Джорнале д'Італія“ з „Девалі Телеграфом“, заперече оціню, будчи би Італія хотіла звичити своє дотеперішнє становище та тепер узяти на увагу вереснєві предложения мін. Гора

у справі лішого і справедливішого розподілу сирівців. Ніякі претензії на претензії, лише Гаїда не можуть змініти ліній поведінки Італії, що має власну концепцію розвизати абісінський справи.

Політичне вбивство у Совітах.

22. п. м. вбили у Саратові студента Миколу Кузьмєцова, кореспондента „Комсомольської Правди“. Автор телеграми повідомляє, що вбив його теж студент Віктор Литвинєнко (українець), що його за „шовінізм“ викинули з ком-

сомолу та віддали під суд. Литвинєнко вбив Кузьмєцова за те, що в кореспонденції виявив його вчинки. Студент Саратовського Інституту за вічу домагалися карі смерті для Литвинєнко. (Р.)

НАЙЦІКАВІША КНИЖКА НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ

Ірине Вільде

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

208 сторінок.

Замовляти в Адміністрації „Діла“. Порто 30 сот.

Ціна 1.50 сот.

За ліквідацію „четвертої бригади“.

Відомо, яку рішальну роль мали у відбудові й розбудові сучасної польської держави польські добровольчі військові формуції в історично-назвою легіонів під проводом полк. маршала Пилсудського. З них створено оцісля основні кадри теперішньої польської армії, у якій легіон: старшини заняли й займають досі найбільше відповідальні місця. Елітою легіонів була перша бригада, що дала не лиш ідеологічний напрям новому польському військово-державному руху, але й людей до його виконання. Головно її члени перевели травневий переворот у 1926. р. і вихнули Польщу на новий шлях, по якому вона йде і досі до назначеної мети — дотластости й омилоїтці держави.

Військові старшини з першої бригади штего нів, хоч і залили майже усі найважливіші чи дуже важні місця у військовій організації, у внутрішній цивільній і в дипломатичній службі, таки не змогли захопити й обсадити усі важливі пости в державі. І тут знайшлися союзники, що їх у цьому вдержали. Зробила це „четверта бригада“.

Таку „четверту бригаду“ мали і ми у недавній звязовій боротьбі в Великій Україні у виді так званих безрєзєвих („мартових“) українців, що чуючи важку, шмарою надишли у рісєсєнські ряди давних, свідомих українських діячів. Не звязали до цього часу ані ідеологічно як типові малороси, ані організаційно з нашими дотеперішнім національним життям, без якією української національної і державницької традиції, не могли вони творити і не створили сильного хрєсєнного стовпа нашого державного організму, який головно і з цієї причини мусів завалитися. Трагічного положення не врятуєв легіон галицьких Усєусєв, створений на теренах колишньої Австрії до боротьби з Москвою з аналогічними завданнями, як легіон Пилсудського єуніони Польщі, ані оцісля корпусу Січових Стрільців, у якому рішачая відіграли передову роль. Не було у нас першої бригади і не мали ми — на жалі — надійного творця її організації, як його мав польський легіон в особі Пилсудського. І не „дикі клубки, хитрі волюхи, чорні угри і голодні поляки“ — як колись в історії скаріатризував наших сусідів євпш літосєєць — завдали нам смертельний удар, але завалила нас інша власна „четверта бригада“, ажложена зі сорокатих людей — лівих червоних і правих чорних. А сучасні добрі сусідів використали тільки нашу неміч і нашу руїну, що її вона принесла.

Але вертїємось до „четвертої бригади“ в Польщі. Після відомого травневого перевороту вєзда у Польщі опинилася в цілости в руках марш. Пилсудського і його найближчих співробітників. Зразу не було їх багато. Не було кому обслуговувати всі колїсєцєта державної машини. З konieczности треба було брати людей, що опалили під руку. А таких у поляків було доволі. Були вони у „четвертій бригаді“, яку заповняли вєзєт „Überläufer-и“ з інших польських політичних таборів від крайнього радикал-крикуєв й демагога Саломія до консервативного дєвїлємєта Януша Радзівїла. Знайшлися там і євїлієтї і лє-

П о с и л а й т е п е р е д п л а т и !

Розправа за вбивство міністра Перацького.

СЕМІЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

(Домінчення).

Обор. д-р Л. Ганкевич, наводячи до слів прок. Зеленського, що справа йде за вбивство міністра, заявляє, що нема р-рнині: якщо йде про життя людини без огляду на те, чи вона є міністром чи звичайною сірою людиною.

Прок. Зеленський підкреслює з натиском, що оборонцем сірою людиною є представник прокураторського уряду, не оборонець. У цій справі йде не тільки про вбивство міністра, але теж про юридичну організацію. Шок торкається за безпеки підсудних, слід ствердити, що прийняті міри були згідні з обов'язувачими постановами регуляміну.

СУТИЧКИ ОБОРОНИ З ПРЕДСІДНИКОМ ЗА ЗАКОВУВАННЯ ПІДСУДНИХ У КАЙДАНИ.

Опісля обор. м-р Шлапак в імені Карпинця ставить внесок відчитати декілька документів з актів справи, допустити доказ зі свідка аспіранта Квезинського і відчитати протокол переслухання підс. Карпинця з актів окружного суду у Львові на обставину, що теж підс. Карпинець сидів у в'язниці в кайданах.

Предсідник стверджує, що трибунал уже вирішив справу деяких підсудних, які сиділи в кайданах у в'язниці і тому цієї справи не можна виводити вперше.

Обор. Шлапак відкликається до рішення трибуналу. Предсідник по нараді оголошує постанову трибуналу, яка затверджує рішення предсідника.

Обор. Шлапак говорить далі про допущення до актів справи стенограму з розправи. Однак трибунал залишає цей внесок без розгляду.

ПІДРУЧНИК ПРО ХАРАКТЕРИЗАЦІЮ І ПЛАН ОКОЛИЦЬ МИКУЛИЧИНА ТА ЯСІНІ.

Опісля обор. д-р Л. Ганкевич ставить декілька внесків, між іншим про долучення до актів справи підручника про характеристику, про що вгадує акт обвинувачення, на доказ, що тут йде про підручник до характеристики на сцені.

Прок. Рудницький прилучився до внеску оборони казати, що спеціальні підручники про характеристику для конспіраційних цілей не існують. Тому не відомо теж проти кого цей доказ може звернутися.

Обор. д-р Ганкевич вносить теж долучити до актів справи карту околиць Микуличина та Ясіні, щоб ствердити, що підс. Рак не міг перейти такої віддалі в такій короткій часі, як про це вгадує акт обвинувачення. На ту саму обставину покликую на свідка дра Маєвського зі Львова, провідника Татшанського Т-ва. Вносить теж долучити до справи посвідку дирекції державних залізниць зі Львова у справі розкладу їзди покладів на вгаданій відстані в часі від 15. червня до 10. серпня 1934 р.

ДАЛЬШІ ВНЕСКИ ОБОРОНЦІВ.

Трибунал рішив долучити до актів справи підручник про характеристику. Зате відкинув внесок про покликання на свідка д-ра Маєвського тому, що внесок зголошено вже по речниці.

Обор. д-р Горбовий ставить внесок покликати на свідка управителя Академічного Дому у Львові Гриця на обставину, що підс. Бандера перебував у Львові в часі від 11. квітня до 1. червня 1934 р.

Прок. Рудницький прилучується до внеску оборони покликати на свідка п. Гриця і д-р учти, щоб слідчий суддя переслухав св. Гриця під присягою.

НЕВІДПОВІДАЛЬНИЙ СВИДОК ОБТЯЖУЄ ПІДС. ЗАРИЦЬКУ.

З черги обор. д-р Павенцький вносить переслухати декілька свідків на обставину, що Броніслава Коциньська, яка обтяжила своїми зізнаннями підс. Зарицьку, є невідповідальна і була вже судовою карана. Тому її зізнання не заслуговують на віру. Далі оборонець вносить покликати на свідка слідчого суддю зі Львова д-ра Валітурського.

СПРАВА ВБИВСТВА БАЧИНЬСЬКОГО І БАБІЯ.

Обор. д-р Павенцький заявляє, що хоч трибунал вирішив уже питання про вилучення усіх справ, які не торкаються безпосередньо вбив-

ства мін. Перацького, проте на судовій розправі розглядається далі цілу низку фактів, які не мають ніякого зв'язку з убивством міністра. Тому оборонець ставить формальний внесок, щоби трибунал обняв усі ці факти (вбивство Бачинського і дир. Бабія та пльоване вбивство ком. Кособудського) теперішнім актом обвинувачення.

РЕПЛІКА ПРОКУРАТОРІВ.

Прок. Рудницький протриває цьому внескові з причин, передбачених законом про карну процедуру. Годі влучити ці справи, які ділилися у Львові, з фактичних і правних причин. У цих справах ведеться окреме слідство. Акт обвинувачення агадав про ніх, щоб зіспрувати діяльність ОУН у Львові.

Прок. Зеленський стверджує, що у справі відповідальності Коциньської складала внески вже в ході слідства. Суд рішив звернутися до управи львівської в'язниці з запитом, чи і чому Коциньську помістили в заведенні для умов божовельних. Прокуратор спротивився цьому внескові оборони, бо зізнання Коциньської не можуть мати впливу на устійнення вини підс. Зарицької. Прокуратор протриває теж переслухання як свідка слідчого судді Валітурського, бо тут йде про приватні заваги судді, а це для справи не має ніякого значення.

Обор. д-р Павенцький мотивує свій внесок у справі притягнення підсудних до відповідальності за факти, які безпосередньо не стоять в ніякому зв'язку з убивством мін. Перацького.

ЩО СКАЗАВ СЛІДЧИЙ СУДДА ДО ПІДС. ЗАРИЦЬКОЇ.

Прок. Рудницький ще раз повертається до внеску оборони про переслухання як свідка судді Валітурського і заявляє: Часто буває, що слідчий суддя переслав справу до прокуратора з внеском пропінити слідство. Однак прокуратор зладжує акт обвинувачення. Бувають теж випадки, що підпрокуратор заявляє своїй владі, що є проти зладження акту обвинувачення, а проте начальна влада каже йому зладити акт обвинувачення. Ці офіційні заяви не мають значення і не можуть бути доказом у цій справі.

Як виходить зі слів обор. д-ра Павенцького суддя Валітурський мав сказати до підс. Зарицької, що він вірить, що підсудна не знала ким був Маєвський, бо конспіраційні огляди не дозволяли їй про це знати.

ТРИБУНАЛ ВІДКИНУВ УСІ ВНЕСКИ ОБОРОНЦІВ.

По нараді трибунал відкинув усі внески у справі свідків, долучення актів львівської прокуратури у справі Коциньської та в справі судді Валітурського. Трибунал відкинув теж внески у справі обоплення актом обвинувачення інших справ, які не є зв'язані з убивством мін. Перацького.

ПРЕДСІДНИК ВІДБИРАЄ ГОЛОС ОБОРОНЦІВ.

Адв. д-р Павенцький як оборонець Климишина заявляє, що до цього підсудного теж застосували якнайдалші засоби осторожності. Предсідник вдирає голос оборонців, бо ця справа трибунал уже поладнав.

ПЕРШІ СВИДКИ. — ВБИВСТВО МІНІСТРА І ПОГОНЯ ЗА ВБИВНИКОМ.

По кількоххвилях перерви трибунал почав переслухувати перших свідків.

Три з них, а саме: Йосиф Зайонц, вояцький „Товариського Клубу“ при вул. Фоксаль, де вбито мін. Перацького, Станислав Вітульський, шофер мін. Перацького, Іван Давда, кельнер у „Товариському Клубі“ опісують згідно з актом обвинувачення вбивство мін. Перацького, втечу вбивника і погоню за ним.

Са. полк. д-р Соколовський опісуює хід операцій раненого мін. Перацького і смерть від урану крові.

Свідки: Дадас, сторож „Товариського Клубу“, поліцаї: Бачинський та Обремівський опісують — теж згідно з актом обвинувачення — погоню за вбивником міністра, вигляд вбивника та його одіна.

На цьому перервано розправу в год. 6.50 вечшом до середи.

Найбільший вибір
ЖІНОЧИХ МАТЕРІАЛІВ
НА ПЛАЩІ ТА СУКНІ
поруває по низьких цінах фірма
ANTONI UBERA
Львів, Галицька ч. 10. 12-20

Восьмий день розправ.

СВІДОК, ЯКИЙ НЕ ПРИГАДУЄ СОБИ.

Розправ в середу почалася в год. 10.35 перед полуднем від переслухання св. Станіслава Кусьмерського, сторожа. Свідок оповідає, що критичного дня, себто 15 червня 1934 р. пішов коло год. 10^о на вул. Фоксаль ч. 3, де прямишується „Товариський Клуб“, до напружен паркану. Бачив, як хідником вул. Фоксаль, попри доми з паристими числами, проходжувався невідомий мужчина, читав „Кур'єра“ і придержував лачку під пахою. Коли свідок глянув на нього, цей мужчина відвернувся. На вул. Фоксаль бачив його двічі. На внесок прок. Зеленського суд відчитав частину зізнань свідка, які він склав у слідстві, з яких виходить, що свідок бачив цього мужичува трічі. Свідок протриває свої враження зі слідства і пригадує собі, що дійсно бачив цього мужичува трічі. Був це бльондин, круглолиций, убранний в зеленцоватий плащ і ясні капелюх.

ТАЄМНИЙ БРУНЕТ.

Коло полудня свідок бачив по протилежній стороні вулиці іншого мужичува, брунета. Чи ці два прржожі порозумілися зі собою, свідок не бачив. Коло год. 3^о свідок бачив мін. Перацького, як висідав з самоходу. Тоді не бачив нікого, щоби хтось йшов за міністром до кля'бу. По трррх стрілах свідок бачив, як якийсь мужичина вийшов з брами псевліанним кроком, а по хвилинні почав бігти. Свідок його не придержував, бо не знав, що сталося. У погоні не брав участі.

ПІДС. КАРПИНЕЦЬ... ТАЄМНИЙ БРУНЕТОМ.

На питання прок. Рудницького, чи вхто з підсудних не пригадує йому одяго з тих двох людей, які крутилися на вул. Фоксаль, свідок відповідає, що підс. Карпинець пригадує цього мужичува брунета, який ходив по вул. Фоксаль попри доми з паристими числами. Пізнав його по колірї волосся, очей і по зрості.

У зв'язку з тими зізнаннями обор. м-р Шлапак ставить внесок, щоби трибунал ствердив з актів справи, що підс. вбивство мін. Перацького підс. Карпинець сидів уже в арешті. Предсідник заявив, що цей факт устійняє з актів. Одночасно звернув увагу підсудним, щоби не розмовляли зі собою, бо усуне їх зі сали.

ХОЛОДНОКРОВІВІСТЬ УБИВНИКА.

Свідки Вікентій і Казимир Кухарський опісують втечу вбивника при вул. Шнгля. Там св. Вікентій Кухарський забіг утікачеві дорогу, але цей побіг на вулицю і минав свідка. Після того свідок вернувся до хати й оповів про все братові Казимирові. Цей вийшов на вулицю і заважив, що з дому ч. 5 при вул. Окуньків вийшов мужичина, високого росту, з темним волоссям, без плаща і капелюха і спокійним кроком пішов у напрямі бібліотеки Красинських, себто у протилежнім напрямі, де стояла юрба людей і де шукали за вбивником. Свідок був віддалений в д цього мужичина кошо 20 кроків. Обмінявшись кількома словами з братом пішли вслід за цим невідомим мужичиною, але змінив їх його кам'яний спокій та відмінний ксрір одня. І тому оба ці свідки втратили підозріння, будьтоби цей мужичина був убивником. Опісля затримав обох цих свідків шфер команданта поліції, щоби склали висясення. Св. Вікентій Кухарський пізнав плащ Маєйка на основі коліру і довжини, який йому на внесок прок. Рудницького показав предсідник. Опісля пізнав теж з поліційної фотографії Маєйка як того мужичину, який критичного дня втік. На внесок прок. Зеленського трибунал ствердив, що у травні ч. р. цей свідок розпізнав Маєйка в більшою певністю на основ приватної фотографії, яку вайшли при ревізії.

На домагання оборони свідок опісуює вигляд утікача, кажучи, що його лице було втомлене довгим бігом і було червоне.

ЯК УТІКАВ УБИВНИК МІН. ПЕРАЦЬКОГО.

Свідок Болеслав Філіпок, пост. П.П. був у критичній хвилині випадково на вул. Коперника. Далі оповідає, як він прилучився до погоні за вбивником. Втіканого вбивника окреслює як чоловіка високого яких 170 см., велоспортданого, худощавого бльондина, в зеленому пла-

СЬОГОДНІ КІНО КАСІНО.

Хто хоче всімітися і забути про тяжкі часи та знизку платні, хай іде сьогодні на прем'єру найвеселішої і найкращої комедії п. з.:

„Його Величність Шофер“

В гол. ролі Е. Бодо, І. Беніта, А. Фертнер.

Початки сеансів в год. 3.30, 5.30, 7.30, 9.30.

ці, з голою головою. У слідстві з фотографії не розпізнав, але рішуче пізнав плаш. Суд стверджує, що у слідстві свідок безсумнівно розпізнав цього мужчину по цій низці прикмет. Свідок визнає, що рішуче його не пізнав, бо тільки кинув на нього оком.

Прок. Зеленський вносить, щоб свідкові показати знімку. Свідок стверджує, що пізнає його по волоссям формі голови. На запит обор. Ганкевича свідок визнає, що втікач не лише мусів перебігати зорі робітників. Пригадав собі, що був там якийсь старшина, але він зійшов багато пізніше.

З черги знімає свідок Софія Бандурська, жінка сторжа дому при вул. Окуляк ч. ба. Бачила мужчину блондина без капелюха і плаща, в чорнім уборі, що йшов до друкарні. Мав червоне лице. Коли глянула на нього, то він не вилітав їй підозрілим.

Св. Карлові Бартлеві, тайному агентові слідчої поліції д. р. у вул. Фоксаль і Коперника, де мабуть виконали якийсь замач. Докладно описує як обізлив терен замаку та як довідався, що має шукати мужчину без капелюха. Придержав двоє підозрілих та вернувся на місце випадку, де доручили йому привести ревізію в домі при вул. Окуляк ба. З дозором пішов на найвищий поверх, де біля входи спостеріг плаш. негайно перевів ревізію та найшов якийсь білет і давкопіркову стяжку. Бару не пригадав собі. На запит прокуратора свідок відповідає, що дім при вул. Окуляк ба має другий вихід замкнений та третій через скляну, з якого користали льокатори за згодю власника, але той цей вихід був замкнений.

На внісок адв. Павенцького суд стверджує, що свідок у слідстві ззнав, що плаща не ревідував. Свідок визнає, що це могла бути помілка в протокол.

Адв. Шапак вносить, щоб переслухати як свідків особи, що переслухували свідка Бартля. Прок. Зеленський противиться цьому внеском. Суд по нараді оголошує постанову, що не бере на увагу внеску оборони.

Свідок Теодор Нєрєвич, пост. П.П. не вносить до розправи нічого нового, подає тільки, що на вулиці двох хлопців передало йому дві луски від револьверу.

Після з'явнань цього свідка предсідник загляв перерву.

По перерві в год. 1.45 предсідник ствердив, що деякі підсудні повольять невідповідно. Тому трибунал муситиме змінити розпорядок про відокремлення підсудних і розмістити між підсудними поліцаїв.

З черги склав дуже обемисті вєзнання св. Йосиф Пйонткевич, інспектор поліції. Коли 15. червня 1934 р. вернувся до дому в год. 5.30 пополуноді, довідався, що за ним шукала команда поліції. Від дижурного старшини довідався про атенгат на мін. Пєрацького і про втечу вбивника на вул. Шигля. Свідок перешукав забудування св. Казимира і дійшов до переконалия, що вбивник не міг там скритися, бо забудування огружає паркан, високий на 3 м., обведений до того ще кільчастим дротом і вбивник не мав часу, щоб туди дістатися. Опісля пішов з ком. Пшигодою на вул. Окуляк і кавав перешукати шє рва основно дім під числом 5. Звідтіля ком. Пшигода приніс плаш, зеленкуватого коліру. В лівій кишені цього плаща знайшов свідок ганчірку з матері плаща, кусник пуделка від сріників, 2 спинки від сорочки та якийсь білет. Вивернувши кишеню, знайшов ще жовто-блакитну стяжку. Присутні тоді поліцаї ствердили, що найденний білет давав змогу сідати на кріслі у публічній городі. Опісля склав звіт начальникові відіу безпеки міністерства внутрішніх справ Кухарському. Тоді довідався, що вбивник покинув при вул. Фоксаль капелюх і якийсь прахунок. Опісля свідок розмовляв при вул. Окуляк в мешканцями, які там вийшли. Від Вікентія Кухарського довідався, що його брат схопив навіть утікача, але цей відпустив його і поїб даді. Про найдення плаща свідок повідомив прок. Рудницького і від нього довідався, що вбивник покинув бомбу і капелюх.

ЧОМУ НЕ ВИБУХЛА БОМБА*

Бомба була обвинена в білій папір друкарні Гавєського, перевезаний гумкою. Розпакувавши побачив текстове пуделко від лістонок.

Бомба складалася з бляшаної пушки, в якій був валець з пікриновим квасом і ручкою. З доручення прокуратора свідок пішов до цигар делі, де з пор. Вайсом розбирав запальник. Виявилось, що це була ампулка з азотовим квасом, крім того був цукр і хлоран потасу. Запальник діяв за півтора секунди. Коли азотовий квас розлився на цукор повставала висока температура і тоді настував вибух. Конструкція бомби була така, що треба було збити ампулку з азотовим квасом. Бомба не могла вибухнути тому, що всі частини запальника були відокремлені парафіною і гумою, що склало вало можливість натиску. Ампулка з азотовим квасом сходиться з толоком, який теж був добре ізольований парафіною. Якби справник був ударив рукою по запальнику бомба вибухла би.

ПЕРША КОНЦЕПЦІЯ ПРО ВІВІСТВО ОУН.

Опісля свідок вернувся до „Товариського Клубу“ і тут перед членами уряду з прем. проф. Козловських висунув концепцію, що вівіство мін. Пєрацького виконали кола з ОУН. За цією концепцією промовляли такі технічні моменти: підготовка і виконання ата-спату, стріл заду до міністра і втеча справника. Знахідка жовто-блакитної стяжки, білет на крісла у публічному городі і опакувальна точка у фірмовий папір фірми Гавєського, яка знаходиться недалеко двірця, виступили свідками згодом, що вбивником був хтось приїзний. Крім того конотрукція бомби пригадала бомби, відомі свідкові м. ін. зі замаку на Східні Торгах. Крім того був ще політичний момент. Свідок довідався від прем'єра, що мін. Пєрацький відчас своєї подорожє до Галичини вів розмови з представниками українського громадянства. Ці промови мали докінчити у Варшаві. Міністер опредєлєвості Міхалевський привєв про концепцію і доручив свідкові кермувати технічною сторіакою слідства.

2. липня 1934 р. перед відїдом до Тружавця свідок дістав телеграфічну вістку від Гліцен; штайнової, що в неї мешкав цілий місяць молодий мужчина з львівським акцентом. Опісля в команді поліції зїзлава, що цей мужчина пропав безслідно 15. червня. Від нього дістала картку в Глині, а коли відписала під поданою адресою, виявилось, що він там не мешкає. Цей мужчина являвив зв'язку і документи тожності на прїзвище Сваричевського. Його відвідував молодий мужчина і студентка. З фотографії в команді поліції Гліценштайнової зїзлава, що Сваричевський в саме Лебедь, якого схопили у Німєччині.

На питання оборонці свідок визнає, що його концепція про вівіство мін. Пєрацького українцями, еродилася тому, що він зняв (мабуть з прєса) про поширення терору поза чєсто українськї етнографічнї мєстї. Цей терор мали спосувати не тільки супроти уряду, але також супроти представників українського громадянства, які ведуть переговори в полянках. Свідок увєв час поклякується на „Сурму“ та інші подібні органи.

Обор. др Л. Ганкевич ставить свідкові цілу низку питань щодо інформації, які дістав від прохожих ком. Пшигодо, між іншим про якогось старшину. Свідок визнає, що про старшину довідався від поліцаїв Бєгінського і тому здогадується, що це був спільний вбивника передячений за старшину. Оборонець запитує, чи ОУН вже в червні 1934 р. могла знати про подорож мін. Пєрацького до Галичини, якщо вона таємно відбулася в травні 1934 р. Предсідник відхилив

це питання, а внаслідок відклику оборонця трибунал затвердив його.

Далі св. док стверджує, що бомба зі Схід. Торгів була того самого типу, що варшавська.

Обор. др Л. Ганкевич вносить переслухати інсп. Сітковського і ком. Пшигеду на обставину, хто це були ці три інформатори, які ввели поліцію у блуд показуючи фальшиву дорогу втечі вбивника. Вносить теж зарєквірувати акти з процесу Біди і тов. у справі бомби на Східних Торгах, щоб ствердити, що та бомба була виконана у Німєччині зовсім наکشє, ніж варшавська.

Прокуратор спротивився цим внескам, а трибунал по нараді відхилив їх.

ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА

(Телефоном від нашого кореспондента).

Варшава, 27. листопада 1935.

Перша половина сьогоднішньої розправи — це була довга черга свідків возних, сторожів, шоферів, поліцаїв і поліційних агентів, які оцінювали обставини втечі вбивника та погоні за ним. Можна було при їх зїзнаннєх заважити те саме явище, яке відоме при всіх процєсах, а саме, що з кількох осіб, які бачать ту саму подію, кожний представляє її інакше. Нетільки нинішні зїзнання поодиноких свідків р'яжнілися в подробицях між собою, але і ті самі свідки інакше де що зїзнавали тепер ніж у слідстві. І тільки оборонці мусїли висновувати підозніби, що не зїзиди проходило без сутічок. Зрештою, ці подробиці досить неїкаві: чи адоганний вбивник був у капелюсі, чи без, чи тримав револьвер у руці, чи ні, чи йшов чи бг, чи поліційний свідок перешукував плаш, чи тільки йому здавалося і т. д.

Навіть інспектор з головної команди поліції у Варшаві Пйонткевич, відомий з інших процесів ОУН, не згадував у слідстві про найдені у плаці Мацейка округки тютюну, а тепер пригадав той нещасний тютюн і оборонці очевидно що подробицю негайно підхопили.

Можна зарєструвати тільки один веселий момент, а саме коротку „дискусію“ між оборонцем дром Л. Ганкевичем і одним поліц. свідком, в якій виявилось, що свідок визнає слово „катєгоричний“ у шїлком фальшивому розумінні.

Зрештою цікавіші були тільки зїзнання згаданого інспектора Пйонткевича, що перший поставив тезу про авторство ОУН у варшавському атєнґаті і переслухав Гліценштайновою, що вперше навела поліцію на слід Лебеда і Гнатківської. Оборонці старалися висвітлити справу таємничого старшини, що звертав погону на фальшивий шлях, таємничого учасника погоні на фіякрі з револьвером у руці, а також перевірки оскільки найдена у Варшаві бомба рїжнілася від бомби, що вибухла колись на львівських Східних Торгах, але предсідник частину цих питань відхилив, а дотичні внески відкинув. Те саме торкається виснаження, поскільки вівіства мін. Пєрацького могли доконати польськї націоналісти т. зв. ОНР.

Пересторога, з якою двчі предсідник звертався до підсудних, щоби поважно шоводились, торкається по суті Лебеда і Гнатківської, які видно мають кращу тему до розмови і веселости, ніж ця тема, якою займається суд.

Сьогодні розправі прислухувався короткий час відомий французський політик, колишній міністер освіти Де Монєй.

(ік.)

Скликання сойму та сенату.

Зацувати, що в кінцем цього місяця появитьсє декрет прєзидєнта Польщі про обликання сой-

му та сенату на надзвичайну особі. Сойм зїбраєсє би 3. або 5. грудня.

Італійці відступили з Макале.

ПАРИЖ, 27. 11. ПАТ. Аває повідомляє з Лїондоту, що згідно з інформаціями Райтера з Адіо Асебєк урядові джерєла подєють, що італї-

ськїй гарнізон покинув Макале і відступив у напрямі Адіґрату.

Італійці перемогли раса Десту.

ПАРИЖ, 27. 11. ПАТ. Аває повідомляє в Рїму: Ген. Граціанї переміг військє раса Десту в Сомалї. Ця перемога окрїпила положєння лївого крилєв італїйськєх військ. Італїйськє дєржавє

неможливила виконати шлях раса Десту, що хотів перервати комунїкацію між італїйськими військами. Вислід битви подїлав пригноблючу прєстан військє раса Десту.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринка № 10. П. пош. № 504060. Конто пош. швейц. 147322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполудня. Рукописів не звітруется.	ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 500 зол. Чвертьрічно 1800 — Піврічно 3600 — Річно 6000 —	Телесф. Редакції 20-11. Друкарні 29-24. В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИНІСТРАЦІЇ ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.
	ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. Фр. Чехословацьки 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7-50 зол.	

Вийшли з Берези Картуської.

В неділю 24. листопада вийшов по 6 і пів місячному побути в Березі Картуської Роман Стець, студ. прав в Городка. Тоді теж перевезли з Берези Картуської до слідчої в'язниці у Стрию Ярославна Пришляка, який пересидів у Березі 6 місяців.

Причини італійських невдач у Східній Африці.

ЗАВЯТА БИТВА.

Німецькі джерела повідомляють з Асмари, що на сомалійському фронті була поважніша битва між тубильними італійськими відділами і військами раса Дести. Ця битва відбулась 100 км. на північ від Дольо, в місцевості Ляма Шілінді. Абіссинці хотіли оточити італійців, що наспівали в районі Джуфа. Після кількохгодинної кривавої бітви абіссинські війська з поважними втратами відступили.

ЧОМУ НЕГУС УБИВ КОЛИШЬНОГО ЦАРЯ?

РИМ, 28. 11. ПАТ. Італійські кореспонденти з фронту Тигре підкреслиють, що обвинство (отроєння) колишнього негуса Ліджі Яссу приписують неспокій, що їх спричинювали в Аддіс-Абебі відрухи симпатії до прогнаного царя. Відколи Італія зачала війну, місце, де його в'язнеко змінюють кілька разів, бо побоювались, що Італія звільнить Ліджі Яссу та оголосить його негусом. Переносини в'язня відбувались завжди у строгій тайні. Як виявляється востаннє перевезли його з Гарамулята біля Гаррару до королівської резиденції в Аддіс-Абебі, де його отруїли.

ПРИЧИНИ ІТАЛІЙСЬКОГО ВІДВОРОТУ.

ПАРИЖ, 28. 11. ПАТ. Аваас повідомляє з Аддіс-Абеби: Абіссинські кода приписують відворот італійців двом причинам: 1) тому, що в

дотеперішніх італійських операціях брали участь тільки тубильні сили і 2) тому, що італійці боються, щоб їм не перервали комунікаційних ліній. Причиною відвороту італійців в Огаден є на думку абіссинців, побоювання, щоб рас Деста не напад на італійську армію з заду або з лівого крила. Крім цього італійцям не сприяло підсилення і теренові умовини.

В Аддіс Абебі думають, що коли команду перейме марш. Бадоліо, італійці застосують нову тактику. Про положення на фронтах абіссинські кода потверджують, що три колонии абіссинських військ злучилися на чім Джджіга—Датгабур і просуваються в південному напрямі. У Дессіє велике оживлення, бо перегруповуються там війська. В Гаррарі спокійно.

ЗАПЕРЕЧЕННЯ АГЕНЦІЇ СТЕФАН.

РИМ, 28. 11. ПАТ. Агенція Стефан повідомляє: Агенції Райтера, Аваас і інші поширюють вістки в Аддіс-Абебі про великі успіхи абіссинців. Мовляв: войовники негуса зайняли знову Гората і Герльгоубі, 100.000 людей раса Дести аверлось 300 км. у напрямку італійського Сомалі та дійшли до Дунія Бадоа: італійські війська залишили Макаме та відступили до Аддірату. Врутальна огида цих фальшованих погородок звільнює від потреби заперечувати їх. Дійсний стан такий, що італійці володіють солідно здобутими позиціями.

Бразилійський уряд здушив комуністичне повстання.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 27. 11. ПАТ. До столиці доходить тільки скупи вістки про бої з повстанцями; на всякий випадок, згідно з дотеперішніми інформаціями, ситуація у стейті Пернамбуко став хорівіша для урядових військ. Полк. Кастроїніто, командант урядових військ, запов на повстанці в Афогадес і Ареас та змушив їх відступити до Жабоатао. З Парагіба і Багія вислали підмоги, в Ресіф де Пернамбуко частина повстанців скрапулювала, а частина відступила у гвіньюн краю.

НІО ЙОРК, 27. 11. ПАТ. Райтер повідомляє з Ріо де Жанейро, що у стейт Пернамбуко революціонери втратили 60 убитих і відступили до Жабоатао. Думають, що в Пернамбуко вже спокійно. Та в Наталю і більший частині стейту Ріо Гранде дель Норде революціонери вповні опанували положення. До Ріо Гранде машерують 3 полки урядових військ, 2 кружляки має прихати до Наталю. Якщо революціонери будуть спротивлялись, кружлякам приказали збомбардувати при допомозі летунської ескадри місто. Революціонери вперли також з Жабоатао, де вони оставили багато зброї і муніції. В Ріо де Жанейро спокійно. Поліція арештувала 100 визначних діячів з лівих кол, між я. багато вищих старшин, що їх підозрювали у симпатії до комунізму. Війська, що є на погітвізю, обсадили заміничні двіри і стратегічно точки столиці.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 27. 11. ПАТ. Офіційний комунікат повідомляє, що революціонери створили в Ріо Гранде пель Норте комуністичний уряд, на якого чолі стануло трьох підстаршин і один музикант. Комуністи намагаються поширити свій вплив.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 28. 11. ПАТ. Згідно з офіційними вістками летунська ескадра бомбардувала касарні 3-го полку піхоти, де прийшло до бунту. Касарні ставали вогні, пожежа дуже ско-

ро поширювалася у будинках. Вірні урядові відділи пішли у наступ на багвети. Перед наступом през. Варгас вилосило до воєнних промову і пригадався битві аж доки бунтівники не піддалися. Офіційно потверджують, що підчас бунту в летунській школі воєли 3 старшин і кількох воєнків.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 28. 11. ПАТ. Офіційний комунікат подає, що вчора вранці відбувся військовий бунт у двох точках Ріо де Жанейро. В державній летунській школі група підстаршин розброяла старшин та перейшла команду. Перший летунський полк з підтримкою відділів підхотвачів висіли здушити бунт. Стаціонований у Вілі Мелітар артилерії приказали бомбардувати повстанців. Коли касарні і вентари ставали вогні, здушили бунт концентричним наступом. Значно багато повстанців і урядових воєнків.

Водночас збунтувалися один батальон 3-го полку піхоти. Два інші батальони підтримали відділом з недержкої приставі шероїшли до наступу і коли відпали касарняні будинки артилерійським вогнем, присмирнили бунт.

Згідно з вестками, що їх дає уряд, всіля збомбардування літаками повстанці піддалися. В Наталі повстанці відступили на поклад корабля „Сантос“ що є власністю лінії „Льонд Бразілієро“ та відплили в невідомому напрямі. Провідники наталійських повстанців вистаргували на літаку тиж у невідомому напрямі.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 28. 11. ПАТ. Президент Гетуліо Варгас повідомля губернаторів усіх провінцій, що здушено повстання в Наталі, Пернамбуко і Ріо де Жанейро. 500 повстанців утікло на кораблі „Сантос“ з Наталю. В Пернамбуко повстанці стратили 100 убитих і пішли в ретіт. Бунт у летунській школі і в 3 полку піхоти здушено. У Наталі губернатор знову перейшов владу. В Ресієре де Пернамбуто успокоється.

ЦЕРКОВНЕ МАЙНО віддане в опіку Всч. ОО. Парехів повинно бути безумовно забезпечене ВІД КРАДЕЖІ З ВЛОМОМ в

Товаристві взаїмних обезпечень „ДІІСТЕР“ у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Клясична лекція англійських виборів.

Львів, 28. листопада.

Серед таких сенсаційних подій, як успіхи абіссинців проти модерної італійської армії, серед телеграм про ашорухнення в Паржі і серед відомлень із близького нам варшавського процесу звістки про вислід англійських виборів пропадають як зовсім нецікава, суха інформація. Забуваємо, що на терезах міжнародної політики кожний порух англійської руки перекидає їх рішуче в якийсь бік і що становить Англії в італіо-абіссинському конфлікті грає не меншу роль, як бездальність італійських літаків.

В Англії вибори до парламенту висловлюють справді настрої якнайширших мас і ніхто, так само як за кількох попередніх, не думає підствільяти кожна поту або фальшувати вислідку спортивних змагань.

Що означає незвичайна перемога Болдвіна? Дещо він 80 мандатів більше, ніж той сподівався і вперше від 1923 р., коли дійшов до влади, має за собою таку величезну більшість у парламенті, що не можна вважати її przypadковою. Ішов Болдвін до виборів під гаслом оборони мирного порозуміння між європейськими державами і під гаслом „вірня з відноу“.

Англія, проголосивши санкції проти Італії, що почала війну як член Ліги Націй, хоче відно до своєю віковому традиціям показати, що коли такий великий варід, як Англія, починає боронити якийсь справу, то робить це із застановою і свідомістю всіх наслідків своєї постанови.

Переїшли в новому англійському кабінеті проведені з далекоглядною диліоматією. Характеристична річ, що Макдональд, який зазнав невдачі при виборах, не обривався на свого партійного суперника, а ввійшов до Болдвінського кабінету разом із сном. Сня Макдональда діяство звільє як державний секретар автономних доміній тому, що він підтримує добрі взаємини із неспокійним президентом вільної Ірляндії — Де Валерою.

Вісткова Черчіля — одного з найбільше універсальних політичних талантів, що мав у своїх руках ріжні шортфелі і зважав у своєю житті великих успіхів та невдач, тримають іще в резерві з огляду на потівтку супроти Німеччини. Англійський уряд не трапить ваді сереконати у переговорах представників Німеччини, що розумне обмеження зробить при порозумінні з Австрією зможе відплатити Німеччині крале, ніж погрози супроти світа, що вона обривається. Можливо, що англійська політика супроти Італії стане тут для німечьких диліоматів як загрозливий приклад, якщо вони забули вже досвід останньої війни.

Недавні англійські вибори зміняли коаліційний кабінет Болдвіна так, що голова цього кабінету навіть не мусить постіпно звертатися до парламенту, щоб шукати підтримки для своєї політики. Якщо англійці були зривали пропорційналі систему при виборах, тоді в парламенті засідали би ріжні хрїбні групи, що могли би паралізувати своєю виступами одностайну ясу політичну лінію. Сьогодні ця лінія авертається явно проти тих консервативів, що не були би пішли ніколи на співпрацю з недержким ірландіонним робітничим парті Макдональдом, і не дякують втігати до співпраці своїх другий великих суверенів — лібералів.

Розправа за вбивство міністра Перацького.

ДОКІНЧЕННЯ РОЗПРАВИ З ВОСЬМОГО ДНЯ.

По перерві зізнавав свідок Франц Внєрський, воякин японської амбаслади у Варшаві. 15 червня свідок був під будинком амбаслади, ненадібно почув алярмуючі крики та побачив мужчину, що біг у його напрямі. Хотів його придержати, тоді втікач стрілив до нього. Він перестав погоню. Не може собі пригадати, як виглядав втікач, але запримітив, що був це мужчина доволі кременний.

Після зізнань св. Внєрського, адв. Павенський просить суд, щоб можна йому було поставити ще один запит інсп. Пшонтевичеві. Предсідник наказує впровадити свідка. Адв. Павенський питає, коли дстав у руки плащ, що його назвали на вул. Окульниць 5, свідок заявляє, що це було менш-більш в год. 18, коли він був на забудуваннях св. Казимира.

З черги зізнає св. Ігнатій Мєзьол, підповнік 5 ком. пол. з Кракова. Він зізнає, що був при ревізії в мешканні Карпинця і довідався, що з Висли видобули якісь пакучки. Пішов туди і найшов українські друки. Шукаючи далі наїшли на березі Висли пакет. Цей пакет був перев'язаний шнурком і був у ньому жовто-бронзовий порошок.

Св. Манек, поліцай з Кракова, оповідає про те, як найшов біля мосту Дембінського 10 ладунків снабові, 4 гранати і друкарські черенки. У слідстві пізнав ці річеві докази.

Св. Владислав Милляк, поліцай, відбирав у Кракові валізу з українськими часописами.

Св. Копальський, тайний агент переводив ревізію у Карпинця, в якого назвали тоді хемікалії, квази: т. п. Карпинцев заявив, що речі ці мав для дослідів над якимсь винаходом. Підс. був тоді дуже заскочений.

Після цього зізнавав св. Мачьол, підповнік слідчої служби у Кракові. Вночі з 18. на 19. лютого свідок обсервував на двірці у Кракові Климишина. Климишин приїхав від Себастьяновича з двома кошами, двома пакутками і текою. У вестібулі Климишин зустрінувся з Карпинцем, пізнав обоа похитав таксівою на Пуласького 15, де як вказує свідок ствердив земельнований був Климишин. Свідок не пригадує собі подробиць ревізії, тому відчитує його зізнання у слідстві. Ці зізнання свідок тепер потверджує. Виявляється з них, що у Климишина ввійшли на столі теку з набитим револьвером. Климишин був ревізійно заскочений і збентежений. У нього був якийсь мужчина, що мав сфальшований „докуд“ на прізвище Тадея Клодніцького.

ВИГОНІН НАПАДУ В ГОРОДКУ.

Св. Степан Мацак просить щоб міг зізнатися по українськи. Предсідник заявляє свідкові, що обов'язаний скласти зізнання по польськи. Свідок зізнає, що був караний 2-літньою в'язницею за участь у валаді в Городку. Підс. заявляє знає і вказує його на лаві підсудних Пондєя подробиць про напад у Городку. Від Березняцького дістав приказ, щоб пішов на умовлене місце, де встав длох людей і з ними пішов до помешкання Березняцького. Там показали свідкові шлях пошти в Городку. Крім того бачив револьвери. Вказівки кожному окрема давав мужчина, подібний до Лебеда. Далі оповідає про напад у Городку і додає, що Лебеда бачив один раз перед нападом.

Тому, що свідок не пригадує собі багато подробиць, на внесок прок. Зеленського відчитали зізнання цього свідка, які він склав як підсудний у справі нападу у Городку.

ПЕРЕВІЗ НЕЛЕГАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ПІД КОНТРОЛЕМ ПОЛІЦІ.

Св. Казимир Вілєвич, начальник слідчого уряду в Кракові, подає подробиці обсервації головно Климишина і Карпинця, які вела поліція у Кракові від 25. вересня 1933. р. Дня 18. лютого 1934. р. поліція дістала телефонограму з Тешина, що якесь людина їде до Кракова з двома валізаками нелегальної літератури. Обсерваціями устійнено, що не був Климишин, який у Кракові на двірці стрінувся з Карпинцем і разом з ним зявив літературу до помешкання Климишина. Обсила свідок подає висліди обсервації осіб, які вийшли з Кракова до Львова і Тешина і як відбувалися обсервації у Кракові. Далі свідок оповідає про роль референта Ярослав Спольського, з доручення якого возили літературу до Львова, де приміщено її в різних домівках, між іншими при вул. св. Софії ч. 22. і при вул. 29. листопада ч. 7. Підсудні Карпинцев і Климишин вдержували аязок головою з Івасиком, Грег'єм Хом'як, Емілієм Лівинцю, Степ'якіною та іншими.

КУРІЄРКА ОУН. У КРАКОВІ.

16. березня ствердили у Кракові присутність Аляні Чешерницької, яка цілий день була у Клямишина. Чешерницька вдержувала аязок між Львовом і Барановським, замешкала у Чехословаччині. 20. березня Спольський дістав від Карпинця більшу валіаку, зявив її до Львова і валивши у очечкальні на двірці. Чергового дла зголосився по валіаку якийсь мужчина, якого тридержали перед Академічним Домом. Тоді ствердили, що у валіаці було пудело, виповнене вибуховими матеріалами і запальнички. Стверджено, що 19. і 20. квітня Бандера був у Кракові. Згідно в вістках свідка Бандера приїхав до Кракова, щоб дати вказівки у справі владження вибухових матеріалів на найближчий час.

ОБСЕРВАЦІЯ ПОМЕШКАННЯ КАРПИНЦЯ І КЛИМИШИНА.

Далі свідок говорить про переслухання підсудних Климишина і Карпинця по їх арештуванні. Карпинцев тоді заявляв, що лабораторія в його помешканні була призначена до експериментів. Говорив про висліди ревізії у Карпинця та про речі, які ввійшли над берегом Висли і в ріці, де були українські черенки, клькакапачь черенів до гранатів і більша кількість літератури. Слідство викривило, що перед арештуванням 14. червня Климишин привозив до помешкання одного українця на Дембінській ринку більшу пачку.

ХТО ПРИЗІДВ ДО КРАКОВА 30. ТРАВНЯ 1934 РОКУ.

З черги свідок обговорює обсервацію помешкання Карпинця 30. травня, коли то Климишин приїв якогось мужчину. Обсервацію переводили з помешкання тайного агента Маршаліка при допомозі польової льоретки. Свідок пізнає довідався, що цей мужчина називався Лебеда. Він вийшов з помешкання в год. 0.10 вночі до міста. Тоді міг відіхати тільки до Варшави, бо поїзд до Львова відходив в год. 0.15.

На питання обор. д-ра Л. Ганкевича свідок вияснює, що про аязок Чешерницької з Барановським довідався зі звітів та на основі інформації відповідних чинників у Катуві та у Львові.

На питання обор. м-ра Шлапака чи свідок знає, що в помешканні Карпинця була бова лабораторія ОУН — свідок відповідає, що перед ревізією мав такі інформації. Після предсідник відхилив питання оборонця, чому свідок, маючи докази вини у справі виробу вибухових матеріалів і складу літератури не зізнався цієї акції. Те саме сталося з питанням оборонця, чи свідок міг би ствердити, що по лживіації ОУН у Кракові не дійшло би до атентату на мін. Перацького.

Після обор. м-р Шлапак ставить питання, чи в день обсервували також браму Карпинця польовою льореткою, як полярну зору.

Предсідник ввертає увагу цьому оборонцеві, щоб ставив питання поважно.

Обор. д-р О. Павенський питає, чи кольтортаж противдержавної літератури в шротуаком. Предсідник відхилив це питання, а прок. Зеленський додає: „Це питання не притосить чести оборонцеві“.

В год. 5.45 предсідник відложив розправу до середи. Вчора прислухувалися розправі піротехнік капітан Діголь, пор. Ваїс і старший майстер Сендур.

ДЕВ'ЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

ВІДКИНЕНІ ВНЕСКИ ОБОРОНЦІВ.

У четвер почалася розправа в год. 10.45 по редполуднем.

На початку розправи обор. д-р Горбовий по ставив внесок, щоб у зв'язку з вчорашніми зізнаннями інсп. Пшонтевича трибунал допустив доказ з комплектів часопису „Сурма“ на ту обставину, що цей орган ніколи не пропонував терористичної акції на інших землях поза во-

І при домашній праці ніжні руки

Зробіть це NIVEA в пудельках і тубах від зок. 0.40—2.60

евідствами: львівським, тернопільським, стави славівським, волинським і частинно польським. Як оборонець Качмарського вносить переслухати як свідка Осипа Балицького зі Львова на обставину, що підс. Качмарський, всупереч твердженням акту обдунувачення начеби олі кувався у Львові Грицем Мацейком і подбав для нього про нічлігу у чит. „Просвіти“ — не міг дати нічлігу у чит. „Просвіти“, бо якийсь від домівки чит. „Просвіти“ мав Осип Балицький.

Прокуратор Зеленський просить вивести доущенню цих внесків тому, що інсп. Пшонтевич виступав як свідок а не знавця і його зізнання не мають значення для присуду. До того цей внесок не в'яжеється ні безпосередньо ні посередньо зі справою. Другий внесок — покликати на свідка Осипа Балицького — не є ні лотрибний ні вказаний, бо тут не йде про те, чи підс. Качмарський подбав про нічлігу у цій чи іншій домівці, але чи взагалі прийшов йому з дспомогою.

Трибунал відкинув оба ці внески.

Після обор. м-р Шдьялак заявив, що аркається оборони підс. Чорнія, зате приймає оборону підс. Мачюлю. Як оборонець підс. Чорнія зголосився обор. д-р Горбовий. Трибунал згодився на цю зміну.

Обор. д-р Л. Ганкевич звернувся до трибуналу з проханням, щоб дозволено підсудним користуватися на розправі з паперу та олівцями, щоб могли передавати свої бажання оборонцям. Оборонець додав, що по кожній розправі підсудні віддаватимуть оборонцям папір та олівці. Трибунал згодився на це.

Св. Кузьмерський, поліцай, зізнає, що в половині червня 1934 р. дістав у крамниці Ігнатівського при вул. Нови Свят від одної з робітничих цієї фірми револьверову луску, яку во на найшла на перехресті вулиць Коперника і Шингла. Луску передав владі.

Св. Володислав Вєвора, піротехнік, зізнає, що його вказали 15 червня 1934 р. до Товариського Клубу при вул. Фоксаль ч. 3, де оглянув бомбу, яку мав розібрати. Описує подроби, як виглядала бомба, з чого складалася. Не вибухла, не вважаючи на натиск тому, що парافیною були обліті всі внутрішні частини бомби. При сильнішим натиску бомба могла вибухнути.

На питання обор. м-ра Шлапака свідок вияснює, що бомба пригадувала набій до резаж джувачня сквал, якого вживають гірники. Ці набой свідок знає з підручників.

ЯК ЖИВ ЛЕБЕДЬ У ВАРШАВІ ПЕРЕД ЗАМАХОМ.

З черги зізнавала Емілія Кашєрова, що мешкає при вул. Кошачковій 19. В половині травня 1934 бюро винаймаю хат вислало до неї субьокагора, що його власник бюро представив як свідка дльича Сваричевського. Цей субьокактор визнавався військовою книжкою на це назвище й додав, що приїхав зі Львова на студії. Мешкав у свідка до 15. або 16. червня. Цього дня вийшов без снідання і більше не вернувся. Свідок описує, як жив цей Сваричевський. Він виходив з дому рано й вєртався вчасним вечором. До нього приходила якась пані, яку він називав сво-

НИНІ У ВЕЛИКИМ ТЕАТРИ В ГОД 8-ІЙ

„РЕВІЗОР“

КОМЕДИЯ ГОГОЛЯ.

ЗНАМЕНІТА ВИСТАВА.

ДОБІРНА ОБСАДА.

НАЙВЕСЕЛІША КОМЕДИЯ СВІТА.

КІНО АТЛАНТИК висвітлює найновішу віденську музичну комедію

„Найщасливіший день мого життя“

У гол. ролях голландія артист Йосиф Шмідт та улюблені публіки, відомі коміки ФЕЛІКС ВРЕССАР і ОТТО ВАЛЬБУРГ.

єю нареченою. Кілька днів після того, як він провадив прийшла до нього в одясі якась газета зі Львова чи Кракова. В день уїнаства він. Перашького бачила свого субьокатора востане коло 9-ої години. Не заприштила тоді нічого зайтішого. Про вбвство міністра довідалась з надвнчального додатку. Неприятність субьокатора ствердила шойно на другий день уранці, коли служниця ствердила, що сідланця нездіжне. Субьокатор залишив валізу, до якої свідок спакувала його речі, що були в шафі. На третій день приїшла від субьокатора картка, в якій він повідомляв, що мує вийхати на лікування та втпвіддав, що вернеться. Свідок відписала на подану адресу, але лист вернувся. Від своєї сестри Глієнштайнової довідалась пізніше, що критичного дня свідок був дуже збантежений і вгадував про вбвство м.н. Перашького.

Предсідник поручав свідкові подивитись на лаву підсудних і сказати, чи ліпає цього Сваричевського. Свідок показує на підс. Лебедя, гортючи, що це він. На запит прок. Зеленьського свідок стверджує, що з кімнати, яку займав Сваричевський, можна було порозуміватись зі сходової клітки та, що є можливе, що субьокатор сам відчиняв двері свої нареченої. Як виглядала наречена та той мужчина, що раз віддавав Сваричевського, свідок собі не пригадує.

Тому, що свідок не пригадує собі декілька подробиць, суд відчитує зізнання, що їх свідок зложив у слідстві. Тепер ці зізнання свідок потверджує.

На просьбу адво. Ганкевича свідок дивиться на жінку, що є на лаві підсудних і твердить, що підс. Гнатківська подібна до нареченої Сваричевського. В якій мові була газета, не пригадує собі, але здається їй, що в польській.

ПІДРОБЛЕНА ЗАЛІЗНИЦА ЗНИЖКА ПІДС. КЛИМИШИНА.

Черговий свідок Франц Борський, залізничний режисор зізнає, що 6. серпня 1933 контролював білет підс. Климишина і ствердав, що знавише на залізничній знижці є підроблене. Тому, що на знижці було дуже багато печаток прикордонних стацій від Чехословащини, свідок підозрівав, що він міг займатись перевозом нелегальної літератури. Климишин їхав тоді до Тешина. Свідок записав собі число знижки і доводу. Пізніше в Ягвльонському Університеті ствердав, що знижка належала до студента медицини Норберта Деми. Свідок хотів звернути на Климишина увагу поліції, але Климишин зникнув.

Коли предсідник зв'язав свідка, що показав Климишина, свідок зразу показує на підс. Карпиця, але пізніше рідше розпізнає підс. Климишина. Суд стверджує, що у слідстві свідок також категорично розпізнав Климишина.

КОНФІДЕНЦІОНАЛЬНІ ВІСТКИ ПРО ПРИСИЛКУ ЛІТЕРАТУРИ.

Дуже довго зізнавав св. Маріян Хомранський, інспектор поліції у Катовицях. Свідок подрбно говорив про перепікування нелегальної літератури в Чехословащині до Польщі. На основі конфіденціальних вісток, які дістав за кордоном, свідок наказав стежити тільки відтинком польсько-чехословацької градиці, де найбільше процвітало пачкарство; гоночно в 1933 р. На основі тих самих конфіденціальних вісток свідок довідався, що в Чехословащині, головню в Празі, Моравський Ослав, у прикордонній смугі польсько-чехословацькій і чехословацькій відбувалися постійно сходили. Транспорт нелегальної літератури були великі і доходили до 60. кг. 9. січня 1934 р. дістав конфіденціальну вістку, що з Праги відійшов до Польщі транспорт „Сурми“ та „Українського Голосу“ в Канаді. Посилка важила 60 кг. і по цю посилку мали прихитати кур'єри в Кракові. Свідок приказав стежити. Обсервація виявила, що 14 січня 1934 невідомий мужчина переніс посилку в Чехословащині через річку Ольву і передав її двома мужчинам, з яких один був вищий ростом, одна нижчий. Оба всіли до таксіви, за ними поїхали поліційні агенти. По дорозі перед Бельськом таксіва поліційних агентів зіпсувалась і тому вони не могли далі слідувати за ними.

Свідок на основі тих самих вісток довідався, що у Празі є ексекутива ОУН, якої керівником на Польщу був Ярослав Барановський. Він вдержував зв'язок з посланцями в Галичині або

безпосередню у Чехословачині або підчас своєї подорожі до Польщі.

Від 1933 р. у Чехословачині працював Ключевич, який вдержував зв'язок з Климишином і трьома іншими особами. Народи у Чехословачині відбувалися в різних місцях. Одна відбулася в серпні і на цій нараді обговорювали справи довозу до Галичини: літератури, зброї і вибухових матеріалів. Друга нарада відбулася в кінці вересня або в початку жовтня 1933 р. при участі Барановського і Климишина і тоді обговорювали справу пересилки зброї та вибухових матеріалів. Крім того була балачка про акцію в польській консуляті у Львові. У зв'язку з тим Барановський та інж. Сибірський перевезли до Польщі два пакунки в револювері та зброєю, між ними револювер марки Ореш. Дійсно незадовго виконано атентат у польській консуляті. Вістки свідка були достовірні. Наказав обсадити крідон, але замість арештувати всі особи на місці волів покищо стежити за ними, щоб таким чином викрити організаційні осередки у Кракові та у Львові. У порозумінні з владою в обох цих містах організував службу, щоб викрити кур'єрів і склади літератури, зброї і вибухових матеріалів.

НАРАДИ В ТЕШИНІ.

Опісля говорив подрбно про наради головню в чеській Тешині. 2. лютого 1934 р. на нараді в чеській Тешині був теж Климишин. Учсники вернулися до Польщі, з ними Барановський, який перейшов крідон нелегально. Він був у краю кілька днів, опісля вернувся до Тешина, легітимуючись картою татшанського товариста, як виявилось опісля сфальшовано. Цією картою легітимувались теж інші особи, які вдержували в Барановський зв'язок. В останній піроці надійшло до Кракова і до Львова коло 600 кг. літератури. В грудні 1933 р. вислали з Праги рукописи курсів вишколу ОУН. Літературу перевозив Климишин і Карпиниць. 17 лютого 1934 свідок дістав вістку, що надійшла нова посилка. Поліційні агенти не відступали Карпиця і Климишина ні на крок і ствердили, що оба вони забрали літературу в чеській Тешині до таксіви. По дорозі до Бельська задержались у Кавешні на подвіро ресторану Габрися, перепакували утєточку до кошків, в яких ввозили літературу до Кракова. Цю посилку приністи в помешканні Климишина. Ствердав, що склади в літературу приміщувались у Львові при вул. св. Софії ч. 22 і 29го Листопада ч. 7.

Пізніше свідок докладно подає дати і зміст поодиноких транспортів бібули в Чехословачині. Причтє вгадує про Анну Черемиську, що була кур'єркою Барановського для таких матеріалів, які не могли йти в масовий транспортами, щоб не попаяли в руки поліції. 31. серпня 1933 Климишин знову приїхав на татшанську зв'язку до чеського Тешина та пішов до свого помешкання при вул. Фришгацькій, де оставив привезений зі собою невеликий пакунок. Виявилось, що припоручив вислати цю пачку до Праги на адресу „Розбудови Нації“. Останній раз Карпиниць і Климишин були в Тешині у червні 1934. Коли в Галичині звідківано ОУН, з Праги і далі вислали матеріали, між ін. 5 пересикот до вересня 1934. Свідок подає назви часописів і леточок, що були в цих пересилках. Згідно з інформаціями свідка на одній з конференцій у Чехословачині Барановський мабуть сказав, що найліпше „робота“ йшла в 1933 р. Після ліквідації ОУН на терені Львова в ОУН настав великий переполох. Організатори в Чехословачині намагались звернути увагу на відтинком біля Закопаного на переходу кордону. Зв'язок з Чехословацькою істувє до нині. В липні 1934 Барановський відказував, що покищо не можна нічого робити та що нема людей, які працювали. Не говорив однак, що скоюлося, твердив тільки, що Климишин не може працювати, бо хворий. У серпні говорив уже, що Климишин арештований, але, що має від нього „грип“, який стверджує, що Климишин не говорив нічого про Тешин та що можна бути опокійним.

В год. 13-й предсідник вярдину годинну перерву, після якої свідок Хомранський відповідатимє на запити прокураторів і оборони.

Після обідньої перерви далі зізнає свідок Хомранський. Згідно з інформаціями свідка Барановський, Сибірський і Полянський займали

в організаційній сфері інші становища, а Климишин і Карпиниць були безпосередніми підвладними. Климишин особисто працював при транспорті літератури від 1932 р. Шодо особи що виступала під псевдом „Оросок“ і яка брала участь у конференції в чеському Тешині у вересні або жовтні 1933 свідок подає, що коли своїм закордонному інформаторові між іншими фотографіями показав також фотографію Бандери, цей інформатор розпізнав Бандеру як „Ороска“. З цього виходить, що Бандера брав участь у конференції, на якій обговорювали замах на сов'єтського консуля у Львові. Пізніше свідок відчитує урядовий документ про те, що Бандера намагався нелегально перейти кордоном.

ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА. (Телефоном від нашого кореспондента).

Варшава, 28. листопада 1935.

Крзь судову сацию прсунулася знову довга черга свідків, здебільша мундуурованих і немундуурованих членів поліції. У зізнаннях свідків інспектора Хомранського, начальника слідчого уряду в Катовицях, вражає велика скількість подробиць з діяльності членів верхівки ОУН на терені ЧСР, дати різних їх тамошніх сходів, навіть вислови поодиноких боевиків на їх нарадах.

Усе те, як заявив свідок, походить „з інформацій закордонних джерел“, іншими словами від конфідентів зпом ж добре поінформованих членів ОУН у ЧСР.

Фактом між іншим є, що, як виходить зі зізнань цього свідка, польська поліція безліч разів була згорн інформована, коли і в який час транспорт нелегальної літератури та зброї йти мє з Ч. С. Р. через польський кордон. Поодинокі боевики були теж довгий час під поліційною куліяцією, не підозрюючи її. Запити оборонців, чому поліція раніше не арештувала деяких боевиків, між іншим Ярослава Барановського, маючи нераз змогу зловити їх на гарячому вчнку пакування літератури і зброї, довели якісно до гострого виступу предсідника. Вагалі сліз означити зріст напруження між обороною та предсідником пробував. Др Л. Ганкевич, який хотів зсугвати трудність оборони, що знайшлася вперше на чужому терені, не дістав змоги закінчити своїх виводів.

Багато погідніша атмосфера панувала при зізнаннях варшавської господині Сваричевської — Лебедя старої жінки Кауеровой. Її зізнання були характеристичні для остраху оп'яйного обивателя, що волє надто не мішатись до справи, що торкається осіб, які стріляють і кидають бомби.

Вирінає знову справа мови: свідки українці бентежаться зізнавати по польськи, або годяться на це шойно під загрозою кар. Два свідки — дві українські студентки зі Львова ввели деякий драматичний момент: Емілія Ліниця, яка почала зізнавати до українськи, ні загрозу предсідника зізнавала по польськи. Зате її тов. Ірина Хомяк не піддалася погрозі і дістала 100 зол. кари зі замінню на 10 днів арешту. Сівши після того на салі так довго всімхалась до підсудних, аж предсідник сказав вольному випрвадити її.

Сцени: заломання одної молодой дівчини та покарання її введедню другої були дуже прикрі. Інша річ, що Емілія Ліниця, яка зізнавала по польськи, була така обережна в зізнаннях, що навіть не пізнала нікого з підсудних та взагалі зізнавала з хвилини, з Ірина Хомяк.

апсала у світі всіх і вся і її зізнання зі слідства відчитували округло годіну.

Найліпші свідки будуть ще цікавіші. 60 між ними є вже цілий гурт українців зі Львова і в'язнів. (ік).

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“
Львів, Ринок 10. Тел. 29-25.
Виконує швидко і сойдно всілякого роду друкарські роботи по найдешевших цінах!

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

<p>РЕДАКЦІЯ АДМИНІСТРАЦІЯ Львів, Рамонів 10 II. пов. № 204-060. Конто пост. ш. № 143.322</p> <p>Адреса для телеграм: "Діло" Львів.</p> <p>Головний Редактор приймає від 11-12 год. передполуднем.</p> <p>Рубрикація не звертається.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА В НРНО</p> <p>Місячно 5-00 зод. Чвертьрічно 15-00 Піврічно 30-00 Річно 60-00</p> <p>ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 Фр. Фр.-Чехословацький 30 ч. з. Фр. — у всіх прочих країнах по 750 зод.</p>	<p>Телеф. Редакції 25-4. Друкарні 29-20.</p> <p>В СПРАВІ ОГолоШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИНІСТРАЦІЇ</p> <p>ЦІНА ОДНОГО ПРИКЛАДКА 20 сот.</p>
--	--	---

Міліоновий збут "КАЛИНА" ПАПЕРЦІВ І ТУТОК говорить за високу якість і дешеву ціну!

Перед новою війною на Дал. Сході.

ВОЄННІ РОЗПОРЯДКИ КИТАЮ.

ТОКІО, 29. 11. ПАТ. Агенція Ренго повідомляє з Нанкіню, що маршал Чанг-Кай-Шек має і далі надію на мирове поладнання справи автономії Північного Китаю, але рішеним ужити сили, якщо мирові зусилля будуть без успіху. Маршал Чанг-Кай-Шек видав такий розпорядок про розміщення сил: марш. Чанг-Суель-Танг боронитиме провінції Азензі та Сіюан, ген. Танг-Шен-Чі — провінції Гуназі і Гопей, ген. Фенг-Ю-Гісінг боронитиме лінії Тіен-Тей-Луков, ген. Чен-Чі-Танг — південно-західні провінції, марш. Чанг-Кай-Шек особисто обіймає команду військ у провінціях Кіангнам, Ангуї, Кіянжу і Чекіанг. З Тіен-Тієну повідомляють, що японська команда пильно стежить за ходом подій, головною за взаєминими між Півн. Китаєм і Нанкінєм. З Чинг-Ванг-Тао приїхали до Танг-Ку два японські торговці.

ПАНИКА СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ.

ШАНГГАЙ, 29. 11. ПАТ. Мер Тіен-Тієну закликає до Уей. Сунг-Чо-Юан, якому доручили стабілізувати провінції Гопей і Сіюан, у своїй панує над ситуацією в Пекіні і Тіентієні. Його війська прийшли вже в околиці Тіен-Тієну. 20-ої армії дожидають на днях. Віддали 32-ої армії транспортують з Ган-Лію-Шу, Мачангу та Ліян-Лію-Шангу адовж залізничної лінії. Серед населення Тіентієну паніка, воно з успіхом утікає на терен закордонних концесій, не вважаючи на превентивні розпорядки влади, що мають на меті запевнити порямок. Залізнична комунікація відбудується нормально.

Політична криза у Греції триває.

КОНДИЛІС РІШУЧЕ ПРОТИ АМНЕСТІЇ.

АТЕНИ, 29. 11. ПАТ. Непорозуміння між королем і Кондилісом у справі амністії ще не вяснене. Кондиліс і весь уряд протривають амністії далі. Перед міністерством закордонних справ відбулась маніфестація прихильників уряду, що демонстрували проти амністії і за диктатуру. Рада міністрів, що радила під проводом міністра моринарки відновила декларацію вірності королеві. Міністр війни Папагос, вийшовши з королівської палати після аудієнції у короля, заявив, що на його думку помилувані старшини не зможуть вернутися до служби в армії. Провинник невізвістків Софуліс зажив королеві меморандум, яке заявляє, що одобрює нову ситуацію і підкреслює konieczність загальної амністії. Король вивав Демерзіса, щоб д'я рачити йому створення нового уряду зложеного з фавішів.

ТВОРЕННЯ НОВОГО КАБІНЕТУ.

АТЕНИ, 29. 11. ПАТ. Король доручив створити кабінет відомому правничові проф. Демерзісові, що к'я лись був контрадикціонтом ген. Пангальос підчас виборів на президента.

АТЕНИ, 29. 11. ПАТ. Король, щоб якнайкраще вирішити кабінетову кризу, конферував

Розпорядки проти комунізму у Бразилії.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 29. 11. ПАТ. Офіційно повідомляють, що революційний р'ух у Ресієре і Наталю зорв'язи здушили. В усюму краю спокій. В савім Ріо де Жанейро арештували загалом яких 1.300 повстанців, яких учора перевезли на одна із островів у залив Ріо де Жанейро. У військовому шпиталі в яких 200 ранених старшин і воляків. Досі померло яких 30 старшин і воляків. З Наталю повідомляють, що коабель "Сав-

Шде японських військових посунеш, мер Тіен-Тієну заявив, що вчора прилетіло до Тіен-Тієну кілька японських літаків та відділ хемічної зброї. Дожидають, що після викінчення летюниша на перегонівому полі, прилетить іще 50 японських літаків на летунські маневри, що мають відбутись.

ДИПЛОМАТИЧНА ІНТЕРВЕНЦІЯ.

ШАНГГАЙ, 29. 11. ПАТ. Китайський уряд хоче зложити на руки японського амбасадора в Нанкіні формальний протест проти того, що японські війська зайняли залізничні двірці Фенг-Гаї і Ченгтімен біля Пекію. Китайці вважають, що це порушення договорів.

ЗА ДВА ДНІ ВАЖНІ ПОДІЇ.

ПЕКІН, 29. 11. ПАТ. Ген. Доігара відбув конференцію з командантом китайського гарнізону у Пекіні і Тіен-Тієні, бурмістрем Пекію і губернатором Чагару. На цій конференції Доігара доряджував видати декрет про автономію Північного Китаю. Командант пекінського і тіентієнського гарнізону мабуть заявив, що мусить у цій справі порозумітись телеграфічно з Нанкінєм, але якщо відповідь Нанкіню не буде здоволяюча, то отолосять декрет про автономію Півн. Китаю. Майбутній автономний уряд визнає авторитет Нанкіню, але не Куомінтангу. Автономію оголосять наперед у Тіен-Тієні, потім у Пекіні, Гопей, Чагарі. В китайських колах думають, що в 2-ох найближчих днях приїде д'я поважних подій

учора з шефом народньої партії Цалларісом та головою монархістів Метаксасом. На вчора доподуля маршал двору запросив до корся левфів опозиції Софуліс, Ксафандріса і Панагасіаю, що не користали з запрошення. Софуліс відповідаючи на запрошення переслав довгий мемеріал зі своїми поглядами на політичну ситуацію.

На 14-ту год. запрошено до королівської палати колишнього міністра проф. Демерзіса, якому король доручив створити уряд. Підчас аудієнції проф. Демерзіс заявив за амністією та за зворотом учасникам безрзневого руху екофіскованого м'яна.

Рішучий намір короля оголосити амністією для учасників безрзневого повстання незвичайно схвильовав армію. Багато старшин наміряє мабуть податися до димісії, якщо оголосять амністією.

ФЕРМЕНТ В АРМІЇ.

АТЕНИ, 29. 11. ПАТ. Щодення "Тіпес" повідомляє, що багато послів з урядової партії у порозумінні з послами народньої партії (прихильниками Цалларіса) ухвалили резолюцію, щоб скликати національні збори, що рішили про амністією.

тос", на якуму втікали на ловне море повстанці з 21-то баталіону стрільців вернувся до пристачі. Всі повстанці піддалися владі. Один вечірний щодення повідомляє, що президент республіки хоче ще до кінця року в'єсти до парламенту проєкт закону про видалення в армії і з маринарки старшин та усунення зі становищ урядовців, що симпатизують з комунізмом.

НАЙЦІКАВІША КНИЖКА
НАШОГО ЦЬГОРІЧНОГО СЕЗОНУ
Ірини Вільде

ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ

208 сторінок.

Замовляти в Адміністрації "Діло". Порто 30 сот.

Ціна 1.50 сот.

Що може довести до зменшення економічної кризи? ЗА ЛІКВІДАЦІЮ „ОСЬМОЇ КОМПАНІЇ“!

У статті під наголовком „За ліквідацію „четвертої бригади“ („Діло“, ч. 318 в 27. листопада) писав я про акцію в цілій Польщі: аж надто добре „четверту бригаду“, себто закатурених ендеків у рядах урядового табору, та про певну потребу ліквідації тої „бригади“ — в інтересі перш усього міжнародного випруження на наших землях. Нині хочу згадати кількома словами про т. зв. „осьму компанію“, що рознашолилась у невдарах економічних умовах нашого часу та збиває маєтки на банкрутствах безчислених менших і більших фірм чи поодиноких осіб.

Хтож творить у нас оту „осьму компанію“? Яке її підложо?

У протилежності до „четвертої бригади“ не має „осьма компанія“ політичного підложо, а в тільки впливом невдарах сучасних суспільно-економічних відносин, коротко: теперішньої господарської кризи. Своєрідний і національний склад „осьмої компанії“: належать до неї майже виключно жиля, що джрують на недужому господарському організмі. Йде тут мова про далеко не політичну справу — про переведження ескекуції і ліцитації на основі зуп'якованого кодексу цивільної процедури, — себто про масові похорони тисячів самостійних господарських одиниць.

З початком 1933 р. уведено в Польщі новий кодекс цивільної процедури, що обймає теж і правні форми про переведження ескекуцій. Цим кодексом, як і окремим декретом про комориків, відобрано в Галичині судам право переводити ескекуції і ліцитації (себто винятком творять ліцитації нерухомостей) і віддано те все незнайний дотепер у Галичині інституції комориків.

На економічному житті ця зміна відбилась у нас дуже фатально, бо суд по вилачі т. зв. клявулі викональности не цікавиться більше справою реалізації правіжю (претенсії). Має це перевести коморик. Таким чином продовжено реалізацію правіжю, непомірно підвищено ескекуційні кошти й у практиці зроблено для незалежних неможливою реалізацію вже судом признаних прав. На нові форми, на таксі і на комориків є всюди загальне наркання. Що більше. Для кожного обсерватора помітно, як те все наглядно збільшує і так уже велику господарську скруту.

Та на цьому ще не кінець. Саме в цих невогладних умовах витворюється „осьма компа-

Розправа за вбивство міністра Перацького.

ДОКІНЧЕННЯ РОЗПРАВИ З ДЕВ'ЯТОГО ДНЯ.

ПИТАННЯ ОБОРОНЦІВ.

На запит обор. Горбового свідок подає, що тог. жність Барановського і Сибірського у стійшли розвідкою й обсерваціями. Свідчили, що Барановський переходив кордон за онові перепуски татизанського товариства.

На запит адв. Шлапака свідок відповідає, що обсервація перепачкування матеріалу тривала більш як 10 років. Об. р. Шлапак питає далі, чи свідок може подати назвише свого зачордонного інформатора. Свід. к. Хомранський відповідає, що це урядова тайна. Обор. Шлапак ставить внесок, щ. б суд звернувся до зверхників свідка, щоби вони звільнили свідка від цієї тайни. Предсідник, пізніше трибунал, вислухавши голосу прокуратора після наради цей внесок відкинув. На десьші запити обор. Шлапака свідок подає, що про висліди слідства повідомляє своїх зверхників. З львівською поліцією був у постійних контакти. Прок. Зеленський вносить, щ. б до актів справи влучити зникну підс. Бандери, яку тепер не казав свідок. Обор. Горбовий заявляє, що цю зникну зробив слідчий уряд у Кракові в 1934 р. Суд ринив цю зникну влучити до актів справи.

Пізніше знімали ше свідки: Грабовацький, Ян Слуга і Карло Сігара, тайні агенти, про обсервації Карпинія і Климишина в Тешнін. Свідок Піш, шофер і власник таксівки знімав про те, що перевозив різні коші, що їх власником був Климишин. Цей свідок знімав по німецьки, бо зрозумів, що по польськи не вміє говорити. На перекладчика трибунал покликав ком. Хемранського.

Свідки: Йосиф Бялек і Вуйцік, оба шофери таксівок, знімають, що возили підс. Климишина з Бельська до Тешни. Св. Й. Бялек запевняє, що Климишин мав завжди 3—4 валяки. Крім того трибунал відчитав знімання обох свідків тому, що оба вони не пригадували собі деяких подробиць.

ПЕРЕСТОРОГА ДЛЯ ОБОРОНЦІВ.

По короткій перерві предсідник оголосив таку постанову трибуналу: Тому, що обор. м. р. Шлапак переривав предсідникові підчас переслухання свідків, предсідник остерігає оборонця, що на випадок повторення цього трибунал покарає оборонця гривною згідно зі статтею 61. закону про устрій судів.

Обор. д. р. Л. Ганкевич просить голосу в цій справі, але предсідник не допускає до голосу в цій справі.

КОНФЛІКТ ЗІ СВИДКАМИ У МОВНІЙ СПРАВІ.

Св. Емілія Лівня просить дозволити її знімати по українськи. На питання предсідника заявляє, що говорить по польськи. Предсідник остерігає, що якщо не буде знімати по польськи, покарає її гривною. Свідок знімає, що знає Ярослава Спольського від 1934 р. Одного разу Спольський звернувся до неї з проханням, щоби завезла до Кракова машину до писання враз з листом до Климишина. Було це 22 або 23 березня. Спольський відлучив це доручення че згадував чому це робить. До Климишина зайшла відразу, віддала йому машину і листа жажучи від кого він походить. З Климишином тоді не розмовляла. Від нього дістала листа з дорученням передати його у Львові. Змісту цього листа не знає. По приїзді до Львова листа не віддала, бо загинув її підчас піддержання свідка на поліції у Львові, або в поїзді.

На питання предсідника, щоби вказала Климишина, подає, що Климишина не лізнає.

На питання прок. Зеленського вносяє, що доручення від Спольського дістала в Івжичи Чарнецької. Ніякого гасла, щоби порозумітися з Климишином, не дістала. Спольськомому не оповідала, що лист від Климишина зїла. На питання каже, що пошти він їде слідство за приналежність до ОУН

100 ЗОЛ. КАРИ НА СВИДКА ЗА ЗІЗНАННЯ ПО УКРАЇНСЬКИ.

Св. Ірина Хомяк відповіла на питання предсідника по українськи. Признає, що є студенткою університету у Львові. Заявляє, що по польськи знімати не буде. По нараді трибуналу предсідник оголосив постанову, що Ірину Хомяк трибунал карає гривною 100 зол. ві замують на 10 днів арешту за відмову знімати по польськи, хоч володіє цією мовою, бо є студенткою львівського університету. Одночасно трибунал ринив відчитати її знімання, аложені у слідстві.

З відчитаних знімає обв. Ірина Хомяк. наречевої тїла. Івана Малюць виходить, що Клими-

шин передав їй у Кракові лєвіповнену легітимацію в печатках краківського університету. До цієї легітимації Ірина Хомяк приєднала свою фотографію і підписала відуманим прізвищем Софії Ольшевської. На основі цієї легітимації І. Хомяк мельдувалася опісля у Кракові в кількох з черги винаймлених помешканнях, які вказав їй Климишин. У Кракові перешувала на машину, яку привезла їй Лівня, рукописи статтей до краєвих видань ОУН. Ці рукописи передав їй теж Климишин. У Кракові бачилася теж в Карпінцем, у помешканні якого завжди ріжне хемічне ариладдя. У Кракові опікувалася свідком Климишин

ПЕРЕПАЧКОВУВАННЯ ЛІТЕРАТУРИ ОУН З ЯСІНЯ.

По відчитанні знімає І. Хомяк, знімавав св. Тома Беляню, начальник слідчого уряду у Коломиї. З підсудних знає Мигала, якого в червні 1932. р. арештували в Коломиї і судили в Чорткові за приналежність до ОУН враз з Овнцуким. З черги оповідає про перепачкування пропагандової літератури через Вороху. В перепачкуванні брало участь декілька осіб з Коломиї, між ними Конік і Барщяк, які напали на поштовий амбуляс в околицях Коломиї і вбили поліца. Свідок знає теж прізвище підс. Пнатківської, як члена ОУН і вів проти неї до дозволження за допомогою Овнцуків у кольторжарт літератури на Покутті. Вів теж справу Клявмінової та інших членів ОУН, проти яких прийняли слідство. Одні з них, Сенчук, колишній воля УГА, мешкав в Ясіні у братів Клемпушів. В дійсності називається Бєзєрїшній і мешкає коло Коломиї. При ревізії зїяшли в нього револьвер і приватну кореспонденцію з Клемпушами.

На питання прокуратора свідок заявляє, що Овнцук виїхав перед двома місяцями невідомо куди.

На внесок обор. д. р. Л. Ганкевича трибунал відчитує два пєсьма свідка до слідчого судді.

На питання підс. Мигала в польській мові звідкіля свідок знає, що Мигаль у 1931. р. займався перепачкуваннєм літератури, свідок відповідає, що на основі конфіденціальних вісток і знімає Овнцук.

На питання підс. Мигала, чому на розправі у Чорткові заявив, що про діяльність Мигала нічого не знає, а тепер говорить знакте, свідок заперече і додає, що від 1929. р. має Мигала у своїй свіделції.

На дальше питання підс. Мигала, коли в останнє бачив Овнцук, свідок відповідає, що в червні або з початком липня ц. р. у вїзніці до переведення його з Варшави до Коломиї.

На питання обор. д. р. Л. Ганкевича, коли підс. Мигаль бачився в останнє з Овнцуким, Мигаль відповідає, що в серпні ц. р. при кофронтації у вїзніці при вул. Давьівий.

В год. 7-ій вчором предсідник відложив розправу до пятниці

ДЕСЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Нині почалася розправа в год. 11-ій перед полуднем

НИЗКА ВНЕСКІВ НА ОГЛЯДИНИ ДОРОГИ ВТЕЧІ ВБИВНИКА І ПОКЛИКАННЯ НОВИХ СВИДКІВ.

На початку нинішньої розправи обор. д. р. О. Павенський зголосив низку внесків у справі судових оглядин дороги, якою втік убивник мін. Перацького, покликання нових свідків, які знімали у слідстві і конфронтації тих свідків з переслуханими вже свідками. У мотивах оборонця подає, що метою тих внесків висвітлити низку моментів, а саме; як утік убивник по вбивстві, як скривався, як покинув бомбу; від якого місця і в якому часі убивник почав утікати та в справі знахідки жовто-блакитної стяжки. Оборонець вносить покликати додатково як свідків Плончинського, Шепанського, Юнзіла, Кірткіла, Владарського, Ривевича й Августіна та сконфронтувати їх з переслуханими вже свідками: Давлюю, Дадасом, братами Кухарськими, Багінськими, Куєвськими і Каролем Барілем. Крім того оборонець вносить відчитати документ з актів справи, в яким сказано, що убивник утік до забудовань Стахевичів. Вносить переслухати на місці свідків: Ко валевського і Вісьмєвського на обставину, що підчас погоні невідомий справник вскочив до дорожки і змусив д. рожжаря до втечі у напрямку вул. Ординацької. Вкінці оборонець вносить переслухати теж на місці як свідка Йосифа

Приємна та цікава лектура

це збірка оповідань

ВАСИЛЯ СОФРОНОВА

ЛИПНЕВА ОТРУТА

Ціна: 1-40 зол., в пересилку 1-70 зол.
Замовляти в Адміністрації „Діла“ Ринку 10.

Обойського на обставину, що він зверну увагу поліцаєві, що утікач втік до брами дому при вул. Окульнїк ч. 5.

ВСІ ВНЕСКИ ВІДКИНЕНІ.

Прок. Зеленський по довшій промові заявляє, що внески оборонця і так не можуть мати впливу на зміст присуду і тому вносить зашшити їх без уваги.

У відповідь прокураторові оборонці: д. р. Л. Ганкевич і д. р. О. Павенський у довшій промові ще раз подібно мотивували, чому покликають нових свідків і підтримали згоюшені внески.

Трибунал по нараді відкинув усі внески оборонці.

ЩО ВИСТУКУВАВ ПІДС. БАНДЕРА У БРИГІДКАХ.

Опісля трибунал переслухував далі свідків. Св. Войтх Зигала, поліцаї з Львова знімає, що від вересня 1934 р. до березня ц. р. виконував службу у слідчій вїзніці у Львові у т. зв. „Бригідках“. Свідок запримітив декілька спроб підс. Бандери, який сидів там, порозумітися з іншими вїзнями. В грудні підчас обїду завважив на їдущі Бандери напис в українській мові: „згинуті, не зрадити“, крім того ключ до відшифрування. Напис подібного змісту свідок запримітив на іншій їдущі Бандери того самого дня вчором. Крім того свідок запримітив, що Бандера дає знаки вистукуючи до стіни. Свідок знає азбуку Морзе і тому відобразив від Бандери питання: „хто є в сусідній келї?“ з проханням подати прізвише. Свідок заявив тоді Бандері, що повідомить про це прокуратора. Тоді Бандера відповів, що вистукував от-так собі, без ніякої мети. Далі свідок знімає, що підс. Бандера намагався наламати зязок іншими знаками: вивистукуваннєм і криком. Крім того на ложці був теж напис по українськи з підписком Бандери. Тому що свідок не пригадав собі змісту цього напису, трибунал відчитав його знімання зі слідства.

ЯК ЗІЗНАВАВ БАНДЕРА.

Св. А. Фіц, тайний агент зі Львова, знімає, що в половині серпня 1934 р. переслухував підс. Бандеру. Тоді підс. Бандера заперечив, будьтобї належав до ОУН. На питання куди виїздив у 1932 р., підс. Бандера знімає, що оглядав в околицях Бельська промислові підприємства і при переході польсько-чеського кордону його арештували. Пізніше знімає, що не оглядав ніякої фабрики. Про свою подорож до Данцига в червні 1933 р. говорив, що їздив просити свояка Турду на шлюб своєї сестри. В Данцигу занедужав і приїхав до Львова вже по шлюбї сестри. Свідок додає, що тоді відбувався за кордоном зїзд членів „Проводу“ ОУН. Пізніше підс. Бандера признає, що належить до ОУН, але є противником терористичної акції і навіть хотів вголосити відповідний реферат для молоді та просив два дні відпочинку. По шлох днях взагалі не хотів знімати, а відпочинок використав на повідомлення своїх товаришів, щоби не знімали. При кінці 1934 р. і з початком 1935 р. слідство виявило, що Бандера був краєвим провідником. Далі знімає, що бачив написи на їдущих Бандери. Таку їдущу свідок Мигаль і опісля не хотів знімати. Далі свідок подає, що прізвище Лебеда виринуло вперше в 1932 р. по нападі в Горюжку. Свідство виявило, що він був організатором нападу. По вбєствї секретаря у польшевицькїм консуляті арештований Маєвський знімає, що бачив Лебеда у Микulichині. Тоді Лебедь питався Маєвського про радн. Івахова. По вбєствї мін. Перацького свідкові надіслали фотографію з Варшави з написом „Скіба“. Свідок зорїєнтувався, що це був Лебедь.

З черги свідок подає зміст знімає, які склали перед ним підсудні: Малюта, Мигаль і Качмарський та Заричка. Після того ставили йому питання прокуратор та оборонці.

ЯК ДОВГО ПЕРЕСЛУХУВАЛИ ПІДСУДНИХ.

На питання, як переслухували Бандеру, свідок вносяє, що переслухували його в день. Додає, що одного дня переслухували кілька осіб по черзі. На питання, коли бачив вперше Лебе-

дя, свідок каже, що не може собі пригадати, але ймовірно, що це було при одній з ревізій в Академічній Домі.

Фотографію Лебеда достав по нападі в Горродку. На питання оборони у справі з'являється Горницького, свідок пригадує собі, що Горницький з'явився так: Перед арештуванням Спольського, який був пронагодованим референтом у краєвій ексекютивній ОУН, підлягав Спольському, по його арештуванні Раков.

На питання обор. д-ра О. Павенцького у справі з'являється Зарницької у слідстві, свідок заявив, що деяких подробиць ніяк собі не пригадує. Тому оборонці вносить відчитати з'явлення підс. Зарницької. Прокуратор цьому спротивився, а предсідник відхилив цей внесок.

Оскільки низку питань свідкові поставив підс. Мигаль, головню щодо подробиць, які підсудний з'явив у слідстві.

ЩО НАЙШЛИ ПРИ РЕВІЗІЇ У БАТЬКІВ МАЦЕЙКА.

Після перерви в год. 14.30 з'явився свідок Гриний, тайний агент зі Львова, що перевів ревізію у батьків Гриця Мацейка у Ширці, львівського повіту. Найшов там валізу з українськими книжками і польську книжку „Бандити з П. П. С.". Були там також три судові постанови щодо Мацейка і тов. запідозрених у державній зраді, нотес Мацейка і три групові фотографії, де був Мацейко та яких 70 знімок інших осіб. Свідок найшов теж вирізок „Веку Нового" зі статтею про збівство мін. Перацького. Батько Мацейка є робітником, мати відома як українська націоналістка, цікавиться політичними справами. Батьки заявили свідкові, що Гриця нема в дома від довшого часу та що він живе у своїй тітці Чучмановій у Львові. На запит оборони свідок подає, що найдені при ревізії книжки були легальні, але їх наводять завжди при ревізіїх у боєвців. Ці книжки є радикально-революційного змісту.

ДЕ НОЧУВАВ МАЦЕЙКО?

Черговий свідок Іванна Бегей хоче з'являти по українськи, але коли предсідник поучує її, що мусить з'являти по польськи, вона з'являється по польськи. Підс. Малюца свідок знає з товариського життя. Свідок сповідає докладно, як Малюца просив її, щоб вона перевезла в себе його товариша. Одну ніч цього мужчину переночувала вона в себе, пізніше просила свого товариша з бюра, щоб його переночував. Свідок додає, що у слідстві не розпізнала цього мужчину з фотографії Мацейка. З підсудних свідок знає Лебеда, Качмарського і Малюцу. Була теж запідозрена в участі в ОУН.

На цю саму обставину з'являється **Юрій Цюнка**, ексекютив у Львові та не вносить до розправи нічого нового.

ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.
(Телефоном від нашого кореспондента).

Варшава, 29. листопада 1935.

Хоча процес йде даліше і щоденно „відважується" кільканація свідків, всетаки під деяким оглядом розправа тупіє на місці, не можуть покінчити з деякими засадничими сумнівами. Це торкається передовсім ствердження фактичного стану збівства і втечі збівника та логоні за ним. З з'являючих внесків обор. д-ра О. Павенцького виходить, що крім передокуваних свідків убивства та учасників погоні, була там ще сила інших осіб, яких прокуратура на свідків не покликкала. З цього самого внеску виходить, що ті свідки з'являлися у слідстві діаметрально ріжно від тих, що їх ми бачили в суді, які зрештою теж плуталися. Однак досі із безлічі внесків оборони трибуналь признав лише два внески (про долучення до актів розправи польської брошури про характеристику і тро покликканця з Берези Картуської на свідка Гриня).

Нема сумніву, що переведення льокальної візії було би для Варшави сенсацією, бо зупинило би рух у центрі міста на кілька годин.

Об'єднані вперше Мигаль, який досвідково тримається своєї тактики брати активну участь у розправі, задавав низку питань до політичних свідків. Мигаль, який рідше вносив питання справді, рідше спротивує всім моментам, які могли би обтяжити наважину на його думку: Зарницьку у Ширці, ба навіть Качмарського.

Мигаль підкреслює різницю, як в поміж висловками на той випадку Зарницька влогова до

лю заступниця Косівної" і „Зарницька в заступницю Косівної"; теж саме між зворотами „Вдобрав револьвер від Качмарського" чи „достав револьвер від Качмарського".

У тому прецедуванні стилістичних рідше, дуже суттєвих з погляду права, видно живу інтелігенцію Мигала.

З'являвся св. Гірною поліційного агента зі Львова, видав характеристичне світло на погляді тих членів поліції, які політичний радикалізм утворюють в націоналізмі, а націоналізм в революційном і не завжди відділяють речі легальні від нелегальних. Спроби обор. д-ра Л. Ганкевича розмежувати у свідка ці поняття не довели до цілі.

Найцікавіша була остання частина розправи, в якій з'являлися ці українці, які стрінулися з Мацейком або добре його особисто знали. Перший раз мали сьогодні безовірний опис особи Мацейка. Вперше зайшов теж випадок записання свідка в цій розправі. Цим свідком був **Евген Чучман**, чоловік тітки Мацейка. Роль

свідка стала коронною з огляду на те, що його розпитування сорочки, яку найшли у рідка Мацейка була першим і найважливішим доказом ствердження готюкості Мадейка.

З огляду на повсякчасна з Мацейком свідок з'явився у досить прикрій ситуації. Доказ, якого зажадав прокуратор, щоб свідок одягнув сорочку, викликав спершу веселість, яка проте скінчилася, коли свідок мусів по черзі одягнути 4 сорочки і через те старшенно затягнулася розправа.

Зрештою прокуратор застав на сеому доказі тільки, що фатовець від сорочок Ігнатювський не міг погодитися з тим, щоб сорочка з такими короткими рукавами могла коліть бути власністю свідка.

Взагалі та частина розправи перемінлялася у дискусію над мужеським біллям. (ік)

Справлення помилок. У вчорашньому числі „Львів" в телефоні нашого кореспондента вкралася прикра помилка: бо в 5-м рядку з долни замість „впала у світлі всіх і вся" має бути: „впала у слідстві всіх і вся".

Звичайна сесія сойму і сенату.

Президент скликав 29. листопада п. р. сойм і сенат на звичайну сесію. Цей розпорядок доручили вині обоим маршалам.

Марш. Бадоліо і негус на фронті.

Похорони вбитого колишнього негуса Ліджі Яссу.

РИМ, 29. 11. ПАТ. Спеціальний кореспондент ПАТ-а в Асмари повідомляє: Вчора зривався тут високий комісар від Східної Африки маршал Бадоліо.

ПАРИЖ, 29. 11. ПАТ. Аванс повідомляє з Адіс Абеби: Державні урядові у краю і за кордоном, неохочі до військової служби, віддали половину своїх платень за листопад державному скарбові, що творить яких 60 тисяч талірів. Вістки про абіссинські успіхи на огаденській фронті неавічайно піднесли на дуці населення, головню в Гаррарі. Ці вістки зробили велике враження на суспільну опінію, що з'являється ва тим, щоб вітну вестя аж до кінця. Настрій населення можна так окресити: Абіссинія не може програсти війни. Кореспондент Аваса підкреслює, що дуже мало правдоподібно, щоб тепер зачали дипломатичні розмови.

ЛОНДОН, 29. 11. ПАТ. З Адіс Абеби повідомляють: Вчора в Дебра Лібана, місті віддалені 110 км. на північ від столиці відбулися похорони колишнього абіссинського цювра Ліджі Яссу. У похороні взяв участь тільки чернець, що в останніх роках був невідступним сторожем королівського в'язня. Тіло кол. негуса аложили біля гробівця його батька раса Мікаеля.

АДІС АБЕББА, 29. 11. ПАТ. Вчора в год. 5. рано негус Гайле Селассіє вийшов до головної квартири в Десіс. Цювар забрав ві собою полетний лазарет та радіві вшаштування. Ному товаришів шестолітасідняків, що однак з половиною

дороги вертається до столиці, щоб у заступстві в мені негуса виконувати зверхню владу. Ввесь цісарський почот складається з 28 авт і вантажних самоходів. Цювар задержався в Лкобер і в Катамбо. Минулу ніч перелетів в шарах.

У Десіс Гайле Селассіє огляне мабуть яких 10 днів. Мого винищуванє в найновіш. прогледитись гармати. Цювар задержався у старій палаті.

ПАРИЖ, 29. 11. ПАТ. У почоті Гайле Селассіє, що вийшов на фронт з міні три офіцарів і почот особистий секретар і лікар. Цюварова з двома доньками і молодим сином супроводила негуса кілька десятків км. від столиці автотом. Гайле Селассіє з Десіс відлетить мабуть літаком на фронт до Тіре.

ПАРИЖ, 29. 11. ПАТ. У журналістичних колах Асмари переконали, що в найближчій майбутности марш. Бадоліо не переде в яких змін у складі свого штабу. Згодують, що новий вождь за велику ціну зматиметься до того, щоб зупинити абіссинців до більшої битви.

Італійські легуни на північній фронті ствердили концентрацію ворожих сил на південь від Кісрам. Запримали яких 500 шатер. Зосереджені в тому місці абіссинські сили оброчовують на 10 тис. воєків.

Кольона ген. Маріотті очистила з ворога східні збича цілоскеліра, на яких оперували відділи дельца Касси Собата.

Уряд прем. Ляваля покищо вдержався.

ПАРИЖ, 29. 11. ПАТ. Вчора уряд Ляваля достав у парламент заяву довіря більшістю 120 голосів. Перемога Ляваля тільки частинна, бо вона торкалась тільки справи становця уряду щодо девальвації франка і фінансової ситуації Франції. Дискусію над внеском у справі подій у

Лімож і водночас справу правих і лівих лів відложили до вітвірка. 3. грудня. Якщо до цього часу країна лівця погодиться з більшістю радикалів, то уряд Ляваля у вісторок провалиться. Вчорашня голосування виявляло поважніший вірст опозиційних голосів.

Зловили злодія тайних документів і мільйон корон.

ПРАГА, 29. 11. ПАТ. У Доках (80 км. на північ від Праги) жандармерія арештувала вчора допудня вижчого урядовця совітського посольства у Празі Сергія Козімова. Козімов обікрав касу посольства, забравши з неї яких мільон корон у фунтах штерлінгів польських золотих і швейцарських франках та тайні документи. Ще вчора думали, що Козімова, який мав дипломатичний паспорт, утік без труду за кордон, та що влучноу доконав у вісторок, а крадіж

викрили цюно в середу допудня. Тимчасом до поліції зголосився якийсь шофер, що з'явив, що відвезв із совітського посольства до Дока якийсь мужчину в товаристві жінки. Ідучи за тим слідом жандармерія нашла Козімова у Доках. Він цілковито п'яний лежав під сходами якогось ресторана. Документи і всі скрадені гроші надали мабуть при ньому. Совітський посол у Празі Александровський домагався мабуть, щоб Козімова видали совітській владі.

Італія приготована на кожну можливість.

ПАРИЖ, 29. 11. ПАТ. Аванс повідомляє з Риму: У строгій тайні переводять тут розміщення військ, що має на меті зосередити збройні сили, щоб ставити опір кожній можливості. Вважають тут за неможливе, щоб акція Італії могла обмежитися до кордону Альп. До Лібі не вислано ніяких транспортів до скріплення гарнізону. Думают, що напередодні морської конференції у Лондоні італійський уряд не буде більшувати своїх збройних сил у Лібі.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. поз. Конто пош. шлюх. 443.322 Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Головний Редактор прий- має від 11—12 год. перед- полуднем. Рухомістю не звертається.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 600 зб. Чвертячно 1500 „ Піврічно 3000 „ Річно 6000 „</p> <p>ЗА ГРАНИЦЕЮ: в Америці 1 долар, Фран- ції, Голландії, Бельгії 20 Фр. Фр., Чехословацькій 30 ч. в. — в усіх прощах через по- шту 750 зб.</p>	<p>Телеф. Редакції: 25-24. Друківні: 25-25.</p> <p>В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИ- СТРАЦІЇ.</p> <p>ЦІНА ОДНОГО ПРИКЛАДКА 20 сот.</p>
--	--	--

Уругвай зрівняв дипломатичні взаємини з ССР.

МОНТВІДЕО, 28. 12. ПАТ. Уругвайський уряд зрівняв дипломатичні взаємини зі СРСР. Сторонньому послові в Монтевідео Олександрові Міквінці вручили папірці.

ПАРИЖ, 28. 12. ПАТ. Аванс повідомляє з Монтевідео, що уряд ринув зрівняти дипломатичні взаємини з ССР, після довгих нарад.

Слідство у справі революції у Бразилії усталило, що центр комуністичної організації, що мала на меті підтримувати революційну акцію, був в Уругваї. Документи, які має уряд, доказують, що в лютому 1936. р. наваж виступити революція при підтримці комуністів, що мали доставити зброю й інші засоби.

Французька опінія пізнається на совітській приязні.

ПРОТИДЕРЖАВНА АКЦІЯ КОМУНІСТІВ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 28. 12. ПАТ. Одночасно з акцією ливих код, що має на меті якнайскоріше довести до ратифікації французько-совітського договору про ненапад, проявляється у французькій пресі більшість статей, що критично обговорюють французько-совітські відносини.

„Матен“ оголошує інструкції, які в серпні д. р. дали в Москві французькому комуністичному партії щодо акцій у внутрішній французькій політиці. Ці інструкції такі: 1) створити фронт на політичній або господарській основі, 2) створити однородний професійний рух, оснований на боротьбі клас, 3) зорганізувати т. зв. „про-гітфашистівську акцію“, 4) натискати, щоб розв'язали ліги, 5) виведити з армії та поліції фашистівський елемент, 6) боротьба проти католицьких організацій, 7) створити з армії т. зв. комітети оборони республіки, 8) зорганізувати акцію з метою боронити фран- „Амі д' Пепль“ і „Аксіон Франсес“.

цузько-совітський договір про ненапад від можливих нападів.

З другого боку заповіджена ратифікація договору без покладання справи давніх царських довгів та погрозюси про нову позичку для Совітів викликали велике невдоволення преси. „Ле Жур“ стверджує в передовиці, що нечесному довжником не можна давати нових кредитів, доки він не признає давнього дову 20 мільярдів франків. Щоденник кінчить, що справа давніх царських довгів тісно зв'язється з питанням французько-совітських відносин, які тепер живо обговорюють.

Проти проекту позички для Совітів дуже гостро виступив „Гренгоар“, що пригадує берестейський договір, протифранцузьку пропаганду в колоніях, Алязії і Льюотрингії та підмоги для революційної преси у Франції. На проект позички нападають також щоденники

Совітський амбасадор агітує, щоб повалили уряд Лявала.

РИМ, 28. 12. ПАТ. Італійські політичні кола, що давніше оптимістично дивилися на долю кабінету Лявала, вчора полоудні під впливом вісток із Парижа, виявили багато песимізму. Те, що нема офіційного комунікалу про хід нарад члоразної асамблеї ради міністрів означає, що в уряді нема одностайності щодо напрямних закордонної політики.

„Ляворо Фашіста“ залезває, що совітський амбасадор у Парижі веде за кулісами енергійну діяльність, щоб повалити Лявала. Не зв'язуючи на те, що парламентарна ситуація уряду Лявала неясна. „Діорнале д' Італія“ вважає, що уряд таки здобуде більшість яких 30 голосів.

Мекдональди знову ввійдуть до парламенту й уряду.

ЛБОНДОН, 28. 12. ПАТ. Дуже правдоподібно, що оба Мекдональди, батько і син, знову будуть у парламенті, як прихильники уряду, коли палата відновить свої наради 4. лютого. Рамсей Мекдональд має кандидувати в доповнюючих виборах у шотландських університетах на місце помершого Ноеля Скелтона, а Мелькольм Мекдональд кандидатуватиме у шотландській окрузі Шотландії Кроумарок на запрошення союзу національно-ліберальних виборців в увазі на те, що

дотеперішній національно-ліберальний посол Маферсон уступив.

„Таймс“ у передовиці підкреслює доцільність поставлення кандидатури Рамсея Мекдональда у шотландських університетах і поручає його вибір, як також вибір його сина. „Таймс“ зазначає, що присутність обох Мекдональдів у кабінеті спричиниться до більшої єдності національного уряду.

На яких умовах Абіссинія згодиться на мир?

ЛБОНДОН, 28. 12. ПАТ. Райтер подає з Адо Абесі умовини, яких неусу погодився би заключити мир, Абіссинія домагалась, щоб італійські війська евакуували абіссинський територію, щоб Італія виплатила Абіссинії відшкодування та щоб великодержави potwierдили визнання суверенності Абіссинії. Крім цього неусу домагалась, щоб міжнародна комісія, яку відіслать

Ліга Націй визначила кордон між Абіссинією й італійськими колоніями. Абіссинія згодиться на зкордонних дорадників, однак не італійської національності та тільки у господарських, фінансових та адміністративних справах. Зазально нереконати, що Абіссинія не погодиться на інші умовини, хіба, що зважала совної невдачі у війні.

Патріотичне самовбивство китайського Генерала.

НАНКІН, 28. 12. ПАТ. Старий революціонер ген. Гу-Фан-Тіанг, шеф штабу першої армії, вельожив вчора ввечері на себе руку. Він кинувся за свій меч перед мавзоєм Суя-Ят-Сена. У те-стаменті, який залишив генерал, заявляє, що

приносить жертву з крові свого серця гіві Суя-Ят-Сена, щоб здержати теперішніх кермант чия китайської політиці від армії. Ного жертва чия розбудити в них духа спротиву проти японської політики.

Демонстрації китайських студентів.

ШАНГАЙ, 28. 12. ПАТ. Студенти, що хотіли поїхати до Пекіну, щоб демонструвати проти автономії шовіністичній, Гомей і Чаган, сповалили

на силу назад до Шангаю на автобусах. Ті, що опирались, вискакували в повному бігу з авто-канів, 30 студентів падалих 4 важко.

3 НОВИМ РОКОМ Кооперативний Банк „ДНІСТЕР“

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.
видає знову премійні вкладові книжечки, які крім звичайних відсотків можна дістати ще й нагороду за ошадність у висоті 25—100 Зол.

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові,

вул. Третого Мая 15.
приймає вкладки ошадності і як централя кредиторства для українських кооператив всіх видів уділяє кредити на піднесення господарства і промислу.

Гріш родить гріш, —
але тільки на вкладці

„Народній Торговлі“

Ближчі умовини подає
устно або писемно
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ, Львів, Ринок 36.

Під колесами долі...

Варшава, 27. грудня 1936.

За час 25-ти днів судової розправи, в яких автор цих рядків, сидючи на лавках журналістів рівно вапроги лавок підсудних, мусів безупинно мати цих останніх на своїх очах та стежити за їх поведінкою, підчас отих довгих днів безліч разів настирливо насувався хвилюючий запит: що тут робить тих дванадцятю хлопців і дівчат? Мова акту обвинувачення відповідя на те питання не дає. Со воно зроджене з глибших сумнівів, відті, якими займається судове слідство і доказова процедура.

Сидять 12 хлопців і дівчат, — вони адебільша жуджені, подобають на людей, яких думка десь далеко поза цією салею, деякі і слухають цікаво, але з цікавістю посторонніх осіб, що вперше довідуються про якісь давні речі, — інші користують з благодатні олівців та паперу і щос-себі пишуть чи креслять, — і ледь усі вони, всі без винятку, навіть зяколи й Вандера та Мпаль — роблять вражіння, наче це їде справа не їхня і не про них. І чим даліше асудувалась розправа, чим більше свідків було переслухавих, актів відчитавих, заяв винювачевих, тим більше було те вражіння. Судить суд 12 фізичних осіб. Щоб доказати їх вини та засудити на кяру, передбачену у параграфах закону, зібрано величезний матеріал, обтяжено столи й лодіюм кількадесяті томамів актів і цілим „музеєм особливостей“. А # суд не трактує тих 12 осіб, як одиниці, відірвані від оточення, від часу і простору. Тільки тут саме починається різниця у підході польської сторони, репрезентованої судом, та воім українським громадянством, (а винюком хіба невеликого гурту доктринерів). Польська сторона найтоніше зв'язує тих 12 підсудних з революційною організацією, утворює їх з вою, всіма гриками тої організації обтяжує їхній особистий рахунок. Со в оту організацію — щоб сильніше вдарити по них, по тих 12 хлопцях і дівчатах. Тимчасом українська сторона дуже виразно тих хлопців і дівчат від цілої організації відмежує і ставляє справу цілком інакше: ми не винюємо їх за українське підпілля, ми вважаємо їх жертвами того підпілля. Не пішо, що ледь з них отверо дн-

впадеться до участі в ОУН. Чи впр. Малюцу, організатора реформи та Краєвий Екзекутивний ОУН, опже формально віби чоловіку фігуру під підля, можна робити відповідальним за те, що одні розумити під організації революційної акції у 80-их рр. XX-го століття? Того сьогодні 26-літнього молодця, який робить з усіх обвинувачених мужички вражіння найбільшої дитини, якого вся політична, «освіта» визирнується вількативневи «журсом» в одностітка товариша, що давав йому читати ановимові брошури, та який разом зі своїм підвладним аломилі жеття іншим — і самому собі. Або чи можна утворювати відділи хочби за особою лідера підсудних, Степана Бандери, про якого акт обвинувачення каже, що до ОУН належав, маючи 10 (десять) років літ, а маючи 23 роки був віби вжо урядуючим заступником крайового провідника, себто непаще керував тоді всією революційною роботою у краю! Чи це не явесь захляпне перепорозуміння і чи це вони — ті Бандери, Мигалі і Малюці, ті молоді хлопці і ще молодші дівчата в авторами та співчинниками того перепорозуміння?

Але тут починається ще й друга розбіжність між польським та українським становищем. Бо хочи й польська сторона грми вижда ла ОУН, як організацію, як ціле українське революційне підділля, то проте та польська сторона обмежується до ствердження всіх негалтовних сторінок, та не розглядає його крїзь праву пропаганду народу на всіх полях та крїзь призму великої проблеми безсталапної української молоді. Прокуратор Рудницький не дуряєся признати сьогодні, що повстання УВО в 1920 році було законно і героїчно арозумілим являем. Ми, українські громадяни, спаруюємо владу їм і у тов повіжкї нашої молоді, яка ове податливим ґрунтом для маси непримирности, ексклюзивности, обожання фізичної сили та виявлювання політичного розуму у «волютаристичному» окултї «хочу». І чи можна дуватися, що хоч ті гасла для всіх нас передовімі політично недоцільні та світлоглядно

чужі, то проте — не кїдаємо каміння на тях, то їх безкритично приймають, не маючи ніяких знань, потрібних для критичного підходу!

У шестдєтї опинився не тільки той ґурток 12-ти молодих одицинь. У шестдєтї опинився вел українська молодь — і весь український нарід переживав період, який розпочався з моментом оборону історичного колеса. З отакого каталізму народив ародилось новітнє гасло націоналізму, як претору відродження. Трагедією української політичної думки є те, що Організація Українських Націоналістів практикою своєї діяльності чи навіть відповідно достосовуваною теорією (голосний «декальог») ідею націоналізму викривила. У свою чергу ті молоді люди, які повірили, що суттю українського націоналізму має бути революційна робота, — практикою тієї роботи викривили ідею революції. В той спосіб не то на розсаянних дорогах, а на повному бездоріжжі опинився сьогодні велика частина української молоді, що не признає жодної фірми, як тільки фірми націоналізму, — в той спосіб переживав страшне потрясіння весь нарід, що дивиться на амарнованій капіталї ідеї на самовивіщування своєї молоді, на гекатомби жертв, які вічно приходить ся складати на жертівнику немплюсерної долї.

Нід колесами долї кїдїлось не тільки 12 підсудних із варшавського процесу. Теорія історичного фаталізму не в вигадку дефістивіст, не в вигадку лише людї без волї і енергїї діла. Коли дивимось, скільки українських молодих талановитих одицинь маріє, скільки їх цїлком випадково, через який собі якийсь абіг обставин попадається у маніпу, яка їх ломить, коли пригадамо собі різну історію а усім їм крїткими стежками кровю політичні і кістивні аясачтї, — можемо повірити в теорію фаталізму, як одну з історіософічних теорїй...

Чи довоє це фаталїзм української історїї стваже аніжосити українським дітїм самї жертви?!
I. Кедрич.

АС Одного українська механічна пекарня поруче свої найкращї печива по конкурентним цінам. Жадайте всього! Львів, Львів Світанок 83. Тел. 284-34. 9/10 4-10

ступали кожного часу, як лиш тільки Церква, хочби й хвилево, почала зміщуватись у лодську метушню, знову святї, які вказували на відшародну місцю Церкві? (о. Мукерман). Осьтак у сьогоднішні часи виступає особливо ясно ця всевітня місія Церкви, особливо ясно розуміємо її посланництво підготувити Боже Царство на землі, не як готовий і вікінчий правно-політичний порядок, лише як морально-історичний наказ для лодства прямивати до досконалої спільноти внутрішньо-досконалых та етично-гармонійних людєй.

Отже не туди, не політичними шляхами повинні йти громадські амбіції українських католицьких кол.

Конфлікти поміж новими течіями в українському націоналізмі та в українському католицькому вказують, що саме заданням українського католицизму є перещіплювати великі моральні ідеї, які охопили сьогоднішній католицький світ від витом т. зв. католицької акції, і на українській ґрунт. Хтось сказав, що наймогутнішим ферментом, який зареєструвала історія, є саме націоналізм. Могутні ферменти викликають могутні пристрасти. Отже якщо ця «найстрашніша» пристрасть має викликати і в українській дійсності відповідні сили, хочби й у боротьбі з Церквою, то вона не повинна розгублюватись у погонї за фантомами. Тому треба, щоб і український націоналізм, подібно як західно-європейський, ставив відповілі питання й борювся за них властивими шляхами. Треба, щоб і українська національна ідея не поривала всіх в'язь з трансцендентним світом. Не підлягає найменшому сумнівові, що вона не може зрєзигнувати з метафізичних конечностей, опертих на незмінні моральні права. Якщо так, то хай це питання буде поставлене отверто у весь ріст. Особливо серед нашої молоді. Для нашої католицизму — це непотрібно, а тим менше потрібно є для націоналізму, щоб ця боротьба була примітною! Фальшиво узгадновала поодинокі випадки, які появляються на українському католицькому ґрунтї.

Національні почування, які кажуть любити свій нарід, його границю всі форми буття і арумувати до його величі в будучині, які кажуть за те змагання віддати навіть життя, не суперечні з релігією. Тому націоналізм не може заперечити і найвищої моральної категорїї — Бога. Цеж трансцендентальна найвища Ідея, яку в теперішньому розвитку свого ума людина спроможна собі усвідомити. І тому в цій Ідеї воплочені найвищі змагання всього людства: жити по Божим прїказам. Думемо, що тут усяка негачія, неадекватність, культ осіб, етичний релатївізм — це все лише пусті, але гнучкі як гума фрази, які кожний «ідеолог» може нагинати, як йому подобається.

Остання справа, якї хочемо сьогодні присвятити нашу увагу — УКС і Католицька Акція — дещо складніша. Вона вимагає окремого обговорення. Обмежимо лише до ствердження: Католицька Акція — це могутній всевітній рух, релігійно-моральної обнови. Ідеєю є рух, що хоче здійснити «царство Христа на землі», організаційно — це продовження рамени Католицької Церкви — в громадянствах. Сьогодні ті релігійні українські організації, які діють серед нашого громадянства, мають стати у ряди Католицької Акції. Мабуть стане теж у шї ряди (організаційно) Український Католицький Союз. Кажемо «мабуть». Галицький Епископат заповідає спільний шлях у рямах Католицької Акції. Вона складається організаційно з чотирьох стовпів: мужичин, жінок, хлопців (КАУМ) і дїчат. Та проте думаємо, що цим «проблема» Українського Католицького Союзу не буде вичерпана. В українському громадянстві є місце на релігійні організації, пристосовані до специфічних українських умовин. На це вказують специфічні прикмети української греко-католицької Церкви. Вогаж найбільш національна з усіх церков, хоч у засаді, як католицька повинна бути понаднаціональна. І відте так розвиток релігійного життя не є звязаний з націоналізмом, як саме на українських землях. Вказати хочби на експанзію православля і римо-католицизму. Ось тому в українській дійсності виринала споконвік потреба таких громадських організацій, які мали б голос в українських церковних справах. Вкажемо на

Що цікавить українських католиків.

Кілька думок після Зборів Українського Католицького Союзу.

Цю статтю дістали ми в українських католицьких кол. — Ред.

Загальні Збори Українського Католицького Союзу і заповіль появи збірного пастирського листу цілого Епископату Галицької Провінції у справах Католицької Акції знову заквітзували в нашому громадському житті т. зв. католицьку справу. Український загаль знає, що в українській католицькій Церкві іде поважний збрїдєвний шпїр за скїдні чи західні форми нашого обрядуду. Цю справу наш загаль приймає. Обрядове питання, ще поважний суспільний фермент у 80-их і 90-их рр. минулого століття, зійшло сьогодні до розміру теоретичного наукового спору, який цікавить невеликий ґурт духовників чи спеціалїстів. Натомість далеко більше прїоживиться наше громадянство, втомлене партійно-політичним розбиттям, можливість повстання нових політичних католицьких груп. Пригадаймо занепокоєння української прилодної оліїї при кітїні 1930 і в початку 1931 р., себто тоді, коли повсталла нова організація, Український Кат. Союз. Цього занепокоєння не усунуло тоді ані інтервю з Митрополитом, ані прилюдне єнуаціяція тодішнього голови УКС през. В. Децкевича, хоч оба ці виступи заперечували політичні амбіції нової організації. Наше громадянство не орієнтується геж у формах, які сьогоднішній український католицизм, здійснюючи себе в громадському сенсі, приймає. Ше й досї не лише пересїчний громадянин, але й неодиін греко-католицький духовник стоїть перед питаннями, яка є різниця поміж УКС і Католицькою Акцією, як перед справжньою загадкою. Врешті нові націоналістичні течї серед нашої молоді заквітзували в нас нове питання може не так політичного, як радше етичного характеру, а саме: чи український національний світгляд може опертися на моральних первнях католицизму? Пригадаємо свято: УМХ-його збїжкотувала наша націоналістична молодь.

Коли закид політичного «опортунізму» у бік української католицької ерархї показався надто недоречний, лощукачки за мотивами бойкоту цього свята опинився в площинї морально-етичного питання. Почалась дискусія про ерархїю моральних вартостей націоналізму. Чи на чолї тих вартостей поставити Бога, чи націю? Цей спір покїдєть до життя серед української молоді нові течї оборони, т. зв. націоналістичний католицизм, а в політичному сфєронїтї той оїю

довів серед нашої молоді до таких зворотних форм боротьби, як до її виступї проти нашого Епископату за його збрїний протест у справї голоду на Україні. Мовляв, «болїти» лише над чїєюсь лихою долею, а не зарадити їй — є «зло щино»

Висловлюємо думку, що український католицизм не має ані амбіції ані потреби здійснювати свої ідеї політичними шляхами. Зрештою об'єктивні умовини не сприяють таким намаганням. Не потрібуємо цього аж доказувати. Встане обсервувати організаційну кваліть нашої одинокої католицької політичної організації, УНО, і її великий засаг діяльності, далї зник колишньої української христїянсько-суспільної партї, щоб це зрозуміти. Українське громадянство вирозно не хоче, щоб політичний католицизм, оскільки має себе організаційно оформлювати, виключив заколот у нашому житті. Думку, що політичних католицьких партїй не потрібно, підкрєслив дуже ярко Митрополит Андрїй у своему посланні, оголошеному у «Метї» 1932 р. Таксамо еволюція суспільних форм європейського католицизму має тенденцію неолітичності. Конфлікт поміж державою і Церквою у Західній Європі є сьогодні саме тим замїтний, що він чимраз менше є суперництвом за владу й політичні впливи. Це показують найкраще хочби оба конкордати, заключені Ватиканом: з фашистською Італією (Лїтеранський договір з 1929 р.) та з гітлерівською Німеччиною (конкордат з 10. серпня 1933 р.). В обох цих випадках Апостольська Столиця погодилася без спротиву на розв'язання католицьких політичних партїй (італійські по-поллїрї, німецький центр) і в обох цих випадках зобов'язалася видати «зрідження», які не дозволять священникам і черцям на членство в політичних партїях та на діяльність для таких партїй". (32 стаття конкордату з Німеччиною і аналогічна 43. стаття Лїтеранського договору). Можна навіть у дєкому признати слухність голосів німецької преси, яка з цього приводу писала, що це ніколи політичні впливи христїянських віросповідань не були такі малі, як у нашому столїтті. Та й справді, ше ніколи католицька Церква не проявляла так мало інтересу змагатися за своє політичне верховство, як сьогодні. Слушно запитє один німецький католицький журналіст: коли нарешті перестанемо добачувати в істїнуванні й розвитку тієї Церкви загрозав для земських позицій владї? Чи не ви-

кращине Стівропільське Брацтво. Отож, не змішувати у внутрішні справи українських католицьких організацій, які незадовго мають узглибити „свої шляхи“ з Католицькою Акцією, думаємо, що з точки погляду українських національних інтересів (не з чисто релігійних!) ладян чи вказане, щоб організація з таким обличчям, як дотеперішній Український Католицький Союз, свою потому організаційну форму і своєю потому методикою праці поме-

хав. Українське національно-релігійне життя надто різноманітне, щоб воно могло вдовольнитися суто західними, італійськими чи якимись іншими зразками. Як українські греко-католицькі громадські кола, які в УКС і в Католицькій Акції проявляють досить помітну активність, свою співзалежність оформляють — покаже найближча будучність. Та всеж вони повинні мати на увазі, що це не лише релігійно-організаційна справа, але й національна.

Розправа за вбивство міністра Перацького.

ДОКІНЧЕННЯ РОЗПРАВИ З ДВАЦЯТЬОЮ ТОГО ДНЯ.

ПАТ. повідомляє: Прок. Рудницький промовив цю поподудне аж до год. 7-ої ввечером. Нід дальшої його промови такій:

ТЕРОР ОУН І КОЛИШНІХ ПОЛЬСЬКИХ РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ З П.П.С.

Акти терору — на думку УВО — врятують не тільки честь народу, але ушляхотять теж революційного духа мас, підкривлюючи в них віру у всевладність Польщі. Терор є не тільки засобом кари, але також засобом самооборони. Він має — на думку ОУН — троякий вплив: на власну суспільність, бо викликає довіру до організації; на суспільність ворога, бо переконує його, що наряд живе і вікни на опінію світа, яка говорить про нього. Тут українське підпілля покликуються на революційну акцію поляків. Прокуратор пригадує, що революціонери з П.П.С. справді вживали терору, але не мають в своїй совісті вбивства поляка, який мав іншу погляд. Польська суспільність знала угодовців, знала людей, яких п'ятували в пресі, але не виконували атенату на їх життя або здооляла, бо толеранція, політичний розум забороняли таку боротьбу зі своїми громадянами. Говориться теж про необхідність пропаганди на зовні. На широкі маси дієсно мають вплив стирга, яка горить, або труп, але це є тільки ефекти, які не мають виховного впливу, лише впливають відємно. З практичної діяльності ОУН вляється це один момент, а саме поширювання невдоволення з уряду і деморалізація армії на випадок майбутньої війни. В архівах Сеніка є вивка проєктованих відозв в українській або німецькій мові. У відозві до польських воєнків говориться, що „ліжка осіб, які хочуть зробити інтерес на війні довело Польщу до війни“. Інші відозви призначені для поневолених білоруських воєнків. В одній українській відозві вгадується, що за океаном zorganizувались м'люни, які незбаром приплинуть до берега. Словом підготовано задалегідь дезорганізацію армії. Можна звивати українського воєнка до дезерції, але оповідати польському воєнку такі небеліші, що польський генерал ошукує його — це не тільки нешляхотне, але навіть недоцільне.

ЦІЛІ І ЗАВДАННЯ ОУН.

Становище ОУН можна виводити такою історичною анекдотом: В 1863 р. один російський достоянник запитав марграфа Вельопольського, що Росія має зробити, щоби поляки були вдоволені. Вельопольський відповів: „вдідіть“. Такесаме є українське становище. Одначе є величезна різниця — заявив прокуратор — між польською суспільністю з 1863 р. та українською з 1918 і 1935 р. Коли росіяни відійшли в 1915 р., залишилось кілякасот урядовців, які спольщилися і дещо російських напівців, які можна було усунути за кілька годин. У польській душі нічого не залишило. Одначе ми — говорив далі прокуратор — не можемо відійти з Галичини. бо це край з мішаним, польським і українським населенням. Поляки не є ремі колоністами, бо мешкають від 600 років. Не можемо відійти тому, що в деяких воєвідствах відсоток польського населення доходить до 70, в інших до 40 або до 50. Якщо відійде тольська армія, адміністрація або суд, залишиться польський селянин та інтелігент і польська література та умові творчість. Не хочи тим сказати, щоби українська культура не мала розвиватися, але цей край є краєм польської культури, польського й українського населення. Якщо ми відійшли і залишили поляків на місці, залишилися би вони національно меншністю. Тому не можемо кидати на поталу стільки мільонів поляків, перекреслюючи згори їх існування. Такої політики не можемо ні самі весті, ні познати її можливою. Можемо

назвати її божевільною і всі змагання, щоби ми відійшли звідтіля, вважатимемо змаганням відорвати частину від цілости.

ЗАЯВА ПРОКУРАТОРА ПО ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ СПІВЖИТТЯ.

Можемо змозгати до чого іншого, можемо думати, як думав про це Тадей Голувка: Він писав: Польська суспільність у Галичині повинна зрозуміти, що ця ділячка є державно, економічно і культурно звязана з Польщею. Одначе вона не є етнографічно чисто польською ділянкою, але мішаною, в якій український елемент має права вважати себе співгосподарем цього краю, якому належить повнота рівних прав з польським населенням, пошата йго національних і культурних прав. Щире признание українським громадянством польської державності і польською суспільністю українського народу співгосподарем цього краю — це основа польсько-української угоди у Галичині. Тільки згідна співдара співпраця обох суспільностей на всіх ділянках політичного, культурного, економічного життя, не суперничиво, відокремленість і взаємна невпевність, як це діється тепер, може запевнити цій гарній, багатій ділянці великий розвиток і ясну майбутність. Такою може бути наша політика. Цього вимагає добро польської держави, його найглибше і найрозумніше обдуманий інтерес і добро українського народу. Такий момент мусить прийти, бо тільки на основі співжиття можна думати про розвиток українського народу, його добробут і культурні здобутки.

УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ЗГІДНО З ІДЕОЛОГІЄЮ ОУН.

Обговорюючи діяльність ОУН, прокуратор підкреслює, що її обхлюв Сенік у своїй промові в Америці. Він заявив там, що цілєю організацією і піддержувати звязки з іншими арміями, переводити саботажі, шу мавиб на меті викзати перед цілим світом невдоволення з окупації. ОУН — на думку Сеніка — повстала з приводу одної основної помилки УВО, що зводилась до недостатці ширшої площини в суспільності і звязання з цілістю змагань українського народу. УВО, хопившись терору й саботажу, не мала в суспільній житті свого народу ніякого політичного відповідника. І саме тому довело в стверді ОУН. Крім того були теж інші причини, а саме те, що в Галичині і на емігранті повстали різні націоналістичні організації, як „Організація Української Мелоди“, „Легія Українських Націоналістів“ і ОУН. Переговори між тими організаціями велісь ще від 1925 р. і ті організації поступенно наближували до себе в пр. 1925-1929. У 1927 р. створено Провід, якого завданням було об'єднати всіх українських націоналістів. Врешті в 1929 р. відбувся конгрес українських націоналістів, що об'єднав усі розпоршені до того часу сили. Головною особою на конгресі був Коновалець. „Розбудова Нації“ писала в 1930 р. що метою ОУН є відбудова української державності, усунення всіх окупантів з українських земель, підписання союзів з народами, ворожими окупантам і т. д. ОУН залишилась у руках тих самих людей, що й УВО. І програму виложено у брошурі п. н. „Устрій ОУН“. Згідно з цією програмою на волі української національної

держави буде диктатор, по яким обійме владу, голова держави. Зрештою ширше не згадується про устрій, бо в перехідному часі буде йти вільна боротьба. Зате ширше говориться про хліборобську політику. І так дійшло би до виласнення великої земельної власності і лісів без викупу. У промисловій і соціальної політиці програма ОУН не відбігає від тих привілеїв, які вибороли собі західно-європейські суспільності. Закордонна політика опиралась би на союз з противниками ворогів українського народу з виключенням раз на все можливості союзу з Польщею і Росією. Українська держава повинна бути названою монархією, внутрі — суцільна. Хто по-

КОТРА ПАНІ

хоче бути гарно та практично убрана на бал, забаву, чи яке свято, хай спішить з замовленням до першорядної та найдешевшої робітни

ВОЛЯНСЬКА

ЛЬВІВ, Собіського 12. Тел. 21704

гляне — говорив прокуратор — на мапу України, той мусить ствердити, що українська держава не обійдеться без національних меншостей, що в тих сторожах є часто двоєгяди, напр. у Скалатщині, зараз над більшовицьким кордоном, поляки переважають, в Яворщині — українське населення. ОУН ділить українську суцільність на дві категорії — на українських діячів всі інші — це угодовці!

Далі прокуратор широко говорить про устрій ОУН, згадує про жалобу Української Парламентарної Репрезентативної до Ліги Націй у справі патенту в 1930 р., про вбивство пос. Голувка, яке заскочило всіх, найбільше за кордоном. Воно доказує, що низи ОУН не були тоді здійснені. У вересні 1931 р. появляється заява полк. Коновальця, в якій відкритося терористичного атенату. Про анархію в організації і про спори між УВО й ОУН писав Габрусевич у своїх листах до Коновальця. Габрусевич домагався, щоби закордонний провід залишив організації в Галичині вільну руку, закидаючи, що закордонний провід висилає людей на смерть. Одночасно появився лист Сиборського, одного з теоретиків партії, — шу його прокуратор відчитав — зі закидами, що ОУН не вийшло з рямців УВО і терористичної діяльності замість перейти до революційної діяльності. Тому, на думку Сиборського, треба перебудувати провід. Опісля прокуратор широко говорить про фінанси ОУН, про підмоги з Литви, з Америки. Згадує про нараду литовського міністра закордонних справ Завніюса з полк. Коновальцем, прокуратор заявив, що міністер власноручно передав полк. Коновальцеві фальшиві паспортри.

ВІДНОШЕННЯ ОУН ДО СССР.

Опісля прокуратор обговорив справу відношення ОУН до СССР, де живе майже 80 відсотків українського народу. Тому здавалось би, що по війні вся діяльність буде виходити з союзівської Росії і що кола ОУН спеціально зацікавляться цими справами. Не маємо ніяких доказів на це і не знаємо, що про це думають представники ОУН. З листів виходить, що в 1933 на організаційній конференції у Берліні обговорювали, що на землях, які входять у склад СССР рішено весті т. зв. балюнову акцію. З т. зв. архіву Сеніка виходить, що колишні члени добачували неповаженість цієї акції і висували аргументи, що балюники з пропагандовими меточками взагалі не долетять до мети і по дорозі загинуть, або впадуть на поле людини, яка занесе їх до ГПУ. Якщо навіть попадуть у руки симпатика, він не знає, що зі страху має робити. На згаданій конференції вирішено, що слід повести акцію з метою заманіфестувати що на землях Західної України йдуть визвольні змагання. Все те казав

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМИСТРАЦІЯ:
Львів, Район ч. 10, П. Нов.
№ 40-060.
Конто пошт. шевр. 143.322.
Адреса для телеграм:
"Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11-12 год. передполудням.
Рубрики не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЇ:
Місяць 5-00 зол.
Чвертьріччя 15-00
Півріччя 30-00
Річно 60-00

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. Чехословацькі 30 ч. н. фр. — в усіх прочих краях по 7-50 зол.

Телеф. Редакції: 219-41.
Друківня: 222-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО АДМИСТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМРНИКА 20 сот.

Зл. Держави поширюють закон про неутральність.

ВАШИНГТОН, 3. 1. ПАТ. Сенатори Нна Кларк і Ноук, члени комісії для справ торгівлі зброєю й муніцією пропонує сенатові в понеділок новий законопроект про неутральність.

Закон передбачує поширення ембарго на зброях військовий матеріал щодо всіх народів, які беруть участь у війні, незалежно коли вони діляють на основі мандату Ліги Націй або коли їх втягнули до війни через збройний опір одного з нацистичних проти саякцій. Президент має право поширити заборону експорту на всі продукти,

що їх уживають у воєнному промислі, отже нікел, на нафту, барвочну та мідь. Американським громадянам не буде можна подорожувати на кораблях, що належать до держав, які ведуть війну. Американські кораблі не можуть вивести у смугу, в якій ведуть війну.

Новий закон лишає мабуть президентові право вирішити, на які народи можна наложити ембарго. Він матиме також право розірвати на ласику і нападеного та великодержави, які діляють згідно з міжнародним мандатом.

Промова Рузвельта на інавгураційнім засіданні конгресу.

ВАШИНГТОН, 3. 1. ПАТ. Інавгураційне засідання конгресу відбувається у незвичайних обставинах. Вперше в історії парламенту Зл. Держав президент виступив своєю промовою на тай-

ному засіданні у присутності двох сполучених палат. Мову Рузвельта трансмітуватимуть до радіо.

Політичні наради між Зл. Державами та Францією.

ПАРИЖ, 3. 1. ПАТ. В політичних колах призначають велику вагу до візиту Фіса у Льваля, бо вона відбулася напередодні важливих нарад американського конгресу. Крім цього, як

підкреслює "Еко де Пари", Вілліам Фіс у справах закордонної політики є дуже близьким співробітником міністра Гула.

Дальші студентські заворушення в Єгипті.

КАІРО, 3. 1. ПАТ. Студенти знову виступили внутрішні улаштування одної з державних шкіл у ділянці Аббасієг. Поліція мусіла вжити пальної зброї. Щоб не було пошкоджено ранених, стріляла шотром. 15 студентів і багато поцілків ранених.

КАІРО, 3. 1. ПАТ. Студентський Альянс організували демонстрацію, підчас якої намали на поліцію та обшукали поліцейських. По обох боках багато ранених. Поліція розпорозила маніфестації пажами.

Німеччина висилає зброю до Словії.

ПАРИЖ, 3. 1. ПАТ. Берлінський кореспондент "Енформация" повідомляє, що німецький уряд скасував заборону вивозити військовий матеріал до Словії. Цей розпорядок стоїть у зв'язку з великою кампанією, що її підготував німець-

кий зброєвий промисль, щоб в весно збільшити свій експорт. Їм намагання німецького воєнного промислу спричинили гомосексуального фінансового ситуацією Німеччини, що не дозволяє вести в 1936 р. зброю в у доперішньому темпі.

Хочуть поставити президента й уряд Еспанії перед конституційним трибуналом.

МАДРИД, 3. 1. ПАТ. Група послів монархіїа згодилася внесок, щоб відкрити дискусію у справі обвинувачення перед трибуналом конституційних гарантій президента республіки, прем'єра й інших членів кабінету. Провідник народної акції Хіль Роблес підписав внесок монар-

хистів щодо прем'єра й міністрів, але відмовився підписати внесок щодо президента Еспанії. Обвинувачити президента еспанської республіки можна тільки на основі ухвали кортесів, що її вкритиють більшістю трьох п'ятих усього числа послів.

Стан французького летунства.

ПАРИЖ, 3. 1. ПАТ. Публічна опінія тільки сподіє за зустрічними заявками французькому летунству передове становище в Європі. Спеціальну вагу призначають у цій справі до устійнення дійсної вартості французького військового летунства. Цікаві зауваги подає "Ле Жур", який

твердить, що теоретично французьке летунство є найсильніше у світі, але ця згодна перевага криє в собі гіршу небезпеку. Бо в летунстві треба брати на увагу не тільки теперішній стан, але технічні можливості в майбутньому. Франція має майже 1/3 перестарілих моторів

Острів Гельголанд знову уфортіфікований.

ПАРИЖ, 3. 1. ПАТ. Берлінський кореспондент "Ла Ліберте" повідомляє, що острів Гельголанд, що грав важку роль передіткою війни, тепер укріпили знову так, щоб він міг бути

не тільки морською базою для воєнних кораблів, але також для гідропланів. Гельголанд вивантажили у прибережну артилерію, що має далеконосні та протиповітряні гармати.

Італійський бюджет на 1936-7 р.

РИМ, 3. 1. ПАТ. Рада міністрів затвердила в попередній бюджетовій проєкції на 1936-37. р. Бюджет передбачує 20.312 мільйонів звичайних доходів і 20.292 мільйонів звичайних видатків. Цей бюджет більший від торішнього. Понабільшили

бюджет маринарств 1.544 мільйонів (давніше 1.266), міністерства леготства 970 міль. (840), міністерства корпорацій 102 (74). Крім цього треба завважити, що міністерство преси і пропаганди стало вперше окремих бюджет на 55 мільйонів.

Трудися і шадли, а не зазнаєш бід!
наже українська приказка, тому складай свої ошадності в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР” у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА Ч. 20.

де крім звичайних відсотків зможеш дістати ще й премію за ошадність у висоті 25—100 зол.

Форма без змісту.

До єпархіяльних зборів Православної Церкви. Львів, 3. січня 1936.

Ніколи ще християнським церквам не приходилося так боротися за свободу своєї діяльності, як саме тепер. У Словії релігію переслідують, бо комунізм сам хоче стати новою вірою. У Мексику, а до недавня в Еспанії, відділення церкви від держави згідно зі соціалістичною доктриною перетворилося — бо інакше бути не може — в позбавлення Церкви всяких прав. Новітні масові рухи — фашизм і гітлеризм — бачать суперника для своїх впливів на маси в церковних організаціях. Там, в Італії та Німеччині, як не вибухає час до часу конфлікти з державою, то завжди існує можливість такого конфлікту.

Це — те історичне, що на жодну снід розділило політику повсюди чинників: супроти Православної Церкви в Польщі. Безсумнівно, рішальний вплив на політику уряду в цій справі мають польсько-католицькі аруги і безпосередньо і через польську публічну опінію. І тому особливо незрозумілі напрямки дотеперішньої політики супроти Православної Церкви.

Найбільше характерні риса цієї політики це — примування до підпорядкування Православної Церкви урядовим чинникам. Це улаженнювання Церкви від держави й уряду проводиться в цілях лоялізації та асиміляції самих мас віруючих. Очевидно, що справедливий соборний устрій був би перешкодою на цьому шляху до улаженнювання Церкви. Адже соборний устрій створював би для Церкви точку опертя в боротьбі проти тих розпорядків владн, на які не могло погодитися Церква. І тому засади соборноправності в Церкві виводжено війну. Це було тим легше зробити, що церковна влада сама пішла назустріч урядовим чинникам. З ріжних причин, серед яких найважнішу ролю грав факт, що вища церковна єрархія — чужа національно своїм пастві. Можна заризикувати парадоксальне твердження, що ідею соборного устрою погребано саме в цьому моменті, коли виявився відомий декрет Президентів держави з 31. травня 1930 р. про скликання Собору. Чейжк відтоді справа Собору перестала бути чисто внутрішньою справою самої церкви, її постійно і свобідно функціонуючим найвищим органом. Воно істоту соборноправності — лишинилась тільки деякі форми соборного устрою без всякого змісту, без душі.

Такою найбільшою, але бездушною формою соборності є єпархіяльні збори. Саме в кіт грудня вони відбувалися. У Польській Єпархії збори відбувалися два дні: 26 і 27 грудня. У Гродненській Єпархії один день: 31 грудня. У Вишній збори відбуваються саме тепер: вчора почалися і морально, що і скінчилися. На Волинській Єпархіяльній Збори через хоробу архієпископа Олександр перенесено на першу половину січня та передбачено їх тріацію теж лише на два дні. Це тому, що однимки предидерою нарад на всіх цих єпархіяльних зборах є затвердження бюджету Єпархії на майбутній рік. Характеристичне це обмеження нарад виключило до бюджету. Але чи можна справді розглянути хочби і бюджет та дійсно вплинути на його уклад за один чи два дні? У таких умовах біо-

Репрезентаті з групою Певного. Цю вістку діями дивом використав п. Певний у своїй промові в соборі дня 6 грудня 1935 р., заки вона ще появилася друком у „Новій Зорі“ отже заки дійшла до загального відома через той часопис. У відповідь на те, що сказав п. Певний у соборі й на те, що потім ми прочитали в „Новій Зорі“, заявили оба представники Обіви в Українській Парл. Репрезентаті: себто і голова тієї партії др. Волянський і сенатор о. Лободич, що такої постанови управа партії не приймала і далі, що управа партії вислала в цій справі до „Нової Зорі“ спростування. Це „дементі“ досі на сторінках „Нової Зорі“ не появилася.

— Отже?

— Отже з усього сказаного можна хіба дітиком без-

пачо зробити висновок, що не все те, що пишеться у „Новій Зорі“, покривається з тим, що політично робить і як поступає Українська Народна Обіва.

На закінчення заяви ще пос. Мудрий, що вигляді ірації У.П.Р. є ця його погляд зовсім реальні. Якщо зійшло б інакше — то теперішня спроба найти шлях до компромісу, що його диктує само життя, була б остання. „Я і всі члени У.П.Р. розуміємо вповні тягар нашої відповідальності перед громадянством. Стоймо лише в обороні гідності і загартованих, та — на жаль — дотепер невиконаних прав нашого народу в Польщі. Хочемо вірити, що їх здобудемо“.

ПОМВЕНТАРНА ВИПРОДАЖАЙ
ШОВКОВИХ МАТЕРІАЛІВ НА СУЖЕН,
БІЛКОСИ. РЕШТКИ ЗА 50% ВАРТО-
СТИ. — Тільки один тиждень.

ДІМ МОДИ
 ЛЬВІВ, „ГОТЕЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ“.

Вгадавши отюж замінок в актах Сеніки про видатки на присягних суддів, прокуратор говорять про лист Федина до Сеніки у справі грошевої збірки на політичних в'язнів. Цей збірковий збірковий лист „Український Голос“, часописи вложеної і субсидованій ОУН. Про цей часопис завжди говориться в рахунках і листах. Пізніше виявилось, що ці зборки не доходять до свого призначення. Тут прокуратор приводить випадки, що зібрані гроші не передано політичним в'язням.

УВО РОЗСАДНИКОМ ІНСТИНКТІВ.

В листі Ірєна, колишнього заступника крайового провідника, до Коновальця читаємо, що УВО є деструктивним розсадником, величезні розумуданнями інстинктів, щоб дешевим коштом стати героєм. З більшости його членів виступають напашники. Др. Гуаєвич пише: Що там організація тоодиноких естів, вибирається одного або двох людей, дається, що треба, опісля нехай собі карк скрутуєть.

Чи ж можна дивуватися цим заявам, що їх на розправі складали Стольський, Мазарушка, Мигаль і Малоца? Вони осуджують організацію українських націоналістів. Брехня слуга до верхів. Коновалець згадує про це. В бюлетені з 1931 р. є комунікат УВО в англійській мові: „Потверджуємо наші заяви, що акти доконані злітоту у 1930 році мали на мені протиставитись польським колонізаціі. Але ці акти, якщо їх доконали наші воєводи, відносились тільки до предметів і об'єктів неживих, не до людського життя або здоров'я“. Тимчасом у липні 1930 р. доконано напад на поштової амбуланс під Бібркою й забрали 26.000 зол., крім того вбито тоді пожежця, отже Коновалець заявив несправду для закордонної опіні. В тому самому бюлетені за апробатою Коновальця стверджено, що численні воргові про фінаисові джерела діяльності ОУН є неправдиві. А Литва? Отже знову неправда. Врешті третій примір неправди. В 1931 р. Коновалець у женевському часописі „Ля Сабі“ похвалює у відповідь на деякі заяви одного з польських шоденників, які компрометували УВО, спростування, що не кермує УВО. А нам відомо — каже прокуратор — що в 1931 р. Коновалець був командантом УВО. В офіційній брошурі з 1931 р. читаємо, що провід організації ОУН спочиває в тих самих руках, що УВО. Отже з одного боку офіційна заява, що Коновалець є вождем УВО, а з другого заперчення для закордону. Потвердження цього факту находимо в бюджеті, де виділені квота 150 доларів для „державного команданта Коновальця“. Отже Коновалець зраджує прикметі, що не творить з цього лицара, що відібрають йому моральне право провонити. Вони згагнетовані. Атмосферу брехні слід положити на рахунок політичних засновків та ідеології ОУН. Ти люди не висунули на своїм праторі почесного гасла: „За нашу і за твою волю“. Нема між ними пориву зжогось ідеалізму чи романтизму, вони безсмертні імперіалісти. Перемагають на змилу те, чим самі відплатили би вдесятеро, якщо була би влада. Була вже мова про те, що в їх програмі нема ні слова, яка була би доля тих, що тепер є в більшости, які тоді ввійшли би в межах української держави. Чейже було би дуже гарно пропівстити несправедливості справедливості, хочби в обіцяній й обіцяній добру повестку. В декалязі і згадка про те, що ОУН буде змагати більшости фростір української держави шляхом покоропня інших народів.

Який є справжній настрій в цих людей, треба шукати не в офіційних заявах, тільки в шоденних приватних заявах. Була вже згадка про гадизм „наддніпрянця“. В інших листах з архіву Сеніка сказано, що треба поширити межі української держави і заволодіти Кавказом і Закавказзям та Каспійським Морем. Чорне Море треба залучити каналом з Каспійським для скріплення торговельного руху і щоб найбільшати державні доходи. Крім того сказано, що треба буде поширити межі на захід аж по Краків і там

Розправа за вбивство міністра Перацького.

ДОКІНЧЕННЯ РОЗПРАВИ З ДВАЦЯТЬ ОСЬМОГО ДНЯ.

ПАТ повідомяє: У четвер шле по полудне прок. Желенський ваймає дуже широко характеристико ОУН. внутрішніми відносинами і наказував повний моральний упадок ОУН та її членів.

ДОСАДНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОУН.

Прок. Желенський звернувся до суддів: ні засино кажучи, що хоч та аві підсудних нема ні Коновальця, ні Сеніка, ні Барановського, ні Череминської ні Ярога, то — він певний — що при присуді суд у мотвах привич ім почесне місце. На думку прокуратора, члени проводу, і бувши воєни, що з такої мирної держави як Швейцарія і Чехословацчина кермуєть відповідною роботою у Польщі. Ти люди — каже прокуратор — найшли дуже гарне гасло, найшли програму, що притягає й їх та інших. Це програма відбудови власної держави. З тієї програми зробили собі вараг ірації й підставу істнування. Шукачоки грошей — каже прокуратор — пролягали чужим сілєм, виконуючи шингуську роботу, нападали на скарбові й почтові каси, вбиваючи польських поліцаїв, поштарів і урядовців. Вкінці шукали грошей у власних братах за морем.

Але до цих людей треба підійти, треба амити їх приєднати, бо українських членів, на які збирають гроші, є багато. Треба ім сказати, що не найважливіша ціль, бо іде про бездунний боротьбу, щоб український патріотизм не встигав. І почалися зборки на боєвий фонд. Але треба мати логічність, що це є боєвий фонд, отже треба боєвий фонд. Прокуратор наводив такіні ступні „Сурми“ з 1934 р., яка писала: „Сьогодні ми нас спочиває обовязок не допустити, щоб революційна боротьба примела, доля призначила нам жити в ротаках української національної революції і тому нашим великим обовязком не тільки спроставитися, йдемо твердо і широті вперед. Повороту для нас нема, бо ми спалили всі мости за собою, затопили всі кораблі“.

У БЕЗВИХІДНОМУ ПОЛОЖЕННЮ.

Це значить, що люди опинилися в безвихідному положенні й мають перед собою єдине: „все вперед, все вперед“, бо інакше все скінчиться би. Тому треба постійно організувати вбивства, хоч вивиклось, що во час на ці вбивства, що це є найбільша шкода для українського народу, але вони мусять своє діло продовжувати, бо всі мости спалили за собою. Тут у своїй суспільності нічого не можуть зробити, бо є відсутні від неї, яка веде свою організаційну працю. І пишеться так: „Метою теперішньої внутрішньої пропаганди, яку веде ОУН, є збергти український наріч у духі націоналістичної ідеології та спочувати всі здорові сили народу до боротьби за здійснення гасет українського націоналізму. Влия діла на громадян є більший, ніж література“. І тому ведеться терористичні акти, а терор є основою програми. Терор є найкращим способом уможливити і здійснити не тільки матеріально істнування, але також і політичну думку, що є в дійсности висловлена тільки боєм і революцією. Висновок такий, що ці люди за кордоном, що є міжком цієї організації, всійот жати тільки нею і на цій кінаються. Але завважиться не хочуть і змушуют суспільність і входять з нею у конфлік. А коли суспільність протиставиться, шукають рятунку в молодших.

Історія ОУН є історією упадку багатьох воєвків, бо вже тільки наймолодші захоплюються ОУН. Входили до цієї організації старші, а дійшло до того, що тепер провідником є 23-літній. Але і між молодшими треба пристосовувати терор. Нема місця між нами — пишуть — для людей слабкої віри, ві для тих, що мають розвигані нерви. Ця треба без милосердя кинути собі під ноги, бо то це дотримує кроку, той стоїть на пе-

решкоді, на шляху до визволення нації“. Тому в цих страшних умовах, коли Мигаль не міг витримати і нерво валомилося, хотіли його вбити. Бо в цих умовах терор зробиє центральною точкою програми, зробиєся надзвичайним ліком і зброєю. У протикіральній акції терор є центральною точкою. Вбивати в таких умовах мусило цим людям страшно збуденити. Тимте, павне судді, одну з останніх картич, коли Підгайний є ще на волі? Бандера довідався, що в одній з львівських гімназій якийсь ученик 5. чи 6. класу влізло в конфідентом і Бандера притявч Підгайному того учня вбити. Підгайний почав притотування, але на перешкоді виконання вичинку став його арештування. Підгайний каже, що стидно було йому урідкувати замак на ученика і що притотування робити таку шобу до вбивства не дійшло. Ця картина є страшним свідомством для Бандери та організації. В цій атмосфері діяли ролі відіграють гроші. В їхніх умовах слід сподіватися великого довіри. Але частина цих людей виходить у дивному світлі. Підгайний оповідає, що коли на приказ Бандери притотування грабінницький напад на провінції і з його доручення звернувся до Ярога на авіом, що було власністю організації. Ярог заявив, що авіо є його власністю, а до того воно вінекує. Додав теж, що організації дістав ледви 100 зол., а посередником при цьому був Омишкєвич, один з найважливіших членів ОУН. Коли Підгайний довіряє від Бандери, що Омишкєвич дістав на цю ціль 300 зол., почав підозрівати, що Омишкєвич 200 зол. присвоїв собі. В одному з листів „наддніпрянця“ є прокат, щоб організувати пада на банк під свідку у якийсь ссорок. Підгайний каже, що Ярог пропонує два плани грабінницьких нападів: один на якийсь залотинка, другий на якийсь вилоник, що згодився на це під умовиною, що поділиться грошми з організацією, якщо організація сфінкуєся напад і допоможе людям. Попропада, Бандера оба ці проекти відкинув, везе сам факт, що така думка зродилася, є страшний. Далше Підгайний каже про Мигаль, що Бандера остерває, що в грошевих справах треба бути обережним.

Підгайний дав Мигалеві як зачет на закупку револьверів і гранат 30 зол., але Мигаль не доставив ні зброї, ні не звернувся грошей. Пивич Мигаль дістав 20 зол. на купно ругти і ці гроші теж пропав. Так говорить Підгайний про Мигаль, студента-нуждаря, що мусів рятуватися, пролякуч яблука на стігані і безперечно не один день голодував. Так про, товариша говорить аверхних. З одного боку вбивство й буденність смерти, з другого такі грошеві взаємини і дбайливість про честь товариша. Вводі бачимо недовіри. Підгайний подає, що вступає до організації, бо його підозрівали, що вдержу звязки з поліцією. А Качмарський? Його брати підозрівали, що має теж звязки з поліцією. Ти люди не мають до себе ніякої пошани. Що за атмосфера! У висліді коли їх арештовано, у неодоно відчувається шільгу, що врешті опинилися поза волею, бо там з шірорлівністю за грошевиими непорядками страждають. Цей Ніч, що їхав, щоб зрешабітуватися, або щоб відмежуватися від ОУН, чи це не був шаліж? Мацейко теж є прикладом класичної форми шантажування. Постійно пригадується йому випадок зі злоуплетям Мішца, довроваджується до екскурсії і врешті йде та стріляє. А Лебєзь? Він організував напад у Горюку. Організація нападу зарела. Отже ніхто інших тільки Лебєзь є предистиннований до того, щоб організувати атаку на мін. Перацького. У нормальних людей є інстинкт. Якщо хто недоніває, то з цього висновок, що не падається і йому не доручувати дальшої роботи. Але думки цих людей є рішні. Як що хтось збудив і дав зброю проти себе, то з цієї сітки не вихопиться.

здобути коридор аж до Німеччини. Такі мрії, вимоти і забаганки мали люди, що про їхні характери говорять їх власні висловки, що їх видають про себе члени найвищих закордонних властей, себто ОУН. Коновалець про Федина лише до Сеніка, що не зважає на його прикази і поступає супроти Коновальця несвісно та інколи його обиджає. Про Мартинця, що був начальним публіцистом „Сурми“ і „Розбудови Нації“ Коновалець пише до Сеніка, що в Мартинця замирає почування відповідальності за те, що чіпляє і підписує. Про інших найвищих членів ОУН і своїх найбільших співробітників, головню в Празі, пише Коновалець, що є між ними атмосфера облуди й брехні.

В іншому листі Коновальця до Сеніка каже, що відчуває інтуїтивно в цього порожнечу. „Зачині лікувати і то не тільки здоров'я, але і лікуватися з цих декадентських настроїв, бо буде эле, не тільки з вами, але і зі справою, яку ведеце“. А далше: „На генеральну сповідь має те ще час“. Це вже є „достовірна“. Ця людина, в порожнечою, яка має якийсь декадентський настрої, стоїть при кермі боевого реферату головної команди. Він видає прикази смерті. В цих руках є істинування українців і томаків? Лист Сціборського зазначає: „На папері ми провід, а в дійсності не маємо відваги видавати директив, бо побоюємося, що не будуть виконані. В цьому лежить наша недуга, як проводу і на тому клягає фальш нашої ситуації. Так далше не можна“. А тепер про Коновальця. В листі до Сеніка він пише: „Останніми часами почувалося дуже погано, так фізично, як і психічно. Відчувалося якесь загальне вичерпання і бачу, що треба мені на деякий час втекти від людей взагалі й зрештєві всім собою лад. Безперечно, впливають на мене цього роду люди, як наслідання вами справи Мизанури, як неполадання досі вами моїх прохань у справі розракунок і т. п. Бачу, що в цими методами нашої діяльності, що закоріннилися у нас так глибоко, не можу дати собі ради. До того треба нового чоловіка і більше сильного та більше рішучого!“ А тепер інший лист: „Знаєте найкраще, що особливо в останніх часах переходжу велику, духову кризу. Я переконався, що на провідника того руху, що в народжується, я не є кандидат підготований. Але поки що, насправду не бачу чоловіка, який міг би мене заступити“.

Кваліфікуючи себе в той спосіб, Коновалець одночасно говорить, що кращого нема. І нема кому, навіть тимчасом доручити заступництво. Чи не є яке акційне або освітнє товариство? Ні. Це є товариство, що не даючи відлиху, організує тільки душегубства й душегубства.

Але є там ще якийсь іншій огляди. Напр. чл. Коновалець пише: „Мабуть для всіх нас стало ясне, що так далше бути не може й коли не хочемо запропастити нашої ініціативи і взагалі на довший час зліквідувати наші визвольні зусилля на ЗУЗ, то мусимо зробити рішучий зворот і перш за все мусимо бути між собою й самі зі собою щирі. Хай поспіляється на мене закиди, але далше мовчати не думаю й при першій нагоді висловлю свою думку“.

СПРАВА ВОЛОЩАКА.

Місяць по нападі в Городку відбулися сходили берлінської ОУН. Секретар відчитав-коментує ОУН у справі нападу членів ОУН на поштовий і окарбовий уряд у Городку. Вбитих: Березинського, Старика, Давидишина й Біласа вшанували приязні однокланичною мовчанкою. Слідом секретар відчитав листа одного з головних членів імж. Дмитра Волощака, якого не було на засіданні. Лист був такого змісту: „Хочу працювати для добра українського народу, але не для особистої користі і власної амбіції. Колюб це було інакше, я бачив би у групі, що нападла на державну власність, не молодих хлопців, але тих, що по 5—10 літ сидять за кордоном, які мали час навчитися не тільки кордонном, але й цілої тактики всяких нападів, а які знову думають, що без них не буде України. Одначе я не є за тим, щоби малпувати те, що робили інші гноблені народи перед війною, коли техніка охорони, розвідка, радіо і т. д. не стояли на такому рівні розвитку як сьогодні. Тому прошу окреслити мене зі списку своїх членів“.

Погляньмо, як на це зреаговано. Викликало це обурення поміж членами відлиху. Рішено прийняти виступлення до відома, окреслити Волощак з листи членів і віддати справу до суду організації.

ГРОШЕВІ СПРАВИ І ПІДМОГА ЛИТВИ.

Обговорюючи фінансові справи організації, прокуратор наводить як принцип справу Шиман-

ського, що з браку засобів до життя і по відмові ОУН наложити на себе руку. Взагалі з фінансами — говорить прокуратор — ОУН поводилася з людьми коротко. Коли почалася грошева криза в організації, Коновалець писав до Сеніка: „У найближчому часі вишлю проект рестрикцій в бюджеті, щоби раз вибити з голови, що ми маємо гроші. Треба їх усіх раз уже поставити перед твердою дійсністю й показати їм, що добування фондів це не така легка справа, як вони це собі уявляють. Будуть правда деякі потрясення, але тільки в той спосіб зможемо очистити ґрунт і зірвати з тенденціями, що в нас закоріннилися“.

Чи ж Коновалець не пише м. ін. тими словами те саме, що я говорив, що ОУН стала джерелом прожитку? Коли Коновалець укладає бюджет на 1933 р., окреслює самостійно ріжнню людям плати, що сягають від 20—40 доларів найвише. Рівночасно пише: „для Женеві, це є тільки його плати, до відчислення всяких ріжневих видатків лишається тільки 50 доларів, а мені треба що найменше 125 доларів, супроти чого недобір мусить вносити коло 100 дол.“.

Одночасно в іншому документі з того часу читаємо: „Згодякевич повідомляє край, що на Литві є грошеві зловживання. Люди, що там є марнують гроші і нічого не роблять“. А коли йде про те, щоби напливали гроші і щоби погрити недобір особистою бюджету Коновальця, то живається таких засобів, про які сам Коновалець пише в листі до Сеніка: „В мому листі до Мишуги я укоринився. Я зробив це тільки тому, що справа цього вимагала. Я цікавий, що він відповість на мій лист“.

Тих цитатів і цифр доволі замість коментарів і кваліфікацій. Коли обговорюю фінансові справи цієї організації, мушу ще раз порушити справу Литви. Хочу обговорити цю справу з іншого боку. В традиціях цієї організації є шукати поміч чужих фондів. Шпіонажу велз ОУН для здобуття фондів. Але коли повсталз ОУН, то в програмі поставлено цю справу доволі ліберально, бо сказано: „Будемо в союзі з народами, що ворожо відносяться до окупантів України і т. д.“. Мірніом відношення до даної держави мало бути тільки те, як вона відноситься до Польщі. Треба мати на увазі тільки те, що організація постійно шукає грошей. Акти Сеніка не виказали, від коли Литва вимагає ОУН. Фактом є, що Литва робить це з найбільшою самопосвятою і з найбільшими трудно. Не легковажимо цей фонд, не думаємо, що коли є тільки 500 чи 600 дол. місячно, то це щось дрібне, що не можна займатися цим. Сама Литва уважає цей кошт затяжним для неї. Прокуратор цитує тут уступ розмови Коновальця з Завніюсом. Коновалець просить, щоби достачі далше виплачувано в дотеперішній висоті. На це мін. Завніюс відповів, що старатиметься зробити все, що в його силі, бо в цій справі прем'єр Тубеліс має теж слово. Далше Завніюс сказав, що Литва переводить великі ошадності, що навіть він сам не має в Женеві секретаря“. Держада, що переводить найбільші бюджетові ошадності в діяльні свого міністерства закордонних справ, коли вона виступає за кордоном, ця держава здобувається дійсно на великі жертви, коли платить квартално кількасот доларів. Литва вожить платити ОУН, ніж давати поміч у тяжкій праці своему міністрові. Видно, це поплачується; видно, це видаток значно важчий. З актів Сеніка видно, що Коновалець багато працює в осідку Союзу Народів і то в користь Литви і в світлі цього дохідно до цікавих висновків дотично того чим є Коновалець для Литви. Коновалець віддає Литві прислуги. І може їх віддавати, бо, як признається, є литовським громадянином. Не знаю, з якого правного титулу, бо ніде на світі нема такого права, що оправдувало би надання іємусь громадянства в такій ситуації. Отже, що за прислуги? Ці прислуги стоять у звязку з постійною акцією, спрямованою проти Польщі, бо тут є та спільна точка між програмою мін. Завніюса та ОУН

ЧОМУ ВБИЛИ МІН. ПЕРАЦЬКОГО?

Прокуратор каже, що міністра вбили тому, бо ОУН знайшлася в грошевих клопотках. Коновалець пише до Сеніка, що організація переживає найтяжчі місяці. отже підприємство є близько руйни. Коли завели всі литовські і американські джерела, сягається до резерв досі нерушених, сягається до Варшави, вбивається міністра. бо це „дасть відлих“ і засоби, бо Коновалець вже у квітні висилає Сеніка до Америки і коли там приходить страшна вістка, починається рух зі окарбовками і впливають гроші на боевних і пропагандивний фонд.

ПРОКУРАТОР ДОМАГАЄТЬСЯ ТРЬОХ ПРИСУДІВ СМЕРТІ.

Високий суд! Все, що я говорив, вказує на вину і все що я говорив, домагається кари. Вас, панове судді, прошу про такий присуд, в якому кара в'язниці повинце 10 літ булаб вимірена підсудним: Чорнівець, Зарничий, Раків. Панове судді, прошу про такий присуд, щоби Климентин і Палайний одержали домертну в'язницю, прошу про такий присуд, в якому Бандеру, Лебеля і Карпича засудите на смерть, бо це є прасуд і каро від вас домагається сильна держава.

На цьому прок. Желенський закінчив свою трихвинову промову.

Українська національна територія.

(Докінчення.)

Навіть сам білоруський дослідник самоостійницьких змагань цього народу — Ад. Ставкєвич („Да гісторыі беларускага палітычнага вызвалення“, Вільня 1934) не виказує у своїм нарисі історії білоруських політичних змагань таких моментів, які вказують на білоруським націоналізм рухом. Співархатистичні змагання польських князів у IX—XIII ст. супроти Києва мали на меті усамостійнити тільки територію польських князів, та їхні завоювання не сягали на південь далі від Мінська. Щодо в литовсько-польській державі могли білоруські мовні впливи сягнути далі на схід; але хоча в литовсько-польській тоді маємо визначні відміни української та білоруської мови в пам'ятках, все таки єдина церковна сфера, спершу православна, згодом католицька, на потреби оборони своїх прав у польсько-литовській державі вдала предків українців та білорусів в одні руський на від. Через те діти, уродженці України працюють на Білорусі; і навпаки; також чимало білоруського елементу було в козацькому війську. Для Мозиря, Могилева, Слуцька чи Пінська європейсько-білоруський мовний вплив. Тому не дивно, що в часі Богдана Хмельницького бачимо значання зручності Мозирщини, Пинщини, Слуцьчини, Новгородчину і швидше Могилівщини до української Гетьманщини; а в договорах Хмельницького з Виговського зі Швецією говориться, що границі української держави мають сягати на північному заході по Німан.

В найновіших часах після берестейського миру в 1918 р. опанувала Українська Держава за північну лінію Лунинець-Гомель; у переговорах гетьманський уряд домагався від більшовицької влади таку північну границю України на відтинку її межі з Білоруссю: Виговське село, лаві річка Шара, потім Лубяново, Крутовичі, Мокішні, Ченелі, Новор. Урїча, Люська, Глуськ, Борова, Новий Стан далі Дмитрів 4 версти вгору від Жлобіна потім в. Радзи, Шепетовичі, річка Сожем до р. Бєсїди, далі на Святоске до адміністративних меж колишньої Чернігівської губернії.

Однак ця границя ліній не охоплювала євтробілоруської етнографічної території; лінійна лінія мала, вдала в 1915 р. Московською Діалектологічною Комісією, визналася оному простору на північ від Прип'яті як територію перехідних українсько-білоруських говорів. До того слід додати, що в доміжні вивчені української впливи на білоруське пораннічне населення навіть в околицях, куди не сягала українська державна окупація в найновіших часах; серед білоруського населення Городищини, Волковыщини, Соколицької і інших повітів на північ від українського Підляшся і Західного Полісся поширюється стрімко українські народчі мови а найбільш стрімкими включно; очевидно, залежно від мовної мови переміщують українські слова більше або менше з білоруською.

Молодий білоруський національно-самоостійницький рух окупчувався біля Вільня і Мінська та не сягав на Полісся; тільки більшовицький уряд прилучив до створення ним Білоруської Соціалістичної Сов. Республіки Мозирське Полісся, через що відійшло туди майже сто п'ятдесят тисяч українців. Перехрещування українських і білоруських національних впливів на території Підляшся, Полісся і колишньої євтробілоруської території поранніччя промозувало на тим, що межа між цими братніми народами устатилася би на користь того, котрого вплив на національне освідомлення місцевого населення будуть сильніші. Але тут рішають ще й сторонні чинники; користуючи зі слабкої національної свідомості на Полісся, польський переступив до в 1931 р. осягнув мову людності Полісся як „тутешню“, а не як українську, чи білоруську. Замітна також акція римо-католицької пропаганди на Полісся. Звоняк більшовицький уряд прилучив до західної московської області (брянської губернії) територію колишнього козацького стародубського полку, де перехрещується українські і білоруські впливи. Внаслідок цього в загроза винародження перехідного

українсько-білоруського населення на заході на користь поляків, на сході на користь росіян.

Цікаве явище виказує д-р Кубітович на карті імїграції до Києва; а саме значна кількість імїгрантів походить з БОРР, в першу чергу з території т. зв. перехідних українсько-білоруських говорів. Ця імїграційна струя з півночі до Києва нагадує подібний рух у козацькій добі.

Питання границь української національної території на північному сході в Курщині і Вороніжчині й далі на сході в Донщині і Підкавказзі є складне з огляду на те, що ці терени колись були українці; і росіяни майже одночасно й рівно мірно; через те скрізь на українсько-російському пограниччі є мішані смуги; як нерозривне явище для одноцілості української території виказує д-р Кубітович сильну імїграцію росіян до Харкова, Донбасу й Кубанщини. Устатилити границю Східної України тим трудніше, що Донщина й Кубанщина з Підкавказзі не входили в склад Української Держави 1918 р. Тільки північна українсько-російська границя була визначена українською делегацією на переговорах з більшовицькими в 1918 р. Цю запропоновану українською делегацією границю ліній децю опирали на основі перепису з 1926 р. український дослідник-статистик д-р Тимін Олексій (Північні кордони УДР, „Габорт“, Варшава 1930., ч. 14., ст. 65—95), беручи під увагу ери тому крім етнографічних також стратегічно-політичних умовини. Визначену д-ром Олексієм північну межу України можна прийняти без застережень.

І в самому Харкові і на виставлених на виставі малах імїграції на Україну д-р Кубітович виказує небезпечку московського впливу Східної України; вказуючи Харків, Донбас і Кубанщина. Новаччина для української суспільності є карта Кубітовича про „адванси й дефіцити українців

Найкорисніша реклама
 буде
 у святочному числі „Діла“
 бо
 святочне
 число вийде
 у великому об'ємі
 і накладі, а зредаговане
 якнайкраще буде належно ле-
 турною десятком тисяч
 читачів. Оголо-
 шення до свя-
 точного
 чи ла
 „Діла“
 приймає

Адміністрація найдалі до 4. січня 1936., год. 12.

на 1 км². На цій карті він виказує, які землі є найбільше оціновані українцями й через те не просять їм зміна національного обличчя, а повляти слід зміцнити український елемент. До останніх належать пограничні українські землі з усіх сторін в чорноморським побережжям включно.

Все в наведених маю додивити тільки деяких дитяч, вивітлених д-ром Кубітовичем у книжці „Територія й людність українських земель“ та на його демографічних картинах, видно користь його наукового праці не тільки для етнографів, але й для широких мас українського народу. Тому його вивчення повинна ввійти в кожну українську хату та слід посприяти її видання виласу його демографічно-економічних картинах і дитяч в додатком історичних карт України в різних часах в увагою навіть до тих її границь, які проєктовано на міжнародних переговорах та які не ввійшли в життя.

Видання й поширення такою атласу серед української суспільності сприятиметься без сумніву до зміцнення її національного самовпевненія.
 Микола Андрусик.

Щоби не ширилося баламуцтво!

Деякі наші критичні демографи в пресі й усно поперують серед нашого промисловця зятки про великі посольські дієти і доходи. Вони свідомі своїй клеветі і заборіханості, але хочуть різними стежками, щоб діяти до своєї мети і кинути в український загаль опевірт, а то й навіть до нашого політичного проводу.

Щоб адемаквати цію кверну роботу, я обов'язався з доручення Української Парламентарної Репрезентації подати до прилюдного відомома рахунковий звіт за місяці: жовтень, листопад і грудень 1935 р., аложений на засіданні УДР в дні 2. січня ц. р. А саме:

Місячні посольські і сенаторські дієти в 976 зол., віцемаршала 1464 зол. В віцецелерії союму стягають 1 прц. до 2 прц. на „фонд праці“ та 14 прц. і від віцемаршала 17 прц. на податок. Отже канцелярія союму виплачує послам і сенаторам по 829 зол., а віцемаршалам 1199 зол. З тої суми платять наші члени 25 прц. на потреби Народньої Канцелярії, на ріжні жертви та допомоги, на підтримку преси, налі є суспільні потреби в краю й окрузі і т. д. Коти прийдеється покрити

ти воштя роботу в Варшаві та часом собі на не вийде у суспільних справах, то звідна про побурні тлощі нашім парламентаріям дієтам воштя розв'язати. У місяці січні я, як секретар УДР, виплачував членам УДР заборіханому союму 871 зол., без варахування соштів на міжканія, а віцемаршалу Мудрого 714 зол. (отже не 1.750 зол., як деякі наші члени широголопують).

Для ще докладнішого образу подію вийти з рахункового звіту УДР за останній квартал 1935., а саме: 1) На потреби Народньої Канцелярії у Львові за 3 місяці виплачено 8.528.50 зол., 2) На канцелярію УДР у Варшаві виплачено 1.032.42 зол., 3) На допомоги й жертви 4.125.00 зол., 4) На ріжні громадські витрати 2.006.— зол. Разом 15.691.52 зол. 17 людей аложило через централо на національні потреби 15.691.52 зол. — не враховуючи витрат в окрузі і ріжних дрібних датків. Цікаво було б знати більше тих, які стараються ошлещувати членів УДР та цікаво знати, чи є у наших народів політїні аномалї, щоб увесь татар політїчний роботи фїналувати гури 17 людей, яких би ще й за не ріжні брати осуджували. Прикро про самих себе писати, але годї мовчати, коли алї люди шукать кожної нагоди, щоб обкидати нас болотом в якому собі бабракаться.

Посол Дмитро Великотович,
 секретар і скарбник УДР.

Танцює так довго, як грає музика
 Кожний, хто має обув від
ЧИКА
 Львів, Костюшка 6.

Американська влада зліквідувала грізну банду Томмі Туші.

ШИКАГО. 3. 1. ПАТ. Арештували бандита Томмі викликало великий перелом у зорівізованих колах шпїгівських злощинців. Томмі Туші був одним з 6 братів, що зорганїзували велику банду схоплювачів. До неї належало більш як 100 злощинців. Банда була анемитно зорганїзована в спеціалїзувалась у схоплюванні дітїей мїліонерів, директорів і годин великих проми-

слових товариств. Банда Томмі Туші схоплює за дітїей, пошкодованї родичі виплатили бандитам більше як пів мїліона доларів окупу. Томмі Туші не обмежувався тільки до схоплювання дітїей і багатих людей, щоб дістати окупу. Він виконав кілька зоройних нападів. Один із братів Туші сидить у в'язниці, має відсидіти 96 років. Трох інших братів згинуло в боротьбі з конкурентїною бандою. За арештуванням учора бандитом Томмі Туші поліція шукала два і пів року.

ХІТРО-МУДРО.
 Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай винагає при закупі готїєю „провірних блючків Р. Ш.

Міський Театри у Львові, субота 4. січня 1936.
„Пригода в Гранд Готелю“
 Величава вистава. Претарїя Пєльська.

Нині у ВЕЛИКОМ ТЕАТРІ в год. 8-й:
 оперетка Павла Абрагама
 І. Кульчичього в гол. ролї.
 Знаменитї танковї еволюції.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринков. ч. 10, II. пов.
Конто пошту: Львів 504-060.
143-322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11-12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не повертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 6-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 долар, Фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр., Чехословацькі 30 ч. к.
— в усіх прочих краях по
750 зол.

Телеф. Редації: 219-41.
Друкарні: 223-26.
В СПРАВІ ОГолошенЕ
ЗВЕРТАТИСЯ до АДМІНІ-
СТРАЦІІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Слово Митрополита Кир Андрея,

виголошене у львівському радіо дня 6. січня ц. р. в год. 1936.

Христос Радкається!
Божий Син сходить із неба на землю і стає чоловіком для нашого спасення. Той, що перед віками зродився з Бога-Отця правдивим Богом, рівним Отцю, той нині родиться чоловіком з Преч. Діви Марії. Сонце сходить з неба, скід із висоти. Тайна Божої любові і Божого милосердя звершилася в укрітті у вфлеємським вертепі. Зрябу лиш вибрані довідалися про народження Дитини-Бога, а часом те сонце правди, що зійшло, в неба обриває своїми проміннями чимр з ширші круги бідного упавшого людства, просвічує їх світлом Божої Прауди, світлом певної надії спасення, світлом любови Бога й людей та бідному людству дає там правдиву радість, радість не з того світа. Це небесна, світла, ясна й чиста радість, що відносить, потішає і скріплює пригноблених, утруджених, прибитих найбільшими жагарами життя. Тому то в свято Христового Родження співаємо пісню радості, в яку вплітаємо слова, висказані більше як 700 літ перед Христом пророком Ісаєю: „З нами Бог, разумійте язичи (погани) і покарайтеся, бо з нами Бог...“ Люди, що сиділи у тьмі, бачили світло велике, небесне, з нами Бог, ви, що живете в стороні і терпите смерті, світло вас просвітить, бо з нами Бог. Дитя родиться нам і Син ладий нам, бо з нами Бог. Він Божий добуток, Владика, князем міра, з нами Бог, Вітцем будучого віка, з нами Бог!

Могутнє то світло з неба, як і могутня та пісня землі розходиться по світі доброю вісткою, радістю Євангелія. Якаж ріжна та радість від той другоб, що нею тішаться грішники! Якаж відмінна та добра вістка з неба від усейкої вісти, що її грішники у своїй мрноті називають доброю! Вість з неба ясна як криштал, а чиста як джерело свіжої води. Лиш чисті серця вповні відчувують ту радість, лиш щирі серця, хоч і слабі приймають добру вість Євангелія. Вона не з цього світа, можна її відчувати і під хрестом, а навіть під хрестом лідше її розуміти й оцінити. Вона має дивну силу, осолоджує найбільші терпіння,

вчить їх зносити, а душу підносить у небо, аж-аже на ліпшу, щасливу будучину.

Якаж інша і яка безконечно марна радість, що її світ дає, що ложний світ обіцяє. Бо це перша наука, вступ до Євангелія: є дві дороги, два життя і дві радості і дві які ріжні вічності. Є дорога Христів Ісуса й життя благодати і радість чистої совісти й по смерті вічне блаженство. А є й дорога, що в смерть веде, є життя в гріхах і радість з гріха та будучий суд, і вічна смерть.

Є радість. Пребр. Преч. Діви Марії, про яку сама говорила: Возрадувався дух мой о Бозі, Спаси мой! — є мерзенна радість тих богачів, до яких св. Письмо каже: „Ваші одежі поїли молі, ваше срібло й золото порикавало, а їх ржа зїсть вліш тіла як вогонь; це п'ятни робітників, що жалі ваші ниви, котру ви задержали, кличе і крик жєнців дійшов до ушей Господа Саввота. (Лук. 5). Є смуток Преч. Діви Марії під хрестом, коли дивилася на смерть Сина, а є смуток проклятого Юди Іскаріота, що в розпучі безжованого жалю скінчив життя самотубством.

Празник Христового Різдва є празником тої християнської радості, тихої, чистої і покірної, це празник, у якому тішаться вбогі духом, терплячі, упокорені й перестрашені, горді і спранжені ставленістю до себе, щоб ли це було, ли звертаюся з Євангелієм з радісною потихоту: „Виростуйте опущєннєруки і взаєможєні коліна!“

І до вас це слово, білий а сердечні браття над Дніпром: Приходить до Христа Ісуса, Він поцінить, піднесе, скринить і спасє, ані віки. Цім усі за Ним, за Христом, побідоносним нашим Вождом! Він побідив, знищив смерть своєю смертю, але нам, що живемо у гробіх гріха, дарував життя вічне благодати. Це моя коляда, це мой побажєння до вас, мені дорогі.

Най-же Всевишній Бог благословить вас усіх! Благодать Ісуса Христа і любови Бога-Отця і тричастє св. Духа най буде з усіма вами. Аминь. Христос радкається, славити Його!

Львів, дня 6. січня 1936.

Велике святотатство у Відні.

Великого святотатства dokonано у гр. кат. церкві св. Варвари у Відні. В тій церкві нахоронено, як відомо, незвичайно цінні реліквії, а саме тілчї останки св. *Восафата Кунцевича*, пошлєного архієпископа, вбитого православами в 1623. р. Ці реліквії перевезено до Відня і аложено в церкві св. Варвари в 1917. р. Перед

кількома днями до церкви вломилася злодійська банда і пограбувала її, зібравши зі ший святого тлєжкий золотий ланцюг з хрестом. Поліція, повідомлена про святотатство, ствердила, що злодії пращовали в гумових рукавичках, щоб ватерти слїди за собою.

Комуністичний страйк в Аргентині.

Сутинки з поліцією, бомби і барикади.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Райтер повідомляє з Буєнос-Айрес: Від 8 днів триває страйк будівельних робітників. На знак солідарности страйк цих робітників підтримали всі професійні союзи крім робітників комунікцій проголошуючи 24-годинний страйк. Підчас демонстрацій страйкарів у Буєнос-Айрес дійшло до сутинки між мулярськими робітниками і поліцією, вбито 6 осіб, з чого 5 поліцейських. Демонстрації перервали вуличний рух, обкидали камінням поїзди та автобуси. В знакостности Вілля Урківа дійшло до грізнєх заворушєнь, від стріли згинув поліцай і провідник страйкарів. Юрба жінок обкидала камінням трамвай, перевезала самоходи з пожежою. Згоріло 30 автобусів, трамвай і вагонів. Влада переконана, що комуністи намагалися перемінити страйк у ревлюційну в Аргентині. Тому поліція дістала приказ енергійно виступити в обороні свободи праці. У відповідь страйковий комітет рішив у середу 8. січня ц. р. продовжити страйк на 24 години. З уваги на те уряд видав розіздчок з ме-

тою заповнити працю по шпиталях, доставу харчів і рух савокодил Червоного Хреста в згроженєх ділянцях. Змінені стєжї бережуть водлясти, електричні, дїрні і поргovníці. Заданнєну комунікцію владзано. У поштових і телеграфічних урядах та по радіостанціях зведено контролю, щоби не поширивалися трієжні вістки. Краєнци і банки позаміжкани. На однім передмістї у Буєнос Айрес кинули бомбу. Провідники страйкарів — це чужинці зі Східної Європи.

НАЙШКАВІША КНИЖКА
НАШОГО ЦЬОГОРІЧНОГО СЕЗОНУ
Ірини Вільде
ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ
208 сторінок.
Замовляти в Адміністрації „Діла“. Порто 30 сот.
Ціна 1.50 сот.

Сотик не завадить, а в біді порадить!
каже наша приповідка, тому складайте свої ошадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Т-ВО „УКРАЇНСЬКА ЗАХОРОНКА“
і КАРП. ЛЕШЕТАРСЬКИЙ КЛУБ
улаштувуютє спільно

Маланчин Вечір
з програмою і танцями
дня 13. січня ц. р.
в саях Касіна Почтовців, Японська 9.
Початок год. 9. веч.

Спадщина 1935 року.

Женева, 1. січня 1936.

Рік 1935. полниває Європі велику опадщину. Він полниває її розпучату італійсько-абіссинську війну і незвичайно ускладнені відносини між великими державами.

Мавро політичну війну у Франції та Англії. Плян Лявалья-Гора, який виводить італійсько-абіссинського конфлікту, що спричинив уступлення сєра Самуєля Гора англійцям нові територіє для Лявалья в його боротьбі проти „вроднього“ фронту.

Коли Самуєль Гор мусив уступити, а на його місце приплив Іден, то причиною цього є перед усім те, що англійська опінія просто не мала часу і змоги зорієнтуватися у тій амінї фронту супроти Італії, яку мусив перевести англійський уряд. Але не виключено, що й деякі консервативні англійські кола можуть ще вважати становище Великобританії в Абіссинії і на пляях до Індії взагалі не досить безвладчєвним. Отже й радикальна зміна становлєнця Великобританії супроти Ліги Націй тим часом може бути ще не за час.

Плян Лявалья-Гора лишється фактично основою майбутнього порозуміння між Англією та Італією. Наскільки він буде основою для порозуміння між Італією та Абіссинією залежатє, на жалє, у значній мірі від дальшого ходу самої війни. Але вислід її без дальшого встановлєнє санкцій не полнає властиво багато сумнівів. Плян цей забезпечує досить добре Великобританію від неждірного розвитку італійської експанзії в Африці та на Індійськом Океані. Тимчасом Британія і ціля Європи загрожує небезпека більша, ніж Італійська експансія.

Останні події в Єгипті, а почасті й у французькій Африці та в Китаю, а передовсім останній розвиток подій у самій Європі довели необхідність спільної одностайної акції чотирьох великих держав Європи, з можливіми практичєвними і Польщі.

Відомости про майбутню реформу Ліги Націй в напрямі підпорядкування її директорії великих держав спростовано. Але ясно, що важко уявити собі рівність Франції з Чехословаччиною, чи Англії з Португалією. Доки Ліга Націй служила по черзі інтересам того чи иншого утрупування держав, лиха великого в тім не було. Решта держав в ній мала фактично дорадчий голос, який вони матимуть і після утворення директорії Ліги Націй. Нестерпимі і небезпечні зрєблєсь становище в Женєві, коли московський уряд почав вадуживати Лігу Націй як апарат в боротьбі проти „фашизму“ на шкоду більшємєн усіх великих держав.

В кінці 1935. р. справа зайшла так далеко, що московський уряд мів в деякій мірі впливати через Лігу Націй на політичні настрої не лише у

Розправа за вбивство міністра Перацького.

Трицятьперший день розправи.

Промова оборонця д-ра Л. Ганкевича.

ПАТ повідомляє: По чотириденній перерві з нагоди наших Різдвяних Свят у четвер 9. січня п. р., третього дня наших Свят іде далі розправа, яка почалася в год. 10-45 передпідуднем.

ОБОРОНА МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ.

У четвер промовляв обор д-р Л. Ганкевич. На вступі оборонець підкреслив, що wraz з товаришми борються молодих людей, які в зарані свого життя попали вже у конфлікт зі законом і стоять під тяжкими закладами акту обвинувачення. Закінчених їм провин допустились з політичних мотивів, отже ідейних. хоч лихих згідно з нашим становищем і переконаннями. Для оборонців байдуже, до якої політичної партії або організації належать підсудні, хочби це навіть була терористична організація. Оборонці борються за людей, не організації, бо не мають ні форми ні моральної повислани: до того ОУН ніколи не зверталася з тим до оборонців. Тому оборонці не борються ні світі гляді, ні тактиці, ні ідеології, ні політичної програми ОУН.

Опісля обор д-р Л. Ганкевич обговорює конструкцію акту обвинувачення, який складається з двох частин: перша займається навіть подробицями річєвих доказів. Переломовим місцем в акті обвинувачення є 44-а сторінка, від якої починається обговорення великих міжнародних і світових проблем. Цій другій частині недостатє закінчення і вирине розчарування тому, що акт обвинувачення не подає справника.

ПРОКУРАТОР СПИРАЄТЬСЯ НА ДОКУМЕНТАХ. ОБОРОНЦІ НА ВІДЧУТТІ ДУШ ПІДСУДНИХ.

Обор д-р Л. Ганкевич навіязує до слів обор д-ра О. Павенського, що прокуратор надто зживля з паперами і документами, які додучені до актів справи. Оборонці не розпорядились нічим гак, як прокуратор півтора року і тому не могли зжитися з ними у такій мірі. Має знання актів намагалися оборонці вступити відчуттям душ підсудних хлопців і дівчат, які є їх клієнтами. Поключуючись на слова прокуратора, що головним вісто, дещола якої обертають всі підсудні є Гриць Мацейко, оборонець розсаляє справу, чи Гриць Мацейко є дійсно тим, якого знає овує акт обвинувачення.

АТО Є ДІЙСНИМ УБИВНИКОМ МІН. ПЕРАЦЬКОГО?

Оборонець пригадує середовище, з якого походить Мацейко та згадує про його працю як літографічного челядника у Львові. Метелью з манду мусів мандувати до міста, де зайшов: знову у тети Чучмановій. Тут, як заявив прокуратор, познайомився з товаришами, зіймався спортом, арештували його і вернувся з якоюсь тайною в душі. Мав уже за собою придержання Мицка. Крім того належав до бойків і призначили його виконати атеат на Кособудського, дир. Бабія. большевицький консулят і на друкарню „Праян“. Поліція постійно приходила до Мацейка. Все це могло викликати в душі цього хлопця стан, про який згадував прокуратор у своїй промові.

Опісля оборонець казує на заяву прокуратора, що ОУН є сильною і фінансово зам. жною організацією. Міністер закордонних справ Лигви д-р Завінов власноручно видавав сфальшовані паспортти полк Коноваловцеві, інші держави теж підпомагали її. Тому годі зрозуміти, щоби така організація могла вислати такого хлопця, як Мацейка з метою виконати атеат на міністра і щоб кілька днів по атеатні не мав вже що їсти, як це знівав підс. Мигаль. Чиж можливе, щоби справником атеату на життя міністра могло бути людина, прівізна якої не знав прівізнак організації Бандера, який казав собі їстго привести і ствердив, що він є нейтралітетним. Хоч різно можна ставитися до ОУН — проте годі відмовити їй т. зв. халаського розуму. Чомуж справником атеату на життя, який вперше виконано на чужій терені, у столиці держави, мав бути доконче анальфает і чому треба приймати, що цей справник мав згинуті підчас атеату. Якщо не згинув, то слід запитати, чи ОУН не сподівалася того, що справник стане перед судом, мусить відповісти за свій чин і мусить подати його причини та мотиви.

В акті обвинувачення вказані відграють велику роль такі предмети, як пляш, кашалух

тетка Мацейка. Оборонець погоджується з думкою прокуратора, що ве є це докази певні, тільки побічні, тому не задержується над ними і переходить до обговорювання знівань свідків, в яких бачить суперечности, дотично вигляду Мацейка, барви його волосся, росту, рісів лиця і коліру одєжі. В світлі цих знівань годі ідентифікувати Мацейка як виконавця атеату. Нейбільше розтороцуючий доказ, яким зпочатку була сорочка Мацейка, що її знайшли в Лебедєвій валідці, не вдержався також після знівань зпація Ігнатювського, який виказав ріжницю величини сорочки. Що торкається фізичних прикмет Мацейка, то тяжко не вірити зніанням його найбільшньої родини, яка ствердила, що він був сухітким, отже тяжко згодуватися, що підчас устєні зумів би вибити на бачи поверх, опісля збїтти скоро з того поверху і влетки перед юрбою, що пталася за ним, голонюж, що в погоні вжили теж атеат а опісля перейшов пішки до км. Можливо, що Мацейко, який мав великий нахил до фантазування, вмішаний вже в замах на Кособудського і Бачицького, турбований часто поліцією, боявся, що викриють його участь в тих замахах і його арештують, тому втік, а не маючи на життя, вризнався Мацейко до вбивства мін. Перацького, щоби одержати фінансову піддержку від ОУН і поміч у втечі

ВБИВСТВО МІН. ПЕРАЦЬКОГО — ІСТОРИЧНИЙ ФАКТ.

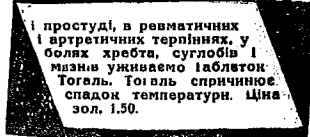
Оборонець пригадує слова прокуратора, що вбивство мін. Перацького Мацейком є історичний факт, так як і вбивство Андрія Потоцького і замах Федла на марш. Пеледського та зазначає, що з трьох цих фактів лише перший є правдивий. На основі правосильного присуду заявляю, що Федак стріляв до воеводи Грабовського і хотів віддати револьвер марш. Пеледському, одначе поліція схопила його і він не мав вже часу виконати цей рух. У тому процесі переслухали як свідка пок. мєрш. Пеледського, який сказав: „Я виключаю, щоби сій Федак стріляв до мене“. Так само — заявляю оборонець — Мацейко не є побійчиком мін. Перацького.

ЛЕГЕНДА ДОВКОЛА ПІДГАЙНОГО.

Переходячи до оборони першого зі своїх клієнтів, підс. Підгайного, оборонець стверджує, що Підгайний у слідстві говорив дуже багато, одначе оповідав лише про справу, які належать до компетенції львівського суду, отже про справу замаху на куратора Сойнського, дир. Бабія, большев. вєдучу і т. п. Про вризнавську справу знівав дуже мало. У слідстві думав, що його товариш Степан Долницький втік за кордон, а щоби до акту обвинувачення дойдявся, що Долницького арештували в краю. Під впливом першого вризнах Підгайний на листів відкликав усє, чим обляив був Долницького. Ще перед вичєм слідства Підгайний спростував ріжні речі у справі варшавського вбивства, голонюж як, що на Горі Страченя не міг бачити у темряві, що третьою особою підчас стрічі Підгайного з Бандерою був Мєшеко. Спротував теж нібито Бандера сказав йому, що Мацейко вийхав до Варшави. Далше спростування знівань торкається непорозуміння Лебедя на пляжі у Львові та контакту з Лебедєм, голонюж за посередництвом Малецьки. Підгайний і Мигаль відкликали свої знівання про особу, яка приїхала зі Стрия з повідомленням, що там є мін. Перацький та що на нього можна би виконати замах. Щодо револьвера, то не маємо доказу чи Підгайний, як давав його Бандері, знав, що револьвер призначений до вбивства мін. Перацького. Не треба було теж як виплати вирізок із „Вєсти Нового“ до Лебедя, бо ще другий день після побуту мін. Перацького у Галичині, свідомила про це також варшавська преса. Каперера знівала, що вирізок і бачити приписов у перших днях побуту Лебедя в її хаті, отже мусів прийти у другій половині травня 1934 р. коли тимчасово мін. Перацький був у Стрию 6. червня. Свідок напачки Сухомєт знівав, що про рейд міністра не знав нічого, отже цей вивід не міг бути умовним знаком між Лебедєм і Підгайним. Вачучо казав і прокуратор, що довкола Підгайного вризналася ціла легенда, попліваючи від того, що він був одним із убивців куратора Сойнського.

Деяким підсудним закидав прокуратор, що не вчилися і не здавали іспитів, а тимчасом Підгайний вчиняв вильно та стінчив механіку у даньськській політехніці в 1932. отже в пописаному

П Р И Г Р И П І

ТОГАЛЬ приносить полекшу тим, що терплять

речинні. Щодо западочного Орка, про якого згадано у записнику Підгайного, а про якого прокуратор впевняє, що він ідентичний з Онншкевським, то фактом є, що це син священника з рідного села Підгайного, для якого Підгайний мав купити фотографічні кіші. В записнику записані були не лише голдини відіду варшавських побєдів, але також поїздів в напрямі Радехова з якого сколиць походять Підгайний. При Підгайним найшли легітимізацію академічної здоровної опіки Романа Шухевича, бо Підгайний хотів покористуватися безплатною лікарською помічю, як зломив собі ногу на лещетах, лежав хорий у помішкані Шухевича та звивав туди університетського лікаря.

Акт обвинувачення закидає теж Підгайному, що був боевим референтом. Колиб так було, то він був би організував замах на міністра, був би писав Мацейка, вишукував „хати“ і давав револьвер Мацейкові. Ні розправа ні слідство того не виказали. Стрічні зніання Підгайного, одначе в більшости торкаються львівських справ, про які приготований є вже акт обвинувачення у Львові. Оборонець просить увільнити Підгайного від закидів, які торкаються варшавського замаху, та видлучити решту справ, бо в тих справах, в яких Підгайного обвинувачують теж зі статті 93 і 97 к. з. відповідали він буде перед судом присяглих, до якого має право і якого годі його позбавити.

ЛЕБЕДЬ — „НЕЛЕГАЛЬНА ЛЮДИНА“.

З черги оборонець переходить до ехарактеризування підсудного Лебедя, якого називає „незаконною людиною“. Лебедя від праних днів його молодости переслідують. У слідстві Лебедь не признався до приналежности до ОУН, за те признався, що жив життям негальної людини.

ПІДЧАС НАПАДУ У ГОРОДКУ ЛЕБЕДЬ БУВ ЗАКОРДОНОМ.

Акт обвинувачення закидає йому, що був у Бельгії, Берліні, Празі, Женеві і навіть у конспіративним революційним фільварку Усташі. Крім того був одним з тих, які організували напад на пошту в Городку. Ця остання справа не належить до цього процесу і якщо слідство дійсно викаже участь, Лебедь буде відповідал за це перед судом присяглих у Львові. Одначе оборонець зауважує, що саме в часі нападу у Городку Лебедь був поз. кордонами Польщі. Також св. Жураківський не міг пізнати рішуче в особі Лебедя організатора нападу у Городку, який виступав під псевдонімом „Максим“.

НЕВИЯСНЕНА СПРАВА ПОБУТУ ЛЕБЕДЯ У ВАРШАВІ В 1933 Р.

Опісля оборонець обговорює двократний побут Лебедя у Варшаві в 1933 р. і 1934 р. Справа першого побуту Лебедя є невияснена. Вронцєрґи, в яких нібито мешкав Лебедь, пізнали його. Зате служниця не пізнала його ні у слідстві ні в розправі. Служниця слід більше вірити як тій особі, яка мусіла частіше стрічатися з мешканцем у Вронцєрґі, від яких вийхав 6 грудня. Одночасно в акт в справі є доказ, що цього Лебедя арештували 7 грудня на чесько-німецьким кордоні у Цітві. де перебув до 16. грудня. Цих фактів годі собі пояснити.

ЩО МОЖЕ ГАРЯЧЕ КОХАННЯ.

Зате неспірим є побут Лебедя у Варшаві під прівізним Сваричевського від 15 травня до 15 червня 1934 р. Лебедь приїхав тому, що дуже кохав Ганківську. Оборонець казує на лист, який Лебедь дєстав від неї. Тоді Лебедь збув про небезпечку, яка йому грозила і прєстєжні зисти, що їх розіслала за ним львівська поліція. Щоби у Варшаві Лебедь переконався, що не може вернутися негальною через кордон. У Варшаві довідався, що кращою нагодою вийхати за кордон може бути поїздка до Гдині на „свято моря“.

Щож торкається суперечних знівань які сказав Лебедь і Ганківська у справі свого побуту в дні 15 червня, оборонець вияснює, що

Розправа за вбивство міністра Перацького.

Трицятьперший день розправи.

Промова оборонця д-ра Л. Ганкевича.

ПАТ повідомляє: По чотириденній перерві з нагоди наших Різдвяних Свят у четвер 9. січня ц. р., третього дня наших Свят йде далі розправа, яка почалася в год. 10-45 передпідуднем.

ОБОРОНА МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ.

У четвер промовляв обор д-р Л. Ганкевич. Ча отримавши боронити молодих людей, які в зарані свого життя попали вже у конфлікт зі законом і стоять під тяжкими закладами акту обвинувачення. Закінчених їм провини допустились з політичних мотивів, отже ідейних. хоч ляхих згідно з нашим становищем і переконаннями. Для оборонців байдуже, до якої політичної партії або організації належать підсудні, хочби це навіть була терористична організація. Оборонці боронять людей, не організації, бо не мають ні формальної ні моральної повноваження до того ОУН ніколи не зверталася з тим до оборонців. Тому оборонці не боронять ні світу гляди, ні тактики, ні ідеології, ні політичної програми ОУН.

Опісля обор д-р Л. Ганкевич обговорює конструкцію акту обвинувачення, який складається з двох частин: перша займається навіть подробицями річєвих доказів. Переломовим місцем в акті обвинувачення є 44-а сторінка, від якої починається обговорення великих міжнародних і світових проблем. Цій другій частині недостатє закінчення і вириннає розчарування тому, що акт обвинувачення не подає справника.

ПРОКУРАТОР СПИРАЄТЬСЯ НА ДОКУМЕНТАХ, ОБОРОНЦІ НА ВІДЧУТТІ ДУШ ПІДСУДНИХ.

Обор д-р Л. Ганкевич навіязує до слів обор д-ра О. Павенського, що прокуратор надто зжився з паперами і документами, які долучені до актів справи. Оборонці не розпорядились жими гек, як прокуратор півтора року і тому не могли зжитися з ними у такій мірі. Мало знаючи актів намагалися оборонці вступити відчуттями душ підсудних хлопців і дівчат, які є їх клієнтами. Покликуючись на слова прокуратора, що головною вісю, довкола якої обертаються всі підсудні є Гриць Мацейко, оборонці розглядає справу, чи Гриць Мацейко є дійсно тим, якого знайомує акт обвинувачення.

АТО Є ДІЙСНИМ УБИВНИКОМ МІН. ПЕРАЦЬКОГО?

Оборонець пригадує середовище, з якого походить Мацейко та згадує про його працю як літографічного челядника у Львові. Мацейко з виходу мусів махрувати до міста, де знайшовся у тети Чучмановій. Тут, як заявив прокуратор, познайомився з товаришами, зяймався спортом, арештували його і вернувся з якоюсь тайною в душі. Мав уже за собою придержання Мицька. Крім того належав до бойків і призначили його виконати арешт на Кособудського, адр. Бабія. большевільський консулят і на друкарню "Праця". Поліція постійно приходила до Мацейка. Все це могло викликати в душі цього хлопця стан, про який згадував прокуратор у своїй промові.

Опісля оборонець вказує на заяву прокуратора, що ОУН є сильною і фінансово зам. жною організацією. Міністер законрдонних справ Лигви д-р Завянос власноручно видавав сфальшовані паспортні покж Коноваловцеві, інші держави теж підпомагали її. Тому годі зрозуміти, щоби така організація могла вислати такого хлопця, як Мацейка з метою виконати атентат на міністра і щоб кілька днів по атентаті не мав він шости, як не ззнав піде. Мигаль. Чиж можливе, щоби справником атентату на життя міністра могло бути людина, працівника якої не знав працівник організації Бандера, який казав собі йти до привести і ствердив, що він є неітелігентним. Хоч ріжко можна ставитися до ОУН — проте годі відмовити їй т. зв. халаського розуму. Чомуж справником атентату на життя, який вперше виконано на чужій терені, у столиці держави, мав бути доконче анальфабет і чому треба приймати, що цей справник мав згинуті підчас атентату. Якщо не згинув, то слід запитати, чи ОУН не сподівалася того, що справник стане перед судом, мусить відповісти за свій чин і мусить подати його причини та мотиви.

В акті обвинувачення везати відграють велику роль такі предмети, як плани, кашелюх

течка Мацейка. Оборонець погоджується з думкою прокуратора, що не є це докази певні, тільки вобічі, тому не задержується над ними і переходить до обговорювання зйзнь свідків, в яких бачить суперечности, дотично вигляду Мацейка, барви його волосся, росту, рисів лиця і кольору одєжі. В світлі цих зйзнь годі ідентифікувати Мацейка як виконавця атентату. Нейбільше розторочуючий доказ, яким зпочатку була сорочка Мацейка, що її знайшли в Лебедєвій валаті, не вдержався також після зйзнь зявця Ігнатовського, який виказав ріжницю величчини сорочки. Що торкається фізичних прикмет Мацейка, то тяжко не вірити зянанням його поближчої родини, яка ствердила, що він був сухішим, отже тяжко здогадуватися, що підчас учєні зумів би вибїти в б-ни поверх, опісля збїти скоро з того поверху і втєкти перед юрбою, що гналася за ним, головном, що в погоні вжили теж лєва а опісля перейшов пішки до км. Можливо, що Мацейко, який мав великий нахил до фантазування, виманив вже в замах на Кособудського і Бачицького, турбований часто поліцією, боявся, що викриють його участь в тих замахах і його арештують, тому втік, а не маючи на життя, приєднався Мачюці до вбивства мін. Перацького, щоби одержати фінансову піддержку від ОУН і поміч у вєчі

ВБИВСТВО МІН. ПЕРАЦЬКОГО — ІСТОРИЧНИЙ ФАКТ.

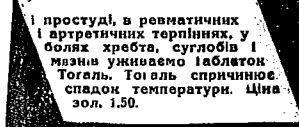
Оборонець пригадує слова прокуратора, що вбивство мін. Перацького Мацейком є історичний факт, так як і вбивство Андрія Погоцького і замах Федка на марш. Пилецького та зазначає, що з трьох цих фактів лише перший є правдивий. На основі правосильного присуду заявляю, що Федак стрїляв до воводи Грабовського і хотів віддати револьвер марш. Пилецькому, одначе поліція схопила його і він не мав вже часу виконати цей рух. У тому процесі перестудхали як свідка пок. жєри. Пилецького, який сказав: "Я виключаю, щоби сїй Федак стрїляв до мене". Так само — заявляє оборонець — Мацейко не є поблїжником мін. Перацького.

ЛЕГЕНДА ДОВКОЛА ПІДГАЙНОГО.

Переходячи до оборони першого зі своїх клієнтів, віде. Підгайного, оборонець стверджує, що Підгайний у слідстві говорив дуже багато, одначе оповїдав лише про справи, які належать до компетенції львівського суду, отже про справу замаху на куратора Собіньського, дир. Бабія. большев. вєдуху і т. п. Про вїршарський євразю зйзнь дуже мало. У слідстві думав, що його товариши Степан Доліцький втік за кордон, а щоби до акту обвинувачення долїдався, що Доліцького арештували в краю. Під впливом першого відруху Підгайний на зйзнь відкликав усє, чим обляжне був Доліцького. Ще перед вїснем стїпта Підгайний спростував ріжні рєчі у справі варшавського вбивства, головном жє, що на Горі Страчения не міг бачити у темряві, що третьою особою підчас стрїчі Підгайного з Бандєрою був Мєшецько. Спротував теж нібито Бандєра сказав йому, що Мацейко вїхав до Варшави. Датьше спростування зйзнь торкається непряомітїя Лебєда на пляжі у Львові та контакту з Лебєдом, головом за посередництвом Мачюци. І Підгайний і Мигаль відкликали свої зйзнення про особу, яка приїхала зі Стрия з повідомленням, що там є мін. Перацький та що на нього можна би виконати замах. Щодо револьвера, то не маємо доказу чи Підгайний, як давав його Бандєрі, знав, що револьвер призначений до вбивства мін. Перацького. Не треба було теж як вислати вірїзок із "Вєку Нового" до Лебєда, бо ще другий день після побуту мін. Перацького у Галичині, свідомити про це також варшавська прєса. Камерова зйзньала, що вірїзок і бачити прийшов у перших днях побуту Лебєда в її маті, отже мусів прийти у другій половині травня 1934 р., коли тимчасово мін. Перацький був у Стрию 6. червня. Свідок начальник Сухомєж зйзнь, що про рїзд міністра не знав нічого, отже неї вїбїд не міг бути умовленим знаком мін. Лебєдом і Підгайним. Вачучо сказав і прокуратор, що довкола Підгайного витворилася ціла легенда, починаючи від того, що він був одним із убивцьв куратора Собіньського.

Деяким підсудним закидав прокуратор, що не вчилися і не здавали іспитів, а тимчасом Підгайний вчиняв зявлять та свїтчим мєшакіу у данїськїй політєхніі в 1932-отже в помисаном

ПРИ ГРИПІ

ТОГАЛЬ приносить полекшу тим, що терплять

речинні. Щодо западчного Орка, про якого згадує у записнику Підгайного, а про якого прокуратор зявляє, що він ідентичний з Онншкєвєцем, то фактом є, що це син священника з рїдною села Підгайного, для якого Підгайний мав яку пини фотографічні кліші. В записнику записані були не лише годнини відїзду варшавських побєдів, але також побїздів в напрямі Радехова з якого школиць походить Підгайний. При Підгайним знайшли легітимізацію академічної здоронї опіки Романь Шухевича, бо Підгайний хотів покрїстуватися безплатною лікарською помічю, як зломив собі ногу на лєсєтах, лєжав хорий у помешканні Шухевича та звивав туди університєтського лікаря.

Акт обвинувачення закидає теж Підгайному, що був боевим референтом. Колиб так було, то він був би організував замах на міністра, був би вислав Мацейка, вишукував "хати" і давав револьвер Мацейкови. Ні розправа ні слідство того не виказали. Стрішні зйзнення Підгайного, одначе в більшости торкаються львівських справ, про які приготований є вже акт обвинувачення у Львові. Оборонець просить увільнити Підгайного від закидів, які торкаються варшавського замаху, та видлучити решту справ, бо в тих справах, в яких Підгайного обвинувачують теж зі статті 93 і 97 к. з. відповідати він буде перед судом присяглих, до якого має право і якого годі його позбавити.

ЛЕБЕДЬ — "НЕЛЕГАЛЬНА ЛЮДИНА".

З черги оборонець переходить до ехарактеризування підсудного Лебєда, якого називає "нелегальною людиною". Лебєда від прїшних днів його молодости переслідують. У слідстві Лебєд не признає за приналежності до ОУН, за те признає, що жив життям нелегальної людини.

ПІДЧАС НАПАДУ У ГОРОДКУ ЛЕБЕДЬ БУВ ЗАКОРДОНОМ.

Акт обвинувачення закидає йому, що був у Бельгії, Берліні, Празі, Женєві і навіть у японї ративним революційним фїльварку Усташі. Крім того був одним з тих, які організували напад на пошту в Городку. Ця остання справа не належить до цього процесу і якщо слідство дійсно викаже участь, Лебєд буде відповідати за це перед судом присяглих у Львові. Одначе оборонець зазначає, що саме в часі нападу у Городку Лебєд був поз. кордонами Польщі. Також св. Жураківський не міг пізнати рішуче в особі Лебєда організатора нападу у Городку, який виступав під псевдонїмом "Максим".

НЕВИЯСНЕНА СПРАВА ПОБУТУ ЛЕБЕДА У ВАРШАВІ В 1933 Р.

Опісля оборонець обговорює двократний побут Лебєда у Варшаві в 1933 р. і 1934 р. Справа першого побуту Лебєда є невияснена. Вронцєвські, в яких нібито мешкав Лебєд, не знали його. Зате служниця не пізнала його ні у слідстві ні вє розправі. Служниця слід більше вірити як тій особі, яка мусїла частіше спірачїтїся з мешканцем у Вронцєвскі, від яких вїхав би грошїа. Одночасно в акт х сарван є доказ, що цього Лебєда арештували 7 грудня на чеськїй німєцькїй кордоні у Цїт-в-де перебував до 16. грудня. Цих фактів годі собі пояснити.

ЩО МОЖЕ ГАРЯЧЕ КОХАННЯ.

Зате неспїрним є побут Лебєда у Варшаві під прїзвїщем Сваричєвського від 15 травня до 15 червня 1934 р. Лебєд приїхав тому, що дуже кохав Гнатківську. Оборонець вказує на лист, який Лебєд дєстєв від неї. Тодї Лебєд зйзнь про небезпєку, яка йому грозила і прєстєжні знати, що їх розбєдала за ним львівська поліція. Щоби у Варшаві Лебєд переконався, що не може вернутися нелегально через кордон. У Варшаві доїдався, що кращою наредою вїхати за кордон може бути побїдка до Індїї на "святю моря".

Щож торкається суперечних зйзнь які сказав Лебєд і Гнатківська у справі свого побуту в дні 15 червня, оборонець вяснює, що

ДІЛО

Виходить щодня рано

ВІДАННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ
 Львів, Ринна 4, 10. А. П. Пов.
 Контактний телефон: 504-050.
 Адреса для телеграм: "Діло" Львів.
 Головний редактор приймає від 11-ї години до 12-ї години.
 Рукописи не повертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЇ:
 Місячно 5-00 зок.
 Чвертьрічно 15-00
 Щорічно 50-00
 Річно 60-00

ЗА ГРАНИЦЮ:
 В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр.
 В Англії, Італії, Японії, Китаї, Індії 1 фунт.
 В Польщі 100 зок.

Телеф. Редакції: 219-41.
 Друкарня: 223-28.
В СПРАВІ ОГолошень ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Сотні — тисяч — курців ствердило, що ПАПЕРЦІ І ТУТКИ — цОВНОВАТКИ

„КАЛИНА“ е добрі, здорові і дешеві.

Проти позички для Сoвiтiв.

ПАРИЖ, 10. 1. ПАТ. „Ле Жур“ зачав детальну кампанію проти позички для СООР. Щоденник подає подробиці трансакції. Притім гостро нападає на міністерство фінансів і уряд. З уваги на те, що „Кое де лепо е конспасіон“ від-

мовила гарантії на цю позичку, позичка е неактуальна. Щоденник однак добирається, що згадана інституція може податися під захистом уряду, бож ця справа має тойже дуже офіційний характер.

Гостра критика законопроекту про неутральність Зл. Держав.

ВАШІНГТОН, 10. 1. ПАТ. Комісія екстердонарних справ палати репрезентантів розслідувала законопроект про неутральність і вислухала опінії Вільяма Боршарда, професора міжнародного права та університету в Яле. Боршард між ін. казав, що Зл. Держави втягнула до світової війни не торгували, але „браж компетенції виконавчої влади“. На думку професора законопроект про неутральність був би великою небезпечкою для на-

кордонної торгівлі зі сторонами, що ведуть війну та з нейтральними, порушуючи на шкоду незалежну політику Зл. Держав. Законопроект про неутральність веде до участі у війні, помагаючи до перемоги найслабшого партисипанта.

Боршард критикував навіть проєкт, що говорять про експорт у війну та стверди, що законопроект дозволяє дискримінації на те, „щоб був так дуже невтральний“ як тільки сам вихоче“.

Наради центрального виконавчого комітету у Москві.

МОСКВА, 10. 1. ПАТ. Пленум зачинився в сь центрального виконавчого комітету. На порядку денного е справа звіту, як виконали бюджет на 1934. р. та експозе щодо господарського станку і бюджету на 1935. р. Прийде мабуть до-

відомий щодо намірної валютної реформи. Бюджет на 1935. р. передбачував 86 мільярдів 900 мільйонів рублів доходів і 63 мільярдів 500 мільйонів видатків, з того-б і пів мільярда на відськовій цілі.

Перед виборами в Еспанії.

МАДРИД, 10. 1. ПАТ. Розглявані кортеан мели 472 послів. Згідно з виборчою ординацією випадає один посол на 50 тис. мешканців. Окремий декрет має вирішити, чи округи, в яких кількість мешканців зросла більше як на 30,000,

однак не доходять до 50,000, будуть мати право до додаткових послів. Якщо цей декрет приймуться би, майбутня палата буде мати яких 500 послів.

Відпруження у французьких політичних колах.

ПАРИЖ, 10. 1. ПАТ. „Ле Матен“ оцінює оптимістично політичне положення і пише, що до кабінетової кризи не прийде. В політичних колах е деяке відпруження. Ліві партії зачали розумі-

ти, що викликати кризу уряду перед новими виборами некорисно. Крім цього радикальні послі, що досі голосували за урядом, не бачачи причини, щоб змінити своє дотеперннє становище.

За нові мирові пропозиції.

ПАРИЖ, 10. 1. ПАТ. „Евр“ повідомляє, що Франція й Англія будуть тепер старатися натиснути на комітет 13-ок, щоб він зачав шукати нові основи для мирових пропозицій в італій-

сько-абіссинському конфлікті. Добре поінформовані кола заявляють, що ці засади спираються на загальні основи господарської співпраці трьох чинників: Ліги Націй, Італії й Абіссинії.

Ревеляції про експорт зброї підчас світової війни зі Зл. Держав.

ВАШІНГТОН, 10. 1. ПАТ. Вчорашні наради сенатської комісії для справ торгівлі зброєю дали у висліді цікаві інформації щодо торгівлі зброєю підчас світової війни. 84 відс. военного матеріялу, що його купили союзники у Зл. Держав зброї вони приступили до війни, набуто за посередництвом Морґана.

Цей експорт у 1915., 1916., і 1917. рр. зріс до 2. 157.315.059 долларів, значить більше як 16 разів. Морган, що подає ці інформації, зазначає, що американці були здоволені з того, що зросли торговельні обороти, але а тієї причини не хотіли приступити до війни.

Новий совітсько-манджурський інцидент.

МОСКВА, 10. 1. ПАТ. Повідомляють про новий інцидент на совітсько-манджурським пограниччі. Японський військовий літак осів примусово по совітському боці кордону. Між двома ле-

тунами та совітською пограничною сторожею виявлялась стрілянина, підчас якої ранили обох японців. Совітська влада веде енергічне слідство.

Тайна нарада японських старшин у Півн. Китаю.

ПЕКІН, 10. 1. ПАТ. Японські старшини з Північного Китаю зібрались у Тянь-Тєні, щоб обговорити доповідження яке виготовили члони-

півські починні військ ген. Сун-Че-Юана. Виступи тієї конференції держать у тайні.

Нові НОТИ Супром-у,
ФОРТЕПІЯНОБІ ТВОРИ для МОЛОДІ
 Н. Нивжанківського Ціна 2,50 зок.
УКР. НАРОДНІ ПІСНІ
 З. Лиська Ціна 1,50 зок.
НАШЕ СОНЕЧКО, і аштов — цілком легкі фортепіяно-
нові твори для дітей на основі народних пісень. Ціна 3,00 зок.
 Можна дістати в усіх книгарнях і в Секретаріаті Супром-у, Львів, Пашковича 3.

Українці в Румунії і націоналістичний рух в Європі.

З розмови з послом д-ром Залозецьким.
 Пан посол д-р В. Залозецький, президент У. крайської Національної Партії в Румунії зважив мен відповідати на запити про міжнародні політичні події та свою партію, її діяльність.
 Перелуси запитів у нашого Буковинського посла про його спілку з останнього українського польського порозуміння.
 „Згідно із теперішнім румунським законом, можуть кожна партія здобути щонайменше 2 відс. із усіх відданих виборчих голосів, щоб обійняти місце в рум. парламенті. Завдя цієї згоди Українська Національна Партія була завжди представлена в румунському парламенті. Завдя цієї згоди Українська Національна Партія була завжди представлена в румунському парламенті. Завдя цієї згоди Українська Національна Партія була завжди представлена в румунському парламенті.“
 „Мій погляд, відповів мені далі на це п. д-р Залозецький, е такий:
 „Міжнародне становище зменшило українцям це порозуміння. Протиставити більшешимові рішучий опір — ось перший успіх цієї угоди. Зрештою порозуміння УНДО з польською стороною не вважаю самоціллю — тільки способом для нормалізації відносин між народами, яких доля привела жити в такім близьким сусідстві. І під тим оглядом вважаю це зближення успіхом, а не втрагою!“
 — „Що сказали Ви, пане после, у своїй недавній заяві в румунським парламенті?“
 „В.мій останній заяві не сказав я, на жаль, нічого нового. За 9 літ — чи то в відповідях на королівські промови, чи то при розмовях над бюджетом — все домагався я здійснення прав українців у Румунії. Все це старі скарги, — вони стануть чимраз голосніші! У Румунії акорінність руху націоналістичних повстанств, які мають м. іншим намір винародовити українців. Цей школах заборонено навіть висноувати українській дівчорі в рідній мові те, що по румунськи вона не розуміє! Навіть молитовники е написані в румунській мові — і Службу Божу відправляють теж по румунськи.“
 — Чи всі румунські партії ставляться так во-роже до прав українського народу?
 — Досі переконався я, що румунські партії вважають своїм святым обовязком винародовити наше сільське населення. Тому, що цей обовязок е для них „святим“ — вони не дозволяють його критикувати. Розуміється, кожна румунська партія має для здійснення цього „святотого обо-

Розправа за вбивство міністра Перацького.

Домінення розправи з тридцятьпершого дня.

Домінення промови оборонця д-ра Л. Ганкевича.

ВТЕЧА П'ЯТЮХ ОСІБ

По вбивстві мін. Перацького з Варшави зтікло п'ять осіб: Лебедь, Гнатківська, Мацейко, Федина і Мосдорф. Де перебував Мацейко — невідомо. Про місце побуту Мосдорфа свідок довідався щойно тут на розправі минулого місяця. Зізнавання поодиноких свідків можуть обтяжити не лише Мацейка. Велику вагу можуть зізнання особисто секретаря мін. Перацького Ставцького, який заявив, що Мосдорф, довідавшись телефонічно, що міністер не може його прийняти, зважав: «Де буде записано». Оборонець застерігається, що не хоче писемним іншувати підозріння і роботи з Мосдорфа вбивства та додає, що мав право висувати цю справу на судовій розправі.

ВИЗД ЛЕБЕДЯ З ВАРШАВИ.

Описав оборонець обговорює втечу Лебеда 15. червня 1934. р. до Данцігу, а звідти до Данцинда. Оборонець підкреслює, що папка з іменами Лебеда, яку видала німецька поліція по його арештуванні, мала інший вигляд — як це зізнали свідки — ніж при його арештуванні. Торкаючись справи чи Лебедь дійсно займав визначне становище в ОУН оборонець підкреслює, що деякі підсудні і свідки вичислювали поименованих членів кривої езекутивної і закордонного провоту, але не змудували ні словом про Лебеда. Навіть Малюца, який основно звав справу, заявив, що згодувється, що Лебедь зізнався у Варшаві розвідкою. Якби Лебедь був визначним членом ОУН, тоді організація подбала би для нього про закордонний паспорт і не мусів би переходити без паспорта ні чесько-німецького кордону та ні польсько-німецького кордону та при остатнім втечі до Данцігу.

Деякі оборонець обговорює кваліфікації Лебеда і пригадується, чи доручено чи Лебедеві таке відповідальне завдання як організування атакату на міністра, якого — як це заявив прокуратор — пригнав Ковалець перед суд як того, який дуже вуждено притоговляв впадат на пошту у Городку. Такого поважного завдання не могли доручити людині, що була вже пізнірша, адекоспірована і яку переслідувала поліція. Правда, в актах С'єнкі в згадка про «Марк», «Марка Проклятого», але нема доказу на те, що це були псевдоніми Лебеда. Характеристичні в зізнання Кривої, яка каже, що колиб була знала, що поштова картка з Праги з 9. грудня, з підписом «Марк», походить від Лебеда, то цейже звинувачення, що за ним шукають, не було її переховувати. А цейже Лебедь 9. грудня приїжджав у Цитав, отже він не міг одночасно вшитати картки з Праги. Коли йде про зізнання кельнерів з «Европейської Каваї», то він мусів помилитися. Лебедь ніколи не був в «Европейській Каваї» хоч би тому, що вона була для нього загорода.

ДВА ДОКУМЕНТИ З Т. ЗВ. АРХІВУ СЕНИКА.

Описав оборонець озрекує вартість документів з архіву ОУН, як яких прокуратор спирає свої обвинувачення. Перший документ з половиною ліній закладений езекутивному ОУН, ніби відноситься до п'ятого в ОУН у Варшаві атакату. У документі кажеться: На базі її у кавці притоговляння протягом двох місяців. Марко це до біди. Марко підготовляє терев, описав бере участь в акції вишколення. На думку оборонця цей «Марко» не є ідентичний з тим, що підготовляв атакату протягом двох місяців, як це акт обвинувачення звикав Лебедеві. Другий документ, це «Бюлетень» організації, в якому сказано, що боек з УВО дознав атакату і та мін Перацького. Згад в інших бюлетенях, коли згадується про УВО, кажеться про «боевий відділ ОУН». Чи це можливо — читається оборонець. — Щоби в такому історичному бюлетені, як цей, про вбивство мін. Перацького, помилково пропущено це означення? Позитив, чому цей бюлетень видали щойно і. жовтня? Чим так дово мусила організація надумуватися? І чому то перший примірник цього бюлетеню найдено тільки в канцелярії адв. д-ра Шухевича? Обговорюючи декілька дрібніших позаяк, оборонець спинається над фактом, що Лебедь розлив склянку води у мешканці Канероєвої на вістку про вбивство міністра, пояснюючи цей факт, що ця вістка була для Лебеда несподівана і що відразу зрозумів, що у звязку з тим атакату його схоплять. Це тому, що Лебедь про атакату до цієї хвилини взагалі не знав.

ЗАЛЮБЛЕНА ГНАТКІВСЬКА

По обіді обор. д-р Л. Ганкевич став характеризувати підс. Дарію Гнатківську. Це дошка греко-католицького священника, до того одиначка. Це на гімназійній лавці залюбилася у хлопцеві, який мусів покинути край. Оборонець згодувється, що на основі переживаної туги міг зродитися у Гнатківської сумнів щодо любови її нареченого і тому вислала до нього листа з проханням, щоби він прийав.

На основі зізнань ком. Едліньського нема домызу на те, що Гнатківська була членом ОУН. Підозріння тільки її батька, о. Гнатківського та її саму за звязки з ОУН, але в селі Смоднім, яке опанував комуністичний Сельрб, що вороже ставиться до ОУН, о. Гнатківський не міг мати до діла з ОУН. Свідок Онущук, якого зізнання обтяжують Гнатківську, не зголосився на розправу. Оборонець переконаний, що він не мав сумніви і не хотів повторити того, що зізнав у слідстві. Описав оборонець пригадує сцену конфронтації Онущука з Бандерою, підчас якої Онущук Бандери не розпізнав. Пізніше признався до знайомости з ним. Оборонець звертається до суду, щоби не привязував ніякої вартости до зізнань цього свідка з моральних причин. Деякі оборонець обговорює побут Лебеда і Гнатківської у Варшаві, зазначаючи, що вони зізнали тоді зовсім звязки зі зовнішнім світом. Щодо 15. червня — оборонець підкреслює знову, що зізнання Лебеда є брехливі, правдиве те, що зізнала Гнатківська. Атакату знищив їхне спокійне життя. Гнатківська мусила товаришити Лебедеві при його втечі за кордон.

Щодо заміту, що Гнатківська була кур'єркою між Мацейком і Лебедем, оборонець каже, що від хвилини, коли виявилось, що сорочка, найдена в течі Лебеда, не була сорочкою Мацейка, закид про звязок з ним є чисто теоретичний. Ні акт обвинувачення, ні прокуратори у своїх промовах не доказали, на чому полягало підбуровання Лебеда зі ст. 26 та закид вдержування звязку зі ст. 27 к. з. проти Дарі Гнатківської. Вони нічим не доказані в акті обвинувачення, ні у промовах прокураторів.

Обдумуючи питання, чи, якщо фактично Лебедь був тим, що підготовляв атакату на мін. Перацького, Гнатківська знала, що могла знати про те, оборонець зауважує, що слідство, ні розправа ніяких конкретних доказів на те не дали. Одиноким зв'язком між Лебедем і Гнатківською було кохання. Любовні листи Гнатківської до Лебеда лежать по сьогодні в його бюрку, любовні листи Лебеда до Гнатківської, як сама сказала, спалили. Завдяки німецькій поліції найшли в кишені Лебеда той лист, писаний по польськи, що йшло згадує акт обвинувачення. Цей лист мав е-вентуально вирішити долю цих двоє людей. Лебедь мусів його мати зі собою, бо цей лист мав бути предметом їх дискусії з вичинен. Чому лист був писаний по польськи, позитно оборонець, що Гнатківська мабуть виказала, що польський лист не звертає такої уваги на Лебеда, як український. З листа ясно виходить, що Гнатківська велить прийати Лебедеві на доказ, що залишався її вірний. На думку оборонця, Малюца каже неправду, кажучи, що едемували, кого вислати — Чермеринську чи Гнатківську, бо Чермеринська була визначна діячка і провідниця, з якою Гнатківська не можна навіть порівняти. Гнатківська вернула з Данцігу окружню допитую, бо в данцігських часописах уже навіть була свідання Скіби, отже інстинкт самозбереження велів їй змитати евентуальний слід. Гнатківська жила у Смоднім в д румунським кордоном і який хотіла втекти, моглаб легко дістати прикордонну перепускку й втекти туди. Вона зізнає з певною щирістю, що еволіткою не займалася, бо не над'ється до того, як жінка. На думку оборонця — і Лебедь і Гнатківська заплетли тільки за свою любов.

ЯРОСЛАВ РАК НЕ БУВ ЧЛЕНОМ ОУН.

Акт обвинувачення закид. Раків, — пригадує оборонець — що 4 і 5 серпня на приказ Малюца поміг Мацейкові втекти до ЧСР. Обвинувачення спирається тільки на одиному свідку: на М'єшці. Є згаде же зізнання підс. Заринської і свідка Віри Свенціцької, які згідно зізнають, що Рак не знав Мацейка особисто і не міг

37 більших виграних

В 1-ім, 2-ім і 3-ім дні тягнення 4 класи впадо

В „Надії“

такі є перші, радісні вісти з лотерійної баталії, яка триватиме до дня 25. ц. м.

Оце листа наших виграних:

зол. 30.000	на ч.	55290
„ 20.000	„	118374
„ 10.000	„	122046
„ 10.000	„	122440
„ 10.000	„	189927
„ 5.000	„	50897
„ 5.000	„	76191
„ 5.000	„	76830

По 2.000 зол.

чч. 26090, 45619, 55461, 60492, 68730, 84041, 149215, 149415, 153111, 165826, 178217, 186572, 189529.

по тисячу зол.

чч. 55249, 76158, 79846, 79908, 100729, 118748, 155239, 164748, 167219, 178314, 178869, 184648, 191093, 192154, 192726, 192726 і 192919.

Головна виграша 4 класи в квоті

Зол. 1,000,000

вийде в дні 21. ц. м.!
Наші щасливі лосьи IV-ої кл.
в ціні зол. 40 за чертку
можна ще дістати!

ПОПУЛЯРНА І НЕЗМІННО
ЩАСЛИВА КОЛЕКТУРА

„Надія“

Львів, Легіонів II.

бути в Ясені. Сам Малюца стверджує, що коли предкладав Раківі перестати Мацейка, не поінформував його щодо його особи. У розмові Чермеринської з Барановським прізвище Рака як евентуального провідника Мацейка, впадо з уст Чермеринської, але не як члена ОУН, тільки як члена студентської організації. З того виходить, що Рак не був членом ОУН, бо про нього знав би референт Проводу Барановський. Як ще один доказ, що Рак не був членом ОУН, зародить оборонець факт, що Малюца мусів намовляти Рака, причому Рак відмовлявся, що не має часу. Якби Рак був членом ОУН, Малюца, що з'ясував тоді підс. Бандеру, отже найвища фігура в ОУН в краю, не потребував би його намовляти, дав би йому лише короткий приказ. До того це неможливе, щоб Рак відбув простір до кордону туди і назад за 5 годни. Описав оборонець обговорює саму прогулку в гори, вважаючи зовсім зрозумілою річчю, що Мацейко приїждзав до групи Рака, бо так уже прийнято в горах, що незнайомі користають зі знайомими терену провідника і приєднуються до прогулянок. Щойно коли Мацейко не вернувся від кордону, видалося це Раківі підозрінням і зовсім зрозуміло, що сказав тоді Свенціцькій і Заринській, що краще про те нікому не говорити, бо боюся, що це може за собою потягти якісь неслідки, а не бажав наражати товаришок дівчат. Рак не міг 5-го серпня знати, що переводить за кордон вбивця мін. Перацького, коли, про що певно знав мін. Михалевський, вже прогословив раніше, що атакату утік за кордон. Як виданий спортивний організатор, Рак їздив, закладав філії Українського Спортивного Союзу. Поліція стежила за ним пильно від трьох літ, але не знайшла ніякого доказу його приналежності до ОУН. Свідок Горницький зізнав: свідчить про його приналежність до ОУН, але відкидав свої зізнання. Зізнавання Малюца несправдливі. Малюца не любить Рака і хотів би йому приршити також приналежність до ОУН. Щож торкається псевдоніму „Мортік“, то це звичайний „лрідомок“, який надає Раківі родина і знайомі. Батько Рака є суддею окружного суду у Львові, мав відомою гуманітарною діячкою. Ті люди напевно не зацілювали у душі свого сина революційних ідеологій.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ:
 Львів, Ринок ч. 10, II по-
 в. Конго почт. шахи 804-060.
 143,322.
 Адреса для телеграм:
 "Діло", Львів.
 Головний Редактор прий-
 мав від 11-12 год. перек-
 ладувачем.
 Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЇ:
 Місячно 5-00 зол.
 Чвертьрічно 15-00 "
 Щорічно 30-00 "
 Річно 60-00 "
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
 В Америці 1 долар, Фран-
 ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
 фр., Чехословацькій 30 ч. к.
 — в усіх інших краях по
 750 зол.

Телеф. Редації 229-41.
 Друкарні 229-26.
**В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
 ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИ-
 СТРАЦІ.**
 ЦІНА ОДНОГО ПРИКРИТКА
20 сот.

І там цькують проти українців.

БУКАРЕШТ, 11. I. ПАТ. „Курєнтуль“ обго-
 говорює у широкій сфері терористичну діяль-
 ність українців на Буковині. Твердить, що укра-
 їнськими організаціями на Буковині кермує
 полк. Коновалець, який після того, як йому за-
 боронили побути у Швейцарії, тайно поселився в
 одному з малих містечок у Чехословацькій, звід-
 ки кермує терористичною акцією у Польщі, Ру-
 мунії і Сербії. Українська терористична центра-
 ла у Празі вислала на Буковину якогось Рого-
 ного (?), що недавно приїхав та організує украї-

ський рух, який зарпядує суверенності руму-
 нської держави. Центральною точкою українсько-
 го руху на Буковині є міста „Смогостішність“ і
 організація тієї самої назви. У висліді рум. що-
 денних домагався дострої інтервенції влади,
 щоб звільдувати ту протидержавну діяльність,
 що у Польщі довела до вбивства мін. Перецько-
 го. „Курєнтуль“ у своїх методах наслідує на у-
 країнців у Румунії чим не ризикнувся від на-
 шого „I. K. Ц.“.

Перед новим процесом ОУН у Львові.

Зпоміж 12 підсудних у варшавському про-
 цесі 7-ох підсудних судитимуть ще раз перед су-
 дом вряялів у Львові. І так перед львівським
 судом відомитимуть підсудні: Вандера, Лебель,
 Мигаль, Малюца, Зарицька, Підгайний і Кочмар-

ський. Коли відбудеться проти них розправа у
 Львові — ще невідомо. Зате присуд у варшав-
 ському процесі проти Кариниця, Кльвашиня,
 Пятківської, Рокка і Чорня обійме всі звиніне-
 ні провини.

Напередодні створення Панарабії.

Реалізація ідеї полк. Льюренса.

ПАРИЖ, 11. I. ПАТ. „Le Pti Parisien“ пові-
 домляє з Александрії, що ідея панарабської фе-
 дерации, що в голоси полк. Льюренс є наперє-
 додні здійснення. Так бодай пояснюють в Але-
 сандрії політичну діяльність деяких держав.
 Близького Сходу. На чолі цього руху стоїть
 Туреччина й Персія, що наперед передбачують

стислу політичну й економічну співпрацю. Та-
 ке саме значиння може мати договір про нена-
 пад, що його рішили недавно заключити Тур-
 ччина, Персія й Ірак. Існують намагання втя-
 гнути до цього договору також Індія та Аф-
 ганістан, згодом Ємен і Трансформанія.

Престольна промова шведського короля.

Король заповідає збільшення витратків на військ, розбудову летунства і моринаркі та отворення нових дипл. станиць.

СТОКГОЛЬМ, 11. I. ПАТ. Підчас святкового
 відкриття сесії шведського парламенту у при-
 сутности членів пануючого дому, уряду й дип-

повів збільшення військових витратків до 126
 мільонів корон (в м. році 120.9 міль.) та зазначив,
 що підчас теперішньої сесії пропозують законо-
 проекти про реорганізацію збройних сил, зі
 спеціальною увагою до летунства і протиле-
 тунської оборони. Крім цього скріплять фор-
 мифікації на острові Готланд. Морська про-
 грама передбачує будову двох підводних чов-
 нів та закінчення будови і контрторпедовця і
 14 сторожних кораблів.

Галицька Каса Ощадности
 у Львові
 видає ощадності книжечки на показника або
 імені, золоті або в зол. в золоті, платні на
 кожне надання або термінові.
В КЛАДІ
 ощадності вложено в Галицькій Касі Ощадности
 у Львові користуватись з поруки Держави. 6/35
Фонд
 резервовий фонд 3,000,000 золотих

народне положення тепер непевне та зазначив,
 що Швеція прилучилась до санкцій. Король за-
 льоматичного корпусу, король відчитав пре-
 стольну промову.

На вступі король сказав, що взаємини Шве-
 ції з іншими державами добрі, згадав, що між-

В 1936 р. відкрито шведське посольство
 в Тегерані та вищується шәрже д'афера до
 Коана. В 1937 і 1938 фр. відкрито посольства
 в Атенас і Каїрі.

Передбачують також реформу доходового
 і маєткового податку та збільшення витратків на
 суспільну опіку. Цілість зривованого бudge-
 жу замикається по обох боках цифрою 1,167 міль-
 іонів корон значить бюджет збільшений на
 111 міль.

Рузвельт непопулярний у Зл. Державах.

НЬО ЙОРК, 11. I. ПАТ. Відомий тижневик
 „Літерарі Дігест“ розписав анкету, що мала ви-
 казати, як дивиться американське громадянство
 на політику президента Рузвельта. Досі обчисли-
 ли 1,370,774 голосів, з яких виходить, що 60.47
 відс. учасників анкеті заявили проти Рузвель-

та. Анкета виказує, що у стейті Нью Йорк против-
 ників Рузвельта є 65.30 відс., у стейті Пенсиль-
 венія 68.63 відс., Коннектикут 71.86 відс., у стейті
 Нью Джерсі аж 71. 96 відс. Значить, противни-
 ки Рузвельта налічшенніші у найлюдніших
 стейтах.

Комуністи хотіли викликати революцію у Чілі.

БУЕНОС АЙРЕС, 11. I. ПАТ. З Сантьяго де
 Чілі офіційно повідомляють, що чілійська влада
 безпеки викрила шпироко закреслі плани кому-
 ністичної революції. Організатори хотіли вжити

до своїх цілей робітників державної залізничн.
 щоб унеможливити скорий транспорт військ. Во-
 ни вже приотовили відповідні відозви.

Катастрофальний землетрус.

300 людей убитих.

НЬО ЙОРК, 11. I. ПАТ. З Бюготи в Кольс-
 бі повідомляють, що в департаменті Наріно
 землетрус знищив три села. У цій живловій ка-
 гастрофі загинуло 200 до 300 людей. Найбільше

потерпіло село Ла Хоррера, в яким розпалась
 глибока щілина та похоронили живцем більше
 як 100 осіб.

Рахуй гроші з тиха — не знаєш лиха!

найчає стара українська, приповідка, тому
складайте свої ощадности в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20,
що зберігає вкладки у строгій тайні.

Гріш родить гріш, —
але тільки на вкладці

„Народній Торговлі“

Ближчі умовини подає
устно або письменно
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ, Львів, Ринок ч. 36.

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові,
вул. Третого Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як централя креди-
тної для українських кооперативів всіх видів уділяє
вкладки на підприємств господарства і промислу.

В обороні прерогатив вулиці.

Львів, 11. січня 1936.

У святочному числі „Діла“ в стейті „На
 Фронт“ без зміни посол С. Баран стверджує, що
 покищо добрі воля урядової верхівки поладати
 польсько-українські взаємини це не викликала
 ніяких змін ані в адміністрації на місцях, ані в
 польському громадянстві. І тому зовсім дивно
 гадає, що центральна влада мусить видати від-
 повідні зарядження нижчій адміністрації без
 огляду на те, чи ці зарядження припадуть до
 впадоби місцевому польському громадянству.

Ставовине посла Барана зродило тріботу в
 органі львівської санаційної ендещії. Нечем справ-
 лі побуюються якіхось страдних приквзів з го-
 ри, п. Грабик у „Дзвінику Польським“ з 10. січня
 заявляє, що метода приказів не тільки недоціль-
 на, але й обсяжна. Адже можна би і навикаки ре-
 комєндувати засвоєння українському громадян-
 ству пропольських настроїв за помітю прик-
 вів. П. Грабик наче не помічає, що саме так все
 було досі. І тому його осуд для методу приказів
 однобичний. По його думці прикази влади добрі,
 коли вони торкуються українського громадян-
 ства, а поамі, коли — не дай Боже! — мали би
 відноситись до польського громадянства.

Ще цікавіше, що страх перед якоюсь фак-
 тичною зміною в політиці супроти українців
 хочон й без шкоди для поляків, так засліплює
 орган санаційної ендещії, що він навіть не ба-
 чить, як проповідує просто бунт проти централь-
 ної влади і то з боку ніякої ендещії. Адже
 посол Баран говорив лише про накази централь-
 ної влади для цієї нижчої адміністрації, а про
 прикази для польського громадянства не згаду-
 вав, бо давати громадянству безпосередньо якісь
 прикази — це абсурд. Тільки п. Грабик упрощує
 собі полеміку в той спосіб, що як не употожнює
 адміністрації в польським громадянством, то не-
 чем висловлює тезу, що політика супроти украї-
 нців не може йти в розрив з опінією польського
 громадянства.

Ця теза зрештою вичо повторюється на сто-
рінках польської преси і то ріжних тавтобіс. Мо-

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
№ 104-950.
Код пош. № 143322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рубрики не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЇ:
Місто 5-00 зол.
Закордонно 15-00 „
Почто 8-00 „
Річно 80-00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 Фр.
Фр., Чехословацькі 30 ч. к.
— в усіх прочих краях по
750 зол.

Телеф. Редації: 229-41.
Друкарня: 229-26.
**В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИ-
СТРАЦІЇ.**
ЦІНА ОДНОГО ПРИМЕРКА
20 сот.

КРАТЦІ РАЙС

Львів
Ризницька 18

Продажа суконяних товарів
кравецьких і англійських
8/110 5-5

Канц. Шушніг у Празі.

Торговельний договір. — Продовження договору про арбітраж.

ПРАГА, 18. I. ПАТ. Австрійський канцлер Д-р Шушніг зложив учора візиту кардиналові Касларові, пізніше прийняв його през. Бенеш, у якого був на сніданні. На сніданні були теж прем. Годжа і міністр Крофта. Пополудні канц. Шушніг і прем. Годжа відбули нараду.

ПРАГА, 18. I. ПАТ. Вечором оголосили офіційний комюнікат, який стверджує, що канцлер Шушніг і прем'єр Годжа обговорили низку справ, що цікавлять оба краї, головню господарські питання. Згідно ствердили важливе зна-

чення торговельного договору, який незабаром буде заключений та продовження, навіть поширення договору про арбітраж, який кінчить обов'язувати 1 травня ц. р.

Канц. Шушніг мав відчас прийняття у през. Бенеша нагоду обговорити питання, що цікавлять оба краї.

Прем'єр Годжа видав у честь канц. Шушніга снідання, в якім узали участь члени уряду й інші урядовці міні. зак. справ. Канцлер Шушніг виїхав до Відня в год. 23'їй

На африканських фронтах знову оживлення.

Ситуація на фронтах в Абіссинії.

БАРШАВА, 18. I. ПАТ. На основі вісток з різних джерел ПАТ оголошує такі вістки про положення на фронтах в Абіссинії 17 ц. м.

Воєнні операції на південних фронтах перервані, бо італійці мусять зорганізувати постачання харчів і муніції для своїх військ. Та ген. Граніні мабуть скористає з неладу в рядах абіссинської армії, раса Дести, щоб використати

літсько збільши італійці, які одтак не посумулись далі. Р-с Деста дістає тепер з кількох сторін підмоги. Райтер інформує, що 4 італійські літаки бомбардували вчора Корем, місцевість 160 км. на північ від Дессе. Кількість жертв бомбардування невдома.

ЛИХА ВІЙСЬКОВА СИТУАЦІЯ В АБІССИНІЇ.
ПРАГА, 18. I. ПАТ. Увечері, що вчора, була з Абіссинії одержана докладніша про-
військової ситуації.

В останній часок дуже змінив довід зброї до Абіссинії на головних артеріях і дорогах Бербер-Джиджіга та земліні Джібуті Аддіс-Абеба. Це пояснюють тим, що абіссинці не мають грошей на закуп зброї. Абіссинські воїни продають зерно населенню, що знову відпродує кріси уряду. Абіссинська армія не має достаточного числа одностроїв і виряду для зброї. Військові назарам бракує харчів, муніції і одностроїв.

Вишкіл абіссинських відділів бельгійськими інструкторами не дає яких видів.

В Огадені є яких 200.000 воїків.

АНГЛІЯ ЗАБЕЗПЕЧУЄСЯ ПЕРЕД ІТАЛІЙСЬКИМ НАПАДОМ.

„Le Pti Parisien“ повідомляє з Каїро, що минулого тижня приїхало до Єгипту 20.000 англійських воїків, а тепер приїхала ще одна бригада піхоти під команду генерала Говарда. Перевадять оборонні праці відкопи італійці стали концентрувати свої війська в Лівії. Як бачувати, англійського війська в Єгипті є більше як 75.000 воїків, а залоги в Судані постійно скріплюють.

Галицька Каса Ощадності у Львові

випади ощадності являються на показачка або іменні, золоті або в род. в. золоті, платні на кожне вкладання або термінові.

ВКЛАДКИ
ощадності вкладаються в Галицькій Касі Ощадності у Львові користують з поруки Держави.

ФОНД 6/45
резервовий понад 3.000.000 золотих.

ріше відновити напад. Передні сторожі італійської армії є у постійному контакті з відділами раса Дести. Це доводить до дуже частих боїв.

Англійські джерела йодать, що армія ген. Граніні має 75 тис. воїків. Вона займає фронт на просторі 700 км.: десь на яких 80 км. на захід від Дольо через Горгазі, Сасабанег до кордону англійського Сомалі. Армія раса Дести має менше-більше 60 тис. воїків.

В Аддіс-Абебі ставлять під знак запиту величину перемоги ген. Граніні. Згідно з абіссинськими інформаціями у бою на південних фронтах брали участь тільки 4 тис. воїків раса Дести. Поважніша абіссинська стійка була у віддачі 65 км. від Дольо на ріці Гангале Дорія. Цю стійку

Розв'яжуть японський парламент.

Вотум недовіра для уряду.

ТОКІО, 18. I. ПАТ. Агенція Домей повідомляє: Всі дані вказують на те, що розв'язання парламенту неминуче. До цього прийде мабуль 21 ц. м., коли парламент зачне свої цього-

річні праці. Найбільша політична партія Сеюга схвалить мабуль після прем'єра та міністрів закордонних справ і фінансів внесок недовіра для уряду.

Німеччина не хоче непорозуміння з Китаєм.

ТОКІО, 18. I. ПАТ. Д-р Кілі, голова німецької господарської делегації, що веде переговори з Манджуко у праві заключення дого-

вору, їде завтра до Нанкіну, щоб висвітлити непорозуміння, які зродились у зв'язку з торговельним манджурсько-німецьким договором.

Низка політичних процесів у Ковні.

КЕНІСБЕРГ, 18. I. ПАТ. Як повідомляють „Клайпеді тамошний „Мемелер Дампфбот“ поміщує вістку, що 20 лютого перед федеральним судом у Ковні зачється нова низка полі-

тичних процесів проти багатьох мешканців Клайпеди. Всіх підсудних притягнуть до відпові-
дальности, на основі литвеського закону про зхорону нації і держави.

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові, вул. Третого Мая 15.

приймає вкладки ощадності і як централа кредитова для українських кооператив всіх видів уділяє кредити на піднесення господарства і промислу.

Грiш родить грiш, —
але тільки на вкладці

„Народний Торговлі“

Ближчі умовини подає
устно або письменно
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ, Львів, Ринок ч. 36

За український університет.

Львів, 18. січня 1936.

Наукове Товариство ім. Шевченка відновило акцію за створення українського університету після кількох літ перерви у цій справі, що її викликала повна безвідповідальність її керівників. Не тільки вони не зробили нічого, щоб створити університет, але й не зробили нічого, щоб зберегти його, коли він був створений. Це не тільки так, але й настільки, що навіть наукове товариство не могло вийти з-під його впливу. Ми хотіли б тепер бачити, щоб якийсь один на керівників цього товариства. В усіх рішучих моментах стверджувати, що створення університету для західної частини українського народу стало такою необхідністю при теперішньому стані розвитку української національної культури, що гасло боротьби за український університет мучить стільки просто початківців серед усіх інших, від якого відмовити ми вже не можемо.

Довга за нами історія боротьби за свій університет. Відома вона всім добре. Осільки за нею відомо, то тільки на те, щоб підкреслити один момент у справі українського університету — аміну у змісті цієї справи. Во вважалися всі історичні обставини змінився характер проблеми українського університету, виступали в ній різні риси. Чейже обумовити, що перед світовою війною у цій справі дуже значучу роль грав момент нашої політичної репрезентації перед світом. Свій університет мав бути для нас свого роду легітимізацією, щоб ми могли увійти в цей широкій світ. Тепер ослабла, як не цілком зовсім ця риса у проблемі українського університету. Світ нас вже добре знає і, коли за нами геротична опроба, хай і невдачна, відновлення власної української державности, то перед такою легітимізацією бідуть всієї інші.

Тепер справа українського університету прийняла інший характер. У ній нас означає план виступає момент національно-культурний. Простіший, але рівнозначно ясний став якраз цей зміст цієї проблеми. Чи через це менш важливою для нас стала справа українського університету? Саме навпаки: вона тепер для нас значно важливіша, як було, та з ходом часу все буде зростати її вага в міру нашої культурного зросту і розвитку. Найважливіший момент в університетській справі — це саме те, що вже й тепер ми досіди у своєму національно-культурному розвитку до того рівня, що без власного університету не можемо більше успішно розвивати нашу національну культуру. Тому боротьба за український університет у повному значенні став боротьбою за українську культуру.

Для нас стали вже знадто докучливі ті дрібничкові питання, що їх викликає „пумбуєт клявасе“: понижуючі для всіх час разом і зовне-

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок № 10, П. тов.
Телефон 564-060.
Конто почта шпиди 143.222.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний редактор приймає від 11-12 год. передплатників.
Рубриківка не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРИВУ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр., Чехословаччині 30 ч. н. — в усіх інших краях по 150 зол.

Телеф. Редакції: 225-41.
Друківня: 225-26.
В СПРАВІ ОГО РОЗШЕДІ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРЯТІВНИКА 20 сот.

Перед великим політичним процесом ОУН у Львові.

Перед судом присяжних відповідатиме двадцять трьох молодих українців (ок).

У середу 12. лютого ц. р. прокуратор апеляційного суду у Львові переслав до окружного суду у Львові акт обвинувачення проти двадцять трьох молодих українців та українко. На лаві підсудних засидуть: 1) Степан Бандера, 2) Роман Шухевич, 3) Ярослав Макарушка, 4) Олександр Пашкевич, 5) Ярослав Спольський, 6) Володимир Михайло Янів, 7) Ярослав Стецько, 8) Д-р Богдан Гнатевич, 9) Володимир Коцюмбас, 10) Богдан Підгайний, 11) Іван Малюца, 12) Осип Машак, 13) Євген Качмарський, 14) Іван Яриш, 15) Роман Мигаль, 16) Роман Сеняків, 17) Катерина Зарицька, 18) Віра Свенціцька, 19) Анна Дарія Федакіона, 20) Осип Фенік, 21) Володимир Івасик, 22) Семен Рачун і 23) Іван Равчик.

Всі вони, крім п'яток: Степана Бандери, Богдана Підгайного, Івана Малюци, Євгена Качмарського та Романа Мигала є обвинувачені за причетність до ОУН. Згаданих п'яток у зьому злочині не обвинувачують, бо за це заступили їх уже в т. зв. варшавському процесі.

Крім цього обвинувачують їх: за вбивство бр. п. студента Якова Пукшин-Бачинського, пляноване вбивство якогось незнамого ученика VII. кл. фізи української гімназії у Львові, вбивство бр. п. Івана Бабія, директора української гімназії у Львові, спричинення і доручення вбивства радянського урядовця Алексея Михайлова у Львові, що його виконав Микола Лемик, пляноване вбивство проф. Антона Крушельницького у Львові, підложження петарди і вибух у друкарні Яськова у Львові, плянований атентат на язичничого комісара у Львові Володислава Кособудського і на волинського воеводу Юзефського.

Акт справи має більше ніж 35 томів. На розправу покличуть 35 свідків, здебільша поляків. Всі підсудні, крім Федакіної, д-ра Гнатевича, В. Коцюмбаса, Віри Свенціцької та Семена Рачуна перебувають від довшого часу у слідчому арешті. Речниця головної розправи покищо ще не визначена. Ця розправа викликає велике зацікавлення.

Де перебувають засуджені у варшавському процесі?

Всі засуджені у варшавському процесі, а саме: Бандера, Лесюда, Карпівця, Катимшиця і Підгайного відвезли до в'язниці у Святим Хресті Мигаль, Малюца Чорний та Рак сидять у в'язниці у Вронках. Засуджену на 15 р. Гнатівську перевезли на довший термін в'язниці Катр. Зарицьку перевезли до в'язниці у Львові, тому, що перед львівським судом присяжних відбудеться незабаром процес за причетність до ОУН, в якому вона буде також відповідати.

Всі засуджені у варшавському процесі, а саме: Бандера, Лесюда, Карпівця, Катимшиця і Підгайного відвезли до в'язниці у Святим Хресті Мигаль, Малюца Чорний та Рак сидять у в'язниці у Вронках. Засуджену на 15 р. Гнатівську перевезли на довший термін в'язниці Катр. Зарицьку перевезли до в'язниці у Львові, тому, що перед львівським судом присяжних відбудеться незабаром процес за причетність до ОУН, в якому вона буде також відповідати.

Вийшли на волю

У вівторок 11. лютого ц. р. ввечером вийшов з в'язниці Бригідок у Львові на волю *Ярослав Старух*, студент прав з Березань, по 6-місячним побуті у концетраційному таборі в Березі Карпівській і 14-місячним побуті у Бригідках.

Крім того вийшли на волю: *Осип Николішин*, студент зі Стрийщини, по 20-місячним побуті у Бригідках та *Дорин Горницький*, студент філософії по 18-місячним побуті у Бригідках.

Флянден боронить пакту з СССР.

ПАРИЖ, 13. 2. ПАТ. Народи французького парламенту над ратифікацією пакту з більшовіками, що почалися у понеділок, зосереджують загальну увагу. У вчорашньому експозе міністр закордонних справ Флянден підчеркнув, що підписуючи пакт зі Світами, французький уряд засягнув думки обох урядів, що гарантують статус кво у Рейнщині, чи згаданий пакт можна погодити з льокарненським. Обі відповіди були потверджуючі. Стердив же французький уряд у відповіді німецькому на його прогест проти франко-соціалістичного пакту, з того часу німецька преса перестала впадати на цей пакт. Це давно підписані договори взаємної допомоги з Польщею та Чехословаччиною, долучені до льокарненського, накладають куди більш категоричні зобовязання, ніж пакт зі Світами. Тимчасом проти них Німеччина не протестувала і навіть підписала договір у Льокарно. Франція має великі зобовязання супроти

Чехословаччині, тому бажало їх поділити з іншою великодержавою — СССР. Тимчасом чесько-соціалістичний пакт взаємної допомоги, на основі одної в'язулуї — став би неважним, якщо Франція не ратифікувала би пакту з більшовіками.

„ОКУП САРРО, ЗАПЛАЧЕНИЙ ЛВІЩИ“.

БЕРЛІН, 13. 2. ПАТ. Німецька преса не займає однолітньої становища до підписання ратифікації франко-більшовицького пакту. Полемізують з ним здебільша провинціалісти, зокрема західнонімецькі часописи, зате берлінські часописи займають вибікуюче становище. „Берлінер Цайтунг“ обурюється на англійську публічну опінію, що пасивно потурає пактові, коли велика частина французів його лоборує. „Германія“ називає ратифікацію франко-більшовицького пакту „окупом, що його зложив Сарро лвіщи“.

Жертви італійських бомб.

АЛДІС-АБЕБА, 13. 2. ПАТ. Урядово подають жертви недавнього бомбардування Дессіе: 1 убитий, 7 ранених — з того 4 жінки та 1 дитина; згоріло 12 тубільських хат. Італійське стрільно влучило збісницький санітарний літак, та його вже направили. Не ушкодили ніякого збісницького грузового самоходу.

НА ПОМІЧ ІТАЛІЙСЬКИМ РАНЕНИМ.
НЕАПОЛЬ, 13. 2. ПАТ. Корабель „Сардинія“ здалеке учорою до Східної Африки; везе 130 військових лікарів, 1500 осіб санітарного персоналу, 6 польових шпиталів, 9 кваліфікованих робітників та 2 капелани.

КОМІСІЯ НАРОДНОЇ ОБОРОНИ.

РИМ, 13. 2. ПАТ. Завтра відбудеться засідання найвищої комісії народної оборони.

Достать життя
Нажелну пошану
Ідеальні відносини
Суспільне ставовище
Торговельні зв'язки
Ексклюзивну незалежність
Реальні короти
залежите собі, складаючи свої ошадності в Кооперативному Банку „Д Н І С Т Е Р“, Львів, вул. Руська ч. 2а.

Тріумф совітської дипломатії і смертельна небезпека над Європою.

Львів, 13. лютого 1936.

Завданням поважної преси не є писати те, що притягне для читачів, лише те, що правдиво. Можна безперечно всі події у світі підняти під свої бажання і радити, що звесь світ тільки і оточується до наших бажань. Але не варто ширити баламутства і наразжувати народу на надібрині розчарування, які неминучі в такої методи — вічних івасій васадиного оптимізму.

Річю дуже неважно, але правдивою і такою, яка може мати переломове історичне значіння для найближчої будучизни Європи, є факт великого нового союзу Світів, який підписали дві великі держави — Франція та СРСР. Цей союз дає ратифікація францусько-соціалістичного пакту. Від часу прийняття Світів до Ліги Наций наміри на друга подія, яку без обміняків можна вважати як тріумф совітської дипломатії. Бо коли вхід Світів до Женевського синдикату був тільки формальним актом вступу до концерну європейських держав і дав Світам моральні аргументи (зрештою, теж сумнівні) вартості, бо фірма Ліги Наций компромітувала революційні гасла комунізму, то політичний пакт із Францією дає Світам великавасійні пратичні користи. Він не тільки звільняє Світам руки на Далекому Сході, але й підносить Світів до ступня сторожа європейського мира, жандарма на столі Європи, гаранта безпеки Франції, до ступня чинива, який має і формальне і фактичне право забирати голос у всіх справах західної і середньої і східної Європи. Забирати голос і підтримувати його всією збройною силою.

І тут криється одностачою з користями для Світів — смертельна небезпека для Європи. Найвищий пакт францусько-соціалістичний, той Полья Бонкура, Ерота і Баргу, це не перша у івасійній історії. Пробував пропозувати з Росією і Наполеон I, і Наполеон III. І ціля „святого союзу“ — яким Олександр I. у 1816. році (дедві 9 літ після тильнського мира з Францією) звавав Пруссія і Австрію з великоросійськими імперіалістичними цілями, — 21. серпня 1891. за Олександра III-го підписаво францусько-російський пакт, доповнений два роки пізніше вільшовою компенсацією: Европа поділилася на два табори, які 15 літ пізніше вступили у смертельні змаги. І тому історика приймають фівидующо до відома факт, що після протифранцуського берестейського мира, (бо такий був для Франції політичний сенс Береста) різно 17 літ пізніше, Росія зступас з Францією у союз. Але політичний сенс того союзу для всєї Європи, в тому числі й непосредно для нас, українців, є багато ширший, ніж франко-російський пакт з 1891. року: бо сьогодні крім гасет і територіально великоросійського імперіалізму за прапорах сучасної Росії виписані ще гасла більшовізму. І єуть найвищою франко-російського пакту це не тільки охорона власних праць чи навіть поміч союзника в імперіалістичній війні. — це ще і величезна поміч для розкладової комуністичної роби в усьому світі, в першу чергу у савіи Франції. — це непосредні шляхи для зобути надда-

Ширіть в наш часопис!

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ
Львів, Район № 10, П. Нов.
Конт. почт. шк. № 504-060.
143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Републікація не зберігається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЇЮ:
Місячно 5-00 збл.
Чартерівсько 15-00 „
Щорічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 Фр. Фр. Чехословацькі 30 ч. з.
— в усіх інших краях по 7-50 збл.

Телеф. Редакції: 229-43.
Друкарні: 229-24.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИНІСТРАЦІЇ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 СОТ.

Касаційна розправа у справі Ст. Бандери і товаришів

В понеділок 23. п. м. відбулася касаційна розправа перед Найвищим Судом у Варшаві. Касацію внесли від присуду трибуналу львівського окружного суду, який розглядав справу Ст. Бандери і товаришів у травні і червні ц. р., лише 40х засуджених, а саме: др Богдан Гватевич,

Евген Качмарський, Роман Мігаль і Роман Сенків. Найвищий Суд затвердив присуди щодо згаданих чотирьох засуджених.
На розправі перед Найвищим Судом боролися д-ра Б. Гватевича обор. др Ст. Шухевич.

Італія визнає Манджурію, Японія --- італійську імперію?

РИМ, 26. 11. ПАТ. У тутешніх політичних колах кружляють чутки, що у недалекому майбутньому Італія визнає Манджурію, зате Японія —

італійську імперію. Ці два дипломатичні акти не будуть рівночасні, як то первісно припускали.

Катальонія проголошує незалежність?

СЕВІЛЛЯ, 26. 11. ПАТ. Ген. Кеіпо де Ляно заявив, що до Женеві приїхала катальонська делегація, яка робить заходи, щоб Катальонію визнати незалежною державою.

Бої в Мадриді.

ТАЛЯВЕРА, 26. 11. Амас. Вчора на вулицях міста ішли завязті бої. Червоні посунулися дещо вперед, не зважаючи на завязаний опір ворага.

12-нац. тримоторових літаків під ослоною 16-ти мисливських збомбардувало місто, головню дільницю Аргелес.

ТАЛЯВЕРА, 26. 11. Амас. Погода посприяти це бойовим операціям. Вчора рано наїкольона, що вирушила з містечка Розалес, заняла нові позиції на північному двірці. Інша кольона, що оперує на півночі, посувається до Куатро Камінос. Після кількадечної перерви нац. літаки почали знову розвідочні лети над Мадридом.

БОМБАРДУЮТЬ МАДРИД.

МАДРИД, 26. 11. Амас. Нац. літаки бомбардували учора Мадрид двічі: в 9. і 15. годині. Вони спричинили чималі шкоди і збили багато людей, все таки це бомбардування було слабше, як попередніми днями. Червоні літаки прогнали національні.

МАДРИД, 26. 11. ПАТ. Нац. літаки бомбардували дільницю Аргеллес. Одна бомба упа-

ла на військовий шпиталь, інша на північний двірць. Чимало міліціонерів ранено.

ЧУЖИМИ РУКАМИ ГРАНЬ ЗАГРЕБАЮТЬ.

ТЕНЕРІФА, 26. 11. ПАТ. Радіокомунікат зисловне згода, що обороно Мадриду поручено виключно міжнародним відділам, які постійно дістають підмогу. Червоні війни щораз більше дезорганізують нац. війська, міста уладжує маніфестації, домагаючись капітуляції.

ЗАГАЛЬНА ЕВАКУАЦІЯ МАДРИДУ.

ТАЛЯВЕРА, 26. 11. Амас. Нац. літаки помітили, що дуже багато утікачів залишає Мадрид і через Алькаля де Тенарес утікає бічними дорогами у напрямі Валенсії. Летунам наказано не атакувати утікачів.

АМЕРИКАНЦІ ВТІКАЮТЬ З ЕСПАНІЇ.

ВАШІНГТОН, 26. 11. ПАТ. Кружляючі „Ралеї“, що перебуває на Середземному Морі, дали наказ відплисти до Валенсії, щоб евакувати відтіля амер. утікачів.

Нині приїде до Валенсії америк. шарже д'афер з 50-ма американськими громадянами.

ПОЗА МАДРИДОМ.

ТАЛЯВЕРА, 26. 11. ПАТ. На відтинку Тальявери, над Тахом, здобули вчора червоні Сан Бартольоме на лівому березі Таха, опісляж бомбардували з кількох батерій Тальяверу та заняли кілька стратегічних точок. Тимчасом нац. війська дістали підмогу і відкинули ворога на цілому відтинку за р. Тахо.

Принускають, що той наступ червоних мав на меті відтягнути частину нац. військ зпід Мадриду.

КОМУНІКАТ НАЦ. ВІЙСЬК.

САЛІДМАНКА, 26. 11. ПАТ. Під Сорією нац. війська заняли важні позиції, також під Овіедо; під Сантавердером відбили з великими втратами наступ червоних. У Мадриді нац. війська йдуть вперед, укріплюють здобуті становища та відбивають наступні червоних.

КОМУНІКАТИ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 26. 11. ПАТ. На відтинку Манданаресу червоні відбили ряд ворожих атаків. Рано і пополудні прогнано нац. літаки, що мали бомбардувати місто; один нац. тримоторний літак зістрілено.

МАДРИД, 26. 11. Амас. Під Тальяверою червоні літаки успішно бомбардували 4 нац. бомбові літаки. Під Караванчелем висаджено динамітом міст, на якому зібрався нац. відділи до наступу. Баскійська міліція перемогла нац. війська і заняла 7 важних місцевостей недалеко Овіедо.

БАРСЕЛЬОНА, 26. 11. ПАТ. На арагонському фронті червоні літаки бомбардують нац. відділи, що концентруються. У Мадриді червоні бомбардували Казу де Веласкес та клініку. Нац. протинаступли на передмісті Узера у Каза дель Кампо та у Вілларверде відбито. Цілий ранок ішли бої за Ля Монкльоа, вполудне червоні посунулися вперед у Каза дель Кампо.

З німецьких кораблів березуть транспортні нац. військ через Гібральтарський пролив.

У ГІБРАЛЬТАРСЬКОМУ ПРОЛИВІ.

ГІБРАЛЬТАР, 26. 11. Райтер. Нац. сторожа цала пересторожний стріл до совітського пароллава невідомої назви, що перепливав учора вечором Гібральтарський пролив зі заходу на схід. 8 нац. озброєних шалопок кружили постійно по проливі, але дотепер вони не притримали ніякого корабля.

ІРЛЯНДСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ІДУТЬ ДО ЕСПАНІЇ.

ДЕБЛІН, 26. 11. ПАТ. Провідник „сміх сорочок“ Еронін виїхав, щоби вступити до армії ген. Франка.

Листопад — місяць Українських Інвалідів! Ділом пошануйте пам'яті тих, що своїм життям і теплим кров'ю поставили нас у ряд націй.

ВЕЧІР НАРОДНОЇ НОШІ

з цікавою програмою і показом народних стрій.
У склад програми входять:

ГУМУЛЬСЬКІ ТАНИ, виконані весільною групою в Космача і **вечерниці**, виконані селянами в селі Потяниці (Бойківщина).

Студентська бльокада в університеті.

Розлом серед польського „народового“ студентства.

Варшава, 24. листопада 1936.

Минуло 20 годин, від коли у столичному університеті Й. Пілсудського проголошено демонстративну бльокаду.

Варшава має чергову „академічну“ сензацію. В університеті та всіх високих школах припинено виклади. 640 польських студентів „вшехлопків“ замкнулося в університетських аудиторіях. Перед політехнікою кружляють змоторизовані поліційні відділи. У школі Вавельберга здемоновано домівку допомогового жидівського товариства.

На брамах усіх академічних шкіл проявився характеристичні білі оточисті весторки, які повідомляють, що з огляду на бучі припинено заняття аж до відклькку.

Ще не так давно висловлювали ми в окремі статті „Діла“ думку, що студентські авантюри повторяться цього академічного року кількакратно, бо сприяє їм особливий настрій серед польської молоді, розполітикованої та підданого останніми подіями.

Фізіологічний антисемітизм „народового“ частини тої молоді грає роллю запальнички, під яку підсилає динаміт старо „народове“ польське громадянство.

Одначе події, що скоїлись сьогодні, васкочили загальну опінію. Чежеж тільки вчора успокоїлись у Вильні, якого „революційна“ атмосфера може бути заразлива для решти високих шкіл.

Варшава сподівалась студентських заворушень скоріше 9. ц. м., коли двохтисячна юрба студентів демонструвала з нагоди роковин смерті вбитого жиди студента Вацлавського. Тимчасом згаданий день проминув назагал спокійно, коли поминути білку студентів з поліцією під політехнікою і спроби організації „шибобитного“ походу жидівськими вулицями.

Всі ці спроби польського студентства не вдалися. Не вдалися тому, що було це напередодні великого державнонаціонального свята, якого чекала з напруженням ціла Польща, з огляду на факт відзначення свого вождя. Крім нього заповідали невідомо деякі політичні зміни.

Але від того такі свята почалась серед польського студентства акція, якої висліди набрали реального вигляду минулої ночі.

Вже 12. ц. м. було розкинено на високих вавішавських школах летючку, підписану анонімно: „Польська академічна молодь“, де дуже гостро заатакували провідників головних студентських допомогових товариств за їх участь у святі 11. листопада, а врінаше — участь у святі вручення булави новому маршалу. В тій справі провідники згаданих товариств склакали збори, які відбулись при величезній участі студентства в політехніці, гол. школі сільського господарства та університеті.

Це останнє відбувалось вчора. На зібранні було більш 1000 осіб. Після впрочи провідники університетського допомогового гва Бочинського, молоді „народовці“ і „вшехлопці“ влаштували демонстрацію, закриваючи її бльокадою вулиць.